

പാവശിവ.

കന്ത

ജനർലിനമേഖം.

V. V. Publishing House,
Ernakulam.

പാലശിവ

കന്ത്ര

ജനറൽമേഡിസ്

വി. വി. പ്രസിദ്ധീകരണശാല,
എറണാകുളം.

പണ്ടാഗ്രിവ

പ്രമു

സുവച്ചി സ്വാന്നദവം എൻറെയും റീക്കോളിജിക്കൽ ടെക്നോളജിക്കൽ സൊസൈറ്റിലാണ്. നിങ്ങൾക്കും മാർഗ്ഗം സംബന്ധിച്ചതാണ്. സംസ്ഥാപനം പരിപ്രേക്ഷണം നേരിട്ടാണ് അനുപോലെയാണ് എനിക്കു ക്രമം നിങ്ങൾക്ക് കരിക്കിയാൽ അതു തെരംരായിട്ടും വരികയുള്ളൂ. പരസ്യം വ്യത്യസ്തമാണ് എൻറെയും നിങ്ങളുടെയും ഭാവം. എതിയാണ് എൻറെ സുവകു നോ, എങ്കിലെന്നാണ് എനിക്ക് ഭാവമെന്നോ നിങ്ങൾക്ക് അറിഞ്ഞുകൂടാ. മുഖ്യായ മിസ്റ്റുമനം എനിക്കു കു പരമാദ്ദീപകശാഖാണ്. നക്ഷത്രകലാജീ തന്നായ ഒഴിവിൽ ചുന്നു ചുന്നു എൻറെ കല്ലിനേന്തിരേ തെളിഞ്ഞുതു തിളക്കിയാശു എനിക്കു ക്കാനമില്ല. അതു എന്തുകൊണ്ടാണെന്നോ അറിയേണ്ടോ? എനിക്ക് ജനകാ പ്രശ്നിയില്ല. അതു കൊണ്ടാണ് സുവച്ചിവക്കപ്പെട്ടു സംബന്ധിച്ചു് എൻറെ മനോഹരി നിങ്ങൾക്ക് അജ്ഞാ തമാശനാം തൊന്ത് പരിഞ്ഞതു്. പ്രകാശമയമായ പ്രതിഭിലാണ് നിങ്ങൾ. എൻറെ അവസ്ഥ വെരും തമസ്സിലാണ്. എന്നാൽ തമോമയമായിട്ടല്ലാം ഇന്ത്യജീവിതം എനിക്കു വെച്ചിട്ടിരിക്കുന്നതു്. എൻറെ ഇന്ത്യ അംഗത മിച്ചിക്കരക്കശജ്ഞിയും തന്നെ എനിക്കും പ്രകാശമാണ്. നിങ്ങൾ കാണുന്ന

ആ പ്രകാരം എന്നേൻ നിന്ന് എത്തു തിനമാണെന്നു ഞാൻ അറികയില്ലെന്നയുള്ളൂള്. ഈ അവധിയിൽ സുഖാന്വേഷം എനിക്കില്ലെന്ന നിങ്ങൾക്ക് തോന്നുണ്ടോ? വാസ്തവത്തിൽ, മുഖ്യം ഭജവും നിങ്ങൾക്കെന്നപോലെ എനിക്കുമുള്ളൂള്. പക്ഷേ, അതു തിനാണിന്നരിതിയിലാണ്. ആ പദ്ധതിയിൽ നിങ്ങൾക്ക് റസിക്കാം. ആ രസം എനിക്ക് ശബ്ദം അതിൽനിന്ന് കിട്ടും.

എത്തു ഒരുമാണ് ഇതു പിച്ചിപ്പു! എത്തു മിന്നമിന്നത്തോണ് ഇതു സുചി! പുംബുവം ഇവയിൽനിന്ന് എനിക്കുലാക്കുന്നതു് അവാച്ചുമാണ്. ലോലമായ സുചിയാൽ ലോലക്കുമ്പദ്ധേക്കാണ്ട് മാലയുണ്ടാക്കുന്നതു് എനിക്ക് സുചരിപ്പിത്തമാണ്. മാലകെട്ടുകയാണ് എൻ്റെ ജോലി. ഞാനുണ്ടാക്കിയ മാലകൾ കണ്ടിട്ടുള്ളവക്കാൾക്കും അതു് അന്യാധിക വിത്തർജാഘനന്നു് അപലപിക്കാവാൻ കഴിഞ്ഞതിട്ടില്ല. എനിക്ക് എൻ്റെ തൊഴിലിലിൽ പ്രശ്നപ്പിച്ചു ഉണ്ടായിട്ടുള്ളൂള്.

മാലകളിലോകി വിാരിട്ട് ഉപജീവിച്ചപോങ്ങനും വരാണും തൈദാഡി. വാലിംഗാഡിനാരികെയായി തനിക്കുള്ള പുറേഞ്ഞത്തിൽനിന്ന് അപ്പുൾ പുവരുത്തുകൊണ്ടു വരും. ആ തൈദാഡിമാണും തൈദാഡിടുകയും. ഞാൻ പുക്കരി കൊണ്ടു മാലകളിലോകം. അതു് അപ്പുൾ പട്ടണത്തിനു കൊണ്ടുപോയി വിരുദ്ധ പാഠമാക്കം. വീട്ടുകൂട്ടുങ്ങലും നടത്തുവാൻ അമ്മയുണ്ടു്.

എത്തു അപ്പുരാതകമാണു പുജ്ഞപ്പും! എത്തു സുഖാവധമാണു പുജ്ഞാലകാരം! എത്തു സമേഖനമാണു പുജ്ഞപരിമഹം! എന്നാൽ പുജാലതൊഴികെന്നുണ്ടു് തുപജീ

വിക്രൈവക്കാനു് എററഡും ദിജ്ജുംതന്നെ. ജീവനും ചുമ്പിയും കാര്യങ്ങളും എന്നും ശ്വാരമായ ഭാവിപ്പുത്തിച്ചാണ്. മുജാദുരമാണ് ക്ഷണിക്കുന്നതും. വീട്ടിലോടു കൊണ്ടിരിയിൽ അട്ടും കൊണ്ടു യന്ന കുട്ടിനു പുസ്തകങ്ങളും അവ ചുറച്ചൊടം ചീരി റവേ ഞാൻ മാല കെട്ടുകയാണി. ഏല്ലാനും ഇങ്ങിനെ തന്നെനാ. അട്ടും മാല വില്ലുവാൻ പോയാൽ—

“പിറവിപ്പുലർവേള പുത്രകാംതിനേന്നും

തശ്ശോരാത്രേയവം പാഴിലായ്ക്കുമോ കഷ്ടം!”

എന്ന് ഞാൻ തനിക്കെ ഇന്നും പാടം.

ആണോ പെശ്ചോ ഞാൻ എന്നു് ഇനി ഞാൻ നി അങ്ങളാട്ടു പറയേണ്ടതുംപേണ്ടു. ഇതുവും കെട്ടിടം അതും അറിശാരാവങ്ങൾക്കിൽ, അവരോടു പറയുവാൻ എനിക്കു കൗമില്ല. അഥവായാലും പെശ്ചോയാലും കണ്ണി പ്ലാത്തവക്കു വിവാഹം സുകരമല്ല. അന്യയാണെന്നു വെച്ചു് എന്ന ആരംഭം വേംകകുഞ്ചായില്ല. ഇം അവസ്ഥ നശ്ചതോ കെട്ടതോ എന്ന കണ്ണുള്ളിവക്കു അറിയാവു. കടാക്കവിക്കുപചാരുകളുായ തങ്ങിനികൾ തളരാത്ത ദേശങ്ങാണു എനിക്കു നിണ്ടനില്ലെന്നുമുകളു് അസ്യാദ്ധാരണപ്പാൽ!

ഈ കന്നുകാജീവിതതിൽ എനിക്കു ഭാവമേറുമില്ല. ആത്മനാബേപ്പല്ലോപാലെ ആരംഭംവരിക്കുവേണ്ടി ഞാൻ സപ്തത്രാഖാണു്. കൂർക്കടാപട്ടണത്തിലെ ഒരു തോ പുതിമായക്കരിച്ചു് അട്ടും ഒരിക്കൽ വന്നിക്കു നാൽ ഞാൻ കെട്ട. ഉന്നതയും സുദിശവുംബോർ അതു്. കാരോ മഴക്കാ എരുപ്പാഖാലും അതു സഹി

ക്കുമ്പേ. അതിനും സ്കൂളുപ്പണിയും ഉജ്ജപലംബൻ നാം അപ്പും പറക്കുന്നാണെന്നി. ഇതും കേട്ടേരുക്കുടി ആ വർഗ്ഗനീയതുണ്ടാവുമിത്തും ശില്പാവിഗ്രഹത്തെ എൻ്റെ കാട്ടാവായി ഞാൻ മനസ്സുകൊണ്ട് മാല അടിച്ചു. അതിനെക്കാൽ ഭേദ്യമായി എന്നിക്കു വരിക്കുന്ന തിനും എൻ്റെ മനസ്സിൽ മററാനും ഉംപ്പുകീടിപ്പ്. അനുഭവത്തെ ആ പ്രതിമയുടെ പത്രികയായി ഞാൻ.

എൻ്റെ സപയംവരും അതോന്നുകൊണ്ട് രാത്രും അവസാനിച്ചില്ല. പ്രതിമാപരിനായകാലാന്തു പതിനുംബും എന്നിക്കു വയസ്സും. രണ്ടുവയസ്സുകൂടിയും വു സ്ത്രീയാം—അദ്ദേഹം, നാണകേടു!—ഞാൻ പിന്നുവു മൊരു ഭർത്താവിനെ കുട്ടി. തൈപ്പളിടുതുക്കാം നായി കുഴിച്ചാണവസ്തു എന്നാരാളിക്കും. ആയാൾക്കു ചീനാബജാറിൽ കളിക്കോപ്പുകളുടെ വടക്കാണും തൊഴിൽ. തൈപ്പളിടുവീടുക്കാം കായസ്ഥരാകയാൽ അനുന്നാസ്തു സംസ്ക്രതേരുക്കുടിയാണും കഴിന്തുചോന്നതും. കാഴി ചരണന്തര മകനായ വാമാവരണാൻ കളിക്കുവാൻ തൈപ്പളിടുതു വീടിൽ എപ്പോഴും വരും. അവനുംപുാരം നാലുണ്ണം വയസ്സും. ഒരുന്നാം വീമിയിൽ വാളുംപോലും കേട്ടും അതും എന്നാണും അവൻ എണ്ണാടു ചോഡിച്ചു. കല്പാണ്യാത്രയാണെത്തനും ഞാൻ അറി ഞതിട്ടിക്കും. “മണവാളുന്റെ പുസ്തകം” എന്ന ഞാൻ അവനോടു പറഞ്ഞു. അവനും അ ഷോഷതറിനിടയിൽ ഓടിപ്പെട്ടുനാൽ കൊള്ളിമൊരുണ്ട്. ‘അരതുകൊണ്ട്’, തനിക്കും മണവാളുന്നാക്കണമെന്ന പറഞ്ഞും അവൻ കരയുവാൻ തുടങ്ങി. എൻ്റെ സാന്തപ്പനവാക്കുക

കളാനും പലിച്ചിപ്പ്. ഒട്ടകം, തൊൻ ഉപായം കണ്ടു പിടിച്ചു. “നിന്നന്നും മനവാളുന്നാക്കാം” എന്ന യാരി ആച്ചു പറ്റും തൊൻ അവനു കൊടുത്തു. “ഇപ്പോൾ നീ എന്നെന്നു മനവാളുന്നായി” എന്ന തൊൻ പറഞ്ഞ പ്രസ്താവം അവൻ അതു സമ്മതിച്ചു് അംകാറി. ആ അപ്പു മെല്ലും തിന്നതിന്ന് പ്രസ്താവം, പിന്നും അപ്പും കിട്ടു ശേതിനാവേണ്ടി “ഇനിയും എനിക്കു മനവാളുന്നാക്കണം” എന്ന് അവനു ശാരൂർമായി. “നീ മനവാളുന്ന കേണമെങ്കിൽ എനിക്കു നീ ചുക്കൈടുത്തു തരണം” എന്ന് അതിലേക്കു് തൊൻ അവന്നെന്നു തുല്യയെ തിരിച്ചു. അതിന്നും ചുണ്ണങ്ങൾ വാരിയും ചെടുക്കിയുമെടുത്തു് എനിക്കു തങ്ങന്തിൽ അവന്നു് ഉത്സാഹമുണ്ടായി. അന്നതൊട്ടു് അവനെ തൊൻ വിളിക്കിക്കു ‘മനവാളൻ’ എന്നാണ്. എനിക്കു ചുക്കൈടുത്തു തരികയാണ് എന്നെന്നു ആ മനവാളുന്നെന്നു ജോലി. ഇപ്പുകാരം രണ്ട് വിഭാഗം എനിക്കുണ്ടായി. ഇതുകൊണ്ടു് എനിക്കു പാതിപ്പുത്തുരോഷം ആരോപിപ്പിക്കുവാൻ ചില ദിംജുമായം ഉണ്ടായെങ്കാണും.

II.

‘ചുവുവേണോ ചുവു്!’ എന്ന വിളിച്ചുവോദിച്ചു കൊണ്ടു് അട്ടുൻ ആംഗാരകളുടികരുതോടും നടന്നനും മാലകൾ ചെലവാക്കണം. അമ്മ ചെപ്പുന്നതു് അതു ആംഗാരകൊഴുപ്പിലുണ്ടു്. അതിലോ നാശം രാമസദയമിത്രെന്നു ഭവനം. അദ്ദേഹത്തിനും ആലക്കാതിരിയും നന്നരോആളുമുണ്ടു്. സ്വന്തം വണ്ണിക്കു ശേഖരണാടിയും, കട്ടികളിടേതിനു് ഒരു പോണ്ണിയും

അമ്പയായ എനിക്ക് ലവംഗലത്തുടെ രൂപത്തെ
കരിച്ച കേട്ടറിച്ചമാത്രമെയ്യുള്ളി. അവർ സുഖത്തിൽ
കാണപ്പോയി. അവർ സുഖിലയാണെന്നു. എനിക്ക്

അന്നവെച്ചുള്ള്. അതു എല്ലാവയം സംശ തിക്കന്നതുമെണ്ണ്. കാഞ്ഞാകാഞ്ഞവിശ്വകരേതാട അവരു വീട്ടുകാഞ്ഞ അപരം നടത്തും. ഉഭാരമായ ദീനാനക്കു അവരു ക്ഷണിക്ക്. കരണാർദ്ദമാണ് മനസ്സു്. എന്നാൽ, അവഴിടെ വാക്കേക്കും ആക്കിം വൈരസ്യമേ ഉണ്ടാകയില്ല. അതെന്നു പോശം മാത്രം. മഹാവയ്യോധികനായിങ്ങനിട്ടും തെന്നാവിൽ അവരു ക്ഷണിക്കുന്ന ചുണ്ണാനരാഗം സഭ്രംപരി അഭിനവനിയ്ക്കുമാണ്. വയ്യോത്രപത്രല്പരായ ഭാഞ്ഞാടു തന്താക്കഹാക്കിപോലും തുതയും പ്രേമമുണ്ടാക്കു സാധാരണമല്ല. ആ പുഖ്യനെ അലംകാരംകൊണ്ട് യും വന്നതുപ്രസാക്കവാൻ അവരുക്കു മിച്ചക്കുട്ടം. ചായംകൊണ്ട് നബക്കല്ലാം കുട്ടുക്കിഴം. മോട്ടിക്കുടിയ ഉട്ടുകൾ ധമി പുക്കിഴം. സുഗന്ധപ്രദവൃക്ഷങ്ങളെ വെളുക്കാറുള്ള ആ കിഴവു നെ ഉറങ്കിക്കിടക്കുന്നോഴ്ചത്രും ഉടലെല്ലാം അന്തര്ക്കാണ്ട് സുരഖിലമാക്കം. കുണ്ണടവെച്ചിക്കിഴന്നതു കണ്ണാൽ അവരു അതു വലിച്ചെടുത്തു ഏംട്ടിച്ചു് അതിന്റെ പൊൻചുറു് വല്ല പാവങ്ങൾക്കു കൊടുക്കിം. ഉറക്ക തതിൽ ആ പുഖ്യൻ കുർക്കം വലിക്കുന്നതു കേട്ടാൽ അവരു ചെച്ചട്ടനാണും. താല്ലറ തെന്നാവു് പുലംനായി അനിട്ടും വാല്ലക്കുലക്കണമൊന്നും വെള്ളിവാകവാൻ ആവഡി വിട്ടുകയില്ല.

ലവംഗലത തെക്കുളിൽനിന്നു് പുഷ്പം വാങ്ങുന്നോഴും വിലതയന്നതു് ഏറായും കുടലുണ്ണാം. രണ്ടോനാലോ അണ്ണയുടെ ചുവിനു് കേന്നോ രണ്ടോ തുപയുണ്ണാം അവരു തതിക. തും അന്നു വിചാരിച്ചു് കാഞ്ഞുതരാലുണ്ടിരിക്കും അഞ്ചിന്നൈ വെള്ളുന്നതു്. വാ

കെടുവാഴെല്ലാം മാലയെക്കുറിച്ചു് എത്രയെന്നില്ലാതെ കുറരും പറയും. ശക്താധ്യം അങ്ങിനെന്നെന്നേ. വില ത കുദോശാ—ചെന്നുകൊള്ളുകയുംകിടയിൽ വെള്ളിനാണ്ടു വും കാണും. റിലയിലുംചെപ്പടാതെ അതു് അബലു തതിൽ വന്നതാണെന്നുവെച്ചു് തിരിയെ കൊടുക്കുവാൻ പോയാൽ ‘അതു് ഞാൻ തന്നതല്ലാ’ എന്നു് അ വരു നിശ്ചയിക്കും. വാദികയാണുകുഠലോ, പിന്ന ഏതശക്താരം അതികർപ്പിന്മാണം. നാമിവാക്കുപറഞ്ഞാൽ അതും അനിഷ്ടമാണം. തന്നതുവാങ്ങി ഒന്നാംമിണ്ണാതെ ഡിജുപോന്നാൽ വഴിക്കില്ല. ആ വീടാണു തങ്ങൾക്കു ആസ്തകയുള്ളതും തന്നാലും. അവിടെ ഒരുക്കാംകൊടുത്തു് അവൻ തങ്ങന്തു വാങ്ങുകയാണ്ടാലും, അങ്ങോടു ചെഹാ വേരവല്ലതും അപേക്ഷിക്കുക എന്നേന്ന് അമ്മ ചെയ്തു കൂലി. തങ്ങൾക്കിന്നു് വാങ്ങുന്ന ഒരുവെല്ലാം രാമ സദാനന്ദന ലവംഗലത അലക്കരിക്കും. അങ്ങിനെന്നു കുടിയും ‘ഈ താ മന്മദേവൻ’ എന്നു് അവരു കൊണ്ടാടും. ‘ഈതാ, ആഞ്ഞേന്നേൻ’ എന്നാണു് അതിനു രാമസദയ നേരു മറപടി- ഇക്കവങ്ങങ്ങും മൃദയം ദ്രുപ്പണ്ണതിലെ നീപോലെ പരസ്യരം പ്രതിഫലിക്കുന്നതാകകൊണ്ടു് അന്തർത്ഥം അഞ്ചോന്നും ഗ്രഹിക്കുന്നതു് അവക്കുകമാണു്. അതുജും നിമ്മലയേമപുത്രിയാണു് അവരിൽ വെച്ചിട്ടിട്ടുന്നതു്.

“ഭാളിതലവംഗലതാപരിഗീലനക്കാമളമലയസമീകരം” എന്നിക്കിനെ രാമസദയമിന്നു അവരു നീട്ടിവിളിക്കും.

“മിത്രാദി പുനം” ഈ അടിയാൾ എത്തുവെച്ചുണ്ട് എന്നാണ് “ഉത്തരവ്” എന്ന് അവർ ചോദിക്കും.

ശാന്തസന്ദേശം:— “ഞാൻ മരിച്ചുപോയാൽ നീ എത്തു ചെയ്യും.”

ലവംഗലതഃ:— “അനേപ്പാർ ഇതു പാടോക്കൈയും ഏനി കഴുച്ചിയുമെല്ലോ.”

പാടോക്കൈയും ഒഴിയുന്നതു ജീവിതം ഒഴിയുകതന്ന യാജന്മം അവർ കയറ്റുന്നതു രാമസന്ദയന്നറിയാം. ഇതുയും ഞാൻ ഇവിടെ പറഞ്ഞതു് അവക്കു ജീവിതം എത്ര അധികാരാഗ്രഹണമാണെന്നും” സ്ഥാലീപുലാകന്നു ഷയന കാണരവാനാണ്.

അമ്മ കഴുച്ചേമുഖമില്ലാതിരുക്കൊണ്ടു് ഒരു നാൾ പുഡികൊടുക്കാൻ ഞാൻ രാമസന്ദയഗ്രഹത്തിൽ ചെന്നു. അന്യം ഉണ്ടാക്കിയില്ലോ ഏകയായി വീംഗിയിൽ കൂടിനടക്കുന്നതു് ചിംപരിചയംകൊണ്ടു് എനിക്കു സാല്പരിശാം. ആളികുള്ളേയോ വജ്രികുള്ളേയോ ആട്ടാതെ വടിയുന്നികൊണ്ടു് എനിക്കു പട്ടണത്തിലെങ്ങളും നടന്ന ചെല്ലാം. ഇടരജ്ഞിഞ്ഞാറും ഏന്നുകൊണ്ടു വല്ലവക്കിം ഇടത്തു് ഇണ്ടാക്കമെക്കിൽ ശരതിനു് അവക്കെടാരജാരുത്താണു മേതു.

പുഡോട്ടക്കുടി ഞാൻ ആ വീട്ടിൽ ചെന്നപ്പോൾ അവാഗലതയിൽ നിന്നാണായ കശലഭവാക്കു് ഇതാണു്:

“എടി ചൊട്ടക്കണ്ണി വാല്പുട്ടത്തും വീണു തുലയും വാനാഞ്ഞാ നീ തന്നെ പുരംപുട്ടതു് ?”

“ചൊട്ടക്കണ്ണി ഏന്നവിളി ഏൻറെ മനസ്സിനു് അസ്പാസ്യമാണെ. ഇതു പഞ്ചവാക്കിനു് അതിനൊ

തവണ്ണു മരച്ചി കൊടുക്കാവാൻ തൊൻ മനസ്സാങ്ങിയ
എപ്പാഴെയുള്ളു് അതേരോ അവിടെവരുത്തുന്നു്” എല്ലുകേം
ക്കുകയാൽ പെട്ടെന്നാനിക്കു് പിൻവലിയേണ്ടി ഒന്ന്.

“ചെറിയശ്രൂ, ഇവളുംബാണു്?” എന്നു് അതു അതു തൊൻ ഫോട്ടിച്ചുകൊണ്ടു് അടക്കത്ര.

എത്ര ഏഴുധംഗമമായ .സപരം! എത്ര കല്ലപ്പീയു
ഷമായ വാക്കു്! അതാണിപ്പേരും? ‘ചെറിയശ്രൂ’ എ
നു് വില്ലിക്കുകകൊണ്ടു് രാമസബയന്നു് പ്രമാ ഭാസ്ത്രയിൽ
ഉണ്ടായ ചതുരായിരിക്കുന്നമല്ലോ. ദ്രുതങ്കരാ തൊൻ
അറിയും. അദ്ദേഹത്തിന്റെ വാക്കു് ഇതുമല്ലുരമല്ല.
ഇള്ളയമകനായ ഡാക്കുൻ ശവീരുന്നായിരിക്കുന്നു് ഇദ്ദേഹം
എന്നു് തൊൻ നിശ്ചയിച്ചു.

“ഈ കുട്ടുകള്ളി ഇവിടെ ചുഡാക്കുവരുന്നവാ
ഇണ്ണു്” എന്നു് ലവംഗലത അശ്ശുദ്ധതോടു പരഞ്ഞു.

“ചുക്കാരിയോ ഇവർ? എന്തോ കുചീനയാണു
നോൺ എന്നിക്കു തോന്നിയ്ക്കു്? ”

“ചുക്കാരിക്കു് കുലീനത്പരം അംഗത്വാനുഭാവം? ”

ഈ ഫോല്ലുത്താൽ ശവീരുന്നു് ഒന്നു് ഉഞ്ഞേണ്ടി
വന്നു—“അംഗത്വാനു് തൊൻ പഠണ്ണിപ്പു. ഇവശ്ശേ ചെ
ടുന്ന കാരിപ്പുരുഷനും കുചീനയിലുണ്ടാണു് തൊൻ
വിചാരിച്ചുവരുന്ന പരഞ്ഞുള്ളൂ. ഇവർക്കു് പ്രസ്തുതിപ്പു
തായതു് എങ്ങിനെ? ”

“ജനനാ ഇവർ ഇങ്ങിനെയാണു്.”

“എവിടെ, തൊന്നൊന്ന് നോക്കാം.”

“ഹവിരുൾ വെല്ലും അള്ളസിച്ചു പണ്ണു നേരു
വാൻ മോധിച്ചിട്ടുണ്ടും ജീവിതശ്രേയസ്സിനു് അവേ

ക്കിത്തായ വിദ്യാശം” അതെന്നുവെച്ചാണുന്നും ആ വിദ്യാശം അഭ്യർത്ഥം വിദ്യാശാണുന്നും പാശ്ചാത്യലൈ സംരക്ഷിക്കാണു താൻ നേടിയ വിദ്യകൊണ്ട്” അതു ഒരു ചെറുവിളിയാണുതെന്നും താൻ കേട്ടിട്ടുണ്ട്.

“ഈശാന്ത തിരിഗത്തു നിൽക്കു” എന്ന് ആവശ്യ ചെപ്പടക്കാണ്ട് അഭ്യർത്ഥം എന്നെന്ന് കൂടു നോക്കാവാൻ അണിക്കവനു. ആ വാക്കിനെ അണിസരിച്ച് താൻ അ ക്ഷാമ്പാട്ടു തിരിഞ്ഞു.

“എന്ന നേരെ നോക്കുന്നു” എന്നായി അഭ്യർത്ഥം.

‘നോക്ക’ എന്നതു എന്നിക്കണ്ണോ?

“ഈവാകുച്ചിങ്ങോട്ടു അരിക്കു” എന്ന് അഭ്യർത്ഥം മന്ത്രാമത്ര പറഞ്ഞതു “എനിം ചെയ്യാവുന്നതെന്നു.

ആ ശബ്ദത്തെ ലാക്കാക്കി താൻ കരിച്ചുകൂടിയും തിരിഗത്തുനിന്നു. അതും അതു ചൊല്ലായില്ല. അപ്പോൾ അഭ്യർത്ഥം എന്നെന്ന് താടിയിൽ കൈയ്യണ്ണച്ച തന്നെ നേരെ മവരേതെ തിരിച്ചു.

അ സ്വർഗ്ഗം! ഏ, താൻ എത്തു പറയട്ട. പുജ്ജം പോലെ രഘീയം! മല്ല, പിച്ചി, പന്നിർച്ചവയകം എന്ന ത്രഞ്ചിയി സത്ത്‌പുജ്ജം കേണ്ടും സകലിതപരി മഴം എന്നിക്കപ്പോരു സമുലമായി ഉണ്ടായി. ആപാട തുഡം എന്നെന്ന് ശ്രീരത്തിധം, ഏപയല്ലാണകേരുങ്ങു തുഡം, എന്നെന്ന് ചുറുപാടുമല്ലാം വികസിക്കുമു ആളാൽ സന്ധുശ്രീമായപോലെ എന്നിക്കു അണിവേച്ച ണായി. ഇതുഡം പുജ്ജസ്ത്രമായ മനോജ്ഞത്തുപുർഗ്ഗം എത്തു വിധാതാവിന്നെന്ന് കരകൗശലമാണു! ഇതു അന്ന യുടെ മനോരമത്തി നിക്കരിക്കുക്കും ഉംഗ്രമല്ല.

വെള്ളപ്പോലെ മുട്ടും, മലർപ്പോലെ സുരഖിയും വീണാലാപംപോലെ മോഹനവുമായ ആ സ്പർശം അംഗം ചുച്ചുമെന്നേ പറയാറു. വീണാലാപത്തോട് എങ്കി നേരം സ്പർശത്തിനും സാദ്ധ്യം കിട്ടുമെന്നു ഗാങ്ങൾ സംശയിച്ചുക്കാം. കൂട്ടാളിവക്കാർഷം ആ അന്ത്രത്തി സാധ്യം മല്ല. എനിക്കുള്ള സുഖഭ്രംബനാടവർത്തി നിങ്ങളുണ്ടായി നിന്നു ദിനമാണെന്നു ഞാൻ പറയുന്നതിട്ടുണ്ടല്ലോ ആ സ്പർശം വീണാലാപംപോലെ കാതിനും കരളിനും എനിക്ക് ആനന്ദപ്രദമായിയെന്നു ഞാൻ പറയുന്നതു ഹാങ്ങലോചനകൾ വിശദസിക്ഷനിശ്ചല്ലകിൽ എനിക്കുള്ള വേണം!

“ഹികിത്സകാണ്ട് കാഴ്ക കിട്ടാവുന്ന രോഗമല്ലോ അന്ത്” എന്ന ശവിന്റെ അഭിപ്രായപ്പെട്ട്.

അതിൽ നൈരാഗ്യം എനിക്ക് ഉണ്ണാക്കബന്ധിപ്പില്ലോ.

ലവംഗലത:— “ആവാത്തതു വിഞ്ഞുക്കു. പന്ന് കൊട്ട ക്രമങ്ങളിൽ ഇവശ്ശേ വേരിക്കുവാൻ ആരാൻമുണ്ടോ കമോ എന്ന നോക്കു.”

ശവിന്റെ:— “ഈവളിപ്പാഴം കന്നുകയാണോ?”

ലവംഗലത:— “അംഗത; പന്നംകൊണ്ട് ഇവശ്ശേ വയ്ക്കാക്കുമോ എന്നാണോ ഇനി നോക്കേണ്ടതു്.”

ശവിന്റെ:— “വേണ്ടനു ചെലവെല്ലാം ചെറിയശ്ശു ചെയ്യുമോ?”

ലവംഗലത:— “ഹികടമല്ല എരപ്പാഴം കൈയില്ലേ!

ഈവിടെ പെട്ടിജും പാതുവുമല്ലാം പന്നംകൊണ്ട് നിരഞ്ഞതിട്ട് ചോരതിക്കേണ്ടാണോത്തീന്തിനിക്കയല്ല!

ഇവളെ വേർക്കുവാൻ ആരെകില്ലുണ്ടാകമോ എന്ന് അനേപച്ചിക്കാനില്ല തൊൻ പറഞ്ഞുള്ളൂ.”

ചെറിയമ്മയുടെ പ്രത്തി ശച്ചീദ്രുന്ന് അറിയാതെ തല്ല. “ആവഞ്ചു! തൊൻ അനേപച്ചിക്കാം. ചൊടിയശു തരുംവാഴയക്കാം” എന്ന് അദ്ദേഹം സഹമതിച്ചു.

ഈൻ അവിടെന്നിനും അന്ന വീട്ടിലേക്കു മടക്കിയതു ലഭംഗലതയെ മനസ്സാ ശക്കാരിച്ചുകൊണ്ടാണ്. വലിയ വീടുകളിൽ എളിയവർ ചെന്നാൽ ഇങ്ങിനെ യെല്ലാം ശല്പിക്കുന്നാകും. അതുകൊണ്ടാണ് ചുക്കാരിച്ചുടെ ഏതാഴിൽ എററിയും ഭജ്ഞമാണെന്നു തൊൻ പറഞ്ഞതു്.

ചരാചരാത്തികയായ മാ, വസ്ത്രധാരി, ഭേദവിച്ചുടെ മുച്ചം എങ്ങിനെന്നാണ്? ബുധത്തും അമേയവുമായ ശക്തിക്കം, അസംഖ്യവും വിപ്പിത്രവുമായ സ്വജ്ഞിക്കം ധാരിണിയായ ഭേദി എത്തു മുച്ചു പ്രചത്രിലാണ് എഴുന്നാക്കുന്നതു്? ഭേദവിച്ചുടെ വക്ഷ്യസ്ഥിതി തന്നുവർദ്ധിക്കുന്നായി കുന്നിയിക്കുന്ന മുഖ വിവിധജീവജാലങ്ങളെല്ലാം എത്തേതു ത്രവിത്തിലുള്ളവയാണ്? അമേമു, ഭേദവിച്ചുടെ സന്ധ്യത്തിൽ മുഖ്യാംഗമായ പത്രപ്പും എതാത്തിയിലജ്ജിവരാണ്? അവരിലുംരാജിടെ മനോധരസ്ത്രംമാണെല്ലാ തൊനിപ്പും എററി. എത്തു മോഹനവിഗ്രഹമായിരിക്കാം അദ്ദേഹത്തിന്റെന്നു്! അതു കാണുവാനണ്ണോ എനിക്കു ഭാഗ്യം! ഒരേ നോക്കിനു്—മുഖ ആനന്ദസ്ത്രം എനിക്കു നൽകിയിട്ടു സുകമാരെനു ഒരേ നിമിഷത്തെ കുകാണുവാൻ എനിക്കു യോഗമുണ്ടായാൽ എൻ്റെ ജന്മം സഹായമായി. മാ, ഭേദി, എൻ്റെ സ്ഥുല

ക്രിസ്തി എന്നും അടച്ചത്തുകാണ്ടിതനെ ഇരിക്കുമെന്നാണ് കീൽ, അങ്ങിനെനായാവെട്ട്. ആ അഭിരാമക്കൂലവരം മന സ്ഥികാണജകിലും കാണബാൻ തക്കവള്ളും തയ്ക്കാല ഒത്തക്കൈകിലും എനിക്കു സുക്ഷ്മക്രിയിച്ചണ്ടായാൽ ഞാൻ പറിതാത്മയായി. ജീവികൾക്കെതിനിന്മമുള്ളതാണല്ലോ കുറ്റ്. എനിക്കെല്ലുകൊണ്ട് അത് ഉണ്ടായില്ല? കൊച്ചുപെപ്പത്തുംകുപോലും എല്ലാം കാണാം. എനിക്ക് അതിനു കഴിയാതായതു് എത്തു പാപത്താലാണ്! ആ ക്ഷുദ്ധജീവി ആ കാഴ്ച എനിക്കും വേണാമെന്ന ഞാൻ മുായ്മികരനുള്ളിൽ. മറ്റുള്ളവരെ വണ്ണിക്കുന്നേ, ഉപദേശിക്കുന്നേ, യിക്കരിക്കുന്നേ ചെയ്യുണ്ടെന്നില്ലോ എനിക്ക്. ആജീവനാന്തം അനുഭവായിക്കുന്ന കഴിഞ്ഞവാൻ എത്തു പാപമാരു ഞാൻ ചെയ്യുതു്!

ഇല്ലാ; പ്രക്കിന്നു് എനിക്കു യോഗമില്ലോ. ശബ്ദം, സ്പർശം, ഗസ്യം എന്നിവകൊണ്ട് കഴിയുന്നെന്നാണ് എന്നെന്ന് ഭ്രംിയി.

“ഒർഖനും രജിക്കും എനിക്കുണ്ടാകയില്ല” എന ഇവിള്ളി എന്നിൽനിന്നു് എത്തുതെ പിള്ളന്മ കൊണ്ട് മുഴങ്ങിത്തുടങ്കി. ഇന്ന് അനുഭവായും പരിതാപം ആരുമെത്തും ഗുഹിച്ചില്ല.

III

ആ നാലുതിണ്ടു രാമസദയൻ്റെ ഗ്രഹത്തിൽ ചുവുവില്ലെങ്കിൽ ഞാൻ തന്നെ പൊച്ചകയെന്നായി. എന്നേ അംശതാത്തക്കി എന്നെന്ന അങ്ങോടു വലിച്ചുത്തുടങ്കിയെ നാമാനുമേ ഇതിനു് എനിക്കു കാരണം പറയുവാനുള്ളിൽ. അനുഭവായ ഞാൻ ഇന്ന് ക്രോഡും വലിയേ വഹിച്ചതു് എ

எதினா? காட்டு யிலைக்கலை அவளைமாவாமலோ என் மொயித்திடுவளைகிற், ஶவிஞர் எனோட் ஸல்பி செமென் தொல் ஆஸிசென்தென்னிடை? அந்தப்புறத்திலான் தொல் வெஸ்டின்டு. ஏஃபுாசெகிடு வெரிய மலை காளவான் மாறுமலூதெ அவிடெ அடேம் தடினா வரேங்கதைய காற்று. வேரெயைங்மிலூ. அங்கின அவிடெ அடேம் வஜ்னாது தொல் வெஸ்டின்வைஶா வளமெனாமிலூ. அடேமத்தினா ஹாற்யுள்ளாயிதென காலுத்தையிதெனவெக்கிற், பகேஸ், ஹட்டிடெ அடேமத்தெ அந்தப்புறத்தில் காளாமாயிதென. ஹாற்மதித்திடுக் குகைப்புமாயி. ஹபேஸார் அந்தப்புறவுமாயி அடே மத்தினா விஶேஷிப்புாமெபாடுமிலூ. அதுகொள்ள அது அந்தப்புறத்தில் வெஸ்டின் தொல் அடேக்கத்தின்கூட ஶஸ்டு கேர்மசவான் கொதிச்சென்று வூமாதென! ஏ கிலும் தொல் லிவஸென அங்கோடு வெஸ்டின்கலையாயி. அது ஏவ்வாண வோக்கதைலாளென்னா? ஏகிக்க வேங மலூ. விடுலேக்க மக்கங்கேயாசெஸ்டும் ஏவ்வார் மனஸ்துரைத்தை குச்சாடுவென்னா? ஏகிழ்சியா. “ஏவ்வினா தொல் அங்கோடு போயிக்? ஹகியிதிதூக்கயிலூ” ஏன் அபேஸாசெஸ்டும் தொல் மனஸ்துரைக்கூம். ஏனாக் அது உரப்பு பிரிரினாகேக்கு ஹாகியேக்கூம். அங்கோடு வெஸ்டின்டு குக்கான்வேக்கூம்து ஹஸ்தாக்கயிலூ. புமாலக்கர தழுவாராயாக் அது அந்த அந்நாக் கொள்கேயேக்கூம்து தொல்தென. ஏன் அது விடுலேக்கு அதுமோ உடக்கொடெ வலிச்சென்றுவோல பிச்சாப்பைதோடு தொல் அவஶயாகும். திசியை வண

നാതു് നെന്താഗ്രതോട്ടുടിരതെന. ഇനിയങ്ങളാട്ടു ചെല്ലുകയില്ലെന്നു് ആ ശപമവും തിരിയെ വരുന്നോണെ സ്ഥാമണം. അട്ടതെനാറം പിന്നെയും പറപ്പാടായി. ഈ അപിനെന്നയായി എൻ്റെ റ നാളികൾ.

എന്തിനാണ് ഞാൻ അങ്ങോട്ടുചെല്ലെന്നതു് എന്ന ഗാഡിമായി ആലോചിച്ചുനോക്കാതിരുന്നിട്ടില്ല. സ്കീകൾ തുപകാന്തികൾ പുതിയമാരെ കാമിക്കാരണാണെന്നു. ഞാൻ അധികാരിയാക്കാതെ തുപതിനു് എന്ന ലോറിൽ യാക്കിവാൻ കഴികയില്ല. എന്നാൽ, ഞാൻ പരവായ ബ്ലൈംഗണംഭാ? അബ്ലൈകിൽ പ്രതിജ്ഞയുള്ള വിരോധമായി ട്രോഡം ഞാൻ ആ വിട്ടിൽ അന്നനു് അക്കപ്പെട്ടെന്നു തെങ്ങദേന? തുപമബ്ലൈകിൽ ശമ്പുരംഗണാ എന്ന അങ്ങോട്ടു് ആക്കഷിക്കുന്നതു്? അതു സംഭാവ്യമാണോടു് വല്ല പുതിയൻ റയും ശമ്പുരകൊണ്ടു് എത്തെങ്കിലും സ്കീ അവനു് അധിനീക്യാധനയായി ഞാൻ ഇതുവരെ കേട്ടിട്ടില്ല. എന്നാൽ, ഞാന്മാത്രം ശമ്പുരാതാൽ മോഹിതയായെന്നാണോ? അതേ എന്നു് എപ്പിനെ ഞാൻ വിശദ നികിഴം? ശമ്പും എന്നാക്കിതു ലോറീയമാണെങ്കിൽ, ദീനസപ്രത്യാർഹം അപഹ്രതയായി ഞാൻ ശായകൻറ വിട്ടിലേക്കു് ഓട്ടാത്തതെന്നു്? വീണാധാനത്തെക്കാറം കൂടുമോഹനമാണോ ശവിസ്രസപരം? അബ്ലൈം ആരു പരയും.

അപ്പും തുപവും ശമ്പുരുമബ്ലൈകിൽ, എന്ന ആ വിട്ടിലേക്കു് നാറ്റോറാറം വലിക്കുന്നതു് മരറാതെന്നാണോ? അതു് ആ സ്കീക്കാണോ? ദിവസേന എൻ്റെ ഇടപഠ്ടു് പുണ്ണങ്ങളിലും മായിട്ടിരുന്നും. എപ്പോഴും എന്ന

க்கிட்டதான்'. அது புஜீத்தக்காரர் மனோஜனமுடிநிலக்கி எனா அது ஸுர்ம்? அல்லினே பரவாவு. பினை ஏது நூகொள்ளலான்' தொன் விவசேந விவரங்களியிருப்பது? நிகழ்வுக்காக்கான அரியல் மோ அது மதங்கும்?

நிகழ்வு சுக்ஷ்மஞ்சாரத்தில் வரான்'. செஞ்சுத்தில் என்ற விவியவிலாஸங்களைப்பார நிகழ்வுக்காக்கான அதிகாரம். அதிகாரத்தில் நூலோகவிவேங்கான செறுவான் நிகழ்வு மக்காரமான்'. ஏனால், ஏன்ற மனோரதம் நிகழ்வுக்காக்கான அஜதாதம் தனை. காளக்கையோ கேரம் சுக்கையோ செறுக்காவதை மாங்குமிதிபோலையான் அப்பத்தினோ ஸபரத்தினோ நூல் குட்டானது'. வாஸுவத்தில் அப்பத்தினாவடு, ஸபரத்தினாவடு, ஸபதஃ ஏவ நூல்மொனமிலில். அவ ஏதையை ஏது யத்தில் புதியவினவிக்கணரோ, அது ஏதுயத்தின்ற அவங்மோலையான் அவனில் செங்கான நூல்வும் ஒரு வாயும். ஒது விலக்கு கோமாக்குப்பாய் கொரம் தனை மாநாவிலக்கு அனுபவிக்கையைப்போலை மோயிதநா வாரிலூலோ. ஹபாகைதனையான் ஶஸ்திநூலும். கேரம்களை வாடு மனோருத்திழையான்' அது' அவ ஹங்கியிலிதிக்கணது'. ஒரேஸப்பத்தில்தனை விலக்கு நிகழ்வு சுக்கையோ சிலக்கு' நான்வு, உங்களாக்கானது' ஸங்காரமொனான்'. அதுகொள்ளுக்கான காளங்காவதையே' கேரம்களையோ தொட்டானவதையே' மனோருவும் சேபா லெயான்' அப்பத்தினா, ஶஸ்தித்தினா, ஸுர்மத்தினா

‘**ഈ** ഗ്രന്ഥങ്ങളും പ്രതി തിരിച്ചു. എനിക്കാവശ്യം, തുച്ഛഗ്രന്ഥം സ്വന്നം ചെയ്യാവോടിവിശ്വസ്യ. അതു് ഉംക്കൊള്ളി വാൻ ഉപകരണമില്ലാത്ത ബദ്ധം സീ തൊൻ. എന്നാൽ, ശബ്ദം, സുഖം, ശന്യം, എനിവയെക്കൊണ്ടുള്ള സുവം നന്ദിപ്പംമായി ഒന്നുവാൻ എന്നേറു. ഇത്രിയക്കരി ബലാപ്രക്രമാണ്. തുച്ഛലാഭജ്ഞത്താൽ മാത്രമേ ആനന്ദമുഖക്കാവു എന്നാണ്ടില്ലോ. ആ എന്ന റാഡാർബു മാധുര്യാദി മരു ഗ്രന്ഥങ്ങൾ കീഴിൽ നിന്നും തൊൻ ഒന്നുകും തൊന്ത്രം വിശ്വാസിച്ചു.

മരക്കുമ്പിച്ചിശ്വാം രംഗയോടാണ് സസ്യങ്ങൾ വച്ചു. ഉണ്ണാം തടിയം തീരുന്നുന്നു അജ പലിക്കം. അതുപോലെ ശ്രൂജ്ഞിയും ദയവും-യുവതിയും തേരു് - ഇപ്പു ചുങ്കപ്പേശാഗ മുണ്ടായാൽ രാഗപ്പാണ്മാകം. അങ്ങിനെയുള്ള യോഗത്തിനും തുച്ഛമാഖനാം ചുമ്പു സുംഖങ്ങളിലും മാർപ്പണകാം. ഇ അപിനെ ക്രൂസ്യമായിരുന്നുതേരും യോഗബലംകൊണ്ടു് ഫലവത്താകാരങ്ങൾു്. തങ്മാമഞ്ചമാം നിരാഹിയും പ്രശ്നങ്ങൾ വിശദാം; കമിക്കാറംഞ്ഞ വാനിടരിൽ താരാ നാമൻ ക്രീഡിക്കുന്നു; കൗലാരമായ വിവിക്തവന്തരിൽ കൂടുകുന്നു ക്രൂജനും ചെയ്യുന്നു. മനസ്സുനുന്നതരാവത്തല്ലാത്ത വൻകുടലിനടിയിൽ രണ്ടുക്കുറം തിള്ളുകളുണ്ടു്. ആത്തല്ലാം ആ വാമക്കിൽ, ജനാന്യജുംകണ്ണന്തുക്കമണ്ണത്തിൽ രാഗം കുറം അരക്കെന്നുണ്ടോ? എന്നേറു നേരും അടഞ്ഞിരിക്കുന്നതുകൊണ്ടു് മനസ്സും അങ്ങിനയാവണമെന്നുണ്ടോ? കുണ്ണിക്കുട്ടിയല്ലാത്ത രാഗം അക്കത്തേക്കു് കടക്കയീശ്വരനാണോ?

അന്നും എ മനസ്സിലുമാവാം രാഗോദയം. എന്നാൽ, അതു് എനിക്കു ഭാവാവധമായിട്ടുണ്ടു് വന്നിരിക്കുന്നതു്. ഒക്കു് കവിതാവാസനാശം അംഗ്രേഷ്യരാത്രിയിൽ

അവന്ന ഭാവമെഴുള്ളു. ബധിരൻ ഗീതാസക്തനായാൽ, തന്നെത്രാൻ പാടിക്കേരക്കണ്ണവാൻ പോലും കഴിവില്ലാതെ അതിൽ അവന്നം ഭാവംതന്നെ. അതുപോലെ ഈ അന്യുടെ മനസ്സിൽ രാഗം അങ്ങരിക്കയാൽ എന്നിക്കുന്ന ഭാവമായിട്ടാണ് കലാശിച്ചുതു്. സ്വന്തനായി വസ്തു തുപന്നണ്ണും ഒരു ദിവസം കാണിച്ചില്ലു്. അപ്പും സെന്റ് ഓൺ എന്നിഷ്ട് ഉൾപ്പെടുത്തുന്നതുകൂടിച്ചു എന്നിനു ചിന്തിക്കുന്നു! എന്നിഷ്ട് സെന്റും തുച്ഛങ്ങളും? ഭ്രഹ്മകത്തിലേ അപ്പജീവിയും ഈ രജനിക്ക് എത്ര മട്ടാണുവോ തുപം? എന്നെന്ന കാണന്നവക്ക് രണ്ടാമത്തൊന്ന് എന്നെന്ന നോക്കവാൻ കെത്തുകയുണ്ടാവും കേണ്ടോ? നീചരിച്ചു മുൻവരിലുംപോലും എന്നിൽ തുപന്നാ കാണന്നവരായി ആക്കമില്ലയോ? അന്യജായ എന്നിൽ എത്ര സെന്റും തുച്ഛമാണ് കാണുവാൻ! അമ്പവക്കല്ലേക്കാണ്ടാക്കുന്ന വിറുദ്ധത്തിനു ഒഴുിയില്ലാതിരുന്നിട്ടും കിച്ചുകലാക്കൾവും അതു കർശനിയമാവും സംഭല്ലും. തൊന്നും കാത്തരംത്തിലെലായ ശിലാവിറുദ്ധമുണ്ടാ? എന്നാൽ, ഈ വിറുദ്ധത്തിൽ ശ്രാക്കമണ്ഡാകല വും രാഗങ്ങാധാധിനുമായ എഡയു എന്നിനാണ് സ്വഭാവം ചോത്തിതു്. പാശ്ചാന്തലപുത്രതിപോലെ താപം മാത്രം ശ്രാവിക്കുന്നതായതു് എത്രകൊണ്ടു്? കാക്കിയ മാനുഷി, അല്ലെങ്കിൽ ശിലാധികി; ഇതു ശാഖമഞ്ചാതെ, എന്നാൽ മാനുഷിയും കേരളം ശിലാവിറുദ്ധത്തിനോടരും ദേശങ്ങൾ മാത്രം കലത്തി എന്നു സ്വഭാവിച്ചുതു് ഷോരം ദിവസം യായില്ലേ! ഭാരണപാവിക്കരക്കുപോലും ഒഴുിയണ്ട്.

പിന്നതിൽ ഫുന്ന എൻറെ അറിവിൽ ഞാൻ പാച മൊന്നം ചെയ്തിട്ടില്ല. ഇങ്ങിനെ ഞാൻ അണ്ണയാകുന്ന തിന്ന പിറവിക്കു ഒന്നു് എത്ര പാപം ചെയ്തു! നിയതി മും നിയമം മും ഇം പ്രപഞ്ചത്തിൽ ഇല്ലെന്നോ! പണ്ട് പാചക്കരിക്കു നിതിപാലയാല്ലെന്നോ നന്നതിനുക ആരു അനുഭവം! അമേ, ഇതെത്ര കുംകരം!

എത്രകാലം, ഞാൻ ഇങ്ങിനെ ജീവിക്കം! എത്ര കൊല്ലുങ്ങളായി ഞാൻ ഇം ധർജ്ജിച്ചിരിതു വധിച്ചുപോ യും! ഓരോ വംശത്തിലും അനേകശാതം ദിനങ്ങളിലും ഓരോ തിന്തിലും അനേകഡശം നാഴികകളും ഓരോ നാഴികയിലും വളരെയായി നിമിഷങ്ങളും അണ്ണായിരിക്കും, ഇം ദീർഘകാലത്തിൽ ഒരേ ഒരു നിമിഷത്തേക്കപ്പേം മും എനിക്കു കാഴ്ത്തു യാണ്ണാവയ്ക്കെന്നോ! ഒരാറാ നിമിഷത്തേക്കു് എനിക്കു കാഴ്ത്തു കിട്ടുമെങ്കിൽ ഞാൻ ശരീരം നും ഇം ലോകം മും എത്ര അപത്തിലാണോ എനിക്കു് അറിശാമായിരുന്നു.

IV

ചുമാല വിശ്വാസനു നിലയിൽ ഞാൻ രാഹ സദയൻറെ വീടിലേക്കു നടന്നതുങ്കീടു് നാഴികക്കൂട്ടു യോ കഴിഞ്ഞതു. ഒന്നോ രണ്ടോ പ്രാവശ്യം മാത്രമേ ഇതിനുകും എനിക്കു ശവിന്ത്രൻറെ ആ മധുരസപരം ഒക്കരക്കുള്ളുന്നുില്ല. അനിച്ചുവൃഗായ ആനന്ദചൃഷ്ടമാ സ്തോ അഭ്യപ്രാധി എൻറെ മനസ്സിനുണ്ടായതു്. കനത്തി ഒന്നു കോടക്കാർ കർണ്ണനുവദമായ നിർദ്ദേശാശ്വത്രം ഒരു മഴയായിപ്പുണ്ടിരുന്നുാൽ ജീവജാലത്തിനുണ്ടാക്കു

നാതുപോലെയുള്ള ആ ആളുടാദമാണ് എന്നിൽ ഭവിച്ചതു്. അങ്കതാതതപ്പെന്നിരിക്കിൽ, മനസ്സുതറനു് മഹാശാരവും പുരപ്പുട്ടവിക്കുക തൊൻ അഞ്ചേടും ചെയ്യേണ്ടു്. ജനാപവാദം മുമ്പിൽ വന്നു് പേടിപ്പിക്കാതിരുന്നാൽ, ശവിന്റെന്നു ആ ഗംഭീരനിസ്പന്നതിൽ തൊൻ മഴിലെന്നപോലെ ആട്ടിയേണെ. ചന്തതിലെബാം മാല ആണ്ടാക്കി ശവിന്റും സമപ്പിക്കുവാൻ തൊൻ ഇടയ്ക്കിടെ ഉന്നക്കുണ്ടായി. അതു് എനിക്കു ഭാജ്ഞരമായിട്ടാണ്ടിരുന്നതു്. മാലാദ്ദുണ്ടാത്തിനു് അഞ്ചേടുമത്തിന്നു മുമ്പിൽ ചെല്ലുവും ലജ്ജയെ ഒഴിക്കുന്നതിനു് തൊൻ ആളുായി സ്ഥി. അതിനു പുരുഷ പിന്നെയും പ്രതിബന്ധമന്തായി. ഏതാൻ കൊടുക്കുന്ന മാലയ്ക്കു് അഞ്ചേടുമം പ്രതിഫലം തകികയാണെങ്കിൽ അതിനെ നിഃശയിക്കുന്നതിനു് ആ മുതു മേതുവാണു കാണിക്കുവാനുള്ളതെന്നു് എനിക്കു തത്രഭൗതികവും കിട്ടിയില്ല. അതുകൊണ്ടു് ആ ആ ശ്ലാചന മാച്ചുകളുഡേണ്ടിവനു. രാമസഭയറുമത്തിൽ ചെല്ലുകയെന്നതും ശവിന്റുഡേണാഗം സാധിക്കാതെ നിരക്കായായി മടക്കിവരികയെന്നതും പിന്നെയും നാരംഭോഡം നടന്നു. പീടിൽ വന്ന തൊൻ ശവിന്റുപ്രതിമ പുരുഷകൾക്കൊണ്ടും. ആ പ്രതിമയ്ക്കു് എന്നാണു ത്രാവ മെന്നു് തൊൻ കണ്ണിട്ടില്ല. അതിനും ശവിന്റുന്നുപത്തിനും തമ്മിൽ വല്ല സാമ്രാജ്യങ്ങോ എന്ന തൊന്നെന്നതിനെത്തു. പുഞ്ചവിനുമം ആംതോ തന്ത്രപന്നായ ശവിന്റെനെ തൊൻ ആളുവാഹിക്കും. അതാണു് നെന്മാശ്രൂതെതു മറയ്ക്കുവാൻ തൊൻ കണ്ടപിടിച്ചു ഉപായം. ഇങ്ങിനെ ദിനേഞ്ചിനേ

ತೊಂಗ ರಾಮಸಂಚಯಗ್ರಹತಿಳೆವಕ್ಷ . ಪೋಕುಕರೆಯನ್ನಾಗೆ ಪ್ರೋಡಿ ಅವಿಚಾರಿತಹಾಯ ಪರಿಣಾಮಾನಕ್ರಮಾಂಶ್ ಅರತಿ. ಸಂಖ್ಯಾಯತ್ತು. ಇಡ್ಲಿಸ್ಟ್ಯಾಯ ಅರಿವುವಾಗೆ ಕಫಿಣಿತತಾಂಶ್ ಎಗ್ಗಿಸಿತ್ತು. ಇಂಗಾರ್ಡ ವೆಕಣೀರಂ, ಮಾಲಕೆಕ್ಕಣತಿ ನೀಡಿಯ್ತು ತೊಂಗ ನಿಆಯಿಗಣಯಾಯಿ. ಅರಿವಿಕ ಶಬ್ದಂ ಕೆಕ್ಕ ತೆತ್ತಿಯಿಂಗಾರ್ಡ. ಗೆರಂ ರಾಗ್ರಿಯಾಯಿತೆಯನ್ನಂ ವಿಶ್ವಿ ಕ್ಷೇ ಅವಿಟ ಹ್ಲೆಪ್ಪಣಂ ಎಗ್ಗಿಸಿ ಮಂಸ್ಯಾಲಿವಾಯಿ. ಈ ಗಂಗೆ ಅರ್ಥಾಗಂ ಅಂಮ ಯಂಕ್ರೂಟಿ ಎಗ್ಗಣ್ಯಾ ಸಂಸಾರಿಸಿತ್ತಾಗೆ ಸಂಭಾ ಸಂಭಾತಿಗಂಗೆ ಪೋಕಣಿಕೆಹಾಂಡಿ ತೊಂಗ ಉತ್ತರಿತ್ತು. ಈ ಗಂಗಾಕಾರಿತ್ತು ಅವರು ಎಗ್ಗಣ್ಯಾ ಪರಿಯುಕ್ತಾಗಣಣ ಕೆಕ್ಕ ಅತ್ತು ಎಗ್ಗಣ್ಯಾಗಣಣ ವಿಷವಾಗೆ ತೊಂಗ ಅಂಗಣಾತೆ ಕಿಟಣ.

ಅಂಮ:—“ಕಾಂತ್ಯಂ ನಿರ್ವಯಿತ್ತು ಕಫಿಣಿತ್ತುವೋ?”

ಅರ್ಥಾಗಂ:—“ಮಿಕವಾದಂ ಅಂಡಿಗೆನತಣಾ. ಅವರಾಗೆ ಕೆ ವಲಿಯ ವಲಿಯ ಆಳಿಕ್ಕಾಲಿಲ್ಲ. ಅವರು ವಿಂಬಾತಿ ಶ್ವಾಸ ಎತ್ತಿತ್ತಾಂತ ರಜಣಿಸಿ ಶ್ವಾಸಿಯಿಲ್ಲ! ಹಾಗ್ಯಾರಾಂ ತರಾತ ರಜಣಿಸಿ ಶ್ವಾಸಿಯಿಲ್ಲಾತಾಯಿ. ಅತ ಕರಬ್ ಅವರಾಕ್ಷೇ ಹ್ಲೃಧಿತಿಗಣಾರೆಹಿಂ ಅವರಾತ ಕಿಟ್ಟ ವಾಗೆ ರಾಜಕೂರಾಂಪೋಷ್ಟಂ ಹ್ಲವಿಟ ವಾಗೆ ಪಾಚ ಕಿಟಕಣಂ.”

ಅಂಮ:—“ನಾಂಕಾರ್ವಾಣಿ ಅವರು ಹ್ಲಾತ್ಯಂ ಚೆಯ್ಯಾವಾಗೆ ಎಗ್ಗಣ್ಯಾಗಾರ್ಥಾತ್ಯಾತ್ತು?”

ಅರ್ಥಾಗಂ:—“ಅವರಾರೆ ಉಪಾರಣೀಲಂ ನಿಂಕಾಕ್ಷೇ ಅರಿಣಿತ್ತು ಕ್ರೂ. ಅವರು ವಲಿಯ ಪಣಹಾರಾಂಶ್. ಪರೋಪ ಕಾರಣಿಗಣಾಯಿ ಆಳಿರಿಷ್ಮಾ ರಣಾಯಿರಿಷ್ಮಾ ಉದ್ದ್ವಿ

കയെടുത്ത ചെലവാക്കുന്നതിൽ അവക്ക് സംസ്ഥാനം മേരുള്ളു. തന്റെ വിവാഹത്തെപ്പറ്റി ലഭ്യമല്ല തയിൽ നിന്ന് പ്രസ്താവഞ്ചണ്ണായ അന്ന മത്തുക്കാണ് രജനി അങ്ങാട്ട് ദിവസേന പോക്ക തുക്കങ്ങൾ നിരിക്കുന്നതു. പണംകൊടുക്കാമെങ്കിൽ ഇതു അധികന്നുകയ്ക്കു “വരനെ കിട്ടുമോ എന്ന് ശച്ചീദ്ര നോട്ട് ലഭ്യമല്ലതെ ചോദിക്കയുണ്ടായതു” ഇവർ കേട്ടിട്ടുണ്ട്. തന്നിൽ ഇതുയും കാരണംമുഖ്യമായി അവരുടെ മഹതിയിൽ ഇവരുക്ക് ഇങ്ങിനെ മഹതിയുണ്ടായതു അനുഭവമല്ലോ. ഓവിഷിൽ ഇവരുക്ക് ആശയമുണ്ടായിട്ടുണ്ട്. ആ കേട്ടിട്ടും ആ ആശയം കൊണ്ടാണ് ഇവർ നാടുതോറും അങ്ങാട്ടുവെള്ളുന്നതു. ഇതിൽനിന്ന് വിവാഹത്തിൽ ഇവർ ക്ക് എത്രാഴ്താളും പ്രാത്മകയുണ്ടെന്നും ലഭ്യമല്ലതെ മനസ്സിലാക്കി. യൈവന്ധപുതിയിൽ ഇതു ആർക്കിം ഉണ്ടാകുന്നതാണെന്ന് ആ ഗ്രാവതി അറിയാത്തതല്ല. അതുകൊണ്ട് ശച്ചീദ്രനെ അധികമായി ഉസാമിപ്പിച്ചിട്ടാണ് ലഭ്യമല്ലതെ ഇങ്ങനും സാധിച്ചിരിക്കുന്നതു. പണം കിട്ടിയപ്പോൾ മരനാട്ടവസ്തു സമർത്ഥിച്ചു. ഗോപാലൻം ഇതു ഇഷ്ടംതന്നെ.”

രാമസ്വാമൻ കാര്യാധികാരി മാറ്റേംവസ്തു. ശോപാലൻ അഡാളിടെ മകനാണ്. തൊൻ ആ ഫോപാലനെക്കുറിച്ച് വിലതെപ്പാം അറിഞ്ഞതിട്ടുണ്ട്. വയസ്സു ഒപ്പേതാളുമായി. വേളികഴിഞ്ഞതിട്ടുണ്ട്. ആ ഭാർത്തുപരമായിരുന്നു സപ്രഗ്രഹത്തിൽതന്നെന്നുണ്ട്. അവരും വസ്തു ഉണ്ട്.

ഒന്നയുള്ളി. തിക്കണ്ണ സാമർത്ഥ്യത്താട്ട വീട്ടുകാഞ്ചം നടത്തുന്നവളിബന്ധം. അപത്രത്തിനു വേണിയാവാം ഗോപാലൻ മന്ദാമന്ത്രം ഈ പേരി. അതും കാഞ്ച തതിനു അനുഭവായാലും മതിച്ചല്ലോ. സാന്താനോൽപാ പന്തതിനു ഓജനവും അവരോടൊപ്പും കുറ പരാവും അധികാരിക്കുന്ന കിട്ടുന്നോരും വിസമ്മതമന്ത്രിന്റിൽ! പണത്തിലമരാതെ കലനിയമമുണ്ടോ വല്ലതും! ജമനാ അനുഭവായ ചതുരിക്കു് ഇതുതനെ സപ്രത്യേകനു്. മാതാപിതാക്കൾ ആശപ്രാസങ്കരാതെ സന്ദേശിക്കുന്നു. എന്നിക്കാവട്ടം, തലയിൽ ഇടിത്തീ വിണ്ണതുപോലെയായി.

ഈ താൻ ആ ലവംഗലതയെ കാണുകയേയില്ലെന്നു വെളിയുറ്റു. ആ സ്കൂളിയെ താൻ പലവട്ടം പിരാകി. സാണുക്കാൽ ആത്മധത്യയുള്ളിപ്പോലും എന്നിക്കു വിഹാരിക്കായി. ദേശ്യം മഴുത്തു ലവംഗലതയെ അടിച്ചുവീഴ്ത്തു വാൻ എന്നിക്കു തോന്തി. ശോകാവേഗത്താൽ താൻ കരണ്ടു. എങ്ങനാട്ടിരുച്ചും കെഞ്ഞുശാഖകവാൻ താൻ ലവംഗലതയെ ഫ്രോമിച്ചുതെന്തു്? വലിയ നിചയിലുള്ള വക്ഷ് പാപീഡന്തിലാഡിക്കാം രസമെല്ലാം. അക്കിലെന്നാണുക്കിലും, ജമനാ അനുഭവായ ഈ പാവത്തെ വേണമോ ഉപദ്രവിക്കുക! വേരെയാരെയും അവക്കിത്തിനു കിട്ടിലില്ലയോ? എതായാലും, ഒരിക്കൽകുടി എന്നിക്കു് അവിടെ ചെല്ലുന്നും. ലവംഗലതയെ കുറ ശോരിച്ചാൽ മാത്രമേ എന്നിക്കു സമാധാനമാകയുള്ളി. അതു കഴിച്ചു് ഇങ്ങോടു പോന്നാൽ, പിന്നെ ആ വീടിനെ താൻ സ്കൂളിക്കുപോലുമില്ല. താൻ അവിടെ ചുക്കുകാണ്ടു. പോകുക ഇന്നിച്ചുണ്ടാകയില്ല. അവക്കുടെ പ

என ஏற்கிணீசு வேள்க அவை அவக்கி உழவுகொட்டிறு
பள்ள வாசத்தைக்கணக்கில், அது பள்ளங்கொள்ளும் ஹவிட
எட வாசத்தையாதொன்ற எதான் தொடக்கயிழு. அதின்
நால், ஏற்கிணீசு கேஸ்னமிழுாதாயாலும் எதான் ஸமிதி
ஆகோதிடாம். அவன்கெபள்ளதெத்தகையை பட்டினியா
ஸ் ஏற்கிணீசு ஸுவ, பூஞ்சிகலூஷன்ஸ் அமெரிகா
நிதி அகாரன்ம அமைச்சு' அபகாரம் செய்துநைத
நிலினன் ஏற்கிணீசு லவங்கலதயோடு வோடிக்கள்ம்.
க்கூட்டுக்குறித்தெனயான எதான். அதிதீர் ஏற்றெந்கை
ரிதி அந்தாபமலே உள்ளாகேங்கிடும்? செய்துகிக்கப்படுவ
போதில் யாதொன்ற உட்கொண்டுவான் கோருமிழு,
தாய ஹுட் பாப்ரதினெ—ஹுட் நிரப்பாயிடை—ஹுட்டி
நெ உபதுவிக்குறுகொண்டு ஏற்றாள்ளவோ ரஸம்!
ஹுடு எதான் லவங்கலதயோடு நேரிட்டுநெ வோடி
க்கொம். ஏற்கென்ற விசாரங் ஹுடுஞ்சுமாயப்பூஷேயூக் கு அர
அனுபவம் குறித்துவாயி. ஹப்பூர் மந்திரில் குறிது
நெதத்தோ, லவங்கலதய நெயில் காலாநேயார் ஏற்கிணீசு
தொந்தாதாயைக்கிடேலா ஹுநர் எதான் அநு கேஸ்டால்
ததிநிடயில் கைசிஸெயை முன்னாயி.

பிரிவாக்கம் பதி பிள்படி கொண்டுவர்க்க விரும்பி நிறைவேண்டும் என்று சொல்ல வேண்டும். அதை முறையில் வெளியிட வேண்டும். அதை முறையில் வெளியிட வேண்டும். அதை முறையில் வெளியிட வேண்டும்.

ലരംഗലതുള്ള മുധകകാട്ടത്തിൽ പ്ലിനൈ, പര
ഷ്വാശകൾ എറിയുവാൻ ക്രമം അവളുടെ ദ്രവിൽ

അംഗങ്ങാരടിത്തു ക്രതിക്കന്നു. തുടങ്ങേണ്ടെത്തുടിനെന്നു എന്ന ദാൻ കൂഴങ്ങളാറായി. ചെയ്യേണ്ടതും പറക്കണ്ടതും മൊന്നും എനിക്കു തോന്നാതെയായി. ചുററും അതുപുരുഷായി തീപിടിച്ചെടുത്തിയുണ്ടാൽ എവിടെയാണ് അതുപുരുഷനു കൊടുത്തതുടങ്ങേണ്ടെത്തന്നില്ലാതെ സംഭവിക്കുമ്പോൾ യായി എൻ്റെ അംഗപ്പാഴത്തെ അവധി. വാക്കൊന്നും പറഞ്ഞുടാതെ ദാൻ കരയുകയാണു വെയ്ക്കുന്നു.

അംഗപ്പാർ ലഭ്യമല്ലതെന്നു സംഭാഷണം അതും ചെയ്തു. “എടീ, ചൊട്ടക്കണ്ണി, നിന്നു ക്കപ്പുണ്ണം നി ശ്രദ്ധിച്ചവല്ലു” എന്ന ക്കഹലപ്പള്ളിഞ്ഞായി.

“എനിക്കല്ലോ” എന്നു ദാൻ വൊടിച്ചുകൊണ്ടു മറ്റത്തു.

“നിന്നു ശ്രദ്ധിച്ചുക്കൊണ്ടു ഉത്സാഹത്താൽ നിന്റെ കല്പാണത്തിനു” എല്ലാം തജ്ജാറായിക്കു നിന്നതു.”

“ക്കുംഡായത്താൽ ദാൻ വിറച്ചുപായും! “അംഗയും ദാൻ എന്തു തെററുവെങ്കു? എന്തിനാണു് എ കന്നാടി മു പഴിക്കും?”

“പഴിയോ, കൃതെ; കല്പാണു നിഃവു തിക്ക നാട്ടു പഴിക്കും!”

“എനിക്കു അംഗപ്പിനെന്നും”

“നിന്നു സ്ഥാതമിപ്പയോ കല്പാണത്തിനു്?”

“ഈല്ലോ.”

“എന്തുകൊണ്ടുടീ, ഭാഗ്യം!”

“അത് എൻ്റെ ഇഷ്ടം.”

വിവാഹത്തിനു വിശേഷിക്കുന്ന ദാൻ വെറും ഭർപ്പുതയാണെന്നു ധരിച്ചിട്ടുവാം—“പോ ഒരുത്ത്! ഇന്തി

“**ഇവിടെ കണ്ണാൽ ചാവിട്ടിത്തല്ലോ**” എന്ന ലവംഗലത ശങ്കയാകുന്നതാണി എന്ന അട്ടി.

എൻറെ കാഴ്ചയിലും കള്ളികളിൽനിന്നുണ്ടായ യാരും ലവംഗലത കാണാൻമിഷ്വാൻ എന്ന ഉടരെ എഴുന്നുറു തിരിത്തുന്നുണ്ട്. മുനിസ്പട്ടി ഇരങ്ങുവോൾ എന്ന ഇങ്ങോളും ചുമന്നകാണ്ടാവന പരിഷ്വാഷക ഭിൽ ഓന്നാതനെന്ന യഥാസ്ഥാനം ഇരക്കിവെച്ചാൻ എന്നിംഗ് കഴിഞ്ഞിപ്പേണ്ടും എന്ന വിഷാദമാണ് എൻറെ മനസ്സിനെ വാട്ടിക്കൊണ്ടിരിക്കുന്നതും. തിരികെ കേരി ചുന്നാലോ എന്നാൽ എന്നിക്കുപ്പോഴായി. ഒരാഗത്തെയെന്നു സംശയംനിഃരാധിക്കുയാൽ—എന്നാൽ, മുകളിലേക്കു മടങ്ങുന്നതിനു മനസ്സുറപ്പുകിട്ടായും ഈതു എന്ന ആ കോണിപ്പോട്ടിൽ കൂടിയുണ്ട്. അപ്പേണ്ടി കുറഞ്ഞും അവിടെ ശൗരോ വയനാബന്ധനു പദവിന്റും എന്നു അടിഞ്ഞു. നേതൃത്വിയവില്ലാത്തവരുടെ ശ്രദ്ധ തുറന്നിരിയ്ക്കിനും “ഈസാധാരണമായ തീക്ഷ്ണം നീതയുണ്ട്”. അപദാവിന്റും ശ്രദ്ധാവിന്റും വയനാബന്ധനു പദവിന്റും അതും അടിഞ്ഞു. ശ്രദ്ധിപ്പും എൻറെ അരികെ വന്നു. എൻറെ കള്ളീർ അദ്ദേഹത്തിനു കാണാം.

“**ആരു, രജനിയോ!**”

ഈ മധുരാദാപം കേടുതോട്ടുടി മരുവാക്കെങ്ങും എന്നു വിസ്തരിച്ചു. കോപതാപക്കാളില്ലോം ദന്തിൽ നിന്ന് അകന്നും എയ്! “**ആരു, രജനിയോ!**” ഈ ദംഡ്രും എൻറെ കള്ളീരുളിൽ പീഡ്യുഷകപ്പോലാകലമായി. എന്നു ഒരു മിശ്രിച്ചില്ല. ആ വോദ്ധൃതനെന്ന വീ

ശാം വീണം എനിക്ക കേരംക്കണമെന്നതോന്തി ആ കഥ്യാദിതം എത്ര കിട്ടിയാലാണ് തുള്ളിയാക്കകൾ എന്ന മിശ്രഭത്യിയന്ന്.

“രജനി, നീ കരയുകയാണോ?”

ഹാ, ഈത്തന്നെല്ലയോ ദിവ്യാനന്ദം! എൻ്റെ മനസ്സ് ആ മോദമഗ്നായി. ഹർഷാശ്രദ്ധാരയാണ് അ ഷ്ട്രേംഗണായതു്. വാസ്തവത്തിൽ എന്ന അന്തലും തന്നെ. ഒപ്പം എനിക്ക് പ്രജ്ഞി തന്നില്ലെങ്കിലും ആ ശക്തിക്രമിയും എൻ്റെ ശ്രദ്ധാന്തത്തിൽ പെത്തിട്ടുണ്ടാലോ. കേരംക്കേട്ട ഇനിയും എന്ന ആ ഇനിയ മൊഴി. എന്ന അപ്പാഴമാനം മിശ്രിച്ചില്ല.

“രജനി എന്തിനു കമയുന്നു? രജനിയെ ആ രഹതം ചെറുതു്?”

ഇനിയും മിശ്രഭത്യിരിക്കുന്നതു് ഡേറിയല്ല. എൻ്റെ ജീവിതകാലത്തു് ഒരിക്കലെങ്കിലും അദ്ദേഹത്തോട് സംസാരിക്കാൻ എനിക്ക ഓഗ്രാധ്യാത്മകയിൽ ആവശ്യതകാണ്ടു് എന്ന അതിനെ ഇല്ലാതാക്കാത്തല്ലോ. “മൊറിയമുണ്ടാണ് ഒപ്പുപെട്ടു്” എന്നു് എന്ന അദ്ദേഹത്തെ അറിയിച്ചു.

“ചെറിയും” ഇതുകേട്ടു് മുളാനമാണാണായതു്. വെറിയമയുടെ ഒപ്പുതാനിനു് ഇതുബല്ലാംവേണമോ? “വെറിയമയുടെവാക്കിനു് മുക്കുത്തുമെന്നും, എന്നാൽ മനസ്സു് വളരെ ആർദ്ദമാണെന്നും ഇതുവരെ അറിഞ്ഞിട്ടില്ലയോ? വന്നു, ചാചാമമതനെ പ്രിയവാക്കപ്പെറഞ്ഞു് രജനിയെ ആപ്പസിപ്പിക്കം. എ, ഒന്നാടാനിച്ചുവരും.”

“എത്രകൊണ്ടു് എനിക്കു് അദ്ദേഹത്തെ അനന്തരാച്ചുടാം? എന്ന ശച്ചീരുന്ന പിന്തുടർന്നും. മുഖിൽ ആ

ദ്രോവും പിൻപിൽ ഞാനമായി എന്നില്ലടികയറിത്തു ക്കും. “രജനി, എന്നി കയറവാൻ വിഷമാദണംഡാ? ഞാൻ കൈ പിടിക്കേണ്ടയോ?” എന്ന് അദ്ദേഹം തി കിഞ്ഞുനിന്ന മോഡിച്ച.

ശച്ചിന്താൻ എൻ്റെ ചാനിയെ ഗ്രഹിക്കേണ്ടോ? മി നാൽ പ്രസാർപ്പോലെയെന്നോ തൽക്കണ്ണം മനസ്സിലു ണായി. ശരിയോ രോമാണുകണ്ണുകിത്തമായി. അദ്ദേഹം കൈപിടിക്കേണ്ടിൽ ആ ബട്ട്. ലോകാപവാദം ആതിൽ നിന്ന് ഉയരമെങ്കിൽ അതുമാവട്ടു. സ്രീജനം എനിക്കേണ്ടായതു് ഇങ്ങിനെ സാമ്പത്രതിലെത്തു യോം ഞാൻ തടയുകയില്ല. കൽക്കട്ടയിലേ ഇടവഴി കളിൽപ്പോലും പരാത്രയം കുടാതെ സന്ന്യരിക്കുന്നതു് സുകരമായ എനിക്ക് നിത്രുപരിവിത്തമായ ആ എന്നി പ്രടികരിക്കേണ്ടിനും ഇന്നൊരുന്നുള്ളേക്ക് ആക്കേക്കി ലും കൈപിടിക്കേണ്ടതുണ്ടാ? ശച്ചിന്താൻ കൈപി ടിക്കാമെന്ന പറയുന്നതു്. അന്തു മരഞ്ഞവാൻ ഞാൻ ആ ഇംഗ്ലീഷ്. ശച്ചിന്താൻ—ഞാൻ ഇതിന് എളു പറയട്ടു. വേറെവാക്കുകളുണ്ടോ തോന്നന്നില്ലപ്പോ—എൻ്റെ പാ ണിയെ ഗ്രഹിച്ച.

ചുലർവേളയിൽ താമരപ്പുവു് അതിലേ ഇളയ ഇതളികൾക്കാണ്ട് എൻ്റെ കൈയു് കെട്ടുകണ്ണാണോ! പനിക്കുമാല എൻ്റെ കൈയിൽ ചുഡലുകയാണോ! അങ്ങിനെയെന്നോ സുവമാണു് ആ പാണിനുഹണ തിൽ എൻ്റെ മനസ്സിൽ ശങ്കാനിച്ചതു്. ഉടൻ സമേഖ ഘിതയായ ഞാൻ എല്ലാം മറന്നു. എന്നെതാങ്കെയുണ്ടു് അപ്പോൾ എനിക്കേണ്ടാണു വിചാരണപ്പെട്ടുന്ന് രാഷ്ട്രവും

നിങ്പാരു ആവത്സ്യം. ജനസംഘല്പത്താൽ കുതാത്മയായ എനിക്ക് ഈനി മരിക്കുമ്പെന്നായാലും സങ്കടമില്ലെന്ന ശാന്തിക്രാന്തിക്കാം. എൻ്റെ ശരീരം ജലതയമായി അലിന്തുപോകത്തെന്നു ഞാൻ മോഹിച്ചിപ്പിക്കാം. ശവിന്തും ഞാനും കാട്ടമരക്കൊമ്പിയും ഒരേ ദിനത്തിൽ ഇരുപുഡുകളായി ആടിയാടി നേരില്ലുവാൻ ഓഗ്രമുണ്ടാകേണമേ എന്ന ഞാൻ പ്രാത്മിച്ചിക്കാം. എന്തല്ലാമായിരുന്നു അപ്പോരു എനിക്കു വിചാരണ ഉള്ളൂ ഇപ്പോരു പറുവാൻ വയ്ക്കു. എനിയേറം കഴിന്തു തുലിലായപ്പോരു ശവിന്തു എന്ന വിച്ചി. ഉടൻ എനിക്കു ഭീർലുന്നുംപാസമായി, പിന്നു യും ഞാൻ ഇരു ജയലോകത്തിലായി. അപ്പോരു ഏനിക്കുന്നംബന്ധ വിചാരം ഇതാണോ:—“ഹാ, ജീവനാമാ, അങ്ങു് എന്താണു ചെയ്യുതു്? ദൈവസ്തതിനേക്കണ്ണിച്ചു് ഒട്ടം ആലോച്ചിക്കാതെയെല്ലു ഇങ്ങിനെ അങ്ങു് ചെയ്യുതു്? എൻ്റെ പാണിന്ത്യമാം അങ്ങു് ചെയ്യുകഴിഞ്ഞു. എന്ന കൈവിട്ടുക്കേം, വീണ്ടും കൈക്കൊള്ളുകയോ ഇനി അങ്ങു് എന്നു ചെയ്യാലും എന്നെന്നേക്കണ്ണിക്കു എൻ്റെ നാമക്ക് അങ്ങുതനെന്ന. ഞാൻ അങ്ങദരുടെ ഭായ്യായി. അന്നു ശായ ഇരു പൂക്കാരി മഹരാജ പുരശനെ ഇനി വരിക്കുയില്ല.”

V

“ചെറിയമെ രജനിജൈ എനിന്നാണു ശകാരിച്ചുതു്? അവരെ എന്തിനിങ്ങിനെ കരയിപ്പിച്ചു്” എന്നേഴുമിച്ചു കൊണ്ടുശവിന്തു ലവംഗലതയെസമീപിച്ചു. എൻ്റെ മുഖതു കുമ്മീർക്കരക്കണ്ടു് ആദയാവതിക്കു്, വിഷാദമുണ്ടാ

അി. അവർ എന്നവിളിച്ചു് അടിക്കളും തിക്കാണ്ടു് സാരത പനം വച്ചു്. എന്നാട്ടണായവഴിക്കു് എന്നതാരം എ ആഡിനെയും തന്നെക്കാരം വയസ്സു കുടിയ ശച്ചിറുന്നോ കു മടിവിടു് വിസ്തീരിക്കുവാൻ ലവംഗലതയ്ക്കു കഴിഞ്ഞി ല്ലു. ചെറിയ അനന്തരയത്തിലും ഞാൻ ആശപാസത്തി മുമായെന്ന കണ്ണപ്പൂർണ്ണ ശച്ചിറുന്ന പോയി. എനിക്കു് വീട്ടിലേക്കു മടങ്ങുവാൻ പിന്ന ഒട്ടം താമസമായില്ല.

എൻ്റെ വിസമ്മതത്തെ ഗണിക്കാതെ, വിവാഹ ത്തിനാശു എപ്പുംകുറാ ദിക്കുവാദമല്ലോ പുത്രിയായി. ഇതിനെ തടങ്കുത്തു് എ ആഡിനെയെന്ന വിചാരം രാഷ്ട്ര കാലാഴിയാതെ എന്ന അലട്ടിക്കൊന്തിരിക്കുയാൽ പതിചുപോലെ മാലകെട്ടുവാൻ എനിക്കുഴിഞ്ഞില്ല. വിജായാധികൂർത്തം അടക്കാനോടും അമ്മയ്ക്കു് കൂടുമലം കു കുന്നം. അപ്പുൾപ്പെടെ പ്രഥമാദത്തേടു ഉദ്ധ്രാഗകോലാമലാ തനിൽ; പബംഗലതയ്ക്കു് ഉണ്ടാമമയം. എന്നാൽ, എനിക്കു് അധികം മനോവൈദനയുണ്ടായതു് ശച്ചിറുന്ന തുക്കാ ത്രം തനിൽ ഘടകനാമാനത്തു് നിൽക്കുന്നതുകാണിട്ടുണ്ട്. തു തുംപേരോട്ടതിട്ടു് വിവാഹത്തെ നിരോധിക്കു വാൻ അന്യ ഖായ തുവാൻ ശക്ത ധാരണാ! ഒളിഞ്ഞെല്ലാം ശ്രദ്ധാവിച്ചു് നാക്കിട്ടും ഉപാധനാനം ഞാൻ കണ്ണ തനിലിപ്പി. ഞാൻ കാംപിനസക്കടത്തിലുായി. ഞാൻ മാവ കെട്ടാതായതു് വിവാഹകാർത്തിച്ചുണ്ടായസദ്ധാരണത്തെ അളവാനാനേന്ന അപ്പുനും അമ്മയ്ക്കും തോന്തിയുള്ളൂ.

ഭാഗ്യതായ രക്ഷാജ്ഞായവഴി എനിക്കുണ്ടായി. നോപാല വസ്തു എന്ന സംബന്ധിച്ച രണ്ടാംവേളിക്കാനു കല്പാ ചുപ്പേടുന്നതു്. ഒന്നാംവേളിയിലേ ഭാത്രയ്ക്കു് വ

നുകലതയെന്നാണ് പേര്. വിളിക്കാറുള്ളതു് ചന്ദ്രപ്പെട്ടു്. ചന്ദ്രപ്പെട്ടു് മാണം അഭിരുചികാര്യത്തിൽ ബൈരസ്യമാണുള്ളതു്. ഇതിനൊരുക്കണ്ണതിനു് എത്ര കുടംകെക്കിക്കലപ്പെട്ടുന്നതിനു് ക്രിസ്തവിലും തീരുമാനവാൻ. സദയാർഹത്തിൽ അവരെ അതിശയിക്കുവാൻ സ്കീലോകത്തിൽ ആകമില്ല. തന്റെസ്ഥാനത്തു് സപത്തിച്ചുടെ മുഖം ഇല്ലാതാക്കുവാൻ അവരും നിങ്ങയിച്ചു.

ചന്ദ്രപ്പെട്ട ഇള്ളയ സമേരാമരനായി ഹീരാലൂലാലൻ എന്നാരാജിഞ്ചു്. മല്ലപനായ ഭർമ്മതന്നുണ്ടു് ഇംഗ്ലാൻഡിലും കമ്പാഡും ഉംബച്ചുതാരണിഞ്ചുപോയ. വില്ലാഭ്രാസകാര്യത്തിൽ അനുസ്ഥനിൽ നിന്നു് ആര്യാധാരക്കു് നേരുംജായി ട്രിഡി. വേരെയെങ്കിനെയോ ആര്യാധാരക്കില്ലയിൽ നിന്നു് അപ്പുമെന്തോ പിരീച്ചുള്ളതു് അകത്താക്കിട്ടിഞ്ചു്. അങ്ങിനെ ആര്യാധാരക്കാമാഡിയെന്നും കാഞ്ഞംതാൽ കണക്കും വിശ്വാസായി. ദ്രുപംനു മുത്തുശ്വരതു് ആ ജോലിയിൽ നിന്നു് ആര്യാധാരക്കില്ല. പിന്നെ കൂച്ചവട്ടത്തിലേക്കും ചുടി മരനാമവസ്വവിക്കിനിന്നാണു് അതിരിലക്കു് പണം കിട്ടിച്ചതു്. ആ കൂച്ചവട്ടച്ചുരക്കുള്ളാക്കേയും മല്ലമായി ആപാനതരപ്പെട്ടു് അപുടി ഒക്കണ്ണുപോയു്! അനന്തരം ആര്യാധാരക്കും എലിമണ്ണവിശ്വാസിൽ മേഘരായി. അതിന്നരിക്കെയോനും മല്ലം കിട്ടാണ്ണുയാൽ ആര്യാധാര ആ ജോലി എറിഞ്ഞുകൂട്ടാൻ. പിന്നെതന്നു വേശം പത്രാധിപത്യിട്ടാണു്. പത്രം നിറയെ വഹിക്കുത്താരുണ്ടായിരുന്നു. അസ്ത്രാപ്പൂജാവശ്യം അതിൽ വള്ളങ്കയാൽ പോലീസുകാർ കണ്ണുകട്ടി. അതു

കണ്ണ പേടിച്ച് ആയാൾക്ക് ആ പത്രാധിപത്രത്തിൽ നിന്ന് ഓഫീസിലെ സംഭവം അജാദിങ്ങ് മരഞ്ഞ കഴിഞ്ഞത്തിൽപ്പോന്ന്, പിന്നെയും മീരാലാലൻ വെളിവിലായി. ശവീറും റീറും പിന്നാലെ ആയാൾ ചുററി പുറി നടന്നുന്നാക്കി. അവിടെയെങ്കും മല്ലും കാണ്ടാൽ ഒരു സാർ ആയാൾക്ക് ആ തൊഴിച്ചും വെണ്ണേന്നായി. ജീവിക്കയ്ക്കുന്ന ഇനിയെന്നാണ് വഴി? നാടകമെഴുത്തുകരം നായി കണ്ണാഭുക്ക് ആയാളെ അച്ചുക്കുറ്റങ്ങളിൽ കൂടി സംകരിപ്പിക്കാശി ആക്കംഗോന്നും ആയാളിടെ പൊട്ടനാട് ക്കങ്ങരാ! ജീവിതംഗത്തിൽ ഇനിയെത്തു വേഖമാണ് ആയാൾക്കു ധരിക്കുവാനാശ്ശത്രു. നിന്ന് തിയായി ഒട്ടക്ക റിപ്പോർട്ട് മുതൽ പെണ്ണേഡിക്കെടുത്തു ദയക്കാണ്ട് ആയാൾ നാടം കഴിച്ചുവരികയാണ്.

തന്റെ ഉദ്ദേശം നിന്ത്യം മിക്കവാൻ മുഴുവൻ മീരാലാ പാനു ഉപകരണമാക്കാമെന്നു ചാവു കണ്ടു. അതിലേ യും ആയാളിടെ മനസ്സ് അവർക്കു ഇളക്കി. “പണം കിട്ടുമോ? പൊട്ടക്കുള്ളിവയ വേർക്കുന്നതിനു” അതുകൂടും അവർ പണം തുടങ്ങുമോ? അതു മാറ്റും ആ ശാരിക്കുക്കും അറി തൊണ്ടു മരി.

പണം നിശ്ചയിച്ചായും കിട്ടുമെന്നു ചാവു ഉറപ്പോടെ പാണത്തേപ്പാരം, മീരാലാലാനു കൊതിഞ്ചപ്പയ്ക്കി. ആ യാർഡ് എറുക്കുന്ന അട്ടുനെന്ന കാണ്ണവാൻ വന്നു. അക്കത്രു് ആരുമോ അട്ടുംനാട് നാംബാഡിക്കുന്നതുകേട്ട് തൊണ്ടു അം ക്കേണ്ടു് ചൊരികൊടത്തതു. വാസ്തും വിരുദ്ധവുമായ ആ സ്പാംകൊണ്ട് തൊണ്ടു ആശുപിച്ചതു.

മീരാലാലൻ:—“അയാൾക്കു ഭാംഗും ആശ്ശുമ്പോരു രണ്ടാം വേളിക്കു മക്കളെ കൊടുക്കുന്നതു കാഞ്ഞമല്ലോ?”

അമൃതൻ:—“വേരെ ഗതിയെന്തു! അങ്ങിനെയകില്ലോ മകൾക്ക് വിവാഹമാക്കമല്ലോ എന്ന സദ്ദാഹാസിങ്ക സ്ഥതാഭിപ്രാവാദം. എന്തുകൊല്ലുമായി മകൾക്കിൽ പുണിത്വം ദിവിക്ഷണം!”

മീരാലാളൻ:—“മകളിട വിവാഹത്തിനു നിങ്ങൾക്ക് ഒരു നാണിനു കാശും?”

അമൃതൻ:—“രേഖാഞ്ചി തൊൻ. പുഡ്യവിറ കിട്ടുന്നതു കൊണ്ടുവേണ്ടാണു ഉള്ളണിന്ത്യ മണം. അങ്ങിനെ തിരിക്കേ എന്നെന്നു ജാമാതാ ചാക്കവാൻ നല്ലും ചുംബാക്കമോ? വിശ്വഷിച്ച ജാമാസ്യ ശാണം എന്നു മകൾ. വയസ്സും അല്ലം കുടിയെന്നുണ്ടാണു.”

മീരാലാളൻ:—“നശ്വര ജാമാതാവിനെ കിട്ടായും കൊണ്ടു അപകടത്തിൽ ചെന്നു എന്നുണ്ട്. തൊൻ അവക്കു വിവാഹം ചെയ്യാം. എനിക്കിന്ത്യ സദ്ദാഹാസ്യം. യൈവന്നു ത്തിപ്പയത്തിൽ കുറുകക്കൂടാണ് പുതിയ പരിജ്ഞാരപ്രകാരം വിവാഹത്തിന് ഒഴാഗ്രകൾ. തൊൻ പത്രാധിപരാധിന്നും ബാലികക്കൂടു യൈവന്നാതികയും ദിവ്യ വിവാഹം ചെയ്യുന്നതു തൊരാഞ്ഞാനു സിഖാണിച്ചുകൊണ്ട് പല ദിവപ്രസംഗങ്ങളിലും പ്രസിദ്ധപ്പെട്ടിട്ടുണ്ടാണ്. ബാല്പുഡി ബാധം തീരു അപരിജ്ഞത്താണ്. പുണ്ണിയൈവന്നത്തിൽമാറ്റുമെ വിവാഹം ആക്കാനു. തൊൻ നിങ്ങളിടെ മകക്കൂടു വിവാഹം ചെയ്യും ഇതിൽ നമ്മുടെ നാട്ടകാക്കം മാതൃക കാണാക്കാം.”

അനന്ന് ഇരുഡാക്കിച്ചിട്ടും അധികമാണും നാശപാലം അവിശ്വാസിപ്പിലുണ്ട്. അപ്പേരിൽ മനസ്സും അതുന്തുടക്കി, വി

പ്രാം പരിജ്ഞാരിയുമായിട്ടാണ് ആയാളെപ്പാറി അപ്പോൾ അപ്പോൾ തോന്തിയതു്. ഇതും യോഗ്യനായ ആദി ജാമാതുപദ്ധതിലേക്ക് വലിച്ചേ വന്നിരിക്കേ എ അപിനെ ആയാളെ നിരാകരിക്കുമെന്ന് അപ്പുൾ ശങ്കാകല നായി. എന്നാലും, ഒരു നിയൈയേതെ ലംഗ്ഡിക്കവാൻ അപ്പോൾ സാധിക്കാംയില്ല.

അപ്പുൾ:—“കാലംതെറിട്ടാണല്ലോ നിങ്ങളിടെ വരവു്. നിയൈപിച്ച കാഞ്ഞത്തിൽനിന്നും തോൻ മാരകയില്ല. മകളെ ഗോപാലവസ്തുവിനു കൊടുക്കുവാൻ എല്ലാ ഒപ്പും കുടുംബക്കളിൽ ഇവിടെ ചെയ്യുകഴിഞ്ഞതിനുകയാണു്. ശച്ചിത്രനാണു്. ഇതിൽ മനിച്ചനിൽക്കുന്നതു്. അദ്ദേഹം മതത്തിലും നിയൈംപോലെമാറുമെ ഇതിൽ എ തോന്നം നടക്കുകയുള്ളൂ. ഗോപാലവസ്തുവിനു ഇ വിവഃമതത്തിൽ ന മതപിച്ചിച്ചിരിക്കുന്നതു് അദ്ദേഹം മാണു്. അതുകൊണ്ടു്, എനിക്കു നിങ്ങളെ ഇതിൽ അംഗീകുലിക്കുവാൻകഴിയാത്തതിൽ വ്യസനമുണ്ടു്.”

ഹീരാലഭൻ:—“അവർ എന്നാണു കരനിശിരിക്കുന്ന തോൻ നിങ്ങൾ അറിഉന്നില്ല. പ്രമാണികളായി നടക്കുന്നവജ്ഞദാക്കരേതെ കാഞ്ഞമൊന്നം സാധുകൾ കാണുന്നില്ല. അവരെ വിശ്വസിക്കുന്നതു കരത്തി കൊണ്ടുവേണമെന്നമാറുമെ തോൻ പരായണയുള്ളൂ.” “പിനെ ഹീരാലഭൻ അപ്പുംനാടു് രഹസ്യമായി എന്തോ പറഞ്ഞു. അതു വളരെ പത്രക്കെന്നുകയാൽ തോൻ കേട്ടില്ല. ആയാളും അപ്പോൾനിൽനിന്നും മറപടി യുണ്ടായതു് ഇന്താണു്;—“അതു് അയത്താത്തതാണു്. അ അപിനെ ചെയ്യുന്നും. കാഴ്ച തില്ലാത്ത കൂടിയാണവർം.”

ഹീരാലാലൻ നിശാഗനായി ഓച്ച എ പാട്ടിലാ ക്കവാൻ പിന്നെയാണോ അംഗാധിക പായുവാനോ എന്ന യില്ല. “ഹവിട നിങ്ങൾ മല്ലോ കയതിട്ടേണ്ടോ?” എന്നാണ് അംഗാധിക പിന്നെയുണ്ടായ അന്നേപ്പണ്ണാം.

അപ്പോൾ ഇതുകേട്ട പരിപ്രമാണംണായതു. “മാ ദ്രും? അതു ഹവിട എന്തിനോ?”

അതു. ഹവിടനിനു കിട്ടവുനിഷ്ടും ഹീരാലാ ലൻ അറിഞ്ഞു. അപ്പോൾ അംഗാധി മട്ടഭാറി ‘ന പകടം പാർബതിരിക്കവാൻ മുന്നറിയിപ്പായി ഇങ്ങിനെ ചോദിച്ചുതാണോ’. പ്രമാണിക്കഴിഞ്ഞായി ഇടപെടവാൻ പോകയാണജ്ഞാ. മല്ലോ അവക്കാക്കി ഇഷ്ടമിസ്.”

അപ്പോൾ ഇതിനോ ഒന്നും മിണിയില്ല. ഈ മല്ലപ്പു സ്വീവത്താണു അദ്ദേഹനിനോ വെരപ്പാണംണായതു. വാ വാധത്തിലോ മല്ലസേവയിലോ ഹവിടനിനോ നാട്ട കാക്കോ മാതൃകയായി ഒന്നും കാന്നിക്കവാൻ കിട്ടാതെ ഹീരാലാലൻ മടങ്കി.

VI :

വിവാഹം തിനുള്ളി നിഖിതകാലമാണി. നു തിനുണി ഒരേനാൾ മാതൃമേ കഴിയേണ്ടതുണ്ട്. തേരി അഥവാഡി വഴിയേണ്ടം കണ്ടില്ല. പേഞ്ചവെള്ളം നാമപുട്ടം പൊങ്കാപ്പും ദുഷ്കരിക്കോണ്ടോ അതികൈ യായി. ഇനി അതിൽ മുട്ടക്കും ഗതിച്ചുണ്ട്.

ഒരു കാവേഗത്താൽ ലജ്ജയെ ഒരുക്കിനിൽനി തോൻ കൂപ്പുകൈയോടെ അംമ്മയുടെ ഉമ്പിൽ എവനോ കാല്പിക്കി വീം. “എനിക്ക വിവാഹം, വേണാം. അതിനോ എനി കുംഘജില്ല. എൻ്റെ ജീവകാലം ഇങ്ങിനെ കന്റുക

അയ്യൻ കഴിയുട്ട്” എന്ന തൊൻ കരഞ്ഞുകൊണ്ട് പറഞ്ഞു.

അമ്മയുടു് ഇതുകേട്ടു് അതുതമാണെങ്ങായതു്. “നീ എന്നാൻ പറഞ്ഞുന്നതു്?” എന്ന ചോല്ലുണ്ടായി. മറ പടിക്കു് എനിക്കു് നേരം തോന്തിൽപ്പാണ്. കരയുവാൻ മാ രുചു കഴിഞ്ഞുള്ളൂ. അഥവാ അദ്ദും ക്വപിത്തായി കുറപ്പയുംവാക്കുകയും. ഉതിത്തത്തയ്ക്കുണ്ടിനെ അയ്യൻ വിളിച്ചു. അപ്പു കുവശലായി ഭേദ്യർപ്പിക്കമാത്രമല്ലാ അടിക്കണവാൻ കൈയേണ്ടകയുള്ളായി. വഴിയിരും അന്നവിന്റാണോക്കാണ് തൊൻ അടക്കി.

രക്ഷയുടു് ഇനിയെന്നാൻമാറ്റുന്നും? തൊൻ ഇതു പെരുവവഞ്ഞത്തിൽ മുണ്ടിച്ചാക്കക്കതെന്നയോ? അതിനുണ്ടെങ്കിൽ മഹാത്മയായാലോ!

അന്ന സാഖാവത്തിൽ തൊൻ തനിഃഡയായി. പുറത്തുനിന്നാണ് ചിച എഴുപ്പാടുകയുക്കായി അപ്പുനും. അമ്മയും പോയിരിക്കാണു്. ആരും അദ്ദും വീട്ടിലേക്കു കേരിവരുംവെന്നു് തൊൻ ശമ്പുംകൊണ്ടിരുത്തു. എനിക്കു പരിചയമുണ്ട് ആളിടുത്തല്ലു ആ വരവു് എന്ന എന്നുന്നു കണ്ണിക്കുമ്പോൾക്കൊണ്ടു് തൊൻ മനസ്സിലാക്കി. “എന്നാണതു്?” എന്നു് തൊൻ വിളിച്ചുവോദിച്ചതിനു “നീന്നു അന്തകൻ” എന്നാണു മരപടിയുണ്ടായതു്.

ക്രൂയ് സ പരതിഖാനു് ആ വാക്കു്. എക്കിലും സപകംകൊണ്ട സ്കീയാബന്നു് തൊൻ അന്നമാനിച്ചു. തൊൻ മനഹാസതോടു “എനിക്കോ അന്തകൻ? എന്നാൽ, ഇതുകാലം എങ്ങായിരുന്നു്?” എന്നു് ടും അസ്പദാസ്ഥ്യകിലും തൊൻ പ്രത്യുക്തി നൽകി.

ആ ആഗതയ്ക്ക് പിന്നെയും ഏകാധം തന്നെ. “നിന്ന് കഴു” അവന്തകൻ ഉണ്ണോ ഇല്ലയോ എന്ന് ഇപ്പോൾ കാണാം. അതു! കല്യാശത്തിൽ ചേന്ന് നല്ല പണം! എടീ, ചേടു! എടീ, പാപീ!” — തുടങ്ങി ഇങ്ങിനെ മൊരഖപോലെ ഭ്രംബകർ. അതു “എതാട്ട്” ശമാച്ചതിൽ പ്ലിനൈ—“എടീ, കുട്ടകള്ളീ, എൻ്റെ തെന്താവിനെ ഒരിലയിൽ നീ എൻ്റെ വീടിൽ കാലുവെള്ളാശാശങ്കിൽ നിനൈ തൊൻ നഞ്ഞുട്ടിക്കൊള്ളും” എന്ന് ആ കളമാഴി യാദം തന്റെ പ്രസംഗതെ ഉപസംമർഖിച്ചു.

ചവയാണിവശ്വന്ന് ഇതരയും കേട്ടതിൽനിന്ന് എന്തൊൻ അറിഞ്ഞു. സാമരം തൊൻ അവശ്വ സഖ്യരിച്ചു “നിങ്ങളെ കാണേണ്ണമെന്ന തൊൻ ആയിച്ചുകൊണ്ടിരിക്കയാണോ” എന്നു സാമൃദ്ധ്യം അറിയിച്ചു. എൻ്റെ ഭാവം ഇങ്ങിനൈയായപ്പോൾ ഏകാധത്തിനും ഭർത്താശാശം തന്ത്രിനും അവളിൽ മതികവാൻ വകയിസ്താതെയായി. “ഈ വിവാഹത്തിൽ നിങ്ങൾക്കുള്ളതിലയിക്കം വിരോധം എന്നിക്കണ്ടു്. ഇതിനെ ഭടകവാൻ എൻ്റെനൈ ചെള്ളന്തിലും എന്നിക്കു സന്ദേശമെല്ലാം ജൂഡു. വഴി വിശ്വതും നിങ്ങൾക്കുള്ളതിലും എന്നോട്ട് ഉപാദാനം ആണു്” എന്ന തൊൻ തുടന്ന് പറഞ്ഞു.

ചവ അറ്റുതവശഗയായി. “നിന്ന് ഇതു” അനിഞ്ഞമാശാശങ്കിൽ അതു “അംഗൂഢനേഷ്ടം അമുഖയെയും അററിയിക്കാമായിരുന്നില്ലോ?”

“തൊൻ അവരോട് റാലമട്ടിച്ചും പറത്തുനോക്കി. അവൻ കേരംക്കുന്നില്ലോ.”

“ആ ലവംഗലതയോട് നീ ചെന്ന കരണ്ടു പറയുന്നോക്കും.”

“അക്കും പരിക്കും തുകഴിഞ്ഞു; ഫലമില്ല.”

“എന്നാൽ മററായ വഴിയുണ്ട്.”

“എന്നാണെന്ത്?”

“എങ്ങാണും ചെന്ന മരണതിനിക്ഷവാൻ ദെയ്തു മണ്ണോടാം?”

“അതിനും എങ്ങോട്ടാണും ഞാൻ ചെല്ലേണ്ടതു്? ഫലാകം എൻ്റെ മുമ്പിൽ മരണതുനില്ലെന്നൊരും ഞാൻ എവിടെ മരയോട്ടും!”

“എൻ്റെ അധികാരത്തെക്കു പോകാമോ നിന്നുക്കും?”

മക്കുക്കു യാതൊരു വഴിയുമില്ലാതെ മനസ്സുകെട്ടു എന്നിക്കു വന്നുണ്ടെ ഇന്ത നിർദ്ദേശം അനുഭവാരതത്തിൽ മിന്നലെംബളിപ്പാലെയായി. “ഞാൻ അനുഭവാണല്ലോ. എന്നെ അങ്ങോട്ടു കൂട്ടിക്കൊണ്ടപോകുവാൻ ആരായോട്ടു്? അവിടെ ചെന്നാൽ അവർ എന്നെ കൈക്കൊള്ളുമോ?”

“ഈ വകു സംശയമൊന്നും നിന്നുക്കു വേണ്ടാം. പോകുവാൻ ഇപ്പുമാണെന്നും, പിന്നെയും എപ്പും ചെല്ലും ഞാൻ ചെയ്തുകൊള്ളും. നിന്നെ കൂട്ടിക്കൊണ്ടു പോകുവാൻ ആളുണ്ടു്. അവിടെ നിഃന്ന വേണ്ടപോലെ ആരാ ദരിക്കയും ചെയ്യും. ഒരുമിച്ചു വരുന്ന ആരും അതിനെ കൂം പോന്നവനാണു്.”

ഓഹാരപാപങ്ങൾക്കെയല്ലോം മുൻ്തിമതിയായി എന്ന പാതാളത്തിൽ തജ്ജൂഡായവും ഉണ്ടായവും ആ ചുവാ. എക്കില്ലും, അവളിടെ വാക്കു ഞാൻ അനുസരിച്ചു. നീരോഴുക്കിയിൽ പൂട്ടു കൈകാലുകൾക്കുംഞ്ഞുതു് ആ

ശ്വാസ് പോകുവന്ന് അക്കദായ മരപ്പലക കിട്ടിയതു പോലെ അല്ലോ തൃശ്ശൂപാസമാണ് എനിക്കേപ്പാഴണായതു്.

ചന്ദ ഇന്ത്യൻകുല്പതിൽ എന്ന അഴിനാഡി ആണ്. അന്ന രാത്രി വീട്ടിലെപ്പാവക്കും ഉറക്കിയതിൽപ്പിനാ, വാതിലിൽ പത്രക്കു മട്ടന്നതു കേരംക്കാമെന്നും അപ്പോൾ വാതിൽ തുറന്ന പുരത്രക്കു കടക്കേണമെന്നും അതിനു തക്കവെള്ളം തയ്യാറായി നിലേണമെന്നും എന്ന ഏല്പിച്ച് അവർ പോയി.

രാത്രിയായി. അല്പരുഹാമം കഴിഞ്ഞു. എല്ലാവക്കും ഉറക്കമൊയി. വാതിലും ലേക്കു റംവികോട്ടത്രകോട്ട എന്ന കിട്ടുന്നു. യഥമാക്കുന്ന വാതിലും മട്ടന്നതു കേട്ട്. ഉട്ടതിനുന്ന ചുല്ലുകൾ പുരമെ വേദനയോന്നുട്ടിയും റൂട്ടത്രു എന്ന പത്രക്കു ചെന്നു് വാതിൽ തുറന്നു. ചന്ദതന്നെയാണു വന്നിട്ടുള്ളതു്. എന്ന ഒരു മുഖം പരായതെൽപ്പുറി ബാംകുപോലും പെയ്യാതെ അവ കൂടു പിറ്റുടന്നു. പിറ്റുജനവിയോഗത്തിൽ മനസ്സിനു് അസ്പദാസ്ഥ്യമുണ്ടാകാതിന്നില്ല. മന്ത്രനാർഥ കഴിഞ്ഞാൽ തിരിയെ വരാമല്ലോ എന്നാണു് ആ വിയോഗത്തിൽ എന്ന ക്ഷുഗ്രപാസം കണ്ടാതു്. വിവാഹം മുടങ്ങുടേ അതിലുംപെട്ടുവൻ അവരവക്കു പാട്ടിനു് അടങ്കുടേ. അപ്പോൾ എനിക്കു് എന്നെന്ന വീട്ടിലേക്കുതന്നു വരാമല്ലോ.

ചന്ദ എന്ന അവളുടെ വീട്ടിലേക്കു്—അമ്പവാ, അട്ടതനാർഥ മുതൽ എന്നെന്ന ഗ്രാഫ്രേമമാക്കവാൻ

വട്ടംകുട്ടന് ആ വിട്ടിലുക്കു കുട്ടിക്കൊണ്ടുപോയി. അ വാട രഹം തയ്യാറായി നില്ക്കുന്നണ്ട്. ആയാളിട കുട എന്ന ഉടനെ അയച്ച. തേരാവിനു് ഒട്ടാ സം ശാഖം തോന്നാസ്താനാണ് അവർ ഇതിൽ ഇതും തിച്ച ക്കുംതു്. എന്ന നഷ്ടിക്കവാൻ അവിടെ കഴം ആ ഒരു കാനഗമിക്കവാൻ എനിക്കു് ഇപ്പുംജായിപ്പ്. എ നാൻ, ചവയുടെ തിട്ടക്കയും പരിശോധിക്കാണ്ട് അ അനീജ്ഞത്തെ വെളിപ്പേടുത്തുവാൻ എനിക്കു തരമായി പ്ലി. ആരാണു് എന്നെന്ന ആ കുട്ടകാരൻ എന്നോ? ഹീ കാലാലൻ!

ഹീരാലാലംകെന്നു നീചകയ്ക്കുള്ളൂറി അപ്പോൾ യാതൊന്നും അറിഞ്ഞിട്ടിപ്പില്ലുതുവള്ളാണു് എന്നും. ഭജ്ഞനാ എന്നുകുടക്കിയല്ല ആയാളു അനന്തരമിക്കുന്നതിൽ എ നിക്കു് അപ്പിയമുണ്ടായതു്. യാവാണുല്ലാ ആയാൾ. എന്നും ഒരിവിയും. എങ്കിനെ എന്നും ആയാളെ തനി ചെ പി ത്രാട്ടം ചെല്ലും. എന്നാൽ, എന്നും മറിയാപ്പി യങ്ങൾക്കു് അവിടെ വല്ല വിലയുണ്ടോ! എന്നും അന്നു യാണും. ചെല്ലുണ്ടുവെച്ചി എനിക്കു പരിചയമില്ല. കാലം രാത്രിയാണു്. പകൽനേരാതാണു് ചെല്ലുന്നതെ കുിൽ, ശബ്ദം എതാ അവലംബിച്ചുകൊണ്ടുകിലും തനിയെ നടക്കാമുണ്ടായോ. ഈ നിരാസംന്ധാരിത്തിൽ എന്നും ശുശ്രേഷ്ഠനിയംകുടാണും എനിക്കു് ഉപകാരമില്ല. ഈവ രോട്ട് പിണക്കി വിട്ടിലേക്കു മടങ്ങുന്നുവിരികയാണു കുിൽ അതും എനിക്കു് ആവാതെതാണു്. തദ്ദീതടവന്തു് എങ്കിനെയെങ്കിലും അങ്ങോട്ട് ചെല്ലുണ്ടെന്നുവെച്ചുാൽ എന്നും ശവക്കുഴിപ്പോഡെയുണ്ടും, അവിടെ വിവാ

ഹാ! വേരെ ഗതികാണാതെ ഹീരാലാലനെ എനിക്ക് അനുഗ്രഹിക്കേണ്ടിവന്നു. എൻ്റെ മനസ്സിനു് ആ അവ സ്ഥയിലും പിടിയില്ലാതെവനില്ല. അന്യ ശായ എനി ക്ക് ഒപ്പുവരുളിപ്പാറു വേരെ തുണബൈതിനു്? ദീനജന തതിൽ ലാവംഗലതരഞ്ഞുന്നപോലെ ഒപ്പോത്തിനില്ലു കുറച്ചും. സർപ്പസാക്ഷിയും കരണാനിധിയുമാണെല്ലു ഒപ്പുവം. ഈ തദ്ദേജിവരുള കാരണമുച്ചുപ്പും ഒപ്പുവാ പബി ക്കുക്കിക്കും. ഒപ്പുവത്തിനും അനുന്നമന്ത്രിനു നിർത്തിയായ ഈ പാവത്തുക്കാറു പാതുമാഴി വേരെ ശൃംഖല!?

വിധിവെച്ചിത്രും മനസ്സുനു് ശാഖാവും ശാഖാനു വാസ്തവം ഞാൻ ഓത്തില്ല. ശോകമെന്നും കരണാചയ നും, നാം ധരിക്കാട്ടിക്കുത്തും അങ്ങിനെന്നായിട്ടില്ലും, ഒപ്പുവം എഴുന്നായിട്ടും അതിരില്ലാത്ത ആ ജനുനപാരാവാര തതിൽ നിലകൊള്ളുന്നതും. ശോകകാരണംാഡികളിൽ വ്യാമോധിതരാണ നാം. അവസാനമില്ലാത്ത ഈ മു പ്രഭുവാതിയിൽ അധികിനും അലിവിനും ഇടവിച്ചു. ഈ സംസാരവകു, വിധിവിധിതമായ മാർത്തിൽ, ഒട്ടം തെററാതെ ഒരേക്കാക്കിനു ചുണ്ണംകൊണ്ണിരിക്കുമ്പോൾ. കരകനാഡാലും മുട്ടനും നാം നിർദ്ദാക്ഷിണ്ണും മഹാ വേഗതേരാടെ പരിവർത്തനംചെയ്യുന്ന ആ ചക്രതോടു് ഇടയുകയാണെങ്കിൽ തകസ്സപോകയെന്നാതു നിവുഡം. ആതുരകാരണപ്പുംകൊണ്ടു് ആ ചക്രം തുരങ്കിനിരക്കു യില്ല. അന്യും അനാമയുമാണെന്നുകണ്ടു് ആ ശ്ലാഹ ചക്രം എനിക്കു ചിഴിവായാഴിച്ചതരിക സംഭാവ്യമാണോ!

ഹീരാലാലനെ പിറ്റുടന്നുകൊണ്ടു് ഞാൻ രോധി ഔക്കിന്നും, കണ്ണങ്ങളെ ശുഡ്യാഴിടെ പദ്ധവിന്നും

ശ്രദ്ധത്തിൽ വെന്നും കൊണ്ട് എന്നും അപ്പോൾ ഒരു മണിയാണെന്നോ? അങ്ങോരിട്ടുനിന്നു കേരളക്കായ്‌വന ഘടിക്കാരനാഉത്തരായ് അറിഞ്ഞു. മാർക്ക് തരിൻ മഹാസ്യരാജരാജീ. ഒന്നോ ഒഴളാ വണ്ടാ ആ വഴിക്കു കടന്നപോക്കുമാരുള്ളുണ്ടായി. പിണ്ണയെല്ലാം നിറുംപും! അല്ലോ; ആ വഴിക്കു വേറെയും ശ്രദ്ധമുണ്ടായി. മല്ലേഖവയാൽ ഉന്നതകളായ കലടകളിടെ വികുതമായ ദരിപ്പാട്ടകൾ ഇടയ്ക്ക് ഒന്നാണിട്ടു കേട്.

അങ്ങിനെ ചെല്ലുന്നതിനിടയ്ക്ക് മീരാലാലനോടായി എന്നിൽനിന്നും പെട്ടെന്നാൽ ചോദ്യമുണ്ടായി.

“നിങ്ങൾക്കു മെയ്യുക്ക് ഏതുംതന്നെള്ളുന്നട്ടു്?”

ആയാൾക്കു ആധുന്തുമുണ്ടായി. “അതിനെക്കൊണ്ട് നിന്നെന്നോം ഇവിടെ കാഞ്ഞു്?”

“അറിയുക മാത്രമേ വേണ്ടതുള്ളൂ.”

“കായബലം എനിക്കൊട്ടും കുറവിപ്പു്.”

“നിങ്ങളിടെ കൈയിലുള്ളതു് എന്തു വടക്കിയാണു്?”

“കരിവന്.”

“അതു വളിച്ചാൽ പോട്ടുമോ?”

“അതിനു കഴിവുള്ളവർ ആരാമില്ലു്.”

“ഈക്കു തന്ത്രം; തൊനോനു സോക്കേടു്.”

വടി തരവാൻ മീരാലാലനു ശ്രദ്ധിക്കായില്ല. എന്നും അതു് ഉ ടേക്കരാടെ വളിച്ചുതോട്ടുടി ഇരുതുണ്ടുകൂടായി. മീരാലാലൻ അതുടെതന്നായ വായതുറന്നപോയു്! വടിയുള്ളഭക്തിലെലാനു് ആധാർക്കു കൊട്ടുതു മറ്റൊരു എന്നു എൻ്റെ കൈയിൽ വരുത്തു. തന്റെ വടിയെ ഇങ്ങിനെ ആവിച്ചുതിൽ ആധാർക്കു പരിക്കുണ്ടായി. അ.എന്നു എന്നു പാജത്തു് ഇതോണു്:—

“നിങ്ങൾക്ക് ഇതിൽ നീംസാം വേണാ. എനിക്കു ഇപ്പോഴാണ് ദെയ്യും പുത്തിച്ചായരു്. എനിക്കും ഉടക്ക നിങ്ങൾക്ക് കാട്ടവല്ലോ. ഇപ്പോൾ കൈയിൽ എ നിക്കു വടിച്ചുമണാം. എന്നു ബാധിക്കുന്നതിനു നി ക്കുംക്കു വച്ചു വിഹാരവുംഭാക്കിൽ അങ്ങിനെ ഏ യും അതു് എത്ര ആവശ്യകരമാണെന്നു നിങ്ങൾ ഇതു യുംകൊണ്ട് നുറിന്നതിരിക്കാം; ഈല്ലോ?”
ഹീരാലാലൻ നേരം ചീളിച്ചിപ്പ്.

VII

ചുവയുടെ മാതൃഗ്രഹം, അമ്മവാ, ഹീരാലാലൻറെ വീട് ഇല്ലിച്ചിലാണന്തേ. അങ്ങോട്ട് ഗംഗാനദിയിൽ ക്രൂട്ട് വണ്ണിച്ചിൽ താതുവെച്ചുനടത്തുന്നുണ്ട്. ജഗന്നാഗ ഘട്ടത്തിൽ ചെന്ന വണ്ണിക്ക് എർപ്പാട്ടുവയ്ക്കു. കാററി സ്ത്രീ ആനക്കുല്പരകൊണ്ടാണന്തേ വണ്ണിയാനു അ ദ്രോഹത്തിനെ വേണമെന്നു നിശ്ചയിച്ചതു്. ഹീരാലാലൻ എത്രെന്ന വണ്ണിയാൽ കേരി.

ഞങ്ങൾക്കു കരയിൽനിന്നു വിട്ടു വെച്ചതിലാണി. അ ക്കും കുച്ചുപ്പരം വന്നപ്പോറും, അതുവരെ അടക്കാ വെച്ചിരുന്ന അന്തർഗ്ഗതം ഹീരാലാലൻ തുറന്നവിട്ടു. “ഗോപലനു നിന്നു കിട്ടാതെ ചായല്ലോ. ഇന്നു നിന്നു ഒരു എത്രെന്ന വിവാഹംവെള്ളുക്കുടങ്ങേണ്ടോ?”

ഞാൻ:—“നിശ്ചയമാണും അതു് ഉണ്ടാക്കയില്ലു്.”

വാദംകൊണ്ട് എത്രെന്ന മട്ടിക്കവാനാണ് ആയാൾ പിന്ന അമിച്ചതു്. ആയാളെപ്പോലെ അന്നക്കതനായ വരനു എത്രെന്നപ്പോലെ കമനീയവയ്ക്കു, വരാനില്ലെ നീം മറ്റും ആയാൾ പ്രശംസിച്ചു. അതുന്ന് വിതക്ക മോഹം ഞാൻ പൂര്വ്വാദവിച്ചില്ലു്. “എത്രല്ലും ഉണ്ടു്

യോദ്യം നിങ്ങളെ തൊൻ വിവാഹം ചെയ്യില്ല” എന്ന
തീരുമ്പറത്രു.

ആധാരം വിശദ്ദിച്ചായി. “ചൊട്ടക്കണ്ണിയെ ആ
ക്ഷേവനം” എന്ന് അല്ലെന്നായതിൽ പഴിപ്പ് കാട്ടി
ക്കൊണ്ട് ആധാരം തുല്പിക്കായി. പിന്നെ കരച്ചുനേര
തേതക്കോ ആധാരം ശബ്ദിച്ചില്ല.

നേരം പ്രഭാതരേതാട്ടത്രാട്ടക്കി. “വണ്ണി ഇവി
ടെ കരണ്ടുപ്പിക്കുന്നം” എന്ന മീരാലാലൻ വിളിച്ച
പറയുന്നതു കേട്ട്. അതിനുണ്ട് വണ്ണിയെ കരയണ്ണയ്ക്ക്
നീതു തൊൻ കേട്ടവിന്തു. “ഈവിടെയാൻ” ഇരങ്ങേ
ണ്ടതു്” എന്ന മീരാലാലൻ എഴുന്നേറു. ആധാരം
എന്ന കരയിലേക്കിരക്കി.

ഉടനെ ആധാരം വണ്ണിയിലേയ്ക്കുതന്നെ കേരുന്ന
വെന്ന് എനിക്കു തോന്തി. തൊൻ കൂതിലേക്കു ചെവി
കേട്ടതു്. അതെ; തൊൻ കരയിലും മീരാലാലൻ
വശ്യായിലുമായി. “ഈനി വണ്ണിവിടാം” എന്ന് ആ
ംാർ ആറുഡക്കാക്കു് അടം അതെകാട്ടതു്. ഇതു കേട്ട്
എനിക്കു സംശ്രമമുണ്ടായി. “എന്താണ നിങ്ങൾ ചെയ്യ
നീതു്? എന്നെ ഇവിടെ തനിയെ പിടി നിങ്ങൾ പോക
യാണോ?” എന്ന തൊൻ ചോടിച്ചു. “ഈനി നിന്നീറ
കാഞ്ഞം എനിക്കില്ലോ. നീ എങ്കിനെ തുലനതാലും എ
നിക്കുതു്!” എന്ന് ആധാരം ഏന്നെ തള്ളുകയാണു
ചെയ്യുതു്. വണ്ണി അകന്നതുടങ്ങിയെന്ന ശബ്ദത്താൽ
തൊൻ അറിവിന്തു. ‘അണയ്യോ, നിങ്ങൾ എന്താണ ചെ
യുന്നതു്? തൊൻ ഇതാ നിങ്ങളെ നമസ്കരിക്കുന്നു. തൊൻ
അണയ്യാണോ’. എന്നെ ഇവിടെ തനിച്ച വിട്ടാൽ എ,

നിക്ഷ ഗതിചയ്യു്! വല്ല വിദ്വിന്റെ രഘും പടിക്കൽ എ നേൻ വിദ്വിച്ച നിക്ഷദക്ഷ പേപകത്തോ! ഞാൻ ഒരുവിടെ യാഥന്നും ഇവിടെ എങ്കിനെന്നും എന്നിക്കു അറിഞ്ഞതുകൊ. എങ്കാട്ടാണു തിരിയേണ്ടതെന്നുപോശും എന്നിക്കു ഇവിടെ നിയുമ്പെലിലു്— എന്നിക്ഷദന ഞാൻ ആതുരയായി മറയിച്ചു.

“എന്ന നീ വിവാഹം ചെയ്യുമോ?” എന്നാണു് ഇതിനു മീരാലാലൻറെ ചോദ്യം.

ശോകാവേഗം എന്നിക്ക ഭസ്തുമായി. ഞാൻ കരഞ്ഞുപോയു്! ഉടനെ കോപം ഉജ്ജപലിച്ചു. “എന്നി കിന്തി നിക്ഷദിട ശബ്ദംപോലും കേരളക്കണ്ണാ. നി ക്ഷദരം എന്ന അടക്കകയേ വേണ്ണാ. മനസ്സുരെപ്പാവക്കം നിക്ഷദിള്ളുലെ മഴുരല്ലുല്ലോ. അവരിൽ ദയവും ഇളം എന്ന കാണം. ഇ അസ്യയു്” അവരിൽ നിന്ന രക്ഷകിട്ടാതിമിക്കയില്ലു്.”

ഈരുക്കെട്ടു മീരാലാലൻ പറക്കാണു്:—“ഈ വഴിക്കു് ആക്ഷം വരേണ്ടതില്ല. ഇതൊക്കെ മൻതിട്ടാണു്. ചുറും വെള്ളം. നിന്നും രക്ഷവേണ്ടെങ്കിൽ നീ എ നേൻ വിവാഹം ചെയ്യണം.”

കണ്ണിലെപ്പക്കിലും കാതുരകുണ്ടു് ആ വണ്ണിയുടെ ഗതി ഞാൻ അറിഞ്ഞു. അതു് എന്നിൽനിന്നു് അകന്നകനു പോകുണ്ടു. ത്രുവന്നതായു്, എതിട്ടു് എതു മുരെ അ തു് എത്രിക്കുണ്ടുവെന്നു ഞാൻ ഉള്ളിച്ചു. ആ വഴിക്കു വെള്ളത്തിലേയുള്ളിട്ടുണ്ടി. വാണിജ ചാടിപ്പിടിക്കു വാനാണു ഞാൻ തുനിന്നതു്. കഴുതുവരെ വെള്ളത്തി

എറിക്കി നോക്കിട്ടും തോണി എനിക്കു പിടിക്കിട്ടിയില്ല. അതു പിന്നെങ്ങും അക്കലെയാണ്. നിരാഹയായി കരയിലേക്കുതന്നെ എനിക്കു കേടേണ്ടിവന്നു.

ഈതിനുമുകളും കൈകലാക്കിയ ആ വടിത്രഞ്ഞുതന്നും വിച്ചിട്ടില്ല. വദ്ദി ചെല്ലുന്ന ഇടവും അകലെവും ശ്രദ്ധയാൽ തന്നും തന്നും ശമിക്കുന്നില്ല. അരയോളം വെള്ളിയിൽ ഇരക്കിനിന്മകാഞ്ഞു് വായിപ്പെ പാക്കാക്കി തന്നും ആ വടിയെ പ്രഥയാഗ്രിച്ചു.

ചീരംലോടെ ആ വടി ലക്ഷ്യത്തിൽതന്നെ എററ. ആത്തനാടതോടെ മീരാലാലൻ വദ്ദിയിൽ മറിഞ്ഞുവീണു. അഞ്ചുബിളിച്ചയാടെ വദ്ദിക്കാർ ഇരക്കിത്രഞ്ഞുതന്നും തന്നും. വദ്ദി അതിവേഗം അകന്നു. ആ ഭാഷ്യം ചരൽക്കും അവന്നു ശർദ്ദുസ്പരംകെട്ടു് തന്നും അറിയുന്നു. പരംഖവും നീചവുമായ ഭ്രംജികളും എന്നെന്ന അധിക്ഷേപിച്ചു് പരിപാവനമായ ഗംഗാനദിയെപ്പോലെ അഡ്വോക്യൂറും അയിരത്തെപ്പുറത്തിക്കാണാണു് ആയാളിടെ ഗതി, ചുതിയോര പത്രം പരിപ്പുറവിച്ചു് അതിൽ എന്നെന്നു റവി അചവാദമായി ലേവന്നങ്ങൾ പ്രസിദ്ധപ്പെട്ടതുമെന്നും അതിനാടയിൽ ആയാൾ പരയുന്നതു തന്നും കേട്ടു.

VIII.

നിന്തുമ്പുമായ നിശാകാലം! നിർജ്ജനമായ പ്രഭേദം! അഡ്യാധാര ഈ പെൺകിടാവു് എക്കാക്കിനി! ഗംഗാപ്രവാഹമത്തിലെ കലകലാരവം മാത്രം കേരളക്കിാ.

അഭ്യാസം, എത്ര തുട്ടു ജീവിതമാണു് മാസ്ത്രം കേരളത്തു്! ദയശോകക്കഴുപ്പാതെ ഇതിൽ എത്രം ശാഖകൾക്കു്? ജനിക്ക

നാത്രും വളരുന്നതും മരിക്കുന്നതും എന്തിനെന്നു് ആക്കം-
അറിവിൽക്കുടാ. ഈ ജനങ്ങൾക്കാണ്ടു് എന്തു കാഞ്ചമാണു
ഈ തന്നു് എന്തുവെല്ലാം ആലോചിച്ചാലും ഒന്നം കഴ
ണ്ണനില്ല. നിയതിവശമാണു് ഏതൊന്നുമെന്നു് ശച്ചീ
പ്രസ്തു ദൈനന്ദി ചെറിയുമ്പോൾ പറയുന്നതു് താൻ
കേരംക്കയുണ്ടായി. ആ നിയതിക്കു് അധിനായിട്ടു
ണോ മനസ്സുന്നേരം അവസ്ഥയെല്ലാം? ടുക്കരാവിരിയു
ന്നതും, മഴപെയ്യുന്നതും, ചപ്പും ഉടിക്കുന്നതും നിയതി
വശമായിട്ടാണോ? വെള്ളിൽത്തിൽ നിരപ്പുകിട്ടും നൃ
ക്കൾ പൊടിയുന്നതും, മൃഗിൽനിന്നു് കുട്ടത്തോടെ പൊ
ടിയുക്കുന്നതും, മരങ്ങളിൽനിന്നു് വെള്ളിലക്കാഴിയുന്ന
തും നിയതിയംലാണോ? അതുപോലെ ആ നിയതി
തന്നെന്നാണോ സുവിളിവാന്നുകുമായ മനസ്സുജീവിതത്തി
നേരു ഈ സ്പൂഷ്മിതിസംഹാരത്തിനു് കത്താവു്?
ഈ.നബിയിൽത്തന്നെ ചെറുതും വലുതും ആയ തും ജീവികൾ
മറു ജീവികളെ ഹരതേടിച്ചെന്നുകൊണ്ടിക്കുന്നതുംആ
നിയതിയാലാണോ? അങ്ങിനെതന്നെന്നാണോ താൻ
ശച്ചീപ്രസ്താവി ആത്മാർപ്പണം ചെയ്യുവാൻ ദൈനികിനിൽ-
ക്കുന്നതു്? അങ്ങിനെയാണെങ്കിൽ, അദ്ദേഹം, എന്തു അന്ത-
സ്തുന്നുമാണു്എ ആത്മാനം? എന്തു അന്തഃസ്തുന്നുമാണു്
അന്തരാഗം!എന്തു അന്തഃസ്തുന്നുമാണു്ജീവിതം! ഇതിനെ
യെല്ലാം ഈ ശംഖാപ്രവാഹത്തിലേക്കു വാഗിയിരിക്കു-
കളഞ്ഞാൽ എന്താണു്!

സുവാഭാവത്താലല്ലോ ജീവിതത്തെ അന്തഃസ്തുന്നുമെ
നു കരുതുന്നതു്. പ്രാവിൽ എപ്പോഴും ചക്കമാറുമേക-
യുംനുള്ള വെന്നുവെച്ചു് അതു പാഴുമരമാണെന്നാക്കണ-

ஸு. ஜியிதா டீவாதமக்மாக்யாத் அதிகாரியான டி வு, மாறுமே உள்ளகருத்து. அதிகாலப்பூ அதிகை மிமூ செய் பராட்டுகிறது'. ஜியிதாவுமாய டீவுதின்கை ஸ பிரிந்து பிரிந்து டீவுமாறுமல்லுத மரியா ஸ உள்ளது காண்டியாலான்' ஹ ஜியிதா ஏத மொசெம்பு வெடுக்கேள்கிவுக்குது'. எனிக்கூடிடு டீவு தொகைதென்கென் அனாவிக்கூடுவால். அது காண்டிக்கை அரியுக்குதினோடு அடுக்கில்லூ. பல தாங் ஶோகவிகாரக்கூடு ஶாக்க விழுதுமாக்குக்குதிர ஓயியூ' கெப்பில்லூயூ யாகு அன்றுதெனோக்கி தொகை வில்லைக்காரில்லூ. ஶோகதெத்துப்புரி அதுக்கூடில்லூ கேட்க கூடுவால் உத்தாமா. அதுக்காங்கு' என்று டீவுத்துக்கூடிசு கேட்க்காரில்லூ. பற்டுவுத்தித் தொகைபிக்கூடுவால் ஏத யாத்துவராயி தொகை அதுதெத்து காண்டியூ யாது என்கி கூடுக்கூடில்லூ. பற்றிலும் உருதெழுதுதுவால் தொகை பாடுபெடாவில்லூ. கிடெட்டிலெ பூாவிக்கைக்காங்கு முடிக்கூடுத்து அதேதாங் பூாவுக்கூடு வழுத்துமல்லூ. என்கால் கொருக்கூடுது டீவுத்துக்கைக்காங்கு மரியுதுவரி லு அது டீவும் பகுத்துவத்து. பற்றுத்துக்கைத்துக்கூடு கூடுவால் குதியுதுவர்மா. பூாவுத்துக்கைத்துக்கை. பூக்கை கிடை ஹ அன்றுக்கையூ' அன்றாக்காதித் துமிகைக்கேள்கிவுக்கு செய்கிக்கை டீவும் அன்றுதாங் அரியுக்குத்து. அதிகாக கூடிசு பின்கூடுவால்தென் அதுக்காங்கு'! புதுவுமோ, வாக்கோ, ஸபாமோ வழுதுமொன்' என்கூடாலும் கேட்கக் கூவாக்கூடு ஹ ஏதுக்காக்கூடித் துமிகைத்துக்கை ஸுவ

യിൽക്കൂടി തൊൻ എങ്ങിനെ കാണിക്കേണ്ടു! എനിക്കേള്ള ടിവം എത്രടത്തെ തകക്ക് യോരുക്കുടിയും അനുരേ അതു അറിയമാറുകവാനോ, എനിക്ക് അതു വെളിച്ചിൽ കാണിക്കുവാനോ കഴിയുന്നില്ല.

ഈ പക ദനോവികാരങ്ങളെക്കരിച്ചു വെണ്ടംപോലെ അറിയിക്കുവാൻ ഭാഷയേറ്റാ വേണ്ടന്നതു അറിയുവാൻ എപ്പിക്കാ മനസ്സുക്ക് വെവപ്പല്പുണ്ണായിട്ടില്ല. ടിവം മത്രം തനിച്ച ത്രജിക്കമാത്രം ചെയ്യും. അതു എങ്ങിനെങ്കും താണ്ടാന നിന്ന് താഴും അനുരേ ഗ്രഹിപ്പിക്കുക ചേയ്യും. എന്നീര മനസ്സിനെ എരിച്ചുകൊണ്ടിരിക്കുന്ന ടിവം, എന്നു തിലജ്ഞതാണെന്നും തൊൻ അറിയാത്തിട്ടില്ല. മനസ്സും ഭാരഗമായി വെള്ളുവിച്ചുംപോലെ എനിക്കു തോന്നാറുണ്ട്. ക്കീനമും കാർശ്ച്ചയും മേധത്തിനുണ്ടാകുന്നതു കാണാമെങ്കിലും അതിനും മേതുദ്ധത്തായ രോഗം എന്നാണെന്നറിയുന്നില്ല. എങ്യും തകഞ്ഞുനാഡിവാം; പ്രാണം വലിച്ചുടരും വെളിയിലേക്കേറിയുവാൻ തോന്നിയേക്കാം; ഇതുകുംവാൻ തകവെള്ളും മനസ്സിലെ ടിവം എങ്ങിനെ തിലജ്ഞതാണും അഭായമുണ്ടാകുന്നില്ല. തനിക്ക് അറിയാത്തുകാത്തതും മനസ്സും അനുന്നെന്ന അറിയിക്കിന്നെത്തുടിനെ! സംഖ്യാരണമായ താപമല്ലോ ഈ ടിവം. അതിനെ വഹിക്കേണ്ടിവരികയാൽ ഇത് ജീവിതാനുള്ളംബന്നും തൊൻ തീരുപ്പറത്തുകൊള്ളുന്നും.

ടിവം തകരായ ഈ ജീവിതത്തിനുവേണ്ടിയും തൊൻ ഇതുവള്ളാം സങ്കടപ്പെടുത്തുന്നതും? എന്തു കൊണ്ട് എനിക്കിനും പരിത്രജിച്ചുകൂടാ? കലകലാവൈദ്യരാട്ട കൂ

എല്ലാലുകളമായി ഒഴുകിക്കൊണ്ടിരിക്കുന്ന ഈ ഗംഗയി
ലേക്ക് ഇതിനിവയാനു് നീങ്ങാമെക്കിൽ മരണം എനി
ക്കു് സുകരമാണു്. ഞാൻ മണിക്കുകയല്ലയോ നല്ലതു്. ഭഃ
വാതുകമായ ഈ ജീവിതത്രയ എന്തിനിക്കിടിനെ വഹി
ക്കുന്നു! ഞാൻ മഹിച്ചുക്കാം.

എന്തിനാണായി എനിക്കു് ഈ ജനം? എന്തുകൊാ
ണ്ടിണായി എനിക്കു് ഈ അസ്യത? എന്തിനോ ഞാൻ
ഇങ്കിലെ ജനിച്ചപോയു്! എന്നാൽ ഈ ജനം ശച്ചീരു
നു് പരാഗ്രാമ്യമാണെന്നനിരിക്കിൽ ഞാൻ തുതാത്മയാ
യേനെ. ഞാൻ അദ്ദേഹത്തിനു് വേണ്ടുന്നവള്ളെല്ലക്കിൽ
എന്തിനെന്നനിക്കു് അംഗുമാരിൽ പ്രേമക്കാണായി? പ്രേ
മുള്ളിയായിട്ടും-ഞാൻ അദ്ദേഹത്തിനു് കാബുയപ്പെട്ടുനിങ്ങ
നാലും-എനിക്കു് അദ്ദേഹത്തിനെറ്റു് സാമീപ്യംപോ
ലും സാധ്യമല്ലാതായതു് എന്തുകൊണ്ടു്? ശച്ചീരുനെ ഉ
ദ്ദേശിച്ചുപ്പേഡു ഞാൻ നാടം വിച്ചംവിട്ടു് ഇളിച്ചപോന്നിരി
ക്കുന്നതു്! അസ്യജും എന്തുകയുമായ ഞാൻ ഈ മണത്തി
ടിൽ എന്തുകയായിരുന്നു നശിക്കവുംഎന്തിനിങ്ങാട്ടവനു്?
ഒല്ലാമൊയ ജീവിതരണാക്കാത്തിൽ കള്ളൂംകൈയുമില്ലാ
തെ എന്തിനു് ഞാൻ ചെന്നാലുാണി? എല്ലാവർക്കും ഭഃവ
മുഖക്കിലും എനിക്കുമാതും കുട്ടതലിതു ഭഃവം എനിക്കി
നെയുണ്ടായി? ഇതിനെപ്പോം ആരാണു് നിയാമകൾു്? ജീ
വിക്കൈ ഇങ്കിലെന്നും കളിപ്പിക്കുന്നതു് ആരാണു്? ഒരു
വമോ? ഒരുവത്തിനു് ഈ ജീവജാലങ്ങളിടെ സക്കടത്തി
ലോ സന്തോഷം? ഭഃവിഷകന്തുമാതുംകാണവാൻ ജീവി
ക്കൈ സുഖിക്കുന്നതിൽ രസമെന്നാണതു്? കെഞ്ഞു
തനിനെറ്റു് മുത്തിയാണോ ഒരുവം? ആ കെഞ്ഞുമുത്തിനെ

അയാ മനസ്സും ജീവന്നതു്? അല്ലോ; കൂടകമും ചെദവത്തിനും തല്ലു. മനസ്സുംണാക്കന്ന തീപുശേഷ ക്രാദിക്ഷ ചെദവമല്ലോ ദാതാവു്. ജീവിക്കു ഭാവി സ്പീച്ചുകൊണ്ടിള്ളിതാൻ ചെദവത്തിന്റെ ലീലയെ കിൽ, പിശാചിനക്കാരം ആയിരാമക്കു ദയക്കരനാവ നാമല്ലോ ചെദവം. അങ്കിനെയല്ലോ സത്രം. ഇതെല്ലാം എൻ്റെ ഒരു ക്രമംപ്രാലമായിക്കാം. ജനനാ അന്യ യാക്കവാൻ തോൻ ചെയ്യു ഭാജ്ഞ മും എന്താൻ?

ചെദവത്തിൽനിന്നോ കമ്മറതിൽനിന്നോ എങ്കി നന്നുണ്ടായതായാലും, ഈ ഏതജീവിതത്തെ പരിപ്ര ജീവാൻ തോൻ നിവേദിച്ചു. പുശയിലേയും തോൻ ഇരണ്ടി. അങ്ങും കേരംക്കാലുന്ന ആ കൂളി ദിളാധ ക്കല്ലുല്ലാവത്താൽ മോഹിതയായുണ്ടീന് തോൻ മരന കാര്യം മറന്നപോയു്! ശബ്ദമായുംതന്ത്രം അനുയുക ഔലാഭന്നിയയാണ് തോൻ. ഒട്ടിക കഴിഞ്ഞപ്പോൾ ഉടൻ മരനവിച്ചാരം ഉണ്ട്. ആത്മധത്രയുണ്ടായി തോൻ ശരീരത്തെ വൈദികത്തിലേയും തശ്ഛി. വൈദിക കഴുത്രു വരെചായി; ചുണ്ണാട്ടമായി. പിന്നും മുന്നോട്ട്. ആ നാസം—ആ നേത്രം—ഒട്ടകം ശരീരമാകമാനം രൂപ ആത്മതിൽ മുണ്ടി.

തോൻ മങ്കി മരണതു. ആ മങ്കലിൽ തോൻ മരി കയുണ്ടായില്ല. പുലർക്കാറരാൽ ഇളക്കിക്കൊണ്ടിരിക്കുന്ന നബീജലത്തിൽ മുണ്ടിതന്നാണ് വാദ്ധംക്കാഡി തോൻ നിശ്ചയിപ്പിച്ചും ചുളക്കമാറായി.

പ്രതീയ.

അമരനാമൻ പറകയാണ്:—

ശാന്തിപുരത്തിലാണ് എൻ്റെ ജീവന്മാര്യം. നാട്ട് ചുററിക്കൊണ്ട് കഴിഞ്ഞുകയാണ് തോനിപ്പോൾ. കലീന തപം ചുള്ളുമായുള്ള താണ് എൻ്റെ വംശമെക്കിലും ഇട ക്കാലത്തു് അതിനും മാലിന്യം പറകയുണ്ടായി. എൻ്റെ ഒരു ദൈ ചെറി ഉമ്മ കാമചാരിണിഷായതാണെന്തു അതിനു മേതു. ഒട്ടം പരാധിനതക്രാതെ നല്ല അന്താ സ്ഥിത്തതനെ ജീവിക്കുവാൻ തക്ക ഭ്രയനും എനിക്കു പെപറുകമായണ്ട്. പ്രഭ്രവർദ്ധത്തിൽ ഗണനീയസ്ഥാന തനാണ് എൻ്റെ അപ്പേൻ്റെ നില. അങ്ങുമം എന്നു മുതവിലുന്നക്കുവാൻ ലോഭമില്ലാതെ പണം ചെലുവാക്കിട്ടണ്ട്. എക്കിലും, എനിക്കുണ്ടായ വിദ്യ സപ്പർഷിക്കുവേം രാണിക്കുംപോലെ ആക്കംമേതും ഉപകാരമില്ലോ തത്തായി.

യെത്രുനും ചുള്ളുമായപ്പോൾ എൻ്റെ വിവാദ തത്തിനും പാലെടത്തുന്നുനും അപേക്ഷകൾ ഒരപ്പെട്ടു. അപ്പും സ്ത്രീപ്രചാരണം അംഗീകാരത്തുമായില്ല. ധനാദ്ധ മായ കുടംബത്തിൽനിന്നും കലശിലന്ത്രപസന്ധനായായ കുറക്കെയ കിട്ടിയാൽ മാത്രം താൻ വധുവായിരുമ്പിക്കു യുള്ളുവെന്നാണ് അപ്പേൻ്റെ നിശ്ചയം. അങ്ങിനെവരെ ഒരു കുറക്കെ സംബന്ധം അപേക്ഷയെന്നും കിട്ടുകയുണ്ടായില്ല. തൈദാളിടുന്ന വംശമാലിന്യത്തെക്കുറിച്ചു് അൻഡി തൈട്ടിക്കു ഉൽക്കുപ്പു കുടംബക്കാക്കി തൈദാളിമായുള്ള രോഷ്ട സമ്മതമാക്കുന്നതല്ലോ. വേണ്ടനിടത്തുനിന്നും കി

ട്ടാതെയും കിട്ടുന്നിട്ടതുനിന്ന് വേണ്ടാതെയും അപ്പുന്ത് എന്ന സംബന്ധിച്ചുള്ള കന്റുപേക്ഷ നിഷ്ഠുമലം നീ ണ്ടുനിണ്ടുപോയും! അപ്പുൾ അതിനുംയും മരിക്കും ചെയ്യു.

അതിൽപ്പിനെ, പിതൃസമോദാശിച്ചിൽനിന്ന് എൻ്റെ വിവാഹവിഷയത്തിൽ പുതിയൊരുലോചനയുണ്ടായി. അക്കരയിൽ ഭവാനിനന്നരത്തിനാരികെയായുള്ള കാളികാവുരത്തിൽനിന്നാണ് ആ അപേക്ഷയുടെ പുറപ്പാട്. ആ രൂമത്തിലാണ് പിതൃസമോദാശിയുടെ പാപ്പിടം. അവിടെ നബ്ലൂസ് കട്ടംബുത്തിൽ ലവംഗല തയെന കന്റുകയെ എന്നുകൊണ്ട് പരിഗ്രമിപ്പിക്കുവാൻ പിതൃസമോദാശി ഏപ്പാടുചെയ്യു.

ലവംഗലതയെ ഇതിന്ത്യുതനെന ഞാൻ അറിയും ബാല്യത്തിൽ ഞാൻ ആ പിതൃസമോദാശി (ചെറിയ മു) യുടെ വീടിൽ ഇടയ്ക്കിട ചെല്ലുക പാതിവാണ്. അപ്പുണ്ടെഴും ഞാൻ ബാലികയായ ലവംഗലതയുമായി ലീലാവിനോദ്ദേശഭൂതിൽ ഏർപ്പെട്ടിട്ടുണ്ട്. അവരുടെ പാംങ്ങൾ ചൊല്ലിക്കാട്ടുക്കും ഇടയ്ക്കും ഞാൻ ചെയ്തിട്ടുണ്ട്. ഹിവാമലപ്പുംവച്ചണായപ്പോരും അവരും എൻ്റെ മധ്യിൽനിന്ന് മരജുകയായി. അങ്ങിനെയായതിൽ, അവശ്യ കാണുന്നതിന്ന് എന്നിക്കു പൂർണ്ണാധികം അഭിനിവേശം പെയ്ക്കി. ചെവായാധികകാലം സാമാന്യവിധിയിൽനിന്ന് അവരും അപ്പും കടന്നിക്കുയാണ്. ആ ചുക്കല പടിവോടെ വിരിയുമാറായി. അവരുടെ വീക്ഷണങ്ങൾ വിശ്ലേഷാലവും കാതരവുമായി. പൊട്ടിച്ചിറിവിട്ട് ലജ്ജാസമിളിതമായ മുഖ്യിതമായി. ഒ

കിച്ചാടി നടന്നിരുന്ന അവധി ഇപ്പോൾ തുക്കിയ മനസ്സിലായിരിക്കുമാണ്. അവളിടെ തുപലാവസ്ഥയും കണ്ട് അതു നിൽപ്പമും അനവഭ്രംഖമാണെന്ന തൊൻകാണ്ടാടി. ബാല്യത്തെ പിൻപെട്ടതിയും, ദൈവാനാത്തതെ മുൻപെട്ടതിയുംകൊണ്ടിട്ടും ആ സന്ധ്യാകാലം മാണം സ്കീജിവിത്തിൽ എററായും എഴയമോഹനമായും ആകുതു്. അവക്കതവാക്കായി മധുരാലാപം തുകന കൊച്ചുകട്ടിയുടെ നെന്നസ്ത്രിക്കുചേഷ്ടകളിലും ആ എഴയാവാ അഞ്ചക്കപ്പും കണ്ണേക്കാം. ദൈവനത്തികവിലായാൽ സ്കീജിയുടെ തുപകാനികൾ ഇതുയില്ലാ മനോജ്ഞത. അംഗങ്ങാടെ ഉട്ടത്തൻനിന്തു, വാർക്കശയ മിനക്കിക്കുട്ടി, ചട്ടലകടക്കണ്ണദിക്കി, കരലതാവിലാസണ്ണദിക്കി, കംബുക്കാന്തിരമായി അചിരജാഹണതോടെ പുരജ്ഞപ്പെട്ട നാ ദൈവന പുന്നക്കുട്ടിയുടെ ആ സൈന്യം തുപ്പണിയിലിൽ കംച്ചുക്കു തുന്തിനിനം കലന്തിട്ടുണ്ട്. അത്തരം തുപ സംവത്തിൽ മരിക്കുന്നതു് കാമപീഡിതമായ എഴയം മാതൃമാണു്. മനസ്സു് ഇന്ത്യവശന്തമാവാതെ നിന്റും അനന്തരിക്കുന്നതു് എന്തു തുപത്തിലോ അതിലാണു് ഉൽക്കുഞ്ചിസെന്നും

തൊൻകാലം ലവംഗലതയെ വേർക്കുന്നതിനു് നാശം കൂടിക്കൊണ്ടിരിക്കുവെ, കാഞ്ഞം മരുരാക്ക വഴിക്കാണു തിരഞ്ഞെരുതു്. നെങ്ങംഡക്കിയുള്ള കുടംബമാലിന്റും അവിടെയും പരസ്യമായി. അതോടുകൂടി എൻ്റെ വിഭാഗം തത്ക്കരിച്ചു കുന്നാറുമത്തിലെ വിചാരമെല്ലാം പിൻപെലിഞ്ഞുകൊടു. ലവംഗലതയുടെവണ്ണി തൊൻകാലം ധ്രൂവം തന്താട തച്ചിച്ചുകൊണ്ടിരിക്കുവെ, അവശ്യ വേംനീനു

മുഹാസിയായ രാമസ്വയമിതുൻ കൈകലാക്കി. അദ്ദേഹം അവശ്യ യാമാവിധി പഴിഗ്രാഹിച്ചു. നിരാഗനം വിഷ്ണുന്മാഡി എനിക്ഷേ മാറ്റേണ്ടിവന്നു.

അതിൽപ്പിനെ പില കൊല്ലുങ്ങൾക്കില്ലോ എതാണ്ടായ വല്ലൂയ്മയുണ്ടായി. എന്താണ്ടെന്നു് എനിക്ഷേ പരശാവത്തല്ല. പിന്നീടു് അതു വെളിപ്പെട്ടെങ്കയാണെങ്കിൽ അങ്ങിനെയാവട്ട എന്നമാത്രമേ ഇപ്പോൾ എന്നു പറഞ്ഞാണെഴു. അതുണ്ടായ ഉടനെ എന്നു വീടിൽ നിന്നു് ഇറങ്കി. പിനെ പലെടത്തും സമ്പര്കിച്ചു കൊണ്ടാണു് എന്നു കഴിഞ്ഞാൽ,

ഇപ്പുമാണെങ്കിൽ, എങ്ങാനമെരാറിട്ടു് നബ്ലാങ്ക വീടിൽ ഉന്നനിലയാൽ പാർപ്പിച്ചിക്കവാനും, ചിലകൾ നിന്നുമാം സ്ഥാനം രായും, പല ഭാര്യമാരയും പോരാവരാണും ഏകതനാണു്. ലെളകികമായി വേണ്ടുന്നതോന്നാലും എനിക്ഷേ കുറവില്ല. വില്ലയും, വിത്തും, സൗഖ്യവും ചുംഞ്ഞരോഗ്രയും പലവാനും എനിട്ടുണ്ടു്. മുൻ വിധികൊണ്ടാണ്ടുമുന്നുന്നു കൊണ്ടാണും എന്നു ഉപേക്ഷിക്കമാറായി. ഉപവനംപോലെ രമ്മീയമായസംസാരങ്ങയും, ആത്മവശമായി സുഖവിനുമയോഗ്രം മായ ഭ്രൂനത്തെയും എന്നു വെടിഞ്ഞു കൊടുക്കാറിൽ പെട്ട കിളിച്ചെപ്പോലെ ആങ്ങോട്ടുനില്ലുന്തെ ചുറവിച്ചററി നടക്കക്കണ്ണിപ്പോൾ. സ്വന്തം നാടിൽത്തെ ഒന്ന് പാർത്തുകാണ്ടു് എന്നും ശ്രേഷ്ഠമന്തിരത്തെ രമ്മീയമായി വഞ്ചിപ്പിച്ചു് വിജനാദലാലസന്നായി അഴചലെന്നിം വിധിച്ചുകൊണ്ടു് അങ്ങിനെയാണു് ഇച്ചെയകിൽ, എനിക്ഷേ ചെയ്യുന്നതാണു്. എന്നാൽ അതിലേ ആശുപ്പാ എനിക്ഷേ വിചുരജിണ്ടായതു്. മുർവ്വത്തായും വഴി

പിശയുപോയിരെന്ന് ഇടയ്ക്കു തൊൻ വിജാപിക്കുവണ്ടി. ഉൽക്കുങ്ഗികൾക്കും ഒരു മനസ്സ് എൻറെ ഇഷ്ടംപോലെ ചെലുത്തു യുന്നതുതന്നെ. വദ്ധിമറിഞ്ഞതുകൊണ്ടു അഭിപ്രായതുകൊണ്ടു നിന്നും അവുമെങ്കിൽ കുറയ്ക്കു കേരവാൻ ശ്രമിക്കാം. സുവിജ്ഞവാന്തവക്കും പരാപ്രോക്ഷ വാന്നെന്ന കിഞ്ചം ആ പ്രദ പ്രക്രിയക്കും മനസ്സാണ് ആയാരാ. മനസ്സ് എന്നിക്കു വശമാകയാൽ അതിന്റെ ആ വികാരങ്ങൾക്കും തൊൻ തന്നെ നാമൻ. അതുകൊണ്ട് പരാവച്ച ബികളുംസുവിജ്ഞവക്കും എന്നിക്കും അധിനമാണ്. എങ്കിലും മഹാശ്രദ്ധവയിൽ മാത്രമേ അന്ത്യമാർക്കു കൈയ്ക്കു തു. ആത്മരിക്കായുള്ള തിന്നല്ലോം തൊൻ തന്നെയാണ് കർത്താവു. അന്തർജ്ജൂകത്തിൽ സമ്മാനായി പ്രശ്നാഭിഷിക്കുന്നതിനെ തൊൻ അധികാരിയാണോ. ബാഹ്യലോകം മന്ത്രമുഖത്താകയുള്ള വെന്നും അന്തർജ്ജോകം അതിൽ ഉൾപ്പെടുത്തകയില്ലെന്നുംവാലിക്കുന്നതായാൽ അതു വി. ഗ്രയാണോ. മനാശ്ശുഭവങ്ങാംഅന്തർജ്ജോകത്തിലിച്ചാണു തുള്ളികൊള്ളുന്നതു. അന്തർജ്ജോകത്തിൽ സമ്പരിച്ചു എത്തും വാദം അനുഭവിക്കാം. നിങ്ങളുടെ ബാഹ്യലോകത്തിലും അതെല്ലാം എൻറെ അന്തർജ്ജോകത്തിലുണ്ടി. എന്നാൽ, എൻഡാണ്നത്തിലുണ്ടാകത്തിൽ ഇല്ലെന്നും നിങ്ങളുടെ ബാഹ്യലോകത്തിൽ ഇല്ലെന്നും ഉന്നിലേ ചുണ്ണം, വെളിയിലേ വായു, വാനിലേ ചന്ദ്രൻ, അന്യുകാരത്തിലേ സൂര്യം എന്നിതെല്ലാം എൻറെ അന്തർജ്ജോകത്തിൽ അന്ത്യത്തമാകുപോലെ നിങ്ങളുടെ ബാഹ്യലോകത്തിൽ കാണാറില്ല.

എന്നാൽ, എത്തുകൊണ്ടാണ് ആ രാത്രി ഉറങ്കിക്കി ക്കും അരു ഗുകമാരിയിടെ അപകാരിക്കണ്ട് — അല്ലോ, അം തല്ലോ - ഒരുപാടം രാവിൽ അനന്തരായ ഇന്ത മേഖിനി ചെ ദട്ടുന്ന മുജീച്ചു് അതിതൃശ്ശരായി. എനിക്ക് ഒളിയും വോലും ഇടംകിട്ടിയില്ല. തൊൻ നാടനാടായി ഇങ്ങിനെ തുഴലുംഡാണി.

II

മനസ്സിനുണ്ടായ മുറിച്ചു് കാലത്തിൽനിന്നു കുളിക്കുന്ന യുഥായ ലേപനത്താൽ പതുക്കൈപ്പുത്രക്കൈ ഉണ്ടാക്കി. കീ രംഗമാസം തൊൻ വാരാന്ത്യിൽ ചെന്നപാക്കിക്കുണ്ടായി. ശരവിടെ എനിക്കണ്ടായ പരിചിതനാരിൽ ഒരാളാണ് ഫോവിന്റുകാത്തതെന്ന്. മുഖനും സുശ്രീലന്മാരും ദ്രോഹം.

അദ്ദേഹമും തൊനും മറ്റൊരില സുഹൃത്തുക്കളിലും ചേരു സ്ത്രീകൾക്കും പതിവുപോലു ഒരുപാടും വിനോദഭാഷനും ചെയ്യുന്നതിനിടയ്ക്ക് പോലീസുകാരെപ്പറ്റി പ്രസ്താവാമുണ്ടായി. അങ്കുട്ടരിൽനിന്നുണ്ടാകുന്ന നീചവാദും ലോറുമായും കമ്മങ്ങളുണ്ടരിച്ചു് കച്ചിത്തും ഹസ്തവാദും ചിത്രവുമായും പല കമകളിലും അങ്കുട്ടുവരിൽനിന്നു് പുരപ്പെട്ടു. അവ യിൽ ശോഖിന്റുകാത്തെന്നു കമ്മാതുരുമേ ഇവിടെ നുശ്ശേ ഫേണ്ടു. അതിന്റെ ചുരുക്കം ഇംഗ്ലീഷാണ്—

“എൻ്റെ ഗ്രാമത്തിൽ മഞ്ഞുപ്പിളിഡാസന്ന് എന്നും രാഡം ഉണ്ടായിരുന്നു. തീരെ ദരിദ്രനാണ് ആയാർ. ഓ സ്ത്രീ ക്കുറേമുഖു മരിച്ചുപോയി. ആയാർ ഫോഗിയായി. സുന്താനായി രേഖകൾ മാത്രമെയുണ്ട്. അവർ ബഹാരു വം വിട്ടിട്ടില്ല. തന്റെ അന്തുകാലമായിരുന്നു” അതു

യാർ അറിതു. തന്റെ മകളെ രക്ഷിക്കാൻ ആയാൾ തന്റെ ഭാര്യാസമേഖമിച്ചുടെ ഭർത്താവായ ഒരു രാജാവും ഏല്പിച്ചു. മകൾക്ക് അല്ലോ ചില പൊൻപങ്ങൾ അളിഞ്ഞ്. രാജചന്ദ്രനെ വിശ്വാസമില്ലാണെന്നു അയാളെ ഏല്പിച്ചില്ല. താൻ ദരിക്കാരായിരെന്നായ പ്രൂഹം യാരെതുജ്ഞൻ എനിക്കായി ആളെയയച്ചു എന്തിനെന്നറിയുവാൻ താൻ അവിഃ ചെന്ന. “അങ്ങ് ഇം പണ്ടും സുക്ഷിച്ചുവെച്ചു” എൻ്റെ മകൾ യാദു നത്തിലെത്തുംവാർ അവരംക്കു കൊടുത്തെന്നുണ്ട് എന്ന പറഞ്ഞു ആയാർ അതു എന്നു ഏല്പിച്ചു. രാജചന്ദ്രനെ ഏല്പിച്ചുവായി ആയാർ ഇതു തന്റെതാക്കിശാലോ എന്ന ശക്തിപ്രകാശം യാരെതുജ്ഞൻ എന്നു ഏല്പിക്കുന്നതെന്ന താൻ അറിഞ്ഞു. മണ്ഡിനാൽ കഴിഞ്ഞ പ്രൂഹം ആ മോഗി മരിച്ചു. അനാധിപ്രതമന നിലയും പോലീസുകാർ അവിഃ എന്തി. ഭ്രതഗണാവുന്ന നായ അന്തക്കാനക്കെല്ലപ്രാലൈ ആധിക്കാമോട്ടും പോലീസുഭ്രാന്താധിക്കാർ ആ വീടിൽ കേരി. മുത്തൻ” അവകാശികളായി ആകമില്ലെന്ന തന്നെതാൻ നിവേദിച്ചു. ആ വീടിൽ കാണുകയുണ്ടായ പെട്ടികളിൽ പാത്രങ്ങളിൽ മരുരാക്കുന്നും ആ ഉഭ്രാന്താധിക്കാർ സ്വന്തമാക്കി. ജൈജ്ഞാനിജമാർ വഴിക്കു യാരെതുജ്ഞൻും അവകാശികളുണ്ടോ, അയാർക്കു മകന്നെട്ട്, കൗത്സുക്കയിലാണും എന്നും ചിലർ അപ്പൂർവ്വം പറഞ്ഞുനോക്കുകയുണ്ടായി. അതൊന്നും പോലീസുഭ്രാന്താധിക്കാർ ഉംകൊണ്ടില്ല. അവകാശികളുണ്ടെങ്കിൽ കുറച്ചുരിയിൽ മാജരാവകു എന്നൊന്നും ആ ആധികാരിയുടെ വിധി. എന്നും ശത്രു

ക്കുംകിൾ എന്ന ബാധിക്കവാൻ ഇതു നല്ലാരാസമായി. മറ്റൊരുപ്പിന്റെ വക കരെ ചോർപ്പണങ്ങൾ എന്ന് രഖാവുന്നതുമെന്നും അവർ പോലീസിനെ തുമിപ്പിച്ചു ഉടംനതവന്ന പിടിച്ചുകാണ്ടുവരുവാൻ ഉത്തരവു ചുറ്റുപെട്ടു. ആളുക്കുപ്പുകാരം പോലീസുഭ്രാതരന്മാർ മുമ്പിൽ ഞാൻ മാജരായി. കൈകുപ്പി വന്നങ്ങളിയോ തുക്കിക്കൊണ്ടാണ് ഞാൻ നിന്നുത്. ആരംഭംനെന്ന കണ്ണക്കണ്ണം മരായ പത്രംവാക്കുകളോടുകൂടിയാണ്. മേഡ ഐണ്ടക്കുപ്പിനും ഇരയായേക്കമെന്നും എന്നിക്കു പേടിയായി. എന്നെന്ന ഇടിക്കുവാനം വലിക്കുവാനമൊക്കെയാണും അവരുടെ പുറപ്പും. ഇതും കൊണ്ട് ഞാൻ നിലവെക്കു. സത്രത്തിനും ന്യായത്തിനും. അവരുടെയിടയിൽ ചെലവില്ല. ദത്രുന്നമുപ്പേശതെ, ഞാൻ ആ പണ്ണങ്ങൾ എടുത്തുകൊണ്ടുവന്ന പോലീസുഡികാരിക്കു കൊടുത്തു. അതുകൊണ്ട് മതിയായില്ല. കുറുനാട്ടു പണ്ണങ്ങൾ സുക്ഷിച്ചതിനും പ്രായം വിത്തമായി ഞാൻ ആ ഉഭ്രാതരന്മാർ അവയതുവരുപ്പികയും ക്കുപ്പിനു ചെയ്തു. അപ്പോഴേ എന്നിക്കു രക്ഷകിട്ടിയുള്ളൂ. ആ പണ്ണങ്ങൾക്കിടയിൽ മറ്റൊരു സാമാന്യങ്ങളിൽ പോലീസുഭ്രാതരന്മാർ സപ്പന്നമാക്കിവെച്ചും, മുതനായ മറ്റൊരുപ്പിനാണ് അവരിയോരു കിന്നമിച്ചും, പഴയോരു ചുത്തും മാത്രമേ ധനമായുള്ളൂ വെന്നും ഉപരിസ്ഥാനത്തെക്കു റിപ്പോർട്ട് ചെയ്തു.”

ഗോവിന്ദകാണ്ണനിയന്നിനും ഇതും കെട്ടപ്പോൾ, “ഈ മരേ തുല്പിംഗാസാർ അഞ്ചനല്ലു മനോഹരമാണ് സൻ” എന്നും എന്നിക്കു ചോദിക്കുവാനാണുയി.

“ആക്കടംവത്തെപ്പറ്റാറി നിങ്ങൾ ഈതുംഅരിഞ്ഞത് തു് എങ്ങിനെ? എന്ന എതിർച്ചോദ്ധൂമാണ്’ അപ്പേം ശോഭിപ്പകാശനിൽനിന്ന് ഉണ്ടായതു്.

മഹാത്മാഗാന്ധരിച്ചു് ഇതിനുമു ശോൻ്റ് കേട്ടിട്ടാണ്. എൻ്റെ ഉമ്മം നേരുവഴിക്കുതെന്നെയൊന്ന് ശോവിപ്പകാശനെന്റെ ആ ചോദ്ധൂരതിൽനിന്നു മനസ്സിലായി. അതിനു് മാറ്പടിയല്ലോ മരണാങ്ഗചോദ്ധൂമാണു ശോൻ്റ് കൊടുത്തതു്. “ഈ രാജചവന്മാസൻ ഈപ്പേം എവിടെയാണു്?”

ശോഭിപ്പകാശനാം:— “കാൽക്കട്ടയിൽ എവിടെയോ ആണെന്നും” കേരളശാഖായി. നമ്മു നിഃവിഷമിപ്പു്.”

ശോൻ്റ്:— “ഈ പേരുക്കട്ടിക്കു എന്നാണുപേരു്?”

ശോഭിപ്പകാശനാം:— “മജനി”

പിന്നെ ശോൻ്റ് വാരാണസിയിൽ അധികം താമസിക്കാണുയില്ല.

III

എന്തിനെ തെടിക്കൊണ്ടാണു ശോൻ്റ് ഇങ്ങിനെ നാട്ടാടായി ഉഴുവുന്നതു്? എൻ്റെ മനസ്സു ശോകത്താണുവം സംസാരം തങ്മാമയവുമാണെന്നു് എനിക്കരിയാം. ഈ ക്ഷണംതന്നെ മുത്താക്കേണ്ടിവന്നാലും എനിക്കു സംതുഷ്ടിയേയുള്ളൂ. എന്നാൽ, നേരിട്ട് ശോകത്തെ അതികുമിക്കുവാൻ കഴിവില്ലെന്നിരിക്കിൽ പെത്തുചൂത്തിനു ഏ നീണാഞ്ചവിലും നിഡാനാകഴിഞ്ഞതിട്ടാണെല്ലാവികിനിസു. ശോകം എന്തെന്നും എങ്ങിനെയെന്നും ആല്ലുംഅരിഞ്ഞതിന്തുംവന്നമല്ലോ അതിനെന്റെ പരിധാരത്തിനു മുത്തിക്കുവാൻ.

എന്നാൻ‌ ഇ ദിവ്യം? ജീവിതത്തിലേ ‘ഇല്ലായ്ക്കും’ എന്നതു്. എത്ര ദിവ്യം കാരോ ഇല്ലായ്ക്കുതെന്ന. സപ്താശ്വരമില്ലാതായാൽ രോഗം; രോഗംദിവ്യംതെന്ന. എന്നാൽ ഇല്ലായ്ക്കുതെന്നം ദിവ്യമാക്കിയു്. മോഗ തതിന്’ ഇല്ലായ്ക്കുതായാൽ ദിവ്യമാക്കുമോ? അതുകൊണ്ട് ഇല്ലായ്ക്കുത്തിൽ ഒരിനം മാത്രമാണ്’ ദിവ്യമന്നു കാണും.

എന്നാനില്ലായ്ക്കുതായാലാണ്’ തോന്ത് ഇങ്ങിനെതു പിക്കുന്നതു്? ജീവിതത്തിനാം എന്നറബു അപേക്ഷിതമായതു് എന്നാണ്? വിത്തമാണോ? എനിക്കുണ്ടല്ലോ യാകാളം യാം.

ജാതിയാണോ? ഇ ലോകത്തിൽ വ്യാതിയില്ലാത്ത മരായി ആക്കരിക്കും? മഹാരതസ്തനപോലും കേരളവിജയക്കും. കൂദാശകാരനം വ്യാതനാണ്. ശരൂത്തുവിൽക്കു മാംസം നിശ്ചിതം പ്രതിയത്രമായിരിക്കുമും ആട്ടിരച്ചിക്കെടുത്തിൽ പട്ടിച്ചിരച്ചി കലർപ്പില്ലാതിരിക്കുമും ചെയ്യും അവനും കേരളവിധാനി. സർവ്വ ജനത്തിനാം ഒരു പോലെ നേടാവുന്നതാണ് യഗസ്സു്. ആക്കം അതിൽ തിക്കുണ്ടാക്കന്നില്ലെന്നുള്ളി. മഹായശസ്ത്രിയായിരുന്നിട്ടും, കോഴി വാങ്ങിയെന്ന ആക്രോഷപും ഭേദക്കൾ ഏറ്റില്ലോ? തതപജ്ഞനായ സാങ്കുട്ടീസു് അപവാദങ്കോണില്ലെന്നും ധന്യനായതു്. ധർമ്മിശ്വനായ ധർമ്മിജീവിനാം അസത്യവാദിവൈന്യം ഭാഷ്ടം കീർത്തിയുണ്ടായിരില്ലോ? മഹാചരാങ്ഗുന്നതനായ അർജ്ജനനാം” ബദ്ധവാധനനാൽ തോറാട്ടു മാനംകെണ്ണിവന്നില്ലോ? മഹാകവിയായ ദേഖപ്പെണ്ണവിചരിച്ചു വേംഡുക്കർ വിളി

എല്ല? അക്കിനെ, മഹാകീത്തിമാനാർപ്പോദ്ധരം യശസ്സിന്റെക്കാവാളുതനെ പീഡിതരായിട്ടുണ്ട്. എത്ര ശ്രദ്ധിനുവേണ്ടി എൻ്റെ മനസ്സ് ഉംറാറില്ല. വ്യാതി എന്നതു് ജനസാമാന്യത്തിൽനിന്നു് ഉയരഞ്ഞെന്നതുണ്ട്. മുർഖമായം അല്പജ്ഞതമായമായിട്ടാണു് സാമാന്യമായെടുത്തുണ്ടെന്നില. . കാർത്താകാർത്ത്യിച്ചുകൊണ്ട് വേണ്ടിംഗോപം ലൈ അവക്കില്ല. ഈ അഞ്ചുമാസിന്തെയിൽ തോൻ വിവ്രാതനായതുകൊണ്ട് എനിക്കെയ്യുന്നാണു് സുഖഃ?

അമധാ, മാനമാണോ എനിക്കുവേണ്ടതു്? സുഖത്തും അം ഭർമ്മത്തുമായി ജനങ്ങൾ ബഹുവിധം. അപക്രിയ രാണു് അധികംപേര്. ഉത്തരാധി വളരെ കുറച്ചു പേരുമാനുമേയുള്ളൂ. എന്നിക്കണക്കാക്കിയാണെങ്കിൽ കൈവിരൽ ദൃഢവൻ മടക്കാനില്ല. അവൻ സുരേന്ദ്ര മാനിക്കന്നതുകൊണ്ട് എനിക്കും അപക്രിയമേയുള്ളൂ. ഒരാളംഗത്തിൽനിന്നു സിലംഗകന്ന മാനം അസ്ത്രധാരണം വക്കപ്പറിഞ്ഞു മുള്ളിനേന്തവയ്ക്കുമാണു്. അതു് എനിക്കു വേണ്ടാം. എനിക്കുതനെ എന്നെക്കാടിച്ചുണ്ടാക്കു മാനമാണു് എററവും സ്വീകരിക്കാം.

എന്നാൽ, അപക്രിയമാണോ എനിക്കു് ഇല്ലായ്ക്കു്? അംഗശാഭാരതത്തിലെയാണു് പുഞ്ചമാക്കി വേണമെന്നില്ല. മഹാസുദമനാവേണമെന്നുവെയ്യു് പുഞ്ചമാരാരാണും തപിക്കാടണ്ഡാ? കാഴ്ചയിൽ അന്തരുക്കി വെറയ്ക്കു് തോന്തരിക്കുന്നതു അതുയും അപക്രിയകൊണ്ട് പുഞ്ചൻ തുച്ഛുനായി. തോൻ വിത്രപനാണു് അക്കം തോന്തരിക്കുന്നതു എനിക്കു പോരായ്ക്കുന്നീടുമില്ല.

ആര്ത്ഥാഗ്രമില്ലായുമധ്യാജ്ഞാ എന്നേൻ്റെ വൈദകാരം എം? അതപ്പോൾ, നിങ്ങളും. തൊൻ ഇന്നും ദ്രവ്യങ്ങാൽ തന്നെ.

എനിക്ഷേഖണം കുടുംബമെന്നുണ്ടോ? എന്തിനാണുത്. അനുശ്രൂത എതിക്കേണമെന്നുള്ള വക്കാശും വൈദകാരം പേക്കും. പരന്ന ആകുകളിക്കവാൻ എനിക്ഷേഖണും വിചാരംമെയില്ല.

എനിക്ഷേഖണും വൈദകാരിമില്ലായുണ്ടോ? താൻ ബുദ്ധിയില്ലാത്ത ചനാജ്ഞാനും മനസ്സും ഒരാധക്കും തൊന്നാറുണ്ടോ? എനിക്ഷേഖണും അതു തൊന്നീട്ടില്ല. തനിക്കു വേണ്ടുന്ന കാഞ്ഞത്തിൽ താൻ ബുദ്ധിമാനനാജ്ഞാനും എപ്പോഴും കൈതാറുള്ളതു്. തൊന്നും അങ്ങിനെതന്നെ, എനിക്ഷേഖണും

വിഭ്രയിൽ ഉയർന്നുയിജ്ഞായും യാലാജ്ഞാ എനിക്ഷേഖണും ഇല്ലോ? തൊൻ സുസമ്മതനായ വിദ്യപാനല്ലെന്നും എനിക്ഷേഖണെന്ന അറിയാം. എന്നാൽ, വിദ്യപാനല്ലും കൊണ്ടു് ആവക്കും ഭാവിക്കാറുണ്ടോ? എനിക്ഷേഖില്ലാത്തതിൽ ഭാവാ.

തൊൻ ധർമ്മ ഹീനനാജ്ഞാ? ധർമ്മനിഘ്നയില്ലാത്ത വക്കു് പാരത്രികമായിട്ടാണതെ ഭാവം. ഇല്ലാത്തിലില്ല പോതു ധർമ്മത്തിനേൻ്റെ ഫല സ്ഥാനം. ധർമ്മ ലോച്ചം ഭാവമേമത്രകമാജ്ഞാനും ഇതിഹാസസ്മരം പറയുന്നുണ്ടു്. എനിക്ഷേഖണും അതിൽ വിശദസ്ഥാഖാജിട്ടില്ല. പ്രത്രക്ഷയും ആശാനത്തിനു വിശയമായിട്ടുണ്ടു്. അതുകൊണ്ടു് ധർമ്മത്തിൽ—അമരാ, മതത്തിൽ എനിക്ഷേഖണും കാഞ്ഞംമാജ്ഞാമില്ല. മതത്തിനും വാലായാൽ വൈദകാരാവാരിക്കിഷ്ണനാൽ എനിക്ഷേഖണും സുഖമേഖളില്ല.

അപ്പുചെരാൻനോ എന്നിൽ ഇല്ലാത്തതു്? എപ്പോ, ഒരു ഗം, ഭ്രൂം—ഈതാനും ഇല്ലാതെയിരുന്നാശാണു സിവം. കാണും ശ്രോക്കേയമതുകമാണ്‌നന്നതിന്” അവംഗലത തന്നെ ഉണ്ടായതാണോ.

പിന്നീ, എന്തിനുണ്ടും തൊൻ ഇങ്ങിനേ ദഃവിക്ഷ നീതു്? എന്താനും ഓ” എന്നിക്കു് ഇല്ലായ്ക്കു്? ദഃവപഠി മാരുതിനു് എന്നിക്കു് യേണ്ടുന്നതു് എന്നാണു്? ഏൻറെ കാമിതം എന്തു്?

കാമിക്കാവുന്നതായി എന്നിക്കു് യാതൊന്നും. അ താനു് എന്നാക്കു് ഇല്ലായ്ക്കു്. അതേ; അതിലാണു് എ കിൻറ ദഃവം എന്നു് ഇരുപ്പാം വെളിച്ചപ്പെട്ടി. എപ്പോൾ നിക്കു് അശ്വന്നുമാണു്; ഇരു ദഃവം മാത്രം ഗസ്റ്റുംായി നിൽക്കുന്നു.

IV

അത്മനീയമായി എന്നിക്കു് ഇരു ലോകത്തിൽ ഒന്നു മിസ്ത്രിയും? ഒരു ഗർജ്ജം ഉണ്ടും ധരാതലത്തിൽ എൻറെ മഹാസ്ത്രിനു കൊതി തോന്നാവുന്നതായി ഒന്നമില്ലെനോ? അണ്ണപ്പായമായ സുക്ഷ്മകീടങ്ങൾപോലും അന്ത്രതകർമ്മ നീഡിയും അപാരജിതാനകോശവുമായി വിഹരിച്ചപോൾ ഒന്നു ഇരു ജഗന്നഥ്യലത്തിൽ—കാലടിശില പൊടി പോലും മനിമയവും ധാരുവില സിതവുമായ മഹാപഞ്ചത്തിനെൻറെ അശ്വമാണുനു് പരിക്ലുംിതമാണു ഇരു വസ്ത്രധാരിയിൽ—കാമിക്കാവുന്നതുകും എന്നിക്കു് ഒന്നമില്ലെന്നതു് അന്ത്രതംതന്നെ. തൊൻ എത്രയുംതന്ത്രം! ടി സീറയ്, യക്കസ്സി, ഫ്ലാറ്റിൻ എന്നീ രഹംാന്ത്രാജതന്നോട് അത്രുമാം മന്ത്രിൻ്റെത്തുടിയിച്ചും, നിന്നുംരമാം മന്ത്രി

പൊടിശായും, ലാളുവായ പുജ്ഞതിചും ഉരുക്കൊന്തി രിക്ഷനു ജീവിതമഹത്പത്തെ, ജീവകാലം അകുമാനും വിനിയോഗിച്ചിട്ടിട്ടും സുക്ഷ്മദേവാധതിലാക്കാവാൻ കഴി എതില്ലപോത്! അക്കദിനെങ്ങിരിക്കേ, എനിക്കമാത്രം അഭിവശണീയമായി ഭ്രമിയിൽ നേരുമില്ലാതായതെങ്കി നേ? എന്നാൽ, അതുപുജ്ഞിയാണോ എന്നു!

ബഹുകോട്ടമന്ത്രത്തിൽ വാഴുന്ന ണ്ണം. അതുയുംപേരിലും പ്രഭേദകം പ്രഭത്രകം വിവിധനാശങ്കിന്ത്യാം. എവരും ഓരോ നിലയിൽ മാനുങ്ങൾ ധന്താനാം. ഇവരിൽ ഒരാളിലും എനിക്കില്ലെന്നു സക്തി? എന്നൊരു ജീവിതമാണ് എന്നേറ്റു!

വാസുവത്തിൽ എന്നേറ്റ ആസക്തിക്കാവിഷയമായി ആതാഞ്ചാനും എത്രപെട്ടക്കുണ്ടായി. അതും ഇപ്പോൾ കൂടിയിട്ടുണ്ടാം. എന്നാൽ, അതിൽ എനിക്കുണ്ടായ കൂട്ടം വ്യത്മമായി. ആസാധ്യവിഷയത്തിൽ എനിക്കുണ്ടായ ആസക്തിയെ എന്നു പിന്നവലിച്ചു നശിപ്പിച്ചുകൂട്ടു. ഇനി അതിനെ പുന്നജീവിപ്പിക്കുക അങ്ങനെത്തു താഴും. വേദരയോന്മില്ലായോ എനിക്കും ഇരു ലോകത്തിൽ അഭിവശിക്കാൻ?

ഈ വോദ്ദരം എത്രകൊല്ലായി എന്നേറ്റ മനസ്സിൽ ദൃഢങ്ങുന്നു? ഇനിയുള്ളാഡിച്ചില്ലാ ഉത്തരം. സുഖാശ്രാംക്കാശിൽ ചിലരോടും എന്നും ഹതിനെക്കുറിച്ചു മോബിക്കയുണ്ടായി. “സപ്രാത്മമായി നിങ്ങൾക്കും” നേരുമില്ലെന്നു എന്നുകുണ്ടായി പരമാത്മത്തിൽ പ്രഭ വർക്കുകെ; ഇന്നുവന്നെല്ലാ പുന്നുകമ്മത്തിൽ നിങ്ങൾക്കും” എപ്പുംപും ശല്ലു” എന്നാണും അവർ പറഞ്ഞതു.

എന്തെന്നില്ലാത്തതായ പൊതുവാജാണ് ഈ ജന സേവനം. ജനങ്ങൾക്കുവേണ്ടി എനിക്കു ചെയ്യാവുന്ന ഉ പകാരം എത്തെല്ലാമാണ്! അയൽവീഡ്കാരൻറെ രക്കന് രോഗമാണെങ്കിൽ ഞാൻമരുന്നവാക്കിച്ചൊടുക്കുമ്പോൾ! വല്ലതെന്നിക്കിം പുതച്ചുകിടക്കിവാൻ ഞാൻകുന്നിഷ്ടികൊടുക്കുമ്പോൾ! ദരിദ്രവിധിവകുളിടെ മക്കൾക്കു ഞാൻ അനാംകൊടുക്കുമ്പോൾ! പില്ലറതൊഴിലാളികളിടെ കുട്ടികൾക്കു ഞാൻ സ്കൂൾപില്ലെന്നോ! കൊടുക്കുമ്പോൾ! ഇങ്ങിനീയരാജാജന്മാണോ! ജനസേവനം!

ഈ വക ഭാന്നങ്ങളെല്ലാം പരോപകാരത്തിൽ ഉൾ ചെടുത്താണെന്നവനാലും, എനിക്കിൽ എത്തേതൊളും കഴിയും? ഇതിൽ കായികമോ മാനസികമോ ആയി തു തു പാരിത്രമുണ്ട്. മനസ്സിനെ അധികമയിക്കം ചിക സിപ്പിക്കിവാൻ എത്തുവകയാണിതിൽ? കഴിയുന്നെന്ന തേതാളും ഈ വഴിക്കു ഞാൻ ഉത്സാഹിക്കാമെന്നവെച്ചു അലും, എനിക്കുള്ള ആ ഇല്ലായ്ക്കു തീർക്കിവാൻ ഈ ഉള്ള മം പഞ്ചാംഗമാണെന്നു ഞാൻ കാണുന്നില്ല. മനസ്സിനെ സ്വഭാവം മേഖലതോടപുരുഷിപ്പിക്കാവുന്ന ജോലിയാണ് എനിക്കുവേണ്ടതു്. എൻ്റെ മനസ്സിനെ ഈ പദം തി അനുയോദിക്കുന്നില്ല.

ജനസേവനം ഇക്കാലത്തു മററായ രീതിയിലുണ്ട്. പ്രസംഗവും ലേവനവുമാണ് അതിൽ ആക്കൂപാടെയുള്ളതു്. സൊബസററി, കാൺഫറൻസ്, ഹിററിങ്ങ്, സംഘം, പ്രസംഗം, അച്ചുറി, പ്രമേയം, കെരണ്ണസിൽ, റസലൂജൻ, മോഷൻ, പത്രം, മാസിക, ലഭ്യപത്രിക, ഔദ്യോഗം, ഉപന്യാസം, നിത്യപ്രസം എന്നീവകയോന്തം

എനിക്ക പിടിക്കാറിലു. എതാണ്ടാര സദാസദ്യേഷ
നാതിൽവച്ച് അനോരാറം—എതാണ്ടാരാറം—പ്രസം
ഗിക്കന്നതുകെട്ട്, എന്നാണ്ടെന്ന് അങ്ങോര സുച്വരതി
നോട് തൊൻ ചോദിച്ചപ്പോൾ—“ദിപ്പസ്യം മഹായ
ം, എനിക്കിട്ടണംപണം—അതുതനേ” എന്നാണ്
ആയാൾ പറഞ്ഞതു. വാസ്തവമാണു. ഇത്വക ചു
പ്പാടകജൈല്ലാം “എനിക്കം കിട്ടണംപണം”എന്നതനെ.

ഇനിയെയായമാർത്തംകുടിജിജും ഇം ബഹുജനസേവന
നതിൽ കാണുന്നണ്ട്. ഖാല്പ്പവിവാധംനിരത്തുക, വിധ
വാവിവാധംനടത്തുക, ബഹുഭാംഗപ്രസം തടക്കക, ജാതി
അഭേദം അകരക, അസപത്രനുകളാക്കി അകന്നടച്ചിരി
ക്കുന്ന സ്കീക്കഴു വിമോചിപ്പിച്ച പറന്തേയുള്ളവിട്ടക—
എനിവജ്ഞല്ലാം വേണമെന്ന വലിച്ചവലിച്ച ശ്രദ്ധും സ
ദ്ധുര കേരകമുന്നണ്ട്. തൊൻ ആരെയും അകന്നടച്ചു
നിംതിട്ടില്ല; അതുകൊണ്ട് ആരെയും തുന്നാവിടേണു
തായ ചുമതല എനിക്കിപ്പാ. ജാതിക്കോട്ടു തക്കേണ്ണു
താണ്ണും എനിക്കും അഭിപ്രായമിലു. അതിനുതക്കു
കൊപ്പും കെള്ളും എനിക്കില്ലാ. തോട്ടിയാഭാരിച്ചു
നിന്നുണ്ടോജനമോ, ചെറമിപ്പുണ്ണിനെ ദിനുവിവാധമോ
ചെയ്യുവാൻ എനിക്കും ഇജ്ഞമിലു. ബ്രാഹ്മണോത്തമനിൽ
നിന്ന വല്ല കാരണാത്മാലും പ്രയാശവാക്കുകൾ കേരംകേര
ണ്ണിവന്നാൽ മന്യക്കോണ്ടുകൊതെ സവിനയം അടങ്കി
നില്ലാമെന്നതുപോലെ ചണ്ണാലൻ രചീതവാക്കുകൾ
കേട്ടാൽ എനിക്കു സാധിക്കുമിലു. എൻ്റെ ജാതി എ
നിക്കും ഉപേക്ഷണിയമല്ലാ. വിധവാവിവാധം നടപ്പി
ചാകകയാണെങ്കിൽ എനിക്കു വിസമ്മതമിലു. ഖാല്പ്പി

കാബാലമാർ ദീർഘകാലത്തേക്കെ മുഹമ്മറതിൽ എപ്പുട്ടുകയാണെങ്കിൽ എനിക്കെതു് അപ്രൂഖമല്ലോ. എങ്കാൽ യൈക്കാണ്ടിള്ളെ വസ്യംമാത്രം മതിയെന്നാണെ മുഹമ്മരാർ നിശ്ചയിക്കുന്നതെങ്കിൽ അവരുടെ ആവശ്യത ആ പത്ര തുപ്പിച്ചിൽ എനിക്കു ഭിന്നാഭിപ്രായമില്ല. എന്നാൽ ഈ വക പരിപ്പാരങ്ങളിൽ തലയിടുന്നതുകൊണ്ട് എനിക്കു എന്നാണെന്ന നാമയെന്ന തോൻ അറിയുന്നില്ല.

അതുകൊണ്ട്, മധ്യജനകാൽത്തിൽ എൻ്റെ ബഹുജ്ഞയാണെന്ന ഗണിക്കാവുന്നതായി തോൻ യാതോന്നം കാണുന്നില്ല. ഈ രാജുത്തു് എന്നാണെന്നീക്കു വസ്യം? ഈ നാട്ടിൽ മാത്രമല്ലോ, എങ്കിലും എനിക്കില്ലോ, പ്രത്യേകിച്ചു വസ്യമെന്നും. തോൻ മാത്രമായിട്ടാണെ തോൻ നില്ക്കുന്നതു്. തോൻ എനിൽക്കുന്നു് ഒരു കവി സ്ഥിട്ടില്ല. എനിൽക്കുന്നു് അന്നുനോ, അന്നുനീൽക്കുന്നോ പകന്നിട്ടില്ല. അതുതന്നെന്നയാണു് എനിക്കുള്ള ടുവം. ലവംഗലതയുടെ ആ മിഞ്ഞാം. ടെട്ടാട്ടായി മറന്നുപോയു്!

V

രജനിയെന്ന പേരു ഗോവിംകാംതപത്തൻിൽനിന്നു. കേരംകുംമുഖെ എനിക്കുള്ള വിവാരങ്ങൾ ഇങ്കിനെയെ ലൂഡാംഗം. ലൈഡഗഡ്പു, വലിയെങ്ങ ഓരും എനിക്കു. നിബ്രഹിക്കേണ്ടതായി വന്നിതിക്കുന്നവെന്നു് അഴുപ്പാർ മുതൽ തോന്നിത്തുടങ്കി. ലോകത്തിൽ കത്തപ്പുകർമ്മം എനിക്കുമുണ്ടായി. ലൈഡവം എനിക്കു് ഉള്ളും തന്നു. ഈ ഉള്ളുംതതിൽനിന്നു് രജനിക്കു ഫ്രേയസ്സുണ്ടായെ ക്കാം. വേരു തോഴിലെബാനമില്ലാത്ത തോൻ ഈ ജേഡിക്കിൽ എകാഗ്രമായി എപ്പുട്ടുതോ? ഈ ജേഡി എനിക്കു യുക്തമല്ലേയോ?

ഈ പതിയ ഉല്പ്രാഗതതിൽ പ്രവേശിക്കുന്നുണ്ടെങ്കിലും ശച്ചീറ്റുകൾ പാരമ്യത്തു തെള്പുറവി ഞാൻ കേട്ടിട്ടിള്ളു രാജാക്കമൊന്ന് ഓത്രുന്നോക്കേണ്ടിയിരിക്കുന്നു. രാമസലയമിൽ തുന്നാണ്ടുപ്പേശ ശച്ചീറ്റുകൾ പിതാവു്. പിതാമഹൻ വാഞ്ഛാമിത്രം, പ്രപിതാമഹൻ കേവലരാമതിനു നമാണു്. അവക്കു വാസസ്ഥലം കാൽക്കട്ടയല്ലോ; ഭവാനിനന്നരമാണു്. രാമസദയനാണു് ആല്ലെങ്കിലും കാൽക്കട്ടയിൽ ചെന്ന ചാർപ്പുറപ്പിച്ചതു്. കേവലരാമമിത്രൻ വെറും ദാരിദ്ര്യത്തിലാണു ജീവിതം നാഡിച്ചിരിക്കുന്നതു്. വാഞ്ഛാരാമക്കുറ സപന്തം നേട്ടമാണു് ഈ ദ്രോഹം ശച്ചീറ്റുന്നിഷ്ട തെസ്തിം.

വാനത്രാരാമനു് പ്രാണഭ്യൂമിതനാഡി രഹം ഉണ്ടായിരുന്നു. മനോധരദാസൻ എന്നാണു് ആയാളുടെ പേര്. ആ ഭ്യൂമിതക്കുറ സാമാജികതാലാണു് വാഞ്ഛാരാമക്കു ഇക്കണ്ണ ധനമെല്ലാം അനു നേടിച്ചതു്. ഒന്നാധരദാസക്കുറ പ്രാണനാണു് വാഞ്ഛാരാമക്കു. തന്റെ ജീവിതം വാഞ്ഛാരാമനായി ആയാറു ആപ്പിച്ചു. തന്നിക്കായി ആയാറു ഒരു കാര്യപ്പോലും നേടിവെച്ചില്ല. വാഞ്ഛാരാമനാവട്ടം, ഭ്യൂമിതത്തിൽ ഒട്ടും കിരയുകയുണ്ടായില്ല. ആയാറു മനോധരദാസനെ സപന്തം പ്രിയസം ദേശദരനായിട്ടാണു് ആദരിച്ചപ്പോന്നതു്. വയസ്സുകൊണ്ടു മനോധരദാസൻ താഴേയാണു്. ചേട്ടനേന്നാണു് ആയാറു വാഞ്ഛാരാമനെ വിശ്വിക്കു; അക്കിനെതന്നു യാണു മാനിക്കകയുമണ്ണായതു്. വാഞ്ഛാരാമനം പുത്രനായ രാമസദയനം തമ്മിലാവട്ട തൊട്ടതിനാം പിടിച്ചതിനാശമെല്ലാം കല്യാശിട്ടിള്ളു.

അവക്കം ഒരുപോലെ മേതുന്നുതന്നുണ്ടാണ് എൻ്റെ അറിയും.

അങ്ങിനെയിരിക്കുമ്പോൾ ഒരുന്നാൽ രാമസഭയും മനോധിഷാസനും തമിൽ പിന്നക്കമുണ്ടായി. തന്നെ ദിസ്യമഹാംവള്ളും രാമസഭയും അധിക്ഷേപിച്ചിരിക്കു നബവനും തന്നിക്കും ഈ അവമാനത്തോടെ ഇനി ഈ വിദ്യ പാക്കുവാൻ കഴികയില്ലെന്നും മനോധിഷാസനും വാതെ ചൊരാമനോടു പറഞ്ഞും അന്നതന്നെന്നതെൻ്റെ കുടംബ ദേതാടക്കുടി ആ ഗ്രാമത്തിൽനിന്നും ചുറ്റുമെല്ലാം. വാതെ ചൊരാമഞ്ചേരി സാന്നപനംകൊണ്ടു പലമണംഡാശിപ്പിച്ചു. രാമസഭയെന്നും ധർശനം ചണം മനോധിഷാസനും മനസ്സിൽ അഞ്ചുജീവിക്കുവായും! ആയാൾ പിന്ന എവിടെക്കാണു ചോയതെന്നും അവിടെ ആക്കിം അറിഞ്ഞുകൂടാം.

പ്രാണതുല്യം ദ്വൈയദത്താടം പുതുനെക്കുറം വിശ്വാസഭത്താടംകൂടിയാണും വാതെ ചൊരാമഞ്ചേരി സാസനെ കൊണ്ടാടിവന്നതും. അങ്ങിനെങ്ങും സുഖം ആ തന്നിൽനിന്നും വേർപെട്ടുപോരും അതിനു കാരണം മുതനായ പുതുനോടും തീരുമായകോപം വാതെ ചൊരാമഞ്ചേരിയി. ആയാൾ മകനെ രക്കാരിച്ചുതു് എത്രയെന്നിപ്പി. അപ്പുന്നാണെന്നു മാനിച്ചും ഈ രക്കാരത്തിൽ അടക്കാംപിനിപ്പിലെല്ലാ പുതും ചെയ്തുതു്. ആയാൾ അപ്പുനോടും പ്രതിബന്ധിച്ചുതു് കയർത്തുതന്നെന്ന നിന്നും.

ഇങ്ങിനെ ഇത്തരം ഓപ്പാശത്തിലായപ്പോരും അതുവിയോഗത്തിലെത്തിട്ടു അടങ്കിയുള്ളും. അപ്പും മകനെ വിട്ടിൽനിന്നും പറയ്തു തജ്ജി. താൻ ഇനി അപ്പും ഏറ്റുവിട്ടിൽ കടക്കുയെയില്ലെന്നും മകൻ പ്രതിജ്ഞകൾ

‘**മൊയ്ക്കു** ഇറങ്ങിപ്പോയി. ഫോഡാന്യനായ വാതെ’ചൊരാ മൻ പ്രതികാരേഷ്ട്യാൽ തനിക്കിളിയിൽ മകനം യാതൊരവകാശഭൂമില്ലെന്ന് സസ്യത്തെഴുതി. വാതെ’ചൊരാ മന്ത്ര മതിച്ചും ആയാളിടെ ധനം .മുഴവൻ മനോഹര ആസന്നാണെന്നും, അന്നു മനോഹരദാസൻ ഇപ്പോൾ ആയാളിടെ കുടംബത്തിലേക്ക് ആ ധനം മുഴവൻ ചേരു മെന്നും, കുടംബംതിലും അന്നും ആക്കമില്ലെന്നാണെങ്കിൽ ആ സപ്തത്രു’വാതെ’ചൊരാമൻറെ പെത്തുപുപെത്തുമോ ചിൽ ലയിക്കുമെന്നമാണ്’ ആ ഒസ്യുത്തിലെ നിയുധം. രാമനാഡയൻ അട്ടുണ്ടാൻ സ്ഥാപിക്കുന്നപോലെ ധനതിനും അർധനാഭ്യന്തരമാണി.

രാമനാഡ അനന്തരാജുമല്ലാണ്’ കാൽക്കട്ടയിൽ ചാർപ്പുത്രങ്ങളിയതു’. ലവംഗലതയെ ആയാൾ വേം ക്ഷേനതിനും ദിവ്യാണിതു’. .അമ്പ്രഭാത്യും അട്ടുനിൽനിന്നും കുടാവണം ആയാൾക്കു കിട്ടിട്ടണ്ട്’. ആ പണം കൊണ്ടും ഏതാണോരു സായ്യിൻറെ കാരണസ്വരംകൊണ്ടും ആയാൾ കച്ചവടത്തിലേബുട്ട്. ലക്ഷ്മീദേവിയുടെ അന്തരു ഘടതാൽ കച്ചവടം വർദ്ധിക്കുമാറാണി. അക്കദിന സസ്വം ജീവിതം ധരിക്കുവാൻതക്കവുണ്ട് ആയാൾക്കു ധനികനാക്കവാൻ കഴിഞ്ഞു.

രാമനാഡയൻ സകടത്തിൽപ്പെട്ടുകയാണെന്നായതെ ക്കിൽ ആയാളിൽ വാഞ്ഞരാമനും, പക്ഷേ, അലിവുണ്ടായെനെ. എന്നായാലും, റക്കനാണന്നുണ്ടോ. എന്നാൽ, ആ ചതുവാസലുത്തിനും വല്ല കണ്ണികവും അന്തരംഗത്തിലെങ്ങാണും അവശേഷിച്ചിട്ടിട്ടണെങ്കിൽ അതുപോലും വററിപ്പോക്കയാണ്’, താൻ വീട്ടിൽനിന്നും

ഇരക്കിയയത്രു പുതൻ തന്നെക്കാരം അന്തസ്ഥിലാണ് കഴിയുന്നതെന്നു് വാഞ്ഛാരാമൻ കേടുപോഡി ഉണ്ടായതു്. അപ്പുൾ തിരികെ വിളിച്ചാലപ്പും അങ്ങോടു ചെപ്പുന്ന തല്ലുന്ന ഉറപ്പോടെ അകന്നപാക്കണ രാമസ്വാമൻ അപ്പുന്നപുരി അനേപാഷണമേ ഇല്ലാതെയാണിക്കുന്നതു്. ഇതുകണ്ണു്, തനിൽ നിന്നും ഒപ്പേഷവും മകനാളി തന്നെക്കയ്ക്കി വാദത്രാമനു് അങ്ങോടു്, അനേപാഷണമൊന്നം ഉണ്ടായില്ല.

ഒപ്പേഷം ഈ മട്ടിൽ ഇരവബിലും വർലിച്ചതേയും. മുമ്പിലതെത്തെ ഒസ്പ്പത്തിനെ പുതനു് അനുകൂലമായി മാറ്റുന്നതിനു് വാദത്രാമൻറെ മഹല്ലിനെന്നും ആശക്ഷവാൻ ഫേതുവൊന്നം ഉണ്ടായില്ല. ഈ സമിതിയിൽ ചെപ്പെട്ടെന്നായെന്നു വാദത്രാമൻ മരിച്ചു.

ആ സംഭവാരാമസ്വാമനു് അംഗാനിപാതം പോലെയായി. തന്റെ മുർഖത്തെ ആപ്പോഴേ ആയാൾക്കു് അറിഞ്ഞാവതായും. ഇതുപെട്ടുനു്—കാഞ്ഞം തനിക്കു് അനുകൂലമാകു, മനോ അപ്പുൾ മരിക്കുണ്ടെന്നാണു് ആയാൾ ദിവാരിച്ചിങ്ങന്തു്. അപ്പുൾ മരിക്കുണ്ടും ചെപ്പെട്ടുകയും തനിക്കു നശ്ചിംഖകയും ചെയ്തുപോഡി, അപ്പുന്ന തനിക്കും റിപ്പോഷത്തെ അകറി സംഘാതി തോന്നവാൻ തക്കവെള്ളം താൻ ധമാകാലം പ്രബർജ്ജിക്കാനും കാതിക്കുന്നതിനെന്നേരുത്തു രാമസ്വാമൻ കറിഗമായി ഭൗവിക്കുമാറായി. കൊന്നാളേക്കു ആയാൾക്കു് ഇതിൽ പരിഡേവനം വേണ്ടിവന്നു. ഭവാനിന്നറാത്തിലേക്കു് അപ്പോഴും ആയാൾ പോകയുണ്ടായില്ല. അപ്പുന്നാളും വീഡം ധനവുമെല്ലാം മണ്ണുമരാസങ്ങൾ നാതാകയാൽ രാമ

സംഭയനും ശ്രദ്ധിക്കുന്ന കാര്യമെന്താണു്? അതുകൊണ്ടും ആ ചാരം പിരുത്തിയ നടത്തിച്ചു കാരിക്കാട്ടിയിൽ വെച്ചാണു്.

മനോധരഭാസനപ്പറ്റി വോന്നിന്നരം വിച്ചതിൽ പ്രീഥിനു ആക്ഷിഫൈസം അറിയുവാൻ കഴിഞ്ഞതില്ല. വാങ്ങം ചൊരാമൻ തന്റെ സൗഹ്യത്വവും എവിടെയാണെന്നും ഒള്ളും നിശ്ചയമായ തെയ്യമും. മനോധരഭാസബർ സ്ഥിതിഗതികളെപ്പറ്റി യാതൊന്നും അറിയുവാൻ വാങ്ങം ചൊരാമൻ മരിക്കുവോളും കഴിഞ്ഞതില്ല. തന്റെ സുച്ഛാത്മക നഘ്നനായിരുന്നു മരിക്കണമെന്നും ആയാൾക്കു് എതാജാട്ട നിശ്ചയമായി. അതുകൊണ്ടും തന്റെ ഒസ്യത്തിനു ധാരാസ്തു വേണമെന്നും കാണുന്നു. താൻ റിച്ചാർഡ് ഓസ്യത്തുപോലെ കാഞ്ഞിങ്കൾ നടത്തുവാൻ തന്റെ ഒരു ക്രാഡുവായ വിജ്ഞാമനസ്കാരി നെ ആയാൾ അധികാരപ്പെട്ടതി. വിജ്ഞാമസ്കാരി മനോധരഭാസിനെ അന്നോപചിത്രകാണവാൻ ആവുന്നതു ഉഠാവാക്കിണമെന്നും കാണാതിരിക്കുവാനുകാം മനോധരഭാസബർ കുടംബാംഗങ്ങളേയോ, അഞ്ചിനെ കാരംമില്ലക്കിൽ തന്റെ പെണ്ടതുപെണ്ടതുമാരേയോ സ്പദത്തില്ലോ എപ്പിക്കേണ്ടതാണെന്നും ആ ഒസ്യത്തിൽ വാങ്ങം ചൊരാമൻ ധാരാസ്തു് എഴുതിച്ചേര്ത്തു.

വാങ്ങം ചൊരാമൻ മരിച്ചതിൽ പ്രീഥിനെ അദ്ദേഹത്തിൽ കുറ ധനാദിരിയു് വിജ്ഞാമസ്കാരി നില്വാഹകനായി. സത്യരൂപാ സമ്പന്നനാണു് ആയാൾ. ലോകദേഹമാരുടെ ക്ഷേമം ആയാൾക്കില്ല. കാഞ്ഞിനില്ല മണ്ണത്തിൽ ചരുന്നുണ്ടാണു്. ഒസ്യത്തിലേ നിശ്ചയംപോലെ ആയാൾ നി

പ്രമണത്തിൽ എഴുപ്പ് ചെയ്യുന്നു. മനോധരംസന്ന ആയാൾ ആവുന്നെടുത്താളും അനേപാഷിക്കയുണ്ടായി. ആ സ്ഥലം പ്രാശനം വാങ്ങാരാമൻ റത്നപൊലെ വെള്ളത്തായാണി സ്ഥി. മറവിൽനിന്ന് ചിച്ചതു് ആയാംക്ഷേ വെളിവിൽ കൊഴുവാക്കാൻ കഴിഞ്ഞു. മനോധരംസന്ന തവാനി നഗരത്തിൽനിന്ന് നേരെ ഡാക്കയിൽപ്പരാണാൽ പോയതു്. എതാനം കൊല്ലുക്കാർ ആയാൾ അവിടെ കഴിച്ചു. ഉപജീവനത്തിനു വഴിച്ചില്ലാതെ സക്കപ്പെട്ടു കയാൽ ആയാൾ പിന്നെ കുടംബത്തോടെ കാൽക്കട്ടുചീ ലേക്കെ യാത്രയായി. വണിവഴിക്കാണു ആ സമ്പദം ഉണ്ടായതു്. മാർക്കുമഞ്ചേരു കൊള്ളിൽപ്പെട്ട വണിശരി ഞ്ഞു. അതിൽ ആയാൾ കുടുതോടെ മുക്കിച്ചുകൊണ്ടായി. അങ്ങിനെ മനോധരംസന്നം കുടംബവും മരിച്ചു വെന്ന പല നാളുത്തെ അനേപാഷനംകൊണ്ട് വിശ്വാസം സക്കാർ അവിഞ്ഞു. ആയാളിടെ ശാഖയിൽ വേരേഈ രെയും കണ്ടില്ല.

പ്രശാണ്ടപ്രമാണം ഇതും സംഭവം വിശ്വാസ സ്വകാർ സംഭവിച്ചതു്. രാമസദയനോ ആയാളിടെ കുടംബമോ ഇല്ലനിരിക്കിൽ വാങ്ങാരാമകൾ സപ്രത്യേകം സമസ്ത ശശി ചതുരാഖിലാണാല്ലോ ചുരേണ്ടതു്. അപ്രകാരം ആ സപ്രതെല്ലും ശച്ചിത്രനം തല്ലാതാ വിനും വിശ്വാസക്കാർ വിക്രാക്കുതു്.

രജനി എന്ന ആ വാലിക എങ്ങനെയുണ്ടെങ്കിൽ അവർക്കിളിത്താണം ഇ ധനമല്ലോ. അവെള്ള വള്ളത്തു് രജവപ്രദാസനാശനകിലും അവരും മനേക്കുള്ളി ദാസർ മക്കളാല്ലോ. ആ മരണത്തിലോസൻ മനോ

മരണാസന്നർ ജ്യോതിഷ്മാനവുംണ്ട്. വിജ്ഞാരാമൻ ക്ഷാത്രിയൻ ഈ വഴിക്കു് അംഗപ്രശ്നം ചെന്തിട്ടില്ല. ഹരേക്ഷീജിനം മകളിം ഏവക്കമിപ്പോരി വിസ്തൃതരാണല്ലോ. ആ മകൾ എവിടെയാണെന്നു കണ്ടുവിടിക്കു വാൻ എനിക്കു് ഉത്സാഹമുണ്ടായി. അവർ ദോഷാദാരി ചിത്രത്തിച്ചായിരിക്കണമെന്ന് ഞാൻ ഉണ്ടായി. അ വാളു അതിൽനിന്നു കരയേറുവാൻ എൻ്റെ ജീവിതം കൊടുക്കു് കഴിയുമെങ്കിൽ അനുയുമായല്ലോ.

VI

വാരാണസിധിയിൽനിന്ന് ഞാൻ പോതാതു ബബ്കാള തതിപ്പേക്കാണ്. അങ്ങോരു നാട്ടിന്പുറത്തിലെ ബന്ധു ഭൂമത്തിൽ ഞാൻ ചെന്നാലേൻ. അവിടെ കരച്ചുനാടു വിത്രുഹിക്കുമെന്നു തോന്തി. ഒരുപാടു രാവിലെ ആ പ്ര ഫേഡം ആക്കപ്പുാടെയാണു ചുറ്റിനാക്കിനടക്കംവാൻ എനിക്കു ഉന്നേഷ്ടുണ്ടായി. പക്ഷികളുടെ കൂട്ടുമ യൂദാലുപത്രതാൽ ആവിടെത്തെ വനം എന്നു ആക്കപ്പിച്ചു പല പല മാസം കൂളിക്കുത്തുത്തുളിക്കുത്തു് ഇടത്താൻ നിശ്ചിന്ന ആ കാട്ടിനാജ്ഞിലേക്കു് ഞാൻ നടന്നു. പുഞ്ച ഫലസ്ഥാപനമായി മരുമോഹനമായ ആ പ്രഫേഡത്തു ഞാൻ സാമോദം സബ്യരിക്കുവേ, വനാന്തരത്തിൽനിന്ന് യച്ചുപുണ്ടായ വില്പാപസപരം കേരംക്കാലുന്നു. ഉടനെ തെന്ന് ആങ്ങോടു നടന്നു. അങ്ങോരിടത്തു് വികുതത്തുപ നായ ദോദം ഏതൊരുണ്ടായെ ബലാൽ പരാമർശിക്കുന്നു.

അക്കലീനനായ നീചവുതനാണു് അവൻ എന്നു് ഒരു നോട്ടത്തിൽ ഞാൻ അറിഞ്ഞു. അവനു് ഉണ്ടാക്കു ടമെന്നു അരായിൽ കത്തിയുണ്ടെന്നും ഞാൻ കണ്ടു.

നില്ലും ഒളിവിൽ തൊൻ അവൻറെ പിനിൽ
കുടി അട്ടതു് അരയിലേ കത്തി പെട്ടുനു അപദമി
ച്ചു് അകലെ എറിഞ്ഞുകളുണ്ടു. ഇതിൽ കുലനാല്ലോ
നീ അവൻ എനിൽ പരശ്വവാഴകൾ വൊരിഞ്ഞതുട
ങ്ങി. അവൻറെ സൗഖ്യംകാണ്ടു് എൻറെ നില സുര
ക്ഷിതമല്ലോ് എനിക്കേ ദോന്നി.

അമാന്തിച്ചനിനായ ആപത്രംബന്ധനരിഞ്ഞു്
തൊൻ അവനെ അടിച്ചുാളുക്കവാൻ തുനിഞ്ഞു. ഒരേ
മാട്ടതിനു് അവന്റെ കഴുതിൽ തൊൻ ചുറരിച്ചുടിച്ചു്.
ഉരക്ക കുടിയ അവൻ എൻറെ പിടിയിൽനിന്നു ഉടൻ
അകന്ന. തൊൻ അവൻറെ പിടിയിലായി. അവനെ
തൊൻ എൻറെ പിടിയിലുമാക്കി. അങ്കിനെ ഇരവഞ്ചം
കെട്ടുച്ചുടിച്ചു വലിച്ചുകൊണ്ടുള്ള നിലയിലായി. ഒരു
നീക്കാർ വേഗവാനാണു് അവനെക്കിച്ചു് എനിക്കേ ഭീ
തിയോ സംശയമോ ഉണ്ടായില്ല.

രക്ഷയ്ക്കു് ഇതാണു് സന്ദർഭമെന്നക്കയ്തി ആ യുവ
തിയോടായി—“ഇവനെ തൊൻ പിടിച്ചനിൽത്തിക്കൊ
ജ്ഞാം; നീ ഓടിപ്പോയേയ്ക്കു്” എന്ന വിഷിച്ചപറഞ്ഞു.

“തൊൻ ഓട്ടകയേ? എരുവഴിക്കു്? വഴികാണു
തവളാണല്ലോ തൊൻ” എന്ന പീനാലാപം അവളിൽ
നാനിനു കേട്ട.

അന്യാഥാണോ ഇവരും എനിൽ അപ്പോറ വികു
മന്തിനു് ഒന്നുകുടിച്ചും വുലിച്ചണംഡായി. അന്യായായ ഒരു
നിയെ അന്നപഞ്ചിച്ചുകൊണ്ടാണല്ലോ എൻറെ ഗതി.

ആ ഭസ്തുനു കൈകൊണ്ടു് ഒന്നംവെച്ചുവാൻ തൊൻ
കഴിവില്ലാതാക്കിരക്കിലും അവൻറെ കഷ്ണവേഗ

അതാൽ എനിക്കു നിചക്കിടിയില്ല. അവൻറെ വലിവിൽ ഒപ്പുകൊള്ളിയിരുന്നു. അങ്ങിനെ അവൻ എന്ന കത്തി കിടക്കുന്നിടംവരെ കൊണ്ടുപോയി. അവ എൻറെ കയത്തിൽ എന്നാണെന്നും എന്നും അറിംതു. ചെട്ട് എന്ന പിടിവിട്ടുവാടി ആ കത്തി എൻറെകൈയിലുാകി അവൻറെനേരം ഓട്ടിനിന്നും. അവൻ മരക്കോ ചൊടിയ്ക്കും ആയുധമാകി എന്ന എതിര്രാജു. വടികോഞ്ച് എൻറെകൈയിൽ അവൻ ഉള്ളക്കോടെ അടിയ്ക്കുന്നതു കുട്ടി കത്തി തെറിയുപോയും! അവൻ ആത്ര ചാടിച്ചെപ്പു നേരിൽ എന്നിൽ പ്രശ്നാഗ്രിയ്ക്കും എന്നും അവൻ ഓട്ടിമരിയുകയും ചെയ്തു. തൃക്കാവാൻ എനിക്കു അവസരം കിടിയില്ല.

ആ മറിച്ചുകളിടുന്ന ദോഷം എനിക്കു ഭസ്യമായി. പാർപ്പിടത്തിലേക്കു മടക്കിപ്പോകുവാൻ എനിക്കു എന്ന ദോഷം സക്കട്ടുപേരുണ്ടാക്കുന്നു. പത്രക്കുട്ടിയുടെക്കു കുറച്ചു മുരം എന്നും തെങ്ങങ്ങളിനും. എൻറെ കാൽപ്പുക്കുമാ വരെതെ അവലുംബിയ്ക്കും ആ അജ്ഞാതയുവതി എന്ന പിത്രന്റെ. കാടുകടന്നപ്പോഴേക്കും എന്നും തുളന്നപോയും ആയും! എന്നും താരന്മാരും പാദമുന്നെനു സാമായുത്തിനു കിട്ടുകയും എൻറെ വസ്തിയിൽ എന്നും അങ്ങിനെയിങ്ങിനെ എത്തി.

കുറേനാടു എന്നും കിടപ്പിയ്ക്കുന്നുണ്ടായി. വേരു ഗതിയെന്നുംകൊണ്ടുജു കൊണ്ടും, എന്നും സംശയാവധി ഡിംഗുക്കുവോരും എന്ന വിടന്നതു ധമ്മമല്ലെന്നും കുറഞ്ഞുകയാലും ആയുവതി ആവീട്ടിൽത്തെന്ന പാർത്തു.

പലനാൾ കൂട്ടെഴുതിൽപ്പിനെ എനിക്ക് ആ ശോഗ്രം ചുനർഖ്പിപ്പുമായി.

അ യാവതി അനധികാരിയാണോ അറിഞ്ഞപ്പോഴേ എ നിക്ക ശക്കവള്ളുന്നിട്ടണ്ട്. മോഹത്തിൽ കിടക്കുന്ന ഒരു നീ ആല്പുമായി അവർ അനുകൂല്യങ്ങുടെ സാന്നപന അനുബന്ധിച്ചാട്ടതെപ്പോൾ “നിന്റെ പേരുംതാൻം? ” എന്ന് താൻ ചോദിക്കുമ്പോയി.

“രജനി”

താൻ അരുവേഗതോടെ—“രാജചന്ദ്രഭാസനാഘോ അട്ടുവും? ” എന്ന തുടന്ന്.

രജനിക്ക ആധ്യാത്മികമായി. “അട്ടു” എന്നുവും അട്ടുവും അരുംജുമോ?”

ഈതിനും എന്നിൽനിന്ന വ്യക്തമായ മൂപടിയെടുത്തും ഉണ്ടായില്ല.

പുണ്ണ്ണബുദ്ധം കിട്ടിയതിൽപ്പിനെ രജനിയോട്ടങ്കി താൻ കാൽക്കട്ടയിലേക്കു യാത്രയായി.

VII

രജനിയെ തനിയേഉല്പാം താൻ കുട്ടിക്കൊണ്ടുപോതു. അവരുക്കു സങ്കാചമുണ്ടാവാതിരിപ്പും എന്നു കൂടു സെംകുത്തും കുടവാനുമായി മുല്ലുന്നീയെ പരിചരണ തത്തിനു ചേർത്തു. അക്കാഡാ യാത്രചെയ്യുവേ, വഴിക്കിട്ടുകൂടി രജനിയെക്കരിച്ചു കുട്ടലംഡായിരുന്നതിനും അവളും മായി താൻ സംഭാഷണത്തിൽക്കൂടി തിരിത്തു.

“സപ്രതംവിട്ട കാൽക്കട്ടയിലായിരിക്കു രജനി ഇവിടെ വന്നതും എങ്കിലും? ”

രജനി:—“നടന്നെത്തോളം വസ്തുതയെല്ലാം എന്നിൽനിന്ന് നീ കേരംകേണ്ടെമ്പന്നേണ്ടോ?”

ഞാൻ:—“അതിൽ എന്നിക്കു നിർബന്ധമുണ്ട്. പറയാവു നൊടുത്തോളം എന്നിക്കു കേരംക്കുവാൻ സന്തോഷമുണ്ടോയെന്നുണ്ട്.”

വിനയം, വിജവകം, ആജ്ഞവം എന്നീ ശീലഗ്രന്ഥങ്ങളും ആ യുവതി എൻ്റെ രേഖയിൽനിന്ന് ഇതിനുമുകുതനെ പാത്രമായിട്ടുണ്ട്. ഇതിരേപോഡം മനസ്തേരം അവധിക്ക് ഉണ്ടാവുതെന്നു ഞാൻ അവളിലെമായി ഇടപെട്ടിരുന്നു. അതുകൊണ്ട്, അവളുടെ സ്ഥിതിനുകൂടിക്കൊള്ളിച്ചു വാസ്തവം ഉപായമുണ്ടെന്നു അഭ്യന്തരിച്ചു. അതുകൊണ്ട്, അവളുടെ രജനി:—“എൻ്റെരകമയിൽ അല്ലോ ഫില ദൈഖാദം മറ്റൊരുവേദിക്കുണ്ടെന്നതായും തുകെകാണ്ടും” അതിനും അനുഭൂതിക്കുണ്ടോ. ഏതുക്കാരുടെ അയൽവീടുക്കാരന്മാരി ഗോപാലവസ്തു എന്നൊരാളിട്ടുണ്ട്. ആയാളിടെ ഓർമ്മയും ചന്ദ്രധനാശം പേര്. അവധിക്കും എന്നിക്കും തജ്ജിൽ പരിചയമുണ്ടാക്കുവാൻ ഇടപെട്ടുവരുകയാണുണ്ടായി. ഇല്ലിചിലാണോ അവളുടെ പിതൃഗ്രഹം. ഇള്ളുമാനേങ്കിൽ അവിടേക്കും എന്നു അംഗക്കുമെന്നും അവൾ എഴുന്നുചുറ്റുവാൻ പറഞ്ഞു. അംഗപ്പാശത്രം സ്ഥിതിക്കും ഇന്നിക്കും അതും ഉപകാരമായിട്ടാണു തോന്തിയതു്. ഇല്ലിചിലേക്കു പോകുവാൻ ഞാൻ സന്മതിച്ചു. ഒക്കും അവരും വന്നും എന്നു സപ്രഹരിതിക്കുലയും ആട്ടിക്കൊണ്ടുപോയി. അപ്പേം അപ്പേം തെനെ ഇല്ലിചിലേക്കു പറപ്പേട്ടവാൻ

എപ്പുംമെച്ച. സാധാരുതതിനായി എൻ്റെ
ആട്ട അവളിടെ അനുജനായ മീരാലാലനന്ദാശ്
അയച്ചുതു്. ഇങ്ങിനുംണംഗാക്കരയനു തോറ്റ്
വിചാരിച്ചതല്ല. ഫീരാലാലനെ പിന്തുടർ
ഞാൻ ഇറ്റിയിലേക്കായി വണ്ണിതിൽ കയറി....”

ആ മീരാലാലവൻറെ വിഷയത്തിൽ രജനി എന്നൊ
ചീലതു മറച്ചുവയ്ക്കുന്നുണ്ടോ എന്നിക്കു തോന്തി.
“രജനി ആയാളെ സെപ്പൂച്ചും അനന്തരവിക്കയാണോ
ഉണ്ടായതു്?” എന്ന ഞാൻ ചൊലിച്ചു.

രജനി :— “അല്ലാ; എന്നിക്കതിൽ ഒട്ടം ഇപ്പുംണംഗായില്ല.
സത്യതമില്ലായ്ക്കു യാൽ അക്കാനെ സംഭവിച്ചു.
ആയാളോടൊക്കെമിച്ചു ഞാൻ പോകാതിരിക്കാമായി
നന്നില്ലേ എന്നോ അങ്ങുംയുള്ള ശക്കയുണ്ടാവരും. അ
പ്രോഫൈലും അവസ്ഥയുള്ളോ അക്കിനെ വെയ്ക്കുന്നിവ
നുപോയു് എന്ന രാത്രെ എന്നിക്കിപ്പോറാറു പറ
യാവതുള്ളു. അങ്ങും ഇതിൽ ക്ഷമിക്കണം. ആ
ഫീരാലാലൻ മാർത്ത്മല്ലേ അതിക്രമായി എന്നെന്ന
വാദികരിക്കവാൻ തുനിന്ത്യു, അതിനിണ്ണണ്ണാതെ
ഞാൻ എതിർത്തുനിന്നു. അപ്പോഴുണ്ടായ രോധ
തന്നെ ആയാൾ ഒരുന്നു നിന്മല്ലത്തിലേ എന്തൊ
തുങ്കത്തിൽ തജ്ജിവിച്ച വണ്ണിതിനിച്ചു് എങ്ങാടോ
പോയി—”

തന്റെ ആ അവസ്ഥയെ സ്വീകരിക്കയാലുണ്ടായ ഏവ
വശ്യത്താലെന്നപോലെ രണ്ടുംഡിപ്പത്തേക്കു രജ
നാ നേരം മിഞ്ചിയില്ല. എന്നിക്കപ്പോറാ ആ മീരാലാല
നിൽ മനസം അമർഷത്തെ പ്രവർത്തിക്കവാൻ കഴിഞ്ഞു.

മായാനുപനായ ഫോറ്റോക്സിസനാഫിട്ടാൾ' അവനെ
തൊൻ ഉള്ളിക്കാണ്ട് കണ്ണതു'. ആ ഭജ്യസത്പരത
തൊൻ സക്ഷ്മദശ്വരാ ആക്കപ്പാടെയൊന്ന് നോക്കി. അ
പ്രൂഢീകരിക്കി, സ്വന്തമായപ്പോവത്തിൽ ഒരു വീണ്ടും
ഇറങ്ങി:

“എന്ന തനിയെ വിട്ടു” ആയാൾ അകന്തപ്പാർ,
ഈനി ക്രൈസ്തവക്കയേ എനിക്ക ഗതിജ്ഞില്ലവെന്ന നി
ശ്വരിച്ചു്, തൊൻ എൻ്റെ ശ്രീരാത്രെ നദിയിലേക്ക്
താഴ്ചി.”

തൊൻ:—“അങ്ങിനെ ചെയ്യാൻ തക്കവെള്ളു് എന്നു
ശാഖായതു്? അതുജും ഹീരാലാലനിൽ അന്നു
കത്താണോ രജനി?”

രജനി:—“എനിക്കു് ആയാളിൽ അന്നരാഗമോ? രാഗ
ത്രിന്റെ നിശ്ചയപോലും ആയാളെ സംബന്ധി
ചെട്ടതോളും എൻ്റെ മനസ്സിൽ ഉണ്ടായിട്ടില്ല.
വായ്വത്തിൽ, ആയാളോട് എനിക്കജീതു ദി
വൻ ചൊപ്പാൾു്.”

തൊൻ:—“ആത്മം തൃജ്യായങ്ങളാവാൻ, .പിനെ, എ^{..}
ന്താണു കാരണം?”

രജനി:—“എൻ്റെ കൂദായത്തെ പഠിച്ചിട്ടുന്ന ആ ശോ
കത്തെക്കരിച്ചു തൊൻ അങ്ങങ്ങോട് പരഞ്ഞാൻ ശു
ക്രയല്ലോ.”

തൊൻ:—“എന്നാൽ, ശുക്രാം വിട്ട പിന്നീടണ്ണായതു
പരാത്താൽ മതി.”

രജനി:—“പുഴയിൽക്കൂടി തൊൻ ഒഴുകമാറായി. അ
പ്രൂഢീകരിക്കി, അ വഴിക്ക് വന്നിയിൽ ചെല്ലുന്ന ചി

ഉർ എന്ന കണ്ട്. അവർ എതിരെ വന്ന് എന്ന പിടിച്ച വണ്ണിയിൽ കുറവി. അങ്കു് എന്ന കാണകയുണ്ടായ ഒരു പ്രസ്താവനു് അവൻ വണ്ണി അണ്ടു. ധാതുകാരിൽ ഒരാൾ അവിടെ ഇരങ്ങി. ആയാൾ എന്നാട്ട വിട്ടു് എവിടെയുണ്ടോ എത്തു കടവിലാണു് ഇരങ്ങേണ്ടതുനും ചോദിച്ചു.. ഒരു കിഴക്കു് ഇന്ന ഇടത്തെ ഇരങ്ങാവു എന്ന നിർബ്ബന്ധമില്ലെന്നും എൻ്റെ വിട്ട കാൽക്കട്ടയിലാണെന്നും തൊൻ പറഞ്ഞു. താൻ നാളെ കാൽക്കട്ടയി ലേക്കെ പോകുന്നെന്നും, ഇന്ന രാത്രി തെൻ്റെ വിട്ടിൽ വിശ്രമിച്ച പിററുന്നാൽ തന്നോടൊക്കെമിച്ച കാൽക്കട്ടയിലേക്കെ ചെല്ലാമെന്നും എന്ന വിശ്രമിപ്പിച്ചു് ആയാൾ അവിടെ ഇരകി. അനന്തരം സംഖ്യിച്ചതു് അങ്കു് കാണകയുണ്ടായപ്പോ.”

തൊൻ:—“ആ ദജ്ജനാണോ രജനിയെ ബാധിക്കുന്നതു തൊൻ കണ്ടതു്?”

രജനി:—“അതേ.”

പിറുന്നയോനും തൊൻ ചോദിക്കുന്നു അവർ യ രക്കയോ ഉണ്ടായില്ല. കാൽക്കട്ടയിൽ എതിരിയതിൽ ചും കുന്നു, വിട്ടു് എത്തുനും എവിടെയെനും അവളോട് ചോദിച്ച മനസ്സിലാക്കി അങ്ങോട്ടു ചെന്നു. രജനിയെ ആട്ടിക്കൊണ്ട തൊൻ ആ വീടിൽ പ്രവേശിച്ചപ്പോൾ ഗ്രഹനാമനായ രാജചന്ദ്രനു് എത്തുയെന്നില്ലാതെന്നും തത്കായി. ഗ്രഹനായികയാവട്ടു, ആമോദത്തിന്റെ ആവശ്യത്താൽ അതുവച്ചുംചെയ്തു. നടന്നുന്നതുാളും ആതാന്തമല്ലോ തൊൻ അവരെ വഴിപോലെ ഗ്രഹി

എച്ച്. അവക്ക് എന്നിൽ അതുനം കുതാളുതയ്ക്ക് എങ്ങായി.

തൊൻ രാജചന്ദ്രനെ മററാറിടത്തേക്കു വിളിച്ചു. “എന്തുകൊണ്ടാണ് രജനി ഇവിടെനിന്നും പോകുന്നു? ” എന്ന ചോദിച്ചു.

രാജചന്ദ്രൻ:—“അതിനാം കാരണമന്താവന്നും തൊൻ അംഗിനതിട്ടില്ല. അതിനെപ്പറ്റിവളരെക്കുള്ളാം തൊൻ ആര്യോച്ചിക്കയും അനേപാച്ചിക്കയും ചെയ്തു; ഉടമിക്കവാൻപോലും ഒന്നും കണ്ടില്ല”

ശതാൻ :—“എങ്കിലും കിയു ചിക്കത്തകവള്ളും അതുകുറിനമായ ഭഃവം രജനിക്കുള്ളതു് എന്നാണ്”

രാജചന്ദ്രൻ:—“അതു കടിനമായിട്ടതനെയല്ലോ, ഒരു ദിവസം ലാലുവായിട്ടപോലും അവരക്ക് ഇവിടെ ഭഃവം മൊന്നും തൊൻ കണ്ടിട്ടില്ല. ജനങ്ങൾ അന്യാക്കയാൽ അവരക്ക് അതിൽ ഭഃവം ആയിരിക്കയില്ലോ ഹനുയും കാലത്തിനി പ്രാം ഇക്കിടെന അവക്കു ആത്മഹത്യക്ക് പ്രേരിപ്പിച്ചതു്. വിവാഹത്തിനു് വയസ്സ് അതിക്രമിച്ചിട്ടും അവരക്ക് സാധിച്ചിട്ടില്ലായ്ക്കാൽ അതിൽ കുറച്ചു ഭഃവക്കായേക്കാം. എന്നാൽ, അങ്കിടെന കയാൽ ഭഃവഭൂം അവളിൽ തൊൻ കണ്ടിട്ടില്ല. എന്നതനൊക്കുള്ള അവരക്ക് വിവാഹം തീർച്ചയാക്കി, അതു നടത്തുവാൻ കൂട്ടം കണ്ടിട്ടിക്കൊടി തെളവനാളാണ് അവരും ഇവിടെനിന്നു് ഒഴിച്ചാടിപ്പോയതു്.”

ഞാൻ:—“നിങ്ങളായം അറിയാതെ ഒളിച്ച് ചാടിപ്പോക്കയാണോ രജനി ചെയ്യുതു്?”

മാജചന്ദ്രൻ:—“അരക്കിനെന്നയാണണംബായതു്.”

ഞാൻ:—“നിങ്ങളിടെ മകൾക്കു വരന്നായി നിഖലയിച്ചിരുന്നു നാലു ആരുയാണോ?”

മാജചന്ദ്രൻ:—“ഗോപാലവസുവിനെന്”

ഞാൻ:—“എത്രു് ഗോപാലവസു? ചന്ദ്രയുടെ തീർക്ക് വോ?”

മാജചന്ദ്രൻ:—“ചന്ദ്രയും ഗോപാലവസുവിനേയും മറ്റൊന്നിടം അറിയുന്നവല്ലോ!”

ഉംഗം ചെല്ലുത്തുവാൻ എനിക്കിപ്പോരു വഴിക്കിട്ടി. സാപത്രുതേതേ പേടിച്ച് ചന്ദ്രചെയ്യു വണ്ണുന്നയില്ലാവാം രജനി ചാടിയതു്. മൂല്യിയിൽ പിറുന്നമന്ത്രി ലേഖക്കന്പരഞ്ഞു തന്റെ “അനന്തരാജന്റെന്നും രജനി യൈ അയച്ചതു് ചന്ദ്രയുടെ ചതിയാണോ. സോദമിയുടെ അഭിമതപ്രകാരമായിരിക്കാം ഹീരാലാലൻ രജനിയൈ നാമിപ്പിക്കുവാൻ ഉറച്ചതു്. എന്നെന്നു ഈ സംശയത്തെ കൂറിച്ചു രാജവന്നുന്നു് താൻ ഒന്നും പറഞ്ഞതില്ല. ഗോപാലവസുവിനെ ഞാൻ അറിയുമെന്ന ധരിച്ചു് അധാരക്കണ്ണായ വിസ്തൃതതിനു് എന്നെന്നു മറപടി മുക്കി നേന്നുണ്ടോ:—

“എനിക്കു് ഇവിടെ പലരും അറിയാം. നിങ്ങൾ ഒരു സംബന്ധിച്ചും താൻ ചിലതെല്ലാം അറിഞ്ഞതിട്ടുണ്ടോ. അതിനെക്കുറിച്ചു് എന്നെന്നു ചോദ്യത്തിനു് ഒന്നും മറച്ചുവെക്കാതെ നിങ്ങൾ ഉത്തരംതങ്കമോ?”

കാജച്ചവറുൻ :— “അംഗങ്ങയോട് എനിക്ക സത്യംമാനും പരിയവാനുള്ളിട്ട്.”

ഞാൻ :— “രജനി നിങ്ങളുടെ സ്വന്തം മകരം അല്ലോ എന്ന ഞാൻ അറിയും. അതല്ലയോ സത്യം.”

കാജച്ചവറുൻ :— “എന്നാൽ, അതുകൊട മകളാണവർക്ക്?”

ഞാൻ :— “ഹരേക്കുള്ളഭാസകൾരു.”

രാജച്ചവറുൻ ആല്ലോ അത്രത്തിലും പിന്നെ, എന്നും ചിന്തയിച്ചും ലഭിച്ചു. അങ്ങിനെ അല്ലും വിളംബിച്ചിട്ടും ആയാൾ എന്നേനാട് അപേക്ഷയിലായി :— “അംഗുഖ്” ആരാഞ്ഞന്നു ഞാൻ അറികയില്ല. ആരാധാരാലും, അംഗുഖയെ ഞാൻ നമസ്കരിക്കുന്നു. രജനിയെ ഈ വാസ്തവം അറിയിക്കാതിരിക്കുന്നാമോ!”

ഞാൻ :— “ഈപ്പോൾ ഇതൊന്നും അവക്കു ഞാൻ അറിയിക്കുന്നതല്ല. പിന്നീടൊരിക്കൽ ഇതും അറിയിക്കേണ്ടതായ കാഞ്ഞമുണ്ടാകും. അതിരിക്കുന്നതു. ഞാൻ ചോദിക്കുന്നതിനും സത്യമായുംതന്നെ മറപടി തരാമെന്നനിങ്ങൾക്കുററിട്ടിട്ടാലോ. ഹരേക്കുള്ളഭാസകൾരു വകയായി വില പൊൻപണ്ഡങ്ങൾക്കും ഉണ്ടായിരുന്നവല്ലോ; അഭത്തവിടെ?”

രാജച്ചവറുൻ :— “അതിനെപ്പറ്റിയാതൊന്നും ഞാൻ അറികയില്ല. അവക്കുടോതായി പണമോ പണമോ ഒന്നും എന്നെന്ന ഏപ്പിച്ചിട്ടിട്ടില്ല.”

ഞാൻ :— “ഹരേക്കുള്ളഭാസകൾ മരിച്ചപ്പോൾ ആയാൾക്ക് അതു ധനവരത അവകാശപ്പെട്ടവാൻ നിങ്ങൾ അവിടെ പോകയുണ്ടായില്ലോ?”

കാജച്ചവറുൻ :— “ഞാൻ പോയതു ശരിയാണോ”. അദ്ദേഹത്തിന്റെ സ്വത്തു മഴവൻ പോലീസുകാർ അല്ലോ.

ശക്ഷം അപധിച്ചുകഴിഞ്ഞിരിക്കും.”

ഞാൻ:—“എന്നിൽട്ടാ?”

അജചന്ത്രൻ:—“എന്നിട്ടെന്നാണ്? പോലീസിനെ എന്നിഷ വലിച്ച പേടിയാണ്. രജനിജീവ വളരു കുറെ മുമ്പ് നാജുമായപ്പോൾ അതിനു് എന്ന പോലീസു കാർ എത്രയാണു് ഉപദേശിച്ചതും പറയുവാൻ വരു. പോലീസ് എന്നകേട്ടേടുക്കുടി ഞാൻ ഒന്നം മിണ്ണാതെ പത്രക്കെ പിന്നാടി. അതുകൊണ്ടു് ആ സപത്രിനെപ്പറ്റിരി ഞാൻ പിന്നെ അനേപ്രശ്നങ്ങളേയുണ്ടായില്ല.”

ഞാൻ:—“രജനിജീവ വളരു നാജുമായതു് എങ്കിനെയാണു്.”

അജചന്ത്രൻ:—“രജനിജീവ ചോരണ്ടസല്പകിടക്കിൽ അവളിടെ ദാളു കാണാതെയായി. അതുണ്ടാണ മോജ്ജിച്ച തെനു് അപ്പോൾ അറിഞ്ഞതില്ല. കുറേനാടു കഴി ഞത്തേപ്പാരു ആ കൂളിൽ വല്ലമാനത്തിൽവെച്ച പോലീസിന്റെ പ്രശ്നയിൽപ്പെട്ടു. ആ കേസ്സിനു വേണ്ടി പോലീസിന്റെ ഉത്തരവാൽ എനിക്കു വാലുമാനത്തിലേക്കു പോകേണ്ടിവനു. അപ്പോഴാണു് എന്ന അവർ കൂളിപ്പെട്ടത്തിയതെല്ലാം. അതിൽ സ്ഥിരനായാണ മഹറേഖിജുഡാസബന്റെ മരണമുണ്ടായതു്.”

ഇനി ഞാൻ ചെല്ലുണ്ടമായോ എൻ്റെമുമ്പിൽ നല്ല വസ്തു പ്രകാശിതമായി.

തുതിയ.

ശവിന്തർ പരാമ്പരയാണ്:—

ഈ കമയിൽ ഇനി ഞാനാണെന്നു റംഗത്തിൽ മുഖ്യമായി വരുമ്പോൾ അക്കാദമിനെയായോണ.

ശോപാലനെക്കാണ്ട് രജനിയെ പരിഗ്രഹിപ്പിക്കുവാൻ എഴുപ്പാ ഏർപ്പാട്ടകളിൽ ഞാൻ ചെയ്തു. കല്പരാജാ പ്രിനു പലന്നേപ്പാറ രജനിയുടെ തിരോധാനമാണ് ആ ദ്രോ കേട്ടതു്. ശറബിളിവുടെ കുട്ടത്തിൽ ഞാനം അവ ഒളി ആധുനീകരണത്താളിലും അനേപാഷിച്ചു. ആക്ഷണഭാഡി സ്ഥാ തുണ്ണുവരും. അവർ ഭർപ്പുത്തയാണെന്നു ചിലക്ക് മുഖിച്ചുതുടങ്ങി ആ പക്ഷത്തിൽ ചുനിക്കു വെവരുപ്പു മാണംഭാധുയതു്. എനിക്കു അവർ സുപരിചിതയാണ്. അവളിൽ ഭർപ്പുത്തിയുടെ കണ്ണികപോലും ഞാൻ കണ്ണി ക്രിലു. എക്കിലും, ദേശവനചാപല്പാടോളം അവർ വള്ള യുവാവിനാലും മോഹിതയായി പരപ്പുച്ചുവാഡി തതിൽ വിരക്കിയാൽ വീട്ടിലിട്ട് മരണത്താധിരിക്കുമോ എന്ന സംശയിക്കാവുന്നതാണ്. എന്നാൽ, ഓക്ഷംതോറം അതും സംശാദ്യമില്ലെന്നു തോന്നുണ്ടു്. ജൗംസി യായ ആ ബാലിക തനിയെ വീട്ടിൽനിന്ന് ഇരക്കി എലിച്ചുചെല്ലുന്നതെങ്കിലെന്ന്? കാഴ്ചയില്ലാതെവരും അന്നു നൊക്കുന്നതും മോഹിതയാക്കുന്നതെങ്കിലെന്ന്? എന്നെന്നു ഇത് ഉണ്ടായാം കേട്ട നിശ്ചാര ചിരിക്കയാണോ? അതിൽ എനിക്കു വിഷയാദിപ്പിച്ചു. എന്നെല്ലാബലും ഇത്തരത്തിൽ ഉണ്ടായാം ചെലുത്തുന്നവരാണു ലോകത്തിൽ ആധികം വേണ്ടം. ഒട്ടചീല പുസ്തകങ്ങളിൽ കണ്ണാടിച്ചുകഴിയുന്നുണ്ടോ തുക്കിയം ചരാചരാത്മകമായ ജഗത്തിലെന്നു അതിന്മുകളും

മായ തത്പര്യക്കും കരിക്കലാമലകംപോലെയായി
യേറ്റ നാം അടിമാനിക്കാം. അവന്വൻറു മനസ്സി
നും അദ്ദുരത്തായിള്ളതിലേണ്ടിയും നമ്മുടെ ബുദ്ധി ചെ
ല്ലനില്ല. ഇത്തിരി പോന്ന അറിവുകൊണ്ട് ആ പരമ
തത്പരത പരിഗണിക്കുവാൻ ആളുവാത്ത നാം നാല്ലും
കത്പതിലേക്കു ചാടാറുണ്ട്. ഇങ്ങിനെങ്ങും ആശ
നാർ കാഴ്ചയില്ലാത്തവക്ക് സെതാംത്രാശങ്കതി എങ്കി
നെയെന്ന്, വാസ്തവതിൽ എന്നറിഞ്ഞു!

ജൈനിയുടെ തിരോധാന്തതാടങ്കൾ ഹീരാലാല
നും മഹാത്മിക്കിഞ്ചും പിന്നീടിരിഞ്ഞു. ഇങ്ങവരെയും
കുറേ നാലുഘത്തല്ലെത്തന്ന കാണാതാകയാൽ ഹീരാലാല
ഒന്നകാമവശയായിരിഞ്ഞു ഗമിക്കുവാൻ വേണ്ടിയാണരജനി
വീട്ടിൽനിന്ന് ഒളിച്ചു ചാടിയതെന്ന് അപധാദമുണ്ടാ
യി. ഹീരാലാലൻ എങ്കിനേയോ ജൈനിയെ പ്രഭലാ
ഡിപ്പിച്ചിട്ടിഞ്ചും എനിക്കും തോന്തി. അതോന്തലു
തെ, അവർ മഹാത്മിന്നപുരി എനിക്കു മരറാനും
വിച്ചാരിക്കുവാൻ കിട്ടിയില്ല. അന്യയാജനക്കിലും കുമ
നീയത്രപിണ്ണിയാണ് ജൈനി അവളുടെ ആ മുപസ
സ്വത്തിൽ ആകും മോഹിതരായെങ്കിം. അവശ്രൂ കണക്ക്
ഹീരാലാലൻ കാമലോഭിതനായതിൽ കൂടുതലില്ല.
അവശ്രൂ അവൻ ചതിച്ചു. അന്യയെ ഭേദപ്പെട്ടിട്ടും
താന്നല്ലോ.

ഇങ്ങിനെ. ചിലനാടു കഴിഞ്ഞു. അപ്പുാശക്കം
ഹീരാലാലൻ എങ്കുനിനോ തികിച്ചേത്തി. രജനി
ക്കൈരിച്ചു് തോന്ന ആയാളു കണക്ക് ചോദിച്ചപ്പോൾ

തനിക്കൊന്നും അറിഞ്ഞുകൂടാഎന്ന്” ആയാൾ കൈമല
ക്രാന്തികയാണോഡായതു്.

ഇനിയെന്നാണ് വേണ്ടതു്. കോർട്ടിൽ കേസ്യാക്ഷ
നാതിലേക്കു് മീരാലുലാനിൽ അപരാധം ചുമത്തു്
വാൻ തക്കവണ്ണം തെളിവെന്നമില്ല. “ആ തമ്മാടി
ജുട്ട് ദിരുക്ക്” അടിച്ചുപൊടിച്ച വിടങ്ങേണ്ടോ’ എന്നാണ്
എൻറേജ്ജുപ്പുനാണായ ശ്രദ്ധയി. അങ്ങിനെ ചെയ്യുന്ന
തുകാഞ്ച കാച്ചുലാണു വഘ്ഗതുമുണ്ടാ? രജനിയുടെ സ്ഥി
തിഗതിക്കൊള്ളപ്പറി ആരൈക്കിച്ചും വല്ലതും അറിയു തങ്ക
നാതായാൽ അവർക്കു സമ്മാനം കൊടുക്കണമെന്നു
പറ്റങ്ങളിൽ പഴന്നുപെട്ടുത്തി; അതും വെള്ളതയായി.

II

രജനിയുടെ നേതൃത്വം കണ്ണാൽ അവർ അന്യയാ
ണെന്ന് ആക്ഷം തോന്നുന്നതല്ല. ബാഹ്യമായി ആ നേ
തുക്കാക്ഷു് അല്ലെന്നോലും കോട്ടമില്ല. ദീർഘചും വി
ശദച്ചുമായ ലോചനങ്ങൾ. നീലിമപുണി തുപ്പിമണി
കൾ—ഈതു കാണുന്നവക്ക് സെംഗമന്ത്രിക്കവിബന്ധക്കു
റിച്ച് സംശയമേ ഉണ്ടാകുന്നതല്ല. ഭവ്യിയിരായ ആ
നയനങ്ങളിൽ കടമിഴിക്കുചീ മരതും ഇല്ലെന്നായി. ദുഷ്ടി
ക്കിൽ പ്രതിഫലിക്കുന്നതു മസ്തിഷ്കത്തിനു മുമ്പിക്കും
കഴിയാത്തവണ്ണം അകത്തായ്, ഇടയ്ക്കും തെരുവിനാ
ണു കേട്. സെംഗമന്ത്രിസമ്പത്തുകാണ്ട രജനിയുടെ സ
വർണ്ണം ഗണ്ഡിച്ചിം സുഖാദനങ്ങളുണ്ട്. ഇള്ളതായ കഭുംതു
സുചേപാലെ മനോജ്ഞതമായ ഗൈത്രവണ്ണം, ‘നിരണ്ടാഴ
കന ചുച്ചേപാലെ തികവുകൊണ്ട മേന്’; തേങ്ങാമയ
മായ ഭവവിലാസം; അന്യതയായ സങ്കോചത്തോടെ

യാണെങ്കിലും, മനവും പ്രൗഢമായും മാലസവും ദ മനം; സശ്രാകമായ മുഖ്യനിൽ—ഇപ്പുകാരം അവളിടെ ആകുതി സ്വർഗ്ഗമാ എന്നോവജ്ഞകമാണ്. കടാക്ഷവി ക്ഷേപമില്ലാത്ത ഒഴുഭിയോടെ ആ ദിവ്യമോഹനമായ വിലുമം എങ്ങാനും നിൽക്കുന്നതു കണ്ണാൽ ശിക്ഷകവാ കശലക്കേരം വിചിത്ര സ്വജ്ഞിനേച്ചൻ്റും പരിച്ഛണ്ണമായി വധിച്ച നിലാപ്രതിമയാണോ എന്ന പെട്ടുനും അ സ്വർഗ്ഗ ശക്തിപ്രയുജ്ജിം.

വിശ്വേഷണ ദർന്മീയമാണെങ്കിൽ, ഒരു മജനക മല്ലും മജറിയുടെ ശ്രദ്ധാവണ്ണം. സൈരംബന്ധമായും അവളിൽ നിസ്ത്രേജമായുണ്ട്; അതും ആരെങ്കും ലഹരി പിടിപ്പിക്കമാറിള്ളതല്ല. പരചിത്തത്തെ മദവഗമാക്കു വാൻ അവളിടെ നേതൃക്കൾ ശക്തക്കളില്ല. ദ്രോഘനി യമാണും അവളിടെ ശ്രദ്ധയെത്തരം ആകുന്ന സംശയിക്കണം. നമ്മുടെ ഒഴുഭിയിൽനിന്നും അവർ അക നാലും, നമ്മുടെ മനസ്സിൽനിന്നും ആ സൈരംബന്ധത്രം മറയു നീതല്ല. അന്തുനും അവ്വാജവുമായ ശ്രോതയുൽ ആ സൈരംബന്ധത്രം ദിവ്യമോഹനമാണും. അതും ആത്മാവി നേയാണും ഇത്രും ശ്രദ്ധാഭേദയല്ലോ ആകർഷിക്കുന്നതും. വാ സ്വീകാര്യിൽ, കാമദേവനും ആ സൈരംബന്ധത്തെക്കാണ്ടു കളിയോന്നമില്ലാ. എന്തും! എന്നാൻ എന്നാണും പറഞ്ഞ തും? കാമദേവനും രജനിയുടെ ശ്രദ്ധയെത്തിൽ ശ്വസ്യ മില്ലേനോ?

ആശോ? ആ വിചാരം അങ്ങെനെ നിൽക്കേടു. എ എന്നാണും രജനിയുടെ അവസ്ഥ എന്നും അരാജൈ കണ്ണ നാട്ടുതൽ ഓരോ ആലോച്ചിക്കാറണ്ടും. എഴുിയ നില

യിലാണ് അവർ പിന്നുവള്ളുന്നതെങ്കിലും തുപട്ടിലാക്കുളാൽ അവരുക്കു പെയ്മയേയുള്ളി. ജന്മകൊണ്ട് അംകലിന്യായ അവക്കു ആദിജാത്രമുള്ളവരായം പരിഗ്രാമിക്കുന്നതല്ലോ. അവക്കു വേദിക്കുവാൻ അവരുടെ കൂടാതെനിലയിൽ ആരാനും ദേശം. അതെന്നും താണക്കുംബത്തിലെ ആരാനുമകിച്ചും അവക്കു വയസ്സിനും യിട്ടും പരിഗ്രാമിക്കാതിരിക്കുന്നതു് എന്തുകൊണ്ടാണ്? വീടുകാൽക്കും നടത്തുന്നതിലേക്കാണല്ലോ ഒരിപ്പുകുചെ തുന്ന വിവാഹം. അന്യയെക്കാണ്ട്. വീടുഞ്ഞാലി വില്ലതും നടക്കുമോ? അവരും വീടിനു മറ്ററാങ്ക ഭാരമാക്കാണാണാക്ക. അതുകൊണ്ട് രജനികുചെ വേദിക്കുവാൻ ഒരിപ്പുരാഡം ഇനിടുന്നതല്ല. അന്യയായ ഒരിപ്പുള്ളാഡു എലിനീചകലയുമായുള്ളി വേദ്യ യിൽ വിത്തും മാരാത്തും വീഡും എപ്പുട്ടുന്നതാണോ? അങ്കിടെനുജ്ഞരാനും ഉണ്ടായാൽത്തെന്നു, ആ തെന്താവിൽനിന്നു് സുവാല്ലോ ദിവമാണു് അവരുക്കു എപ്പും ഉണ്ടാക്കുക. അതു ഉയര്ത്തിയിൽനിന്നു് ഇതു താഴേയിലേക്കും ഒഴുകിച്ചുപ്പുവാൻ തക്കവെള്ളും, ഫ്രൈമസ്റ്റുലം മന്ത്രിൽനിന്നുംപ്പും മാനുല്ലോ. കാഞ്ഞക്കുളാൽ ഭർത്താവായ കൊട്ടംകാട്ടിനുള്ളിൽ ഉല്ലാനാത! എന്നാണവിടെ അതിനു രക്ഷ! ദിവ്യസൗഖ്യം നിധിയായ രജനി എന്തോ ഏക്കാരനെന്നും വീടുലാണു പിന്നിരിക്കുന്നതു്. അവരുക്കു ഉത്ക്കാശത്തിനു ശത്രിയന്ത്രു്? ആ നിന്തുപ്പുവുതന്മാക്കിടക്കിയിൽത്തെന്നു അവക്കു ഒരു ജീവിതാം പാഴിയും അവസാനിക്കും. ഇങ്ങിനെന്നാണു സവിശ്വസിക്കുവാൻ ഞാൻ എന്തിനു് തുനിന്തുവെന്നും എ.

അനാട്ട് ചോദിക്കുന്നതായാൽ അതിനും ഉത്തരമൊന്നും താൻ കാണാനില്ല. ചെറിയഞ്ചുടെ ഉസാഹവും തിച്ചക്കുംകാണാൻ താൻ അതിൽ ഏർപ്പെട്ടതു എന്ന വളരെതൃതിരിഞ്ഞുനോക്കിയാൽ കാരണം കിട്ടായ്ക്കില്ല. സ്ഥിതിഭേദങ്കാണ്ടുമാത്രം തനിക്കു പരിഗ്രഹിക്കുവാൻ അങ്ങതനായ .കന്റുരത്തുതെത അനുനേനക്കാബലക്കി മും വരിപ്പിക്കുവാൻ ആ ചുമാഖാകാമല്ലോ അഭിഘാഷം. അതുകൊണ്ടുമാവാം രജനീകാച്ചുതിൽ താൻ ഏർപ്പെട്ടതും.

എന്നിൽനിന്നും ഇതുയുംകെട്ട് താൻ രജനീകാമുക കാണോ എന്ന നിശ്ചലാങ്ങം സംശയിക്കുന്നതു്. അവശ്യ കാമിക്കുന്നവന്നല്ലോ താൻ. അവരു സൗംഖ്യാബന്ധകി മും, അസ്യാബന്ധല്ലോ. എഴോ പൂക്കാരൻറെ മകൾ! അവരു വിദ്യാസന്ദേശം. അങ്ങിനെയുള്ളിവശ്യം താൻ വേംകുകയില്ല. അവശ്യ എന്നിക്കുവേണമെന്ന വിചാരമെങ്കിലും. വിവാഹത്തിൽ ആസക്തിയില്ലാത്തവന്നല്ലോ താൻ. അന്തുപയായ കന്റുകയെ താൻ അനേപാശി തുകൊണ്ടിരിക്കുന്നോ. അവരു രജനിയേപ്പാലെ സൗംഖ്യാഭിരിക്കുണ്ടോ. മിന്തച്ചുണ്ടപോലെ കടമിച്ചി കളി അവരുക്കുവേണ്ടും. ആഭിജാത്യംകൊണ്ട് ഷാ ആളുമുഖിന്റെയാമലധരാവുംയോരക്കാരിന്റെയാ ചെറ ത്രിശ്വാസ്സ് സദ്ഗണ്യായിരിക്കുണ്ടോ. വിദ്യുക്കൊണ്ട് ലീലാ വതിയേയും, മുജാതയായ സരസപതിയേയും, പാതിലു ത്രുംകൊണ്ട് സംവിത്രിയേയും, സെഡാഗ്രംകൊണ്ട് ലക്ഷ്മീദേവിയേയും, പ്രതാപംകൊണ്ട് പാമ്പാലികയേയും, അരന്മാഗംകൊണ്ട് സത്രഭാമയേയും അവരു അതിരായി

ക്കും. ഇതിനെല്ലാം പുരം, ഗ്രഹങ്ങളത്തിൽ അവർക്ക് എറിവും സാമർപ്പിച്ചായിരിക്കുമ്പോൾ വേണം. എൻ്റെ ആവശ്യംപോലെ അവർ എനിക്കു മുക്കുവാനാക്കിത്തരണം. എനിക്കു സിതരറ്റ വലിക്കുവാൻ അവർ തീപ്പുട്ടിക്കൊൽ ഉരുച്ചുകാണിക്കും. ഞാൻ ഉള്ളാനിരിക്കുവാരും മസ്തുരാംസങ്കളിൽ എല്ലം മുള്ളു എല്ലാം നീക്കി അവർ വിളിവുണ്ടാം. ഞാൻ കൂളികളിൽ അവരും മേലൂബക്കു തുവത്തിയേ എന്ന് അവർ പരിശോധിക്കും. ഞാൻ എഴുതിക്കൊണ്ടിരിക്കുവാരും മാശിക്കുപ്പിശാഖാനാം വിവാരിച്ചു ചായക്കുപ്പിൽ തുവത്തുക്കുവാൻ പോയാൽ അവർ തട്ടക്കും. കോളാധി യിൽ പണമിടക്കും പെട്ടിക്കിൽ തുപ്പുകും ഞാൻ ചെയ്യുന്നേണ്ടു എന്ന് അവരും നോക്കും. ആക്കുക്കിലും കുത്തെഴുതിട്ടും അതിൽ മേൽവിലാസമായി എൻ്റെ പേര് എഴുതിപ്പൂശയക്കിൽ ആ അവലും കണ്ടുപിടിക്കേണ്ടതും അവളുണ്ട്. അരയണായാശന്നു കുരതിക്കുപ്പിക്കയെടുത്തും ആക്കംണും ഞാൻ കൊട്ടക്കുണ്ണേണ്ട പ്രാണം, സാമാന്യങ്ങൾക്കായി പീടികയിച്ചല്ലോ കുറിപ്പു യക്കുവാരും അതു് എഴുതിയതു നോട്ടിക്കുമലാണോ എന്നും, ഒഴുഡിക്കുമലാണു യരിച്ചു സുഗന്ധവെതലും വല്ലതും ഞാൻ ചുട്ടതു കടിക്കുണ്ണേണ്ടോ എന്നും അവർ എപ്പാഴും നോക്കിക്കൊണ്ടു നിന്നുണ്ടും. ഇപ്പുകാഴും സത്യതുണ്ണുവുന്നയാഥ കുന്നുകയെ കിട്ടിട്ടുവേണം എനിക്കു വിവാഹം ചെയ്യുവാൻ.

III

കാച്ചുനാം കഴിത്തേപ്പാരും രജനി തിരിയെ ദന്തിക്കുണ്ണുവെന്ന രജവത്രും വന്നു് എന്നു അറിയിച്ചു.

എന്നാൽ, ആയാളിടെ അപ്പോഴതെ സാമ്പ്രദായത്തിനും മുൻപും മഹിലാരത്തിൽനിന്നും കരെ വ്യത്യാസംമുള്ള തായി തൊൻ കണ്ടു. രജനി ഇതുവരെ എവിടെയെങ്കിൽനാഭേന്നു് ആയാളിൽനിന്നു് എനിക്കു് അറിയും വാൻ കഴിഞ്ഞില്ലു. തൊൻ അതിശൈക്ഷണിച്ചു പലതും ചോദിച്ചുതന്നു് എന്തോക്കെങ്കെയോ മറച്ചുവെച്ചുകൊണ്ടുണ്ടു് ആയാൾ മഹിലാരത്തിന്നു്. അവർ വീട്ടിൽനിന്നു് ഒഴിച്ചുവോയതു് എനിനെന്നതിനും ആയാൾ എന്നും പറയുന്നില്ലു. ഇങ്ങിനെതന്നെന്നയാണു് ആയാളിടെ ഭാംഗ്രാം യാം. പരഹൃദയത്തിൽ സുവിശ്വാസിലെ തുളച്ചു ചെള്ളി വാൻ മിച്ചക്കുടിയെവരിയമ്മയുംവോലും ആ ശ്രീയു എന്നല്ലു തുക്കവാൻ കഴിഞ്ഞില്ലു. രജനിയുടെ വരവു കൈമളിടെ വീട്ടിൽ ഇപ്പോന്നായി. അതിനു മേരുതു കൈന്നതു ദേഹാരം രാജചന്ദ്രനയിം ഭാംഗ്രാംയും ഇങ്ങനൊട്ടു കാണുന്നില്ലെന്നായി. അതിൽ ചെറിയമ്മയും വിധാദിശാഖകൾക്കി. അനേപഷിച്ചുപ്പാർ, രാജചന്ദ്രനീറ വീട്ടിൽ അവരായമില്ലെന്നും എങ്ങനൊട്ടുണ്ടുണ്ടും പോയതെന്നു് അങ്ങായം അറിഞ്ഞിട്ടില്ലെന്നും മനസ്സിലായി.

ഇതുകഴിഞ്ഞു് ക്രമാസമായി. ക്രമാരം എത്തു നേണ്ടാരം എന്തേന്നുറ മറിയിൽ യദ്ദെന്നുയാം വന്നു. “നി അദിശ തൊൻ പരിചിതനല്ലു; ശാന്തിപുരമാണു് എന്തേന്നും അപ്പും ആമരനാമഞ്ചോഡു്” എന്നിങ്ങിനെതന്നെത്തന്താൻ അറിയിച്ചുകൊണ്ടു് ആയാൾ ആസനന്മാനായി.

എടുത്തതേ സംഭാഷണം ലോകകാല്ലുതെക്കഴിച്ചുപ്പാണു്. അതിനിടയ്ക്കു് ആയാളിടെ ആഗമനനാദ്രേശത്തെ

ചുററി എനിക്ക് ചോദിക്കാവതായില്ല. ആയാളിൽനിന്ന് അതു വെളിച്ചുട്ടുകരുമില്ല. രാഷ്ട്രീയമായും സാമ്പാദികമായും തൈപ്പര്യത്തെലിൽ സംഭാഷണങ്ങൾഡായി. സമർപ്പായ വാദിക്കണ്ണൻ ആയാൾ എന്ന തൊൻ ധരിച്ചു. വിദ്യുതസമ്പന്നം, കശാഗ്രജ്വലിച്ചും, വിശാലമഹാസ്മൃതം മാറ്റാം ആയാൾ. എൻസിറവക പ്രസ്തുക്കങ്ങൾ അവിടെ അടക്കായി നിന്തുവായചുട്ടും തിലേക്ക് ആയാളിടെ പ്രജ്ഞി സംഭാഷണമല്ലെ വെന്നു. അതിൽനിന്നും ഷഡ്യി ക്ലീപിയർ കുതികൾ എടുത്തു് ആയാൾ റോക്കിറ്റുടെ ഓടി. അടുപ്പും എനിക്ക് ആയാളിടെ ആളുത്തിഖിൽ ആക്കപ്പാടെന്നൊരു ക്രോട്ടാടിക്കവാൻ കഴിഞ്ഞു. നല്ല ദിവം; നല്ലവള്ളൂ, ഒരുണ്ടിയ ദേഹം; വിശിന്തു കണ്ണുകൾ; ആധിവാദമത്രംകൂടാതെ പരിച്ചുത്തായ വേഷം; തന്റെ സാമ്പദം സൗംഖ്യം—ഇങ്ങിനെ കാഴ്ച ചെയ്യു് എല്ലം കൊണ്ടും നല്ലാരാളാണ് അമരനാമൻ.

തൊൻവന്നതു് എന്തിനെന്നപറയാതെ, ആയാൾ ആ പ്രസ്തുക്കംനോക്കിപ്പാണെന്ന് വിശ്രംഗമാണന്തരങ്ങളിലും. അതിലേ ചീതുകളെല്ലാംപുമാ മുയൽമാണെന്നും ആയാൾ നിരസിച്ചു. ഓരോ ചിത്രത്തിലും ആയാൾ കണ്ണ ദോഹി ദിവം നോക്കലല്ലോ. ആയാളിടെ ആ അഭിപ്രായങ്ങൾ ബുദ്ധിപൂർക്മായിങ്ങനുകൊണ്ടു് എനിക്കേ ഏറ്റംഗമമായി.

പിന്നെ ആയാളിടെ വിശ്രംഗം ഷഡ്യിക്ലീപിയരുടെ കുതികളെത്തന്നെയായി. അതിൽനിന്ന് ആയാൾ ഓരോ തീയസംമിത്യത്തിലേക്കു കുറഞ്ഞു. ഉടനെ ചുവ്വികമഹാ

‘പുത്രാഷ്ട്രാരിചചക്ഷ’ കടന്ന. അനന്തരം യുദ്ധരാപ്പിളിലാ തത പശാസ്ത്രം അതുമാരെ പുറരി നിത്രപണം വി. ആയാ ശ്രീക്കുമാൻ ഇങ്ങിനെയുണ്ടായ വിശ്വാനമ്മായ വച്ചായാരയാൽ ഞാൻ മേഖിതനായി എന്നേ പാ ഭയണ്ടി.

ഒം ശാഖാശ്വരയഴ്ചപ്പാർഡ ആയാൾ ആ പ്രേരണസം സമാധ ലോകകാഞ്ചിവാരത്തിൽനിന്നു പത്രക്കു ഇര അഭി. സപ്താം കാഞ്ചിതിൽ ആശാർ പ്രദബ്ദിച്ച്.—

“നിങ്ങൾക്കു ഇതിലധികം ഞാൻ വൈദാദാജാ ക്ഷീനില്ല. ഞാൻ ഇക്കൊടു പോന്നതു” എന്തിനന്നുണ്ടു നിങ്ങൾക്കു അനിഃഖണ്ടതും. ഇവിടെത്തു ചുംബാരുഗാഡി ഒന്ന് ആ രാജവദ്രുതൻറെ മകളായി ഒരു കന്ധുകയിലേ? ” ഞാൻ;—“ഉണ്ടായിരിക്കോം.”

അമരനാമൻ;—“‘ഉണ്ടായിരിക്കോം’ എന്നല്ലോ; ‘ഉണ്ട്.’

എന്നു തന്നെ. അവരെ പരിഗ്രഹിക്കരാൻ ഞാൻ നിയുചിച്ചു.”

ഇതിനും ഒരവാഴക്കുപോലും എന്തിൽനിന്നു ഒറ പ്രേക്ഷിപ്പ്. ആശാർ എന്തെന്നു മറപടിക്കായി കാര്ത്തനി ക്ഷീനത്രും ഭ്രംജാം തുടർന്നോ;—

“രാജവദ്രുതനു കണ്ടു”എൻറെ ഇ നിഖിലം അടി യിച്ചുകഴിഞ്ഞു. ഇനി നിങ്ങളിലൂമായിട്ട് അപ്പു, കാലും ഗണ്ഠ്. ‘നിങ്ങൾ’ എന്ന ഞാൻ പരയുന്നതു ഇ വീട്ടിനാ രെ മുഖവൻ ഉംപ്രേക്ഷിതിയാണോ.. ഇവിടുടെ ഗ്രഹനാ മൻ നിങ്ങളുടെ അടുന്നാകയാൽ അഭ്യു മരത്തു കണ്ടു് ഞാൻ കാഞ്ചിം പരയുകയായിരിക്കോം നല്ലതു്. ആ കാഞ്ചി, എന്തനന്നറിയുന്നോ നിങ്ങൾക്കുക്കും ഒട്ടം സുവശ്രദ്ധി

ബല്ലനാവാം. അതുകൊണ്ടാണ്, മനസ്പിയും ഗ്രന്ഥങ്ങൾ നാഡി നിക്ഷേപിച്ചും ആദിത്യ അറിയിക്കാമെന്നു എന്നും വിചാരിക്കുന്നതു്.”

എന്നാൻ:— “കാൽനൃമെന്താണോ?”

അമരരനാമൻ:— “രാജനിക്ഷേപ കുറെ ധനമുണ്ട്.”

എന്നാൻ:— “രാജനിക്ഷേപ എങ്കിനെ ധനമുണ്ടായി? രാജചാ
പ്രസ്തില്ലോത്തതു് ആയാളിടുന്ന മകരക്ഷേപ എങ്കിനെ
കിട്ടി?”

അമരരനാമൻ:— “രാജചാപ്രസ്തിരം വളരുത്തുകൂട്ടിയാണു ദ
ജനി!”

എന്നാൻ:— “ആരാണോ അവളിടെ അപ്പുണ്ടോ? അവർക്കു ധ
നമുണ്ടായതെങ്കിനെ? ഇതൊന്നും തെങ്കാലം ഇന്ത്യവു
രെ അറിഞ്ഞിട്ടില്ലു്”

അമരരനാമൻ:— “നിക്ഷേപിടെ ഇ ത ധനമെന്തുക്കുണ്ടും ആണി
യുടേതാണോ. ഒന്നോധിഭാസം സംശയില്ല
അവളിടെ അപ്പുണ്ടോ.”

പെട്ടെന്നിതു കേടുപെട്ടാണു എന്നിക്ഷേപം സംശയില്ല
ണായി. പിന്നീട് ബാഹ്യനോക്കിയതും ഇത്തന്നും ചാ
തിക്കുവാൻ വന്നിപിശയോദ്ധാനും കണ്ണു് എന്നിക്ഷേപ ചിരി
യാണുണ്ടായതു്. “നിക്ഷേപം തൊഴിലെലാണുമില്ലാതെ ആളു
നോന്നു തോന്നുണ്ടോ. എന്നിക്ഷേപ പലകാൽക്കുണ്ടായാണു്”. നി
ക്ഷേപമായി വിജോജത്തിനോ ഇതിലധികം എന്നിക്കിനി
നേരമില്ല. നിക്ഷേപം പോകാം.”

“ഇക്കാൽ ഇനി എന്നും വക്കിൽവഴിക്കു് നിക്ഷേപിച്ചു
അറിയിച്ചുകൊള്ളാം” എന്നപറഞ്ഞു് ആയാംപോയി.

IV

മനോഹരഭാസംഗൾ റയനത്തിന് ശരിയായ അവകാശിയായി ഒരാറാം ഉണ്ടാന് ഈ ഭേദാദ അറിയക്കിട്ടിയിരിക്കുന്നവെന്ന് തങ്ങൾ വിശ്വസ്യാരാമനിൽനിന്നും കേട്ട്. അഭേദാശാഖാം അമരരാമൻ പരഞ്ഞതു നോന്നോക്കല്ലോന് താൻ ഓത്തതു്. മനോഹരഭാസംഗൾ വകയായി ഞങ്ങൾ കൂടുവശമുള്ള സ്വപ്നത്തെല്ലാം ഉണ്ടനെ വിജകാട്ടക്കണമഞ്ഞു.

മനോഹരഭാസംഗൾ ആ അവസ്ഥിഷ്ടകച്ചം ബാധാ അണാ രജനി? വിശ്വസ്യാരാമൻ ആ അവകാശി ആരെന്നു് അ വിഡിച്ചിട്ടില്ല. അമരരാമൻ പരായുന്നതു മനോഹരഭാസംഗൾ ഭാരതപത്രിയാഖാം രജനിച്ചുന്നാനുണ്ടോ. അതു് സത്യമാണോ എന്നു് അറിയുവാൻ താൻ വിശ്വസ്യാരാമനെ കാണാവാൻ ചെന്നു. തങ്ങൾ തശ്ചിൽ ഇ ത വിശ്വാസത ആറിച്ചു് സംഭാഷണം തുടങ്ങി.

താൻ:— “മനോഹരഭാസംഗൾ കൂടംവൈത്താട മുഖാം തുപോയി എന്നു് തിച്ചപ്പെട്ടിരിക്കു, ആ കൂടംവൈത്താട ഒരാറാം ബാക്കിയുണ്ടാണു് ഈ തുഞ്ചം കാലത്തിനിട്ടുാം കൊഞ്ചന്തു് എങ്കിനെവിഹപാഡിഃാം?”
വിശ്വസ്യാരാമൻ:— “മനോഹരഭാസംഗൾ ജ്യേശ്വരായി മഃരു ഷിഖൻ എന്നൊരാറാം ഉണ്ടായിരുന്നു.....”

താൻ—“അതു് താൻ കേട്ടിട്ടണാം.”

വിശ്വസ്യാരാമൻ—“മനോഹരഭാസംഗൾ അപരുത്വ കഴിഞ്ഞിട്ടാണു് എ രഞ്ജിഷ്ഠൻ മരണാശായരു്. മനോഹരഭാസംഗൾ കൂടംവൈവും നാശിച്ചപ്പെട്ടാം, മനോഹരഭാസംഗൾ ധരേശ്വരാജിശ്വലക്ഷ്മി പകർന്നു. ആ നിലയിലാനു് ധരേശ്വരാജിശ്വലക്ഷ്മി മരിച്ചിരുന്നതു്.”

• നൊന്ത് — “മഹതുജ്ജീവൻറെ കട്ടംബവത്തിൽ ആരക്കില്ലെന്ന പ്രേക്ഷിക്കുന്നതു്.”

വിജ്ഞാരാമൻ — “അതേ; അംഗപ്രധാനത്തിൽ ആരക്കില്ലെന്ന് അപ്പോൾ അറിഞ്ഞിട്ടാണ് എന്ന ധനമല്ലോ തൊന്തർ നിക്ഷയം ചെയ്യുന്നതു്. എന്നാൽ, മഹതുജ്ജീവൻറെ മകളും ഒരു വള്ളം ശ്രദ്ധാസ്ഫുഖം അറിവു കിട്ടിവിനിച്ചുന്നു.”

തൊന്തർ — “ആ മകളുംപുരാഡി ഇതു കാലഭേദത്താലും കേരം കയറുണ്ടായില്ലല്ലോ.”

വിജ്ഞാരാമൻ — “മകളുടെ വാഹനവത്തിൽത്തന്നെ അമ്മ മരിക്കുകയാൽ ആ കുട്ടിയെ രക്ഷിക്കാവാൻ വിജ്ഞാരാമൻ തന്റെ ഓൺഡാസ്ഫോററിയെ എഴുംിച്ചു. ആ സ്ഥൂലിയുടെ സപ്രതി മകളിംണ് ആ കുട്ടിയെന്നു കൊണ്ടുവക്കല്ലോംതോന്തി. തന്റെ മകൾ മകളും അവകാശിയായിട്ടുണ്ടെന്നു് ആയും അറിയാതെയാണിങ്ങനു്. ആ ലാളിടെ ഇവ മകളും പുരിയും ആ കുട്ടി ഓർക്കാവതായില്ല. എക്കണ്ണം ദിപ്പനമെന്നു നിലയും ആയാൾ മരിച്ചുപോരാം പോലീസുകാർ അവിടെ പ്രവേശിച്ചു് ചീട്ടസാമ്പാദനക്കും കണ്ണടക്കും കൊണ്ടുവരിക്കാണ്ടിപ്പായി. അതിനെല്ലാം രേവ തൊന്തർ കാട്ടുപോരാം ആ ധരംതുജ്ജീവൻറെ കട്ടംബവത്തിൽ ആരക്കില്ലെന്ന് എന്നിക്കു വീശപസിക്കുന്നതിവന്നു. ആയാൾക്കു സന്നാനമായി ഒരു വള്ളം മകളുംപുരാഡി കരാർ എന്നു അ

നിവിച്ചുതു്. അതു ശരിയാണെന്നു് അഭന്പഴണം കൊണ്ടു് എനിക്കു നിഖേയമായി.”

തൊൻ—“മഹേരുദ്ധൻറ മകൾ എന്ന നിലയ്ക്കു വല്ല പെൻകട്ടിയേയും കപടമായി മനോഭു തള്ളുവാൻ വല്ല ഭജ്ഞായും ചെയ്യുന്ന ഗ്രംകർമ്മ മല്ലോ ഇതെന്നു് എങ്ങിനെ വിശ്വസിക്കാം? രേഖാചാര ലമായി ഇതിലേക്കു സാക്ഷ്യും വല്ലതു് കിട്ടിച്ചേണ്ടോ?”

വിജ്ഞരാമൻ—“ശരിയായ രേഖകൾ കാണാതെ തൊൻ ഇതു വിശ്വസിക്കുമെന്ന വിചാരിക്കുന്നേണ്ടോ?”

വിജ്ഞരാമൻ ഉടൻ ചിച്ച കടലാസ്സുകളുള്ളതു് എൻറ മധ്യിൽ വെച്ചു. അതിലേണ്ടു് ആല്ലോ എന്നു കാണിച്ചു. മഹേരുദ്ധൻറ അവകാശിയായി ഒരുവരും ഉണ്ണേന്തിലേക്കു് അദ്ദേഹം ശേവരിച്ചിട്ടുള്ള തെളിവു കളിടു പട്ടികയാണെന്നു്. മഹേരുദ്ധൻറ പുത്രിക്കു രജനി എന്നാണു പേരു് എന്നും, അയാളിടു ഭായ്യാം മോദമീത്താവാണു് രാജ ചന്ദ്രൻ എന്നും മരുരായ ദേവയിൽനിന്നു കണ്ടു.

ആ തെളിവുകൾ നോക്കിതോടു എനിക്കു് ഉണ്ടു് ഗം വളർന്നു. ആ രജനിയെ പരിപ്പേയുന്നു് അപമഹസിക്കയും, അവളിടു ധനംകൈണടി തുടങ്ങി സമ്പന്നമാരുന്നു് അഭിശാനിക്കയുമാണു ഇതും കാലം ചെയ്തുചേടുതു് എന്നോർത്തു് എനിക്കു ലജ്ജയാണായി.

മഹേരുദ്ധൻ പത്രതാവതുകൊല്ലും മുമ്പു് ഏതു നോക്കു കളിവുകേൾപ്പിൽ മജിസ്റ്റ്രേറ്റുകോടതിയിൽ വെച്ചു പ്രസ്താവനയാണു പിന്നെയെങ്കിൽ രേഖ. അതിൽനിന്നു മനോഭരണാസനേംബും മഹേരുദ്ധാസനേംബും അ

പ്രിൻ ഒരുംഗാണെന്ന കണ്ട്. വള്ളമോജനമാണ് ആ കേസ്സിനു വിശയം. ആ വള്ള തന്റെ മകളിട്ടേതാണെന്നും, അവളിടെ അന്നപ്രാംഘനമിന്തിലാണു് അതു കാണാതായതെന്നും യാതൊക്കെല്ലാം പ്രസ്താവിച്ചിരിക്കുന്നു. ഒരു നിക്ഷേപയസ്തുവാം ഇപ്പോൾ ഇങ്ങവത്തോളമായിച്ചുണ്ടും. തന്റെ മകൾ എന്നു യാതൊക്കെല്ലാം പറയുന്ന ആക്കി ഇപ്പോൾ ജീവിച്ചിരിക്കുന്നെങ്കിൽ അവർക്കും ഇക്കാലം നേരിക്കും ഇതുവരു വയസ്സാവണമല്ലോ.

ആ പ്രസ്താവനയിൽത്തന്നെ മരീറാറിടത്തു തന്റെ മകളിടെ പേര് രജനി എന്നാണെന്നു യാതൊക്കെല്ലാം പറയുന്നതിനിക്കുന്നു. ഇതുയുംകൊണ്ട് വയസ്സുന്നപോലെ പേരും ഒരുത്തും കാണുന്നു.

പിന്നെയും ആ പ്രസ്താവന ഞാൻ വാചിച്ചുകൊണ്ട് ചോദ്യപ്പോരം, ദരിദ്രനായ തനിക്കു് ഇതു പൊന്ന് വള്ള എഴുപിന്നെ കിട്ടി എന്ന കോട്ടടിയിൽനിന്നുണ്ടായ ചോദ്യത്തിനും തന്റെ അനാജനായ മരുന്നാഹരണാസനും രജനിക്കു് ഇതു വള്ള നൽകിയതു് എന്നു യാതൊക്കെല്ലാം മരുപടി കൊടുത്തിരിക്കുന്നു. ആവാരക്കു തന്നൊഹരനും മായുള്ള ബന്ധംതിനു് ദിനങ്കുടിച്ചും ഉറച്ചുകിട്ടി.

ആ അനാജന്തെ സംരക്ഷണത്തിലല്ലോ താൻ ഉപജീവിക്കുന്നതു് എന്നു് ആ പ്രസ്താവനയിൽ യാതൊക്കെല്ലാം സമ്മതിക്കുന്നണില്ല്. എന്നാൽ, മരുന്നാഹരണാസനും ഇതു പൊന്ന് വള്ള രജനിക്കു കൊടുക്കാവാൻ പ്രത്യേകമെന്തും കാരണമുണ്ടായതെന്നു കോടതിയിൽനിന്നു ചോദിച്ചിരിക്കുന്നു. തന്റെ മകൾ ജന്മാന്നയാണെന്നും, അതിൽ തന്റെ ഭാജ്യ എപ്പോഴും കരയാറാണെന്നും അതു കൊണ്ടുണ്ടായ അന്നത്തോപരി അല്ലെങ്കിലും സന്ദര്ഭം

ഈരാവട്ട് എന്ന കയൽ എൻ്റെ അസജൻ ഇക്കിടന
ചവയ്ക്കാണും യേരുള്ളിട്ടും മറപടിയിൽ കാണം
നു. അക്കിടന ആ കുട്ടി ജനങ്ങയാണും തെളിഞ്ഞു.

ആ കേസ്റ്റിൽത്തന്നെ രാജവർദ്ധാസൻറെ പ്രസ്താവനും കോടതിയിൽ ഉണ്ടായിട്ടുണ്ട്. അതിൽനിന്ന്
ആധാർ യേരുള്ളിട്ടും ഭാംഗാസദ്വാരിത്തുവാ
ണുന്ന നിഖലമായി. യേരുള്ളിൽ മൊഴികൊടുത്തി
ടിജിതെപ്പോം ഇത് പ്രസ്താവന ഉറപ്പിക്കുന്നതുമുണ്ട്.

പിന്നെയുള്ള രേഖകളുണ്ടാണും എനിക്കു നോക്കേണ
മെന്നാണ്ടായില്ല. ഇതുംകൊണ്ടുതന്നെ എനിക്കു നല്കു
വള്ളും മുള്ളിക്കായി. ഇനിമുണ്ടാട്ട് ഉപജീവനത്തിനു
എന്നും മാർദ്ദമെന്നു മാത്രമേ നോക്കേണ്ടതുള്ളി. തെ
ണ്ണരം അന്ന് ഭവിച്ചുവോങ്ങുന്ന ധനം മുഴുവൻ രജനിജുടെ
താണുന്ന നിഖലമായി. ഇതിനെന്തിരായി കോട്ടിൽ
ചെന്ന വാദിക്കുന്നതു മുമാതനെന്ന. വിശ്വേഷിച്ചു, പഠ
സ്പാം അപധിക്കുന്നതു പാപമാണല്ലോ.

തൊൻ വിട്ടിൽ വന്ന ജേരുള്ളമായി ആലോച്ചിച്ച
തിൽപ്പിനെ തെങ്ങരം എററവാട്ടിയിരുന്ന ധനമല്ലോ
അതിന്റെ അവകാശിയായ രജനിക്കു ഒഴിഞ്ഞുകൊണ്ടു
നിന്നു.

V

തെങ്ങരംക്കണ്ണായിരുന്ന ധനമല്ലോ രജനിജുടെതാ
യിരെകിലും അതു ആയം കൈയേറുകഴിഞ്ഞില്ല.

വിലനും കഴിഞ്ഞതിൽപ്പിനെ രാജവർദ്ധാസൻ
തെങ്ങരിടെ വീട്ടിൽ വന്ന. ആധാർ കുട്ടംവത്രാടെ
സീംല തുഡിക്കു താമസം മാറ്റിയിരിക്കുന്നു. വീ

ಕ್ರಿಯೆ ವಲಯಿಲೇಕಳ ವೇಗಕ್ಕಿಂ ಪಾರಮಪ್ರಾಂ ಅರುಹರಣಾಮಣಾ ಶಾಸ್ತ್ರ ಅಥವಾರ್ಥಕಳ ಕೊಡುಕ್ಕಣಾತ ಗಾಂ ಎತ್ತಾನು ಅವಿಗತಿ. ರಜಗಿಷ್ಟಿದ ಸಪ್ತಗ್ರಾಮ ವಿಳಿಕೊರಿಕೊಂಡ ಏರುಹಿವಾಜಾಪಿ ನಷಣತ್ವಾರ್ಥಕಣಾಶಾಸ್ತ್ರ ಅಥವಾರ್ಥ ಪರಿಣತತ್ವಾ.

“ಅರುಹಾಲೇಕಳ” ಏರುತಿಗೊಂಡ ಡಿವಿಸು, ನೀಕ್ಕಿಂತ್ತಾನು?“
ಅಗ್ರಾ ಎತ್ತಾನು ಹೋಲಿತ್ತು.

ರಾಜವರ್ಗ ಸ್ತು:— “ಅರುಹರಣಾಮಣೆಲ್ಲಾಸಿಕೆಂದಿಗೆ ನಿಖಾರಣಾ ಅರುಹಿಣಾಶಾಸ್ತ್ರಾ. ಅರುತಿಗೆ ಅರುಹಾಸಾರಿಕೆಂದೆ ಏ ನಿಕಳ ನಿಖಾರಣಾಹ್ಯಾತ್ಮಿತ್ತಾ.”

“ಅರುಹರಣಾಮಣ ರಜಗಿಷ್ಟಿಯ ವಿಬಾಹಂ ವಯಾಃ ವಾ?”
ಅಗ್ರಾ ಎತ್ತಾನು ಹೋಡಿತ್ತಿಗೆ “ಹಸ್ತ” ಏಗ್ರಾಂಶಾ ಮಹಾ ಪಡ್ಡಾ.

ಎತ್ತಾನು:— “ಹತ್ತಾರ್ಥಾ ನ್ಯಾಷ್ಟಿಕಳ ನಿಖಾರಣಾ ಹೈ ಕಿಂತಾ ಕ್ರಾಂತಿ ಕಾಣಾತಿಷಣಾತ್ತಾನು?“
ಹಾಜವರ್ಗ ಸ್ತು:— “ವಿಷಣುತ್ತಿತ್ತ ಕಾರಣಮಾಣಾ ಮಿಲ್ಲ. ನಿಷ್ಪತ್ತಾತ್ಮಾ ಕಾರಣಾ ತಿಂಗಂ ಕರಾತ್ತಾಂ ಮಟಿತೆ ನೀ, ಅರುತ್ತಾಯಾತ್ತಾ.”

ಎತ್ತಾನು:— “ಏರುತಿಗೊಂಡ ಮಟಿಕಣಾತ್ತಾನು?“ ಅಪರಾಧಾಣಾ ಗಾಂ ಉಣಾಯಿತ್ತಿಲ್ಲಾಲ್ಲೋ.”

ಹಾಜವರ್ಗ ಸ್ತು:— “ಅಪರಾಧಾಣಾಂಕಾಣಾ ಮಾತ್ರಾಂ ವಾಗ ಕಾಣಣಾತಿಯ ಮಟಿ ತೋಣಾಯಿ ಏಗ್ರಾಂಶ. ಹೈವಿಂದ ಚಿಲ ಕಿಂತಾ ಅಪರಾಧಾಣಾ ಉಣಾತ್ಯಾಕಾರಣಾ, ಹೈವಿ ಟೆನಿಗೆ ಕಾಣಾತ್ಯಾಕಳ್ಯಾ ಶಾಕಲ್ಯಾಕಾರಣಾ ನಿಷ್ಪತ್ತಾತ್ಮಾ ಗಾಂ ಅರುಹರಣಾಮಣೆಲ್ಲಾಸ್ಯಾ ಪಾರಾತ್ತಾ. ಪೆರ್ಕಾರಣಾ ಕಣಾ ಅರುಖಾಸ್ಯಾ ಅಂತಿಮಿಯ ಅರ್ಪಾಂ ಸಂಜೋಧಾ ತೋಣಾತ್ತಾ ಮಾತ್ರಾಂಸಾಯಾರಣಾಣಾಲ್ಲೋ.”

തൊൻ :— “തെങ്ങൾ ധനാർഥിനുവേണ്ടി നിങ്ങളെല്ല അല്ല ട്രിയേക്കറം എന്ന സംശയിക്കണമെന്നാവാം! ശരീരനും മൻ ഉപാധിക്കുന്നതുനും തന്നെ! ഇന്നുകില്ലോ നി ഞേരംകും ഈ ദേഹാട്ട വരുവാൻ തോന്നിശ്രദ്ധ വിശ്വാസിച്ചു വച്ചു കാഞ്ഞുവുമണ്ണായിട്ടുനോ? ”

രാജചന്ദ്രൻ :— “അങ്ങയുടെ അപ്പുന്നാണ്” എന്നെന്ന ഈ അഭ്യാസാട്ട വാത്തതിയതും, ഇപ്പോൾ അങ്ങയുടെ മുന്നിലേക്കുയ്ക്കുതും.”

തൊൻ :— “എൻ്റെ അപ്പുനോ? അഭ്യുമം നിങ്ങൾ പാക്കിന്നതു് എവിടെയാണോ?” എങ്കിൽ അംഗിനേരിഞ്ഞു?

രാജചന്ദ്രൻ :— “അണുപ്രഷ്ഠാംകൊണ്ടു്.”

തൊൻ :— “നിങ്കേളേ ഇങ്കിൽ അണുപ്രഷ്ഠിക്കുവാൻ അംഗീക്കാണു് എന്താണ കാഞ്ഞും? രജനിയുടെ ധനം അഭ്യുമാത്തിനു തിരിയെ കിട്ടുണ്ടെന്നുണ്ടോ? ”

രാജചന്ദ്രൻ :— “അങ്ങിം അഭ്യുക്കു തോന്നാത്തു്. അഭ്യുമാത്തിന്റെ ഉള്ളേശം മരറരംനാണു്. രജനിക്കു പണ്ണാംകൊണ്ടുണ്ടും കേട്ടതുമതൽ പലകം അവശ്യ പരിഗ്രഹിക്കുവാൻ മുന്നിട്ടുണ്ടു്. ഇതിൽ എന്താണ വേണ്ടതെന്നു് ആലോച്ചിക്കുവാനാണെന്നും അങ്ങയെ കാണുവാൻ വന്നതു്.”

തൊൻ :— “അമരനാമനു രജനിപ്പു പരിഗ്രഹിക്കുന്നു മെന്നു് ആശയുണ്ടെല്ലോ. രജനിക്കു് ഈ ധനാമല്ലോ ഇണ്ണായതിനു് അഭ്യുമാമല്ലു കാരണാന്തരം. അവ ഒരു ദൈഹികകൊണ്ടു് അഭ്യുമം ഇതും കൂട്ടുപെട്ടിരിക്കുവാണു് അഭ്യുമംതന്നെ അവക്കു വേറിക്കുകയല്ലെല്ലു ഉചിതം?”

രാജചന്ദ്രൻ :— “അംഗ്രേഷത്തക്കാർ യോഗ്യനായി മരണാരാധ ഉണ്ടെങ്കിലോ ? ”

തൊൻ :— “അമർമനാമനക്കാർ യോഗ്യനായി വേരെ ആതു് ? ”

രാജചന്ദ്രൻ :— “അങ്ങൾ വൈയാണ ഒരു ക്ഷേരം കുറ്റതുന്നതു്.”

തൊൻ :— “അംഗ്രേഷത്തക്കാർ ഭേദജ്ഞത എനിക്ക് ഒരു കൊണ്ടുമില്ല. പക്ഷി, നിശ്ചാരകൾ രജനിയെ എന്നുകൊണ്ടുവേണ്ട പരിഗ്രഹിച്ചിട്ടിട്ടുണ്ടോ എന്നും ആതു് മാറ്റണ്ടായിരിക്കാം, അംഗ്രേസ് ? ”

രാജചന്ദ്രൻ :— “ഇണ്ട് ; അതു വാസ്തവമാണോ. അങ്ങയുടെ അപ്പുൾ ഇൻഡീനപ്പററി ആലോചിക്കുവാൻതന്നെ യാണു് എന്നെ ഇങ്ങോടു വയത്തിയതു്.”

ഇതുവീഴ്ച നോക്കുവാലെ എനിക്കു തോന്തി. എതിര്ക്കുന്ന ഒരിപ്പുത്തിന്റെ ഭാലാരതുപംകാട്ട് അപ്പുൾ പേടിക്കുയാൽ ഇക്കിനെന്നെയാൽ രക്ഷാമാർഗ്ഗം കണ്ടപിടിച്ചിരിക്കുയായിരിക്കാം. രജനിയെ തൊൻ വേട്ടാൽ അവളിടെ ധനം ഇവിടെതന്നെ ഉറയ്ക്കുമല്ലോ. എന്നെ എതോ ഒരു കാരിക്കുവിരും അതിന്റെ ഫലമാണി നൃഥ്യനം തിരിച്ചെയുന്നോമെന്നു് അപ്പുൾ കുറ്റതുന്ന. എന്റെ അകവും ചുരും ഒരുപാലെ എറിന്തു.

“തൊൻ അപ്പുന്ന കണ്ട് ഇക്കാൽത്തക്കരിച്ചു സംസാരിച്ചുകൊള്ളാം” എന്നുപറഞ്ഞു തൊൻ രാജചന്ദ്രനെ അയച്ചു. എന്റെ ഭാവഭേദത്തിൽനിന്നു് ആയാൾ കാഞ്ഞും മനസ്സിലാക്കിട്ടുണ്ട്. അപ്പുന്ന കണ്ട് എഴുന്നു ചില പരണ്ടിട്ടാണു് ആയാൾ പോയതു്. ഉടനെ അപ്പുൾ വിച്ചിക്കുയാൽ തൊൻ അങ്ങോടു ചെന്ന.

രജനിയെ തൊൻ വേദംക്കണമെന്നു് അരളേമം നിർബ്ബുദ്ധിച്ചു. അങ്ങിനെ തൊൻ ചെയ്യുതിരുന്നാൽ ഉടണിനും ഉട്ടപ്പിനുംപോലും വകയില്ലാതെ കട്ടംപും നണിക്കമെന്നു് അരളേമം എടുത്തെട്ടു പറയുവാൻ തുടങ്ങി. അപ്പുണ്ടീനും ഒരു ശ്രോകധിം ദേഹുംകൊണ്ടു് എനിക്കണഡായതു് ഓഷ്യൂമാണു്. ഒന്നുംയുള്ളു ചരയാൽ അവിടെ നില്ലുന്നതായി തൊൻ ഉടൻ മാറി.

അതു പോകിൽ തൊൻ അമമയുടെ ഭവിൽ ഘോരതു പേട്ടു. അപ്പുണ്ടൊന്നുംപോലെ അമമഫോടു് ഏഴു പ്രുട്ടവാൻ എനിക്കു കഴിഞ്ഞില്ല. ജാമ കണ്ണീരു വാത്രു കരയുന്നു. അതു കണ്ടുകൊണ്ടു നില്ക്കുവാൻ വയ്യും തെ തൊൻ മരുറാട്ടേതുകൾ തിരിത്തു. അവക്കു കൊണ്ടു മാത്രം രജനിയെ ഗ്രാപ്പുലനെക്കൊണ്ടു പറി ഗ്രമിപ്പിക്കുവാൻ ഉത്സാഹിക്കുമ്പോൾ തൊൻ തന്നെ ഇനി അവക്കു വേദംക്കുകയെന്നതു് രാഖിക്കും ഉണ്ണാക്കുതല്ലേനു് എൻ്റെ മനസ്സു് ഉറച്ചുന്നുണ്ടു്.

ചെറിയമരയെ കണ്ണാൽ സാന്തപ്പനവാക്കു വല്ലതും കിട്ടിയേക്കാമെന്നു് ഉടൻ തോന്നുകയാൽ തൊൻ അ ഔദാച്ച മെന്നു. കരച്ചുകുിലും കാഞ്ഞുകുഞ്ഞുവിവേകം അവിടെ ആക്കങ്ങിലുമണ്ണങ്കിൽ അതു ചെറിയമരയുള്ളുണ്ടു്. “എൻ്റെ തലയിൽ രജനിയെ കെട്ടിവെക്കുവാൻ തക്കവെള്ളം തൊൻ എത്ര പാപമാണു ചൊല്ലുതു്?” എന്നു മോട്ടിച്ചുകൊണ്ടു തൊൻ ചെറിയമരയുടെ ഭവിൽ ചെന്നു. അവൻ അതിനു് ഒന്നും മിഞ്ചിക്കില്ലു്.

തൊൻ:—“ചെറിയമരയും ഇതിൽ എനിക്കു് എതിരാണും ദീര്ഘാണുംവല്ലോ.”

ചെറിയമു:—“മകനേ, രജനി നല്ലോൻ കലത്തിലാണ് ലേഡു ജനിച്ചിരിക്കുന്നതു്.”

ഞാൻ:—“അതേ.”

ചെറിയമു:—“അവർ അപവതിയുമാണു്.”

ഞാൻ:—“അരുടെ; ഇങ്ങിവരാക്കി!”

ചെറിയമു:—“ഇങ്ങിവരാക്കികളിലാണ് നിന്നു മോ മഹക്കിച്ചും, അങ്ങിനെന്നെയാങ്ങവെള്ളെ വേരെയും വേരുക്കരുമല്ലോ.”

ഞാൻ:—“വെള്ള വിസ്തൃതമാണലേഡു ചെറിയമു പറയുന്നതു്. പണ്ടാറിന്നായി ആള്ളും രജനിയെ വേരുക്കക, പിന്നെ അവശ്യ വെടിപ്പതു മരറാങ്ങവെള്ളെ പരിഗ്രഹിക്കക! നല്ല മന്ത്രം!”

ചെറിയമു:—“വെടിഞ്ഞന്തെന്നിനു്! നിംവൻ ഇ ചെറിയമുയും വേണ്ടി അച്ചുപ്പും നിംവൻ അമലയെ വെടിത്തുവോ?”

ഇതിനു് എനിക്കു മറപടിവിസ്തു. സാപത്രത്തിൽ വര്ത്തിക്കുന്ന ചെറിയമുയോടു ബഹുഭാംഗത്പരം എത്ര ദോഷാവചാശാബന്നനു വാദിക്കുവാൻ എനിക്കു ദൈത്യ മുഖായില്ല. അതുകൊണ്ടു് എനിക്കു വാക്കോന്തുക്കുണ്ടാണിവനു. “ഈ വിവാധത്തിൽ ഞാൻ എഴുപ്പുടക്കയില്ല. ഈ ധർമ്മ സങ്കടത്തിൽനിന്നു കരയേറുവാൻ ചെറിയമു. എന്നെ സഹായിക്കുണ്ടു്.”

ചെറിയമു:—“നിന്നു ഇതു് അപീയമാണെന്നു് എനിക്കരിയാം. എന്നാലും, ഞാൻ എങ്കുംചെയ്യുട്ടു. നീ രജനിയെ വേരുക്കരതിക്കുന്നതു നമ്മകു് ആഹാരത്തിനുപോലും വകയില്ലാതാക്കമല്ലോ. എന്നു്

സംബന്ധിച്ച പരകയാണകിൽ—മാരിപ്രേഭിവ
തത്തേപ്പാലും എനിക്കെ പേടിയില്ല. ഈവിടെയുള്ള
ഒരു മാരിപ്രേതതാൽ വാടിത്തെളംനു കാണാവാ
നാണ് എനിക്കെ കഴിവില്ലാത്തതു്. അതുകൊണ്ടു്
എൻറെ മകൻ, നി ഇതിൽ ഇടങ്ങുന്നില്ലെങ്കിൽ
എന്ന്—“പണ്ടിനാവേണ്ടി എങ്ങും കാണിക്കാമെ
നോ, ഏറിയഞ്ഞു്?”

ചെറിയമുഖം—“എനിക്കും നിന്നും അതു് അതുകൊണ്ടു
നാണെന്നു തോന്നാം. എന്നാൽ, എൻറെയും നി
ഉൾരും ജീവിതാധാരമായി ഈവിടെ പിലതജ്ഞ
ഭാഗം—അവക്കും നിന്നുള്ളേംപെയല്ലാ തോന്നു
തു്. ഒരു കണക്കിനു്, പണ്ടംതെന്നയാണ് മുധാ
നമെന്ന നാട്ടിനു് സമ്മതിക്കേണ്ടിവരും. അതു് ഒരു
ജീനേഞ്ഞേ ആവശ്യക. നിന്നുംവണ്ണി ജീവത്രും
സംപ്രേഷണവേണ്ടി അന്നുയുവതിയെ പേരുക്കുകയെ
നുതു് നിന്നും ചെയ്യുന്നതാത്തതാണോ?”

ഞാൻ പരാജിതനായി. തോൽമയുടെ അനന്തര
വികാരമാണെല്ലാ പേശ്യും. ഞാൻ കുറാധിവശനായി.
വിഞ്ഞലോംകൊണ്ടു് എനിക്കു് അന്നനുചയല്ലാതാവ
കഴി വിവാഹം ചെയ്യുന്നതു വെറും മുർഖപ്പച്ചാണെന്നു്
ഞാൻ ചൊടിച്ചു. “എന്തുവന്നാലും, ഈ വിവാഹ
തതിൽ ഞാൻ ഇല്ലാം” എന്നു് ഞാൻ ചെറിയമുഖം
ശപമുള്ളും പറഞ്ഞു.

ഈതുയുമായല്ലോരു ചെറിയമുഖം സംരംഭംകൂടി.
“ഞാൻ കുലവതിയാണകിൽ ഈ വിവാഹം നിശ്ച

അമായും നടത്തം'എന്ന് അവർ സഗറരവം പ്രതി അതെപ്പറ്റി.

ഞാൻ:—“ചെറിശമു കലവതിയല്ലോന്നായെങ്കാം. ഈ ഉ വിവാഹം നടത്തവാൻ ചെറിയമുയെക്കാണ്ടു ക ശികയില്ല.”

ചെറിശമു:—“അതേ! ഞാൻ കലവതിതന്നു. അതു നിന്നും കാണാം.”

ഉറുപുതയാണ് ചെറിശമു. എനിക്ക് ആക്കദാട്ടു ഗജായ പാരശ്വരത തകരുതുക്കാണ്ടാണ് ചെറിശമു ആണ്. ഈ ദേഖാട്ടനജായ പാരശ്വം. അതു വെറും പാരശ്വമല്ലോ. അന്തംഗംഗ സുദൃശമായുണ്ടായ പ്രതിജ്ഞ ആണോ.

VI

എതാജായ യോഗിയെ തങ്കളിടെ വീട്ടിൽ വി ലഭ്യമാഴാക്കു കാണാറണ്ട്. സന്ധ്യാസിയെന്നോ, മുഹമ്മദാരിയെന്നോ, പരിപ്രാജകനെന്നോ, ആവധു തന്നെന്നോ പലരം. പലരും ആധാരൈക്കരിച്ച പരിയ നാരു കേൾക്കാം. കാവിഥിണ്ടം, ഒദ്ദോക്കുമാലായും, പാര തന്ത്രിച്ചിയും, ചടനക്കരിച്ചമായി ഭാസ്യം കമണ്ഡലവുമെ എതി ആ മനശ്ശൻ വരുന്നതുകണ്ടു, ഈതാ സന്ധ്യാസി സപാമികരം, എന്ന് കട്ടികരം ആത്മവിളിക്കാറണ്ട്. അതുകൊണ്ടു ഞാനം ആയശേഷ സന്ധ്യാസിയെന്ന വി ശ്രീശ്രൂക്കാം.

ഈ സന്ധ്യാസിയെ അല്ലെൻ എന്തിനാണോ അട്ട പ്രിച്ചിരിക്കുന്നതെന്നോ ഞാൻ അറിഞ്ഞതിട്ടില്ല. ഓഷധി കൂടിടെ പ്രഭാവത്തിൽ ആധാരം സുക്ഷ്മജ്ഞതന്നാണ്ടാണോ,

താങ്കികകാഞ്ഞങ്ങളിൽ ആയാൾ സിലുനാബന്നോം ധരിച്ച കൈകാണണ്ടായിരിക്കാം അപ്പുന്ത് ആയാളെ ഇങ്ങനെന്ന പൂജിക്കുന്നതു്. വഹിയമുഖം വസ്ത്രം അപ്പുന്നും ഇതു സേവനത്തിനു് കാണുമാവാം.

അപ്പുന്ത് ആയാൾക്കു മാളികയിൽ സ്ഥാനം കൊടുത്തതതു് എനിക്കു് ഒരു ഇജ്ഞാനയിട്ടില്ല. ഒരു ദിവസം ആയാൾ അപ്പുമയസുഞ്ഞനെ അഭിഭവീകരിച്ചു് എതാണ്ടോ ഒരു സ്ഥാപനത്തിലും ഉറക്കെ നീട്ടിത്തൊല്ലുന്നതു കേട്ടു് എനിക്കു ചുന്നുമധ്യം വൈരസ്യമാണെന്നായി. ആയാൾക്കു കഴുതിൽ ചിട്ടിച്ചു പുറത്തേക്കു തള്ളിവാൻ അമർപ്പണത്തോടെ തന്റെ അശ്വദാഢ ചാരി.

“ഹോ, സന്തൃപ്തിസ്പദമികഴു, എന്നാൻ” ഇവിടെ ഇങ്ങനു് ഇങ്ങിനെ നിലവിലിക്കുന്നതു്?”

സന്തൃപ്തിസി:—“എന്നാബന്നോ കേട്ടില്ലോ?”

തന്റെ:—“വേദാച്ചാരണമോ?”

സന്തൃപ്തിസി:—“അക്കദിനയാവാം.”

തന്റെ:—“എന്നാൻ” അതുകൊണ്ടായ ഫലം.”

സന്തൃപ്തിസി—“ഫലമാനും കയറ്റിട്ടില്ല.”

തന്റെ—“പിന്നൊ ഇങ്ങിനെ ചുറ്റിട്ടുനെതാനിനു്?”

സന്തൃപ്തിസി—“ഫ്ലോകം ചൊല്ലുന്നതു കേരംക്കയ്ക്കാത്തതാണോ?”

തന്റെ—“കേരംക്കയ്ക്കാത്തതെന്നോ! അങ്ങയുടെ ഗാനം

എത്ര കൂടുമോഹനം! തന്റെ അതല്ലോ ചോദിച്ചതു്.

ഫലമില്ലാത്തതു് എന്തിനു ചൊള്ളുന്നവെന്നാണോ.”

സന്തൃപ്തിസി—“ഈക്കും ഇതിങ്ങനിനു ഫോഷമൊന്നും ഉണ്ടാക്കവാനില്ലോ?”

ആയാളെ ശക്തിക്കവാൻ ചെന്ന ഞാൻ ആയാ
ളാൽത്തെന്ന വാഴം മുട്ടമാരായി. എങ്കിലും ഞാൻ
ചെറിയതിപ്പി. “ആക്ഷം ദോഷമില്ലായിമിക്കാം. നിർദ്ദേശ
പ്രഖ്യാനംവച്ചു പലമൊന്നുമില്ലാത്ത കമ്മതിൽ അഭേദ
ക്കിലും ഒപ്പുപെട്ടിട്ടും? വേദാത്മാദാനാക്കാണ്ടു പലമി
ല്ലക്കിൽ അതു വിശ്വകരിയയുംതാ?”

സന്ധ്യാസി—“നിങ്ങൾ വിഘ്നാനാജല്ലോ. മരത്തിനേൽക്ക്
കയിലിരിക്കുന്ന പാടന്നതു് എന്തിനാജേന്ന പറയു്?”

ഞാൻ വിശ്വമിച്ചു. സപ്രാം ആളുള്ളാഡിക്കവാനാവാം
കുക്കിൽ പാടന്നതു്. ഇണക്കെ രസിപ്പിക്കവാനമാവാം.
ബ്രഹ്മാഡിക്കിൽ ഒന്നാമതേതതു ഞാൻ മരപട്ടിക്കിൽ തോ
ട്ടത്തു. “കുക്കിൽ പാടന്നതു് തന്നെത്താൻ ആളുള്ളാഡിക്ക
വാനാണോ്.”

സന്ധ്യാസി—“ഞാൻ വേദമാന്ത്രം ചൊല്ലുന്നതു് എൻ്റെ
ആളുള്ളാഡത്തിനോ്.”

ഞാൻ—സർസംഗാനക്കുറി പലതുമിഴു ഫ്ലോറി അവക്കെ
വിച്ചു് ഇതു വേദഗാനം വേണമെന്നോണോ?”

സന്ധ്യാസി—“കാമചാരിസ്ഥികളിടെ കപടമായ രാഗചേ
ഞ്ഞക്കൈക്കറിച്ചും, ദിവ്യമുന്നികളിടെ മഹത്തരമാ
യ സുംഗരാവക്കുറൈക്കറിച്ചും ഗാനംചെയ്യുന്ന
തിൽ എഴുണ്ടാണോ അധികം സുഖവമാം?”

ഇവിടെയും ഞാൻ നിക്കലുന്നതിയായി. അഫ്ലോറി
വഴി തിരിഞ്ഞുനോക്കി. “തന്റെ ഇണക്കെ രസിപ്പി
ക്കവാനാണോ കുക്കിൽ പാടന്നതെന്നാലോ? വിലാസ സു
ന്ദരമായ ശാന്തിരഖ്യക്കൈല്ലാം ജീവിക്കരക്കു സന്നദ്ധ
ഹന്മാണോ”. അത്തരം സുന്ദരാഞ്ഞിരക്കൈല്ലാം ഉംഗൈപ്പട്ട

താണ്ട്രിക്കും മലുമാലാപം. അങ്ങേയുടെ ഈ ഗാനം ആരും ഫസിപ്പിക്കുവാനാണ്? ”

സന്തൃപ്തി—“സപ്പന്മ മനസ്സിനെത്തന്നെന്ന. ആത്മാവി സം മനസ്സ് ശാന്തരാഗം ധിതാനവത്തിയാവേണ്ട തിലേഷ് ശരതിനെ വശഗമാക്കുവാൻ പാട്ടകയാ ണ്ണ ഞാൻ.”

ശതാന്ത്—“ഈതാനിയായ അങ്ങേയ്ക്കും” മനസ്സും ആത്മാ യും വേദരജീവരെയുണ്ടാണ് വാദിക്ഷവാൻ കഴിഞ്ഞതു ഝോം. അംഗിര രാജ ഭിന്നത്തപ്പട്ടം ശരീര തിരിൽ പ്രബർദ്ദിക്ഷനൊന്നായി ഞാൻ അറിയുന്നില്ല. കാമം, ഫുംക്ഷൻ, സുവം, ഭിംബം മിതലായ വികാര ഔദാഹരണങ്ങളും മനസ്സും എന്നൊന്നും ദേഹത്തിൽ ഉണ്ടെന്ന് വിശ്വസിക്കാം. അതിന്തനിന്നും ഭിന്നമായി ആത്മാധ്യം എന്ന മരഹംഖണ്ഡനം എത്ര ലക്ഷം സംക്രാംതാണ് ഞാൻ മുഹിക്കേണ്ടതു്. മനസ്സി നീറ കുഞ്ചികളായി ശരീരത്തിൽ പലതും കാണുന്ന ണ്ണു്. ആത്മാവിനീറ കുഞ്ചിയായി എന്നാണുള്ളതു്? യംതൊരു ചേഞ്ഞിയുമില്ലോരുതായി എന്നുണ്ടെന്നുണ്ടു്? പേരുതൊരു ഉണ്ടെന്നും എന്തിനും വിശ്വസിക്കണം.”

സന്തൃപ്തി—“ശരീരത്തിന്തനിന്നും ഭിന്നമാണും മനസ്സും” എ സം എന്തിനും ഗണിക്കുന്നും? ശരീരം മാത്രംമെരുപ്പുള്ള ബേനും കുഞ്ചിയാണും പോരുണ്ടും? മനസ്സും എന്നൊന്നിനിന്നും? കാമഫുംക്ഷൻ വികാരങ്ങൾക്കും ശാലീരികമാവണ

തെന്നാണോ? മാനസികമാണോ വേർപ്പെട്ടതി
വെള്ളുന്നതെന്തിന്?"

ഞാൻ—“ചിന്തിക്കയും ആഗ്രഹിക്കയും മറ്റും ചെയ്യുന്നതു
മനസ്സുണ്ടോ?”

സന്ധാസി—“ശ്രീരാമല്ലോ നിങ്ങയിച്ചുതെങ്ങിനെ?”

ഞാൻ—“ശ്രീരംതന്നെങ്ങാണെന്നുമാണോ. ശ്രീരാമില്ലെ
കിൽ മനസ്സിനു നിഖയില്ലല്ലോ. ശ്രീരാമക്കമായ കു
യയാണു മനസ്സും. അതുകൊണ്ട്, ശ്രീരാമത്തെമാത്രം
എല്ലാ വികാരങ്ങൾക്കും ആധാരമായി ശബ്ദിച്ചാൽ
മതി.”

സന്ധാസി—“അക്കതിവാദം കേമൊയി! മനസ്സു ശ്രീരാത്തി
നീറ കുയയാക്കാൻ അതിനു പ്രാധാന്യമില്ല, അ
ല്ലോ? എന്നാൽ പദ്ധതിക്കുള്ളിടെ കുയയായ ശ്രീര
തത്തിനു് എന്നാണു പ്രാധാന്യം? നിങ്ങൾ പാഠ്യം
ത്രാക്കും അപ്പുള്ളംഗുത്തെ അവലംബിച്ചു് ബഹു
ഭ്രതവാദിക്ഷാജ്ഞകിലും, ഭ്രതാധ്യാജ്ഞ ശ്രീരാമ
നു വിഷയത്തിൽ നിങ്ങൾക്കും തശ്ശമില്ലായിരിക്കാം.
ഭ്രതസംഖ്യാത്തിനീറ കുയയാണു് ഈ ജീവിതചേ
ഷ്ടക്കും ഇല്ലാമെന്നു നിങ്ങൾ സമ്മതിക്കുമോ? അ
ദ്ദേശ്യം നാശക പുമിച്ചി മുതലായ ഭ്രതക്കുമാരും
വിഹ്രസിച്ചാൽ പോരായോ? ശവീരുന്നല്ലോ ഭ്രതസ
ബ്യാധലേ എന്നീ മുഖിൽ വന്നു സംസാരിക്കുന്ന
തു്. ആത്മാചുമില്ല, മനസ്സുമില്ല, ശ്രീരാവുമില്ല, ഭ്ര
തക്കും മാരുമേ ഉള്ളൂ വെന്നു നിങ്ങൾക്കും ഭ്രതാജ്ഞനു
ണ്ണോ? അങ്ങിനെയാണെങ്കിൽ, ശവീരും എന്നോ
രാഹം ലോകത്തിൽ ഉണ്ടായിട്ടില്ലെന്നുജും.”

തൊന്തു തോറു. ഞാൻ അംഗത്വം അദ്ദേഹം വിശ്വാസമാദാനന്നു സമർപ്പിച്ചു. തള്ളുവാൻ പോയ ഞാൻ കൈകളുടെ കണ്ണാശാഖയ്ക്കു മുകളിൽ പഠിച്ചു. അദ്ദേഹത്തെ ഞാൻ കൈ യോടെ നമസ്കരിച്ചതിൽപ്പിനുംജാണ് എൻ്റെ സ്ഥാനത്തെയും മാറിയതു.

സന്ധ്യാസിയെക്കരിച്ചു് എനിക്കു ബഹുമാനം വാഡിച്ചു്. നാൽതോറും അദ്ദേഹഭൂമായി ശാസ്ത്രീയവിജ്ഞാനങ്ങൾ ഒളിക്കരിച്ചു വാചിക്കുന്നതിൽ എനിക്കു് ഒഴുകുമ്പുംജായി. എന്നാൽ, അദ്ദേഹത്തിന്റെ ചില കാരണങ്ങൾ ലക്കരു എനിക്കു രസിച്ചില്ല. കൈനോട്ടും, നാളംശോധന, ജപദോഷങ്ങൾ എനിക്കുത്തെല്ലാം വെറും ഉണ്ടുംപിരട്ടുമായിട്ടാണ് എനിക്കു തോന്തീടുള്ളതു്.

“വലിയ ശാസ്ത്രജ്ഞന്മായിക്കുന്നിട്ടും അങ്ങെയ്ക്കു് എന്തിനാണു് ഈ പിരട്ടെല്ലാം?” എന്ന തൊന്തു അദ്ദേഹത്തോടു് ഒരുന്നാം ചോദിച്ചു.

സന്ധ്യാസി:—“പിരട്ടോ! എന്താണതു്?”

തൊന്തു:—“അംഗങ്ങുടെ ഈ കൈനോട്ടുവും, നാളംശോധന നാശമെങ്കു്”

സന്ധ്യാസി:—“ചില വില്പകരും അപൂർണ്ണവും ചിലതു് അംഗത്വത്വമാവാം. അതിലാണില്ലോ പരീക്ഷണം അധികമായി വേണ്ടതു്.”

തൊന്തു:—“അപൂർണ്ണമേം അംഗത്വത്വമോ ആയ വില്പക്കുള്ളജാണു്” ആളുകളുടെ തെററിലുണ്ടിപ്പിക്കുന്നതു യോഗ്യമാണോ?”

സന്ധ്യാസി:—“നിങ്ങൾ ശവം കീറിനോക്കീടുണ്ടു്? എന്തിന്തു ചെയ്യു്?”

ക്കാൻ:— “ശാരീരികവിജ്ഞാനം അൻഡ്രോപ്രൈറ്റ് വാൻ.”

സന്ദുഹി:— “തെങ്ങളിൽ ശാസ്ത്രത്തിന്റെ അന്ത്യത്തിക്ക വേണ്ടിയാണ് ഈക്സിനേജ്യലും ചെയ്യുന്നതു്. ത ലഭ്യാട്ടിന്റെ മുച്ചപംകൊണ്ട് ആഴ്ചട ശീലം ദ ണിക്കാമെന്ന നിഃവിഷദ പാശ്വാത്രവിഭ്രാന്താരിൽ ചിലർ വാഡിക്കണില്ലോ! അതും തെങ്ങളിടെ ലഭ്യ സംശാസ്ത്രത്തിൽ ഉൾപ്പെട്ടതാണ്. തലയോടിനെ കുറഞ്ഞാണോപോലെ മണ്ണുതെത്തക്കാണ്ടിലും അവ സ്ഥാനിക്കണ്ടിയും ചെയ്യാവുന്നതാണ്. എന്നാൽ മണ്ണുമേഖലക്കണവിജ്ഞാനം ഇനിയും ഓർഭ്ലീ മാറ്റിട്ടില്ല. അമുഖം. ആ രേഖകളെ നോക്കി തു കാലഭാവങ്ങളെ ഗണിക്കണമെന്നതിൽ നമ്മൾ വേണ്ടുന്ന ത അറിവു കിട്ടിട്ടില്ല. അതുകൊണ്ടാണ്, അവസരം കിട്ടുന്നോഴിലും തൊൻ അതിൽ പരിക്ഷണം നടത്തുന്നതു്.

ക്കാൻ— “അങ്ങളുടെ നാളുംനോധനയോ?”

സന്ദുഹി— “വില്ലഹുക്കതിബ്രഹ്മകാണ്ട്” പാശ്വാത്രക് എന്തല്ലും അത്രുതകമ്മന്നും നിറ്റ്യമിക്കുന്നോ! സ്തരംതെയും മുച്ചപത്രേയും ആകാശത്തിൽക്കൂടി അവർ എത്രയെത്ര കുറെ ചെലുത്തുന്നോ! അഗ്രികൾ സമ്പ്രവ്യാപകത്തെ നാളുക്കുംയകളിൽനിന്നും അക്കലെയും മറവിലും കാൽന്തുക്കൾ കുറഞ്ഞും കാണുന്നോ. പാശ്വാത്രക്ക് അങ്ങിനെ ആവാമകിൽ ത ക്കുറഞ്ഞും ഇക്സിനേജ് ആവാരെത്തുന്നോ? പാശ്വാത്രക്ക് മാത്രമേ എല്ലാം അറിയുകയുള്ളൂവോ, അവർ

പരയുന്നതു മാത്രമാണ് സത്യമെന്നും, ഈ തുച്ഛി
വർ ചെയ്യുന്നതെല്ലാം വിസ്തൃതമാണെന്നും ഇപ്പോൾ
അന്തേ ചെരുപ്പുകാർ ഭേദിച്ചിട്ടുണ്ട്. അതു പാശ്ചാത്യ
ത്രബിജ്ഞകളിൽ മാത്രമല്ലാതെ, ഭാരതീയവിജ്ഞാന
ങ്ങളിൽ അവക്ക് അല്ലോസമില്ലായ്ക്കൊണ്ടുണ്ട്.
അറിവിനും അതിരില്ല. എനിക്കും നിങ്ങൾക്കും ഒരു
ലൂവക്കും കംച്ചകരച്ചും അറിവുണ്ട്. താൻ
സർജ്ജത്തെന്നും അനുകർഖ്മ അപ്രജ്ഞതയെന്നും
പരിയാവുന്നതുയി മനസ്സിൽ ആകുമില്ല. ചിലതു
പാശ്ചാത്രക്കുന്നപോലെ മറ്റൊരില്ലതു ഭാരതീയ
ക്കും അറിയാം. നവീനക്കാരായ പാശ്ചാത്രങ്ങൾ
അംഗങ്ങളെ പൂർണ്ണികമാരായ ഭാരതീയക്കും ഇല്ല
യിനിക്കാം. എന്നാൽ, ആ പൂർണ്ണികമാക്കണായിരിക്കുന്ന
അംഗരിയും ഇംഗ്ലീഷ് നവീനക്കാക്കുകിട്ടിട്ടില്ലെന്നാംവാം.
പൂർണ്ണിക വിജ്ഞാനങ്ങൾ കാലഭോഷ്ടതാൽ ഇ
പ്രോഡ പലതും നാശിച്ചപോയിട്ടുണ്ട്. എങ്കിലും,
കുച്ചവില്ലൽ തങ്ങൾ കണ്ണിച്ചുകൊണ്ടുതന്നെ വരിക
യാണു്.”

ഇതിനു മറച്ചെടിയും എനിക്കും ചിത്രമാത്രമാണെ
ണ്ടായതു്.

സന്ദുംബി— “എൻ്റെ വാക്ക് വിശ്വാസമായില്ലായിരിക്കും.
അംഗങ്ങളെപ്പെടുത്തിരിക്കുന്നാലോ?”

ഞാൻ— “എന്നാൽ വിശ്വസിക്കും.”

സന്ദുംബി— “അതു ഇനിയൊരിക്കലാവാം. ഇപ്പോൾ
മരംരായ കാഞ്ഞം എനിക്കും നിങ്ങളെ അറിയിക്കുവാക്കുണ്ടു്.
നാം തമ്മിൽ സൗഹ്യംതന്നെ വരുകി

കിന്നതുകണ്ടിട്ട്, നിങ്ങൾക്കു വിവാഹവിഷയത്തിൽ
ആസക്തിയുണ്ടാക്കബാൻ തൊന്ത് ഉത്സാഹമിക്കേണ്ണ
മെന്നു് അല്ലെന്ന് പറയുന്നു.”

തൊന്ത്—“വിവാഹകാര്യത്തിൽ എനിക്കു് വിരക്തിയി
ല്ലപ്പോ.”

സന്ധ്രാസി—“പിന്നെയെന്നാണു് അതിൽ എപ്പുട്ടാതി
രിക്ഷന്നതു്?”

തൊന്ത്—“അനന്തരപയായ കന്റുകയെക്കിട്ടായ്ക്കു യാൽ. എങ്കിലും
തോ അനധികരിച്ച അല്ലെന്നുണ്ടെന്ന് മന്ദിരം
യും നമ്മുള്ളൂടുണ്ടു്. അവർക്ക് എനിക്കു് വേണ്ടാം.”

സന്ധ്രാസി—“ഈ നാട്ടിലെങ്കാണു് അനന്തരപയായ കന്റു
കയെ നിങ്ങൾക്കു് ഇനിയും കാണുകയുണ്ടായില്ലോ?”

തൊന്ത്—“വള്ളരെയെല്ലാം തൊന്ത് കണ്ടിട്ടുണ്ടു്. അവരിൽ
ആരാഞ്ഞ വേണ്ടെന്നാണു് നിന്നുംയിക്കബാനാണു് കഴു
ങ്ങന്നതു്. എന്നിൽ അവ്യാജമായിരുന്നുകൊണ്ണു് അം
നരാഗമെന്നു് എനിക്കു് അറിയുവാൻ കഴിയു
ന്നില്ല.”

സന്ധ്രാസി—“അതു് അറിയുവാൻ തക്ക വില്ല എൻ്തെന്ന്
വശഭൂണ്ടു്. നിങ്ങളിൽ ഒരു രാഗാളിയുള്ളിലും
ആരാന്നുണ്ടെങ്കിൽ അവശ്രദ്ധി തൊന്ത് സപ്താംതത്തിൽ
നിങ്ങൾക്കാണിച്ചതരംം.”

തൊന്ത്—“അങ്ങളുടെ ഈ പ്രശ്നാഗംകൊണ്ടു് തൊന്ത് ഇ
ണ്ണമെന്നാം കാണുന്നില്ല. എന്നിൽ ഇങ്ങനൊട്ടോ, എ
നിക്കു് അങ്ങോട്ടോ അനരാഗമുണ്ടെങ്കിൽ അതു്
തൊന്ത് നേരംതന്നെ അറിയാതിരിക്കുന്നതല്ലപ്പോ.”

സന്ധാസി— “അറിയാതിരേനോക്കാം. അന്തന്നിന്മധ്യ
മാഡിട്ടാണ് അവ്യാജമായ അന്നരാഹം ആ ദ്രും ഫുബ
ത്തി കൈക. അതു് വെളിയിലെലാക്കും കാണുകയില്ല. അ
ങ്ങിനെയുള്ള അന്നരാഹമാണ് വാസ്തവത്തിൽ സ
ത്തായുള്ളതു്. നിങ്ങളിൽ അന്നരാഹഗിരിയായി എ
രെകിലുമുള്ളതു് നിങ്ങൾ അറിയാതിട്ടുണ്ടാ?”

ഞാൻ— “എൻ്റെ കച്ചംബവങ്ങൾക്കുമാതുമല്ലാതെ, എ
നീ അന്തുള്ള സ്കൂൾ മറ്റൊക്കുമുള്ളതായി തൊൻ
അറിയാതിട്ടില്ല.”

സന്ധാസി— “എന്നാൽ, തൊൻ അല്ലെസിച്ചിട്ടുള്ള ഒരു
വിദ്യ നിങ്ങൾക്ക് ഇപ്പോൾ അഭ്യമാണെങ്കിൽ ഇന്നതേനീ അ
സാമ്പത്തികതരം.”

ഞാൻ— “ആട്ട, നോക്കാം.”

സന്ധാസി— “ഇന്ന നിങ്ങൾക്ക് ഉറസ്സാരായാൽ എ
നീ അറിയിക്കോം.”

അതിനുണ്ടോ, അനീ തൊൻ ഉറസ്തവാൻ കിടക്ക
മ്പോരു സന്ധാസിയെ അറിയിച്ചു. അദ്ദേഹത്തിന്റെ
നിർദ്ദേശംപോലെയാണെ തൊൻ കിടന്നതു്. തൊൻ
പോകുന്നതുവരെ കൂട്ടു തുരക്കുതെനു് അദ്ദേഹം പറ
ഞ്ഞു് എന്നെങ്കൊണ്ടു കൂട്ടുപുണിച്ചു. എന്നാണെ സന്ധാ
സി അവിടെ വയ്ക്കുതു്. ആവോ! തൊൻ ഉറസ്തി. അ
ദ്ദേഹം പോയതു് അറിയാതില്ല.

എനിൽ പുണ്ണ്ണപ്പറ്റിയതേരാടെ അന്നരാഹമുള്ളവളാ
യി ആരാണും എഴുന്നാം ഉന്നഞ്ചും അവക്കെ തൊൻ
സപ്പള്ളിത്തിൽ കാണുമെന്നുണ്ടോ സന്ധാസിയുടെ നി

മുയം തൊൻ സപ്പള്ളത്തിൽ പ്രവേശിച്ചു. തംഗാന്തി കിടയിൽ മണ്ണയ്ക്കിട്ടു്. അതിന്റെ വക്കിൽ പക്കതി ദയാളും രോഷ്ടത്തിലാണ്ടുകൊണ്ടു്—എങ്ങ്?—രജനി!

നേരം പുലന്നപ്പോൾ സന്ധ്യാസി എൻ്റെ അടക്കയെ വന്നു “സപ്പള്ളത്തിൽ കണ്ണത്രു് ആരെയാണു്” എന്ന ചോദിച്ചു.

തൊൻ — “ആ ജമാന്യ ശായ മാലാകാരിണിയെ.”

സന്ധ്യാസി — “ഈ ലോകത്തിൽ അവക്കൊള്ളായികും അന്നരാഹം നിക്ഷേപിയിൽ മറ്റാക്കണ്ടില്ലു്.”

തൊൻ തുട്ടികനായി.

പത്രത്തി

ചവാങ്ഗലത പറയുകയാണു്:—

എൻ്റെ പ്രായ്മനാശ കൈക്കൊണ്ടു് സന്ധ്യാസി സപാമികരം ശച്ചീരുന്ന പാടിലാക്കി വരികയാണി ഷ്ടൂൾ. ഭേദി ഇട അന്നരുമത്തൊൻ മന്ത്രബലനായ അരുദേമത്തിനു തന്റെ വിചാരത്തെ അന്നുനിൽ ചെച്ച ത്രഞ്ചാൻ കഴിവുണ്ടു്. മുലനായ തേന്താചു് എനിക്കിങ്കി നെ വശഗനായി നിൽക്കുന്നതു് എൻ്റെ പരിചരന സാമർത്ഥ്യത്താലല്ലോ, സന്ധ്യാസിസപാമികളിൽ മന്ത്രവെവു ഒരു വരത്താലാണെന്നാണു തൊൻ കരുതുന്നതു്. തേന്തുകുറു

പ്രയിൽ ഞാൻ പ്രഖ്യാതയാണ്. എൻ്റെ മനസ്സും ശരീരവും അദ്ദേഹത്തിനായി അപ്പിച്ചിരിക്കയാണ്. അദ്ദേഹത്തിന്റെ പ്രധാനത്തിനുവേണ്ടി ചല്ലാതെ എന്നിൽ യാതൊന്നുമില്ല. എക്കിലും സന്ധ്യാസിസ്പാമികളിടെ ഒരുത്തരുങ്ങല്ലാണ് ഒർത്താവിന്ന് എന്നിൽ ഇതും പ്രേമമുണ്ടായതിനു ഫേയു എന്നാണെ ഞാൻ ചീഡാബി ക്ഷമന്ത്രം. അദ്ദേഹത്തിന്ന് അസാധ്യമായി ഒന്നുണ്ടാക്കിയ മന്ത്രം ഉഖ്യയങ്ങളിടെ പ്രയോഗത്താൽ അദ്ദേഹം ശവിക്കുന്ന രജനികിൽ രാഗമുണ്ടാക്കി അവനെക്കൊണ്ട് അവ ഒളം വെള്ളപ്പിക്കാമെന്നതു നിന്മ തമാണ്. ആപ്പോഴെക്കിട്ടാ, മററായ പ്രതിബന്ധം! അമരനാമാശ രജനികൈ വിവാഹം ചെയ്യണമഞ്ഞു. ഇതു ഞാൻ കാതിയതല്ല.

രാജചവന്നും ഭാംത്തും ക്ഷേരം പരാജ്യപ്പോലെ കുറക്കിം. രജനി ശച്ചീരുന്നീരും ഭാംത്തായായാൽ നല്ലും ഒരു നേടാമെന്നു ക്ഷേരിയിൽനിന്നും വാദ്യാനും കിട്ടിയിടിക്കയുാലാണു രാജചവന്നും ഭാംത്തും ക്ഷേരിയിടെ പക്ഷം തമിൽ നിൽക്കുമ്പോൾ. പത്രപതിനായിരും ഉരുള്ളിക്കിട്ടാമെന്നുള്ള പ്രോഡ് അവർ. രജനിശച്ചീരുവിവാഹത്തിന് ആവുന്നതു ഉസാമിച്ചുകൊള്ളുമ്പോ. എന്നാൽ, അവരുടെ സമ്മതവും പ്രയത്നവുംകൊണ്ട് ഇന്നിയിതിയും ഫലമില്ല. അമരനാമൻ സംരംഭത്തോടെയാണും ഇതിൽ ഇരണ്ടിയിരിക്കുമ്പോൾ. ആയാൾ രജനികൈ നിന്മയായും വിവാഹം ചെയ്യുമ്പോ.

അമരനാമൻ : എന്നയികാക്കത്തിനേലംവാണ് ഇക്കിട്ടെന്ന നിന്മയിച്ചുതു. കുറക്കി വിവാഹം നടത്തുവാൻ അപ്പുന്നം അമരയുടുമ്പോ അധികാരം. അവരിക്കവഞ്ചി

എങ്ങെള്ള അനുകൂലിക്കുവാരു അമരനാമൻറ ഇണിക്കുന്നുണ്ടോ? രജനിയുടെ ഒഹസ്യം ആയാളും സീം വെളിപ്പുട്ടതിയതെന്നുവെച്ചു്, അവർക്കു് ആയാളാൽ ഉണ്ടായുന്ന ധനത്തിൽനിന്നു വല്ലതും കരിപ്പിക്കുമായി വാദാമെന്നല്ലാതെ, അവളിടെ ജീവിതത്തെ തന്നിഴ്ചാംവോലെ നയിക്കുവാൻ ആയാൾക്കു് എന്നാണു ഡികാരം? എൻ്റെ മകൻ തൊൻ വധുവായി അംഗീകരിച്ചുവെള്ള അമരനാമൻ അപചാരിക്കുകയെന്നോ! ഒരു എന്നായ പൊക്കിരിയാണുയാർ! എന്നാണും മരക്കാതു വണ്ണം തൊൻ ആയാളും അനു പഠിപ്പിച്ചു വിട്ടതുവോലെ ഇപ്പോഴും ചെയ്യുവാൻ എനിക്കു കൈപ്പണ്ടാണെന്നും. തൊൻ കലവതിയാണുകിൽ, അമരനാമനിൽനിന്നു രജനിയെ ശോചിപ്പിച്ചു ശവീദുനെക്കാണു പരിഗ്രഹിപ്പിക്കും, നിശ്ചയം.

അമരനാമൻ എങ്കിനെയുള്ളിട്ടുവനാണെന്നു തൊൻ അറിഞ്ഞിട്ടാണു്. മഹാസാഹസ്രികനാണു്. ആയാളുടെ നേരു എടുത്തുവാട്ടുകൊണ്ടു മലമണ്ണാകയില്ല. കൂത്തുപോട്ടുകൂടി വേണും ഇതിൽ എപ്പുട്ടവാൻ.

തൊൻ ആശുപഥയെച്ചു വിളിക്കുയാൽ രാജചന്ദ്രൻറ ഭായ്ക്കും എൻ്റെ അട്ടക്കൽ വന്നു.

“ഇതുജ്ഞാന്യാ, പുക്കാരി?” എന്നാണു് അവളുടെ ഫോണായ എൻ്റെ പ്രാരംഭം. ദേഖുന്നുകൊണ്ടാണു് അവളും അപ്പോരു തൊൻ പുക്കാരി എന്ന വിളിച്ചുതും. അവളിടെ അപ്പോഴുതെത്തെ അന്ത്യസ്ഥിൽ അവെള്ള അങ്കിനെ വിളിച്ചുകൂടാ എന്നു് എനിക്കുഡിയാം. പുക്കാരി:—“തൊനെന്നു പിച്ചും, കൊച്ചുംമേ !”

ഞാൻ:—“അമരനാമനാണോ മക്കളെ കൊടുക്കണം നിങ്ങയിച്ചതു്?”

ചുക്കാറി:—“അക്കിനെന്നാണന്തേ തീച്ചുംകിയതു്.”

ഞാൻ:—“എന്തിനാണോ ആ ‘അന്തേ! നിങ്ങൾ തെങ്ങൾ കി തന്ന ആ വാക്കോ?”

ചുക്കാറി:—“ഞാനെന്നതു ചെയ്യുട്ടേ. ഈ ഉദയായ പെണ്ണിനാം എഴുതു കഴിവുണ്ടോ?”

ഞാൻ:—“വിസ്തൃതം പറയാതിക്കിക്കു! പെണ്ണിനല്ലോ തെ, അഭിനിന്നാണോ ഈ വക കാഞ്ഞു ചെളിൽ കൈക്കു? കട്ടംവരധനപ്പും വല്ലതും ആശംകയും കാരിയും അവക്കി പണം നേടിക്കൊണ്ടു വരവാൻ മഹതും ശേഷിയുണ്ടോ. മരംജീവന്തും നടത്തുന്നതു് പെണ്ണാണപ്പേണ്ണേ?”

പേശ്യത്രാട്ട ഞാൻ ഇതുയും പറഞ്ഞതു് അംഗളാം മനസ്സിൽ ഇത്തിരിയും കേരിശിപ്പുനാണോ തോന്നുന്നതു്. അവർ വെള്ളതെയോന്നു പല്ലിച്ചിക്കമാറുന്ന ശായി.

ഞാൻ:—“രാജചന്ദ്രൻ എന്താണ പറയുന്നതു്? മക്കളും അമരനാമൻ കൊണ്ടുപോക്കട്ടേ എന്നോ?”

ചുക്കാറി:—“വാസ്തുവത്തിൽ ആദ്ദേഹത്തിനോ അതു സ്ഥാനത്തിൽ അമരനാമഞ്ചലാസ്താണല്ലോ രജനിക്കു” ഇതു പണമെല്ലാം ഉണ്ടാക്കിക്കൊടുത്തതു്. ആ സ്ഥാനത്തിൽ അദ്ദേഹത്തെ എങ്കിനെ പ്രതിക്രിയിച്ചു നിൽക്കിം.”

ഞാൻ:—“എന്നാൽ, ആ അമരനാമഞ്ചലചെന്ന പറഞ്ഞതക്കണം, രജനിക്കു” ഒരു തവാപസംഖ്യയും കുട്ടി

ടിപ്പാ എന്നു്. അംഗമല്ലാതെന്ന പറയുന്ന അതു യാനും മുഴവൻ തൈദളിക്കുന്ന വശമാണു്. അതു തൈദളിലും ഷണിന്തുതമികയില്ല. കോർട്ടിൽവെന്നു് അതുകാരം വ്യവഹരിക്കുന്നു്.”

പുക്കാരി:—“ഇതു് അന്നതന്നെ പരഞ്ഞിയുണ്ടാവുകയിൽ, ഇതിലകും കേസ്സുകൊടുത്തു കഴിഞ്ഞമായിരുന്നു്.”

തൊൻ:—“കേസ്സു്, കേസ്സു് എന്ന വന്നു പരഞ്ഞായും പോരാ; അതിനും പണം കൈപാട്ടുവേണ്ടം. പുക്കാരം വ്യവഠംകൊണ്ട് രാജവന്നുൻ്ന് എത്ര നേടിവെച്ചിട്ടുണ്ടു്?”

എൻറു ഇതു അപധാസത്തിൽ എന്ന പുക്കാരിക്കും ദേശ്വരമായി. അവരും അവുകുത്തസ്പദത്തിൽ എൻറു കൈയേണ്ടിപ്പുണ്ടു്. എൻറു മനസ്സിനു് അപ്പോൾ ശാന്തമായിട്ടാണുനില.

“അമരനാമദില്ലാസു്” രജനിയെ വേട്ടായ അവളിടെ സപ്തത്തു വീണാട്ടക്കവാൻ വേണ്ടതെല്ലാം അദ്ദേഹം ചെയ്തുകൊള്ളും. അതിനു് അപ്പേഡമത്തിനു കഴിവുണ്ടു്.” എന്ന ചൊടിപ്പു പരഞ്ഞുകൊണ്ട് പുക്കാരി പോകുവാൻ എഴുന്നേറ്റു.

തൊൻ അപ്പോൾ അവളിടെ ചേലാറുത്തിൽ പിടിച്ചുവച്ചിട്ടു്. അവരുംക്കതിൽ ചിരിയുണ്ടായി. വീണ്ടും അവരും എൻറു അടുക്കൽ കത്തിയുണ്ടു്.

തൊൻ:—“അമരനാമൻ കേസ്സും ജയിപ്പു പണമെല്ലാം നേടിയായും നിങ്ങൾക്കുള്ളൂക്കിട്ടും?”

പുക്കാരി:—“മകരം സുവശായിവാഴുന്നതു കാണാമല്ലോ.”

തൊൻ:—“എൻറു മകനു് അവരും ചായ്യയായാൽ അവർക്കു് എല്ലാം ചുവിക്കേണ്ടിവരുമായിരിക്കും!”

ചുക്കാരി:— “അങ്ങളിനെ ഞാൻ പറഞ്ഞുവോ? അവളിടെ ഒരു വു് ആഴാധാരം, അവരംകൂടും സുവാ, വേഗം എന്നു തെ പദ്ധതികൾ വിചാരിക്കും.”

ഞാൻ:— “സുവാ മകർക്കുമാരും മതി, നിങ്ങൾക്കു വേണ്ട എന്നുണ്ടോ?”

ചുക്കാരി:— “മകർക്കു സുവാബന്നകിൽ തെ പദ്ധതികളം അങ്ങളിനതെന്നയാണെല്ലാ”

ഞാൻ:— “തെ പദ്ധതി താമെനു പറഞ്ഞതു വേഗംനാ എന്നോ?”

ചുക്കാരി:— “കൊച്ചുമേ, സത്യം ഞാൻ തുനു പറ ഫേണ്ടക്കാം. വിവാഹത്തിൽ രജനിക്കു് ഇഷ്ടമേ മില്ല്.”

ഞാൻ:— “അതെങ്യോ! അതു് എങ്ങളിനെ അറിഞ്ഞു്?”

ചുക്കാരി:— “വിവാഹത്തക്കരിച്ചു് അവളേംടു് എന്തൊ നു പറഞ്ഞാലും, ‘ഈ അന്യയുണ്ടു്’ അതെന്നും വേഗം എന്നു് അവരും നിങ്ങളുമായിക്കും.”

ഞാൻ:— “അമരനാമഖൻറ കാച്ചുതിരുംബും?”

ചുക്കാരി:— “അതിൽ അവരു പറയുന്നതു്, ‘നമക്കുള്ള തല്ലാം അദ്ദേഹത്തിന്റെതാണു്’; അദ്ദേഹം നി വയിക്കുന്നതിൽ നമക്കു് എതിർ വാക്കുകളു്’ എ നാണു്.”

ഞാൻ:— “വധുവിൻറ മനസ്സു് എങ്ങളിന്നയാണുന്നു് വിവാഹത്തിൽ നമക്കു് നോക്കേണ്ടതില്ല. അതെ സ്ഥാം അപ്പുന്നമാരുടെ ഇഷ്ടംപേരുണ്ടാണു്.”

ചുക്കാരി:— “തെ പദ്ധതി ഇഷ്ടം നിർബന്ധമിച്ചു് ചെയ്യുന്നതു വാൻ തക്കവള്ളും രജനി അതുണ്ടു് കട്ടിക്കണ്ടാ. തെ പദ്ധതി വളരുന്നില്ലെന്നുവെന്നല്ലാതെ, തെ പദ്ധതി സ്വ

எதா மக்குப்பு ஸிவரி. ஹூட் யநா அவர்க்கை மாறு இல்லை தான். எனக்கெலை, வேள்ளமக்கில் அவர்க்கை தழுதிக்கெலையாமல்லோ. அது ஸமிர்க்கை, அவச்செலை ஐங்கொக்கி நிலைவானஸ்தை, ஏதிக்கவாக் கை கைர்க்கை கழிவுணர்வா?"

தொன்:— "அமைக்காமல்லஜாவிடை ஸாயாரளமாயி அ க்கொடு ணோ?"

ஷூக்காரி:— "அவர்க்கையில் காளைக்கேயோ ஸஂஸாங்கிகை யோ கணம் வேவழுவிலூ."'

தொன்:— "உஜாவிடை தைக்குதையை காஞ்சே போடிக்கொடு."'

ஷூக்காரி:— "அதாளம் நஸ்து. கொடுமூழையக்கெரியூ" அவர்க்கை ஏதெட்டுப்பால் வெறுமானங்களும். கொடு மு பரான்தால் அவர்க் கேட்டுக்கொ."'

தொன்:— "அண்ணிகென்று ஒன்றாகால். அவ்வைக்காளவாக் குண்ணிகென்றால் வேஶமா? அவர்க் கூண்டு வ குமேஷ?"

ஷூக்காரி— "வராதிகிக்கவா ஸ்தைக்காள்? ஹவிடெட்ட அளாங்கொங்கு வழிந் வழிலானஸ்தை அவர்க். ஏது நால், தெருவின்ற விடுதில் எதுபும் வெஸ்தை நஸ்து நெரை நோக்கி வேள்ளமென்றானஸ்தை."'

உபசாரவாக்ககர்கொங்கு பொதிட்ட ஹூட் நி ஷேயா தொன் கேட்டுக்கொடும் "அவ்விடெக்கீ" ஏதும் ஏது கால மன்னு தையை நால் பராத்துபோய்!"

தொன்— "உஜாவிடை கூண்டு வகிக்கிலைப்புக்கில் தொன் அ ஷேயாஞ்சு வரால்."

ചുക്കാരി— “എന്നാണ് കൊച്ചുമ പറയുന്നതു്! അവി ടരത കാൽപ്പൂട്ടിയേണ്ടും വാൻ ഞങ്ങളിടെ വീട്ടിനു ഭാഗ്യമണ്ഡാ?”

ഞാൻ— “നാം തമ്മിൽ ബന്ധുതപ്രതിലാഘാൽ എന്നി ക്ഷമാതുമല്ലോ, മറ്റപലക്കം അറിടെ വരേങ്ങിവയ മല്ലോ. എന്നെന്ന നിങ്ങൾ ക്ഷണിക്ഷന്നതായാലേ തോൻ വരികയുള്ളൂ.”

ചുക്കാരി— “വച്ചിയ യജമാനൻ ഇതു് സമ്മതിക്കുമോ?”
ഞാൻ— “പുത്രാധികാർ തന്റെതെന്ന് ഒന്നമില്ല. എല്ലാം സ്ഥീയേട ഇഷ്ടമാണോ്.”

ആ ചുക്കാരി കൈകുപ്പിനിനുകൊണ്ട് എന്നെന്ന അ വഴിടെ വീട്ടിലേക്ക് ക്ഷണിച്ചതിൽപ്പിനെന്ന പുണ്ണിരിയേ ടെ യാത്രയായി.

II

അമരനാമൻ പറയുകയാണോ്:—

വാഞ്ഛാരാമമിത്രൻ സപ്രത്തു് മനോഹരദാസൻവ ചിക്കു് രജനിക്കാണോ് അവകാശമെന്നറിഞ്ഞു് അതിലെ ക്കു് തോൻചെറ്റു പരിത്രേതതാൽ അവർക്കു് ആ ധന മല്ലോ, കിട്ടി. മിരുക്കടംബരത്തിനു് ഈ തിനെ സംബന്ധി ചു ക്കത്ക്കുമൊന്നും ഉണ്ടായില്ല. എന്നാൽ ആ സപ്രത്തു് രജനിച്ചെ സപ്രതം ഭരണത്തിൽ ഇനിയും എത്തീച്ചില്ല. പ്രതിബന്ധം തെല്പുമുല്ലുതിങ്ങനിട്ടു് എന്തുകൊണ്ടാണോ് ആ ധനം എന്നുവാങ്ങാതിക്കിഷന്നതെന്നു് എന്നിക്കും വി ചാരിക്കുമ്പോഴില്ലും വിസ്തൃതമാണുണ്ടാകുന്നതു്. സപ ത്തു് രജനിച്ചു ടേക്കാകയാൽ അവളാണുമല്ലാണതു് വാങ്ങേ ണിക്കു്, അംഗാഞ്ഞത്തിൽ അവർ ‘വരച്ചു, വരട്ടു’ഞന്നു്

അമാന്തിച്ചുകാണേം നില്ക്കുന്നു. എററവാട്ടിവാൻ കർച്ചു വെകിയതുക്കാണ്ട് ആ സപ്രതിനിധി ദോഷമൊന്നു മില്ലുന്ന് എനിക്കുവിയാംഎന്നാൽ, ഈ പരിപ്പിലും ഇ അവളുടെ ധനം മടിയിൽവീണിട്ടും അതു് എടുത്ത് അ നടവിക്കുന്നതിൽ ഇങ്ങിനെ ഉദാസിനതയുണ്ടായതു് എനിക്കു് അതുടെ തഹായി. അവളിടെ വഴിത്തെല്ലും വഴി ത്തമമായും ആ ധനം സപ്രവശമാക്കിവാൻ തിട്ടക്കിംകാണ്ടി അനിട്ടും അവരുടെ ഇളക്കമുണ്ടായില്ല. എന്നാണു് അ വഴിടെ നാണോമം? പന്നത്തിൽ അവരുടെ അന്തു അനുസ കതിയില്ലെന്നോ?എന്നാൽ, എന്തിനാണു് തൊൻ ഇതിനു വേണ്ടി ഇതുഞ്ഞു കൂട്ടപ്പെട്ടതു്?

എന്തോ രഹസ്യം ഇതിൽ കടകൊള്ളുന്നണ്ടു്. അ തു് എന്നാണു് അറിയുവാൻ കഴിയുമോ എന്ന ചാരി ക്ഷീഖവാൻ ഒരു ദിവസം തൊൻ രജനിയുടെ വീട്ടിൽ ചെന്നു. വിവാഹവിധയത്തിൽ എനിക്കു വിവാഹം ഉണ്ടായ തോട്ടുടി അവശ്യ തൊൻ കാണുന്നതു് മിക്കവാട്ടം ഇ ല്ലേന്നായിരിക്കയോണോ? എൻ്റെ സാന്നിധ്യത്തിൽ അ വരു സങ്കോചത്തോടെ മാറുന്നതു കാണുകയാൽ തൊൻ കഴിയുകയാണുണ്ടായതു്. ഇപ്പോൾ അവശ്യ കാണ്ട രണ്ടു വാസ്തവംസാരിക്കേണ്ടതു് ഒഴിച്ചുകൂടാതെതാനോന്നാക യാൽ തൊൻ അതിഥലക്കായി ആ വീട്ടിനുള്ളിൽ കടന്നു. എൻ്റെ ഇപ്പുംബനു് ആ വീട്ടിലെ കാഞ്ഞം. എനിക്കില്ലോ തത അധികാരം അവിടെ മററാക്കിവില്ല. തൊൻ രജനി യുടെ മുറിയിലേക്കു നേരു ചെന്നു. അവിടെ അവശ്യ കാണുതെ താഴെ ഇരുണ്ടവാൻ തുടങ്ങുന്നോച്ചുകും, മരുന്നായവക്കുട്ടി അവരു മുകളിലേക്കു കേരുന്നതുകു

ശ്രീ തൊൻ മാറിനിന്. രജനിയുടെ ആ ക്രൂക്കാരി ഒരേ നോട്ടത്താൽ തത്തെന്ന ആ ശാഖാന്നു തൊൻ അറിഞ്ഞു. തെ ഔദ്യ തശ്ചിൽ വേർപ്പെട്ടിട്ടു കാലം കരിയായി. എങ്കി ദും, അവർ ആരംഭണ്ണം എനിക്കു രജാമമ്മ നോക്കേ എം ഇന്നും. ആ അന്നനടയാൾ ലവംഗലതശാശ്വത്.

വേദാമുന്ന കര്ത്തീച്ഛന്മപാലെ രജനി ഉട്ടത്തി രിക്ഷനു മുഖിഞ്ഞുലെത്ത ചേലയാണ്". അടങ്കിയോ തുക്കാക്കാണ്ടു് അവർ ലവംഗലതയെ അന്വർത്തിക്കുന്നു. തനിക്കു പെട്ടുന്നണ്ണായ—തന്റെ സപാമിനിയിൽ നിന്ന് തനിലേക്കു പകന്ന് ഇം ധനം തനിക്കു ഭർത്തരുമാ സേനനാതു ചേംബെ അവർ ക്രൂസ്. എന്നാൽ, ചിരിയും കളിച്ചും മാത്രമേ ലവംഗലതയിൽ ഉള്ളൂ. അസ്തു യോ വിഷാദമോ അവഴിടെ ഭാവത്തിൽ നിശ്ചലിച്ചിട്ടുപോലു മില്ല.

അവഴിടെ ഇം പുഞ്ചി തൊൻ പല കൊല്ലുകൾക്കു മുകളിൽ കാണുന്നു. ഇന്നും അതു് അടങ്കിനെത്തെന്ന്. ചുണ്ണവാന്തപ്രദയിൽ കടലിലിളുകുന്ന കൊച്ചുതിരകൾ പോലെ—വാസന്തീരല്ലിച്ചിൽ ആടിയാടിവിലസുന്ന ചുതുമലർപ്പോലെ ആ മനോജഞ്ചേരംഹാസം നിംബലപ്പു മോഡത്തിന്റെ നടപ്പിനിഷാണു്.

മെഴനിജും നിശ്ചയപ്പും മാച്ചി, എന്നാൽ അല്ലോ മനശ്വാശുല്പത്തോടെ തൊൻ ആ ചാരഞ്ഞപിണിയെ നോക്കി. ആ സുരുചിതാത്തമയുടെ മനോഭാർമ്മത്താൽ തൊൻ അരുളുതവശന്നായി. അവഴിടെ ഭാവത്തിനു് ഒക്കെ മിസ്റ്റാ ആകലത. ഉൽക്കൈഷ്ഠത്തിൽനിന്ന് പെട്ടുന്ന നിക സ്ഥിതിവേക്കു് അവളിന്നുപൂരം വീജാരിക്കയായിരുന്നിട്ടും

അവളിടെ അതു പുണ്ണിരിത്തുമയ്ക്ക് ഇത്തിരിയുമില്ലോ മാറ്റൽ. തന്നെ ഇംഗ്ലീഷാദം രജനിധാര സംഭവിച്ചതായിരിക്കും, അതു രജനിയുമായി വിനോദിക്കുവേണ്ടം അവളിടെ അതു പുണ്ണിരിത്തുമയ്ക്ക് ഇത്തിരിയുമില്ലോ മാറ്റൽ. എന്ന് സംഭവങ്ങൾ തന്നെ മനസ്സിൽ പ്രകാശിക്കുന്നണായിരുന്നിട്ടും ഞാൻ എതിരെ നിയക്കുന്നതു കണ്ണപ്പോഴം അവളിടെ അതു പുണ്ണിരിത്തുമയ്ക്ക് ഇത്തിരിയുമില്ലോ മാറ്റൽ.

ഞാൻ മരറാം തുറിയിലേക്കു മാറിനിന്നു. അവിടെയ്ക്കുതന്നെന്നാണോ ലു ചംഗലുത തിരിഞ്ഞതും. ക്രിസ്തില്ലാതെ, മഹാരാജ്ഞിയുടെ പ്രതാപത്തോടെ, ആജ്ഞാസ്വന്ന സ്വന്നപരതിൽ അവരും രജനിയേംബാധി—“രജനി, ഒട്ടനേരതേക്കു നീ അഭ്യന്തരങ്ങളാണോ മാറിയേക്കു. നിന്നും കാമുകനോടും എനിക്കു ഗ്രൂപ്പമായി രണ്ടുവാക്കു പറയുവാനുണ്ടും. നീ അനുമാ വിചാരിച്ചു പേടിക്കുണ്ടോ. സുമുഖ നാശം നിന്നും വരുന്നുകിലും, എന്നും ഉർത്താവിനെ ക്ഷാദി പഠനിയന്നല്ലോ”— എന്ന പറഞ്ഞു. ഇതുകേട്ടും അപ്പും മുന്നതു പററിയ മുഖത്തോടെ രജനി മരറാർട്ടി ദിനത്തുക്കു മറഞ്ഞു.

പുരിക്കുണ്ടാടി വള്ളുകൊണ്ടു കുവിരുമായ അതു മരദ മാസത്തോടെ, ശവീഡേവിയെന്നപോലെ ലവാംഗലുതു എന്നും മുഖിയും വന്നുനിന്നു. തന്നെത്താൻ മരന്നുകൊണ്ടു കുട്ടിക്കു നിഃശ്വാസിക്കുന്നും, ജീവിതകാലത്തിനിത്തും മുള്ളിൽ ഒരേക്കിക്കൽ മാത്രമേ ഉണ്ടായിട്ടുള്ളൂ. അതും ഇന്നു രണ്ടാമതായുണ്ടായി. അതിനും അനേന്നപോലെ പ്രാം ലഭാംഗലത്തെന്നയാണു മെത്തുപ്പേര്.

ലവംഗലത:—“എന്ന ഇതു സുക്ഷിച്ചുനോക്കുന്തെ
നീ! നിങ്ങളിടെ നേട്ടേമല്ലോ എന്ന് തന്ത്രിക്കാണ്ടു
പോരുക്കുമോ എന്ന പ്രേരിയുണ്ടും? പക്ഷേ,
അതു നേട്ടും എൻ്റെതാഴുക്കുവാനും എന്തിക്കു
ല്ലായ്ക്കില്ല.”

നീനു്:—“നിന്മക്കു കഴിവില്ലോതെ എന്തുണ്ട്? എന്നാൽ
ഈ കാഞ്ഞത്തിൽ മാത്രം നീ തലയിടേണ്ടോ. അതു
യും കഴിവുണ്ടായിരുന്നുവെക്കിൽ, തനിക്കുള്ളതെ
ല്ലാം രജനിക്കു് ഉള്ളിരുത്തുകൊടുത്തു തന്റെ സപ
തിക്കു വെച്ചുവിശ്വാസിക്കാട്ടുകൊണ്ടു കഴിയു
വാൻ നീ ഒരുക്കുമോ?”

ലവംഗലത:—“നല്ല അപഹാസം! സപതിക്കുവേണ്ടി
ജോലിചെയ്യുന്നിവരുന്നതു കാജുമാണുന്നാണു നി
ങ്ങൾ വിചാരിക്കുന്നതെങ്കിൽ, അതു കാജും തീക്കു
വാൻ നാലോ അഞ്ചോ രാല്പുക്കാരെ വയ്ക്കുന്നതിനു
നിങ്ങളെ ചിട്ടിച്ചു പോലീസിൽ എല്ലിക്കുകമാത്രം
ചെയ്യാൽ മതിച്ചല്ലോ.”

നീനു്:—“രജനിക്കാണു്, എന്തിക്കല്ലോ സപത്രു കിട്ടിയി
രിക്കുന്നതു്. അതു സപത്രു് എന്നു പോലീസിൽ
എല്ലിക്കുന്നതുകൊണ്ടു നിംബുറതാകയില്ല.”

ലവംഗലത:—“സുന്ദരിയുടെ വിചാരഗതിയെക്കുറിച്ചു് അ
ല്ലെങ്കിലും ഫോറു നിങ്ങൾക്കു് എന്നാണുന്നാവു
കു. തന്റെ ഇഷ്ടകുമുകനും മാനും വീണ്ടുകിട്ടു
വാൻവേണ്ടി തനിക്കുള്ള ധനമെല്ലാം രജനി കെക
വിട്ടുയുണ്ടോ.”

തൊൻ:—“എന്ന അവമാനത്തിൽനിന്ന രക്ഷിക്കവാൻ യി അവരു നിക്കുകൾക്ക് സ.പ്രത്യേക്കലാം തയ്യാറാണ്.”

ലവാഗലത:—“അങ്ങിനെതന്നെന്ന്.”

തൊൻ:—“ഒക്കെൽത്തമ്മിൽ വിവാഹംനടന്നാൽ എന്ന അവമാനിക്കുമെന്ന പേടിപ്പിച്ച് രജനിയിൽനിന്ന നീ സപ്രത്യേക്കലാക്കുമെന്നോ.”

ലവാഗലത:—“ഈ അപ്പാജിതനാന്നല്ലോ നിക്കും! അ നൃസിദ്ധ തൊട്ടുകുടാത്തതാണെന്നും തസ്സു രഹാക്ക് ഗോഡാ വകതിരിഞ്ഞു്. രജനിക്കുള്ളതിലെബാനും എ നിക്കും ആരാധ്യയില്ലെന്നും തീർത്തുപറഞ്ഞെങ്കും.”

തൊൻ:—“നിശ്ചിറ്റ ഈ ഗ്രന്ഥാതിഥിയംതന്നെന്നയാണു് എന്ന അനന്ന് ആ ഭക്തുള്ളത്തിയിഃചയയ്ക്കു തഴ്തിയതു്. തൊൻ അനന്ന ചെങ്കു തെററ ചെള്ളിയിൽച്ചിട്ടാതെ ഹത്തവരെ പൊറുക്കുവാൻ നിന്നും എന്നിലുണ്ടായ ഒഴി ഇനിമേലിച്ചും ഉണ്ടാവേണമെന്നും തൊൻ അ പേക്ഷിച്ചുകൊള്ളുന്നു.”

ലവാഗലത:—“നിക്കുള്ളടെ ഭാവിക്കാത്തും ഗ്രഹത്തിൽ വലിച്ച കേരിവന്നു് നിക്കുള്ളേ അവമാനിക്കുവാൻ കു അതു ചെററയല്ലോ തൊൻ.”

മനോജത്മായി ചില്ലിവില്ലോടിച്ചുകൊണ്ടു് ഈ യും പറഞ്ഞു് അവരു ഉറക്കെ ചിരിച്ചു. എന്തിനാണി വിടെ ഈ ചിരി. അതു് എന്നിക്കും സാറിയുവാൻ കഴി ഞ്ഞില്ല. അവരുക്കും അപ്പും ദേശ്യമുണ്ടായതു്, ആ മാ സത്രാട്ടകുടി, മഴയുടെ മുകളിയിൽനിന്നും കാരണതുപോ ലെ നിദ്രയും ഒഴിഞ്ഞു. അവളുടെ മുഖം കാരകന തിക്കളുന്നുപോലെ തെളിഞ്ഞു തിള്ളണി. എന്നാൽ അ

വിഴിട്ടു മനസ്സിൽ ഇങ്ങിനെപ്പട്ടണമായ കരശ്രതിനും എന്തോണു ഫെറുവുണ്ടായതെന്നു് എനിക്കരിഞ്ഞുകൂടാ.

“ഇനി തൊൻ രജനിയെ ചെന്ന കാണ്ടു” എന്നു് അവർ അങ്ങോട്ടു നടന്നു. തൊൻ ആ മുറിയിൽത്തന്നെ ഇങ്ങനു.

ലളിതമായ ലവംഗലുംചെന്നപോലെ മോഹന വിലാസത്തോടെ ലവംഗലത അട്ടതെ ദിവിയിലോയ്ക്കു പോയി. ടട്ടികഴിഞ്ഞു് എന്ന വിളിക്കുകയാൽ തൊൻ അങ്ങോട്ടു ചെന്നു. ലവംഗലതയുടെ കാല്പിക്കു രജനി അപ്പോൾ കിരണ്ടുവകാണ്ടു കിടക്കുന്നതായി തൊൻ ആ വിടെ കാണി.

ലവംഗലത:— “നിങ്ങളിട്ടു കാമിനി എന്നോടു് എന്താ സഭാനു പറയുന്നു. അതു് എനിക്കു കേരളക്കിന തിനു നിങ്കരം അരീകെ വേഗമം എന്നവച്ചു വിളി ചുതാൻരു്.”

തൊൻ—“എന്നാൽ, കേരളക്കുടു്.”

ലവംഗലത—“പറയു, രജനി!”

ലവംഗലതയുടെ കാൽ പിടിച്ചുകാണ്ടു് കണ്ണിരോ ടെ ചിനസപരംതിൽ രജനി പറഞ്ഞതാവിത്തു്:—

“ഈദേശം എനിക്കായി നേടിത്തനു ആ സ്വത്തു മുഴുവൻം തൊൻ കൊച്ചുമുയ്ക്കു ഡാനംവെള്ളിക്കുന്നു. ഏ നിൽ ഒയ്യുണ്ടായി ഈ താനം കൊച്ചുമു കൈകൈരോളു സേമനു തൊൻ പ്രാത്മിക്കുന്നു.”

എൻറെ മനസ്സു് മർഖിതതായ തിരക്ക്സ്ഥിയാർത്തം. രജനിക്കായി തൊൻ ചെയ്യു പാരിസ്തുമമാക്കുയും നാന്നു സ്ഥലം സ്ഥലം ചായിയെന്നു് തൊൻ കൂതാമ്പുനായി. മഹി

“ഇവർത്തിനാം മട്ടിക്കല്ലോൺ” ഈ അന്യായപരമ രജനി ദയൻ തൊൻ ആഡ കല്പിച്ചിരുന്നതും ഇപ്പോൾ തോറുന്നതി തവിച്ച്. ലവംഗലതയുടെ പ്രസ്താവന തോരുന്നു “രജനിയു എ പ്രകാശത്തിൽ മങ്ങിയിരിക്കുന്നവൻ” എന്നിക്കു തോ ണി. രജനിയുടെ ഒളിയില്ലാമിരികൾക്കായി എന്നു തൊൻ അദ്ധ്യിച്ചിരിക്കയായിരുന്നു. ഇപ്പോൾ അവർ എന്ന വില വേണ്ടാതെ വാദപിശാചിന്തയും, ഇ ദിവ്യ അന്തരിക്കൻറെ ഉജ്ജപലകാന്തിഷ്ഠയുൽ എൻറെ ഇഞ്ചുട ഞങ്ക അക്കത്തിനാം വെളിച്ചുമുഖാക്കി എൻറെ ജീവകം മം ആനന്ദമയമാക്കവാൻ എന്നിക്കു ഭാഗ്യമുണ്ടാ, ഒപ്പ് വരുമോ!

III

അവംഗലത പറകയുണ്ട് :—

രജനിയിൽനിന്നും ഇ. ലീഡ്സത്രാഗതത്തെക്കരിച്ചും അവിച്ചാരിതമായി അമരന്നാമൻ കേരക്കിണ്ടോരും തീയേഴ്സണന്ത ഇലപോലെ ചുക്കിച്ചുതുക്കിമെന്നു് തൊൻ കുട്ടി. എന്നാൽ തൊൻ പ്രതീക്ഷിച്ചതിനും എതിരെയിട്ടാണു് ആയാളിൽ കണ്ടതു്. ആയാം മോട്ടിവയണേ ദ്വീപും. ആയാൾ വാടകയല്ലാ, തെളിയുകയാണുണ്ടെങ്കിലും ആയാൾക്കല്ലാ, എന്നിക്കുണ്ടു് റിലൈഫിൽക്കുടിപ്പുണ്ടു്.

വെറും ഉപചാരവാക്കു രാത്രുണ്ടാം അന്തിമിന്ത്യിലുണ്ടു് എ പുരപ്പുട്ടന്തെനേ എന്നിക്കും അപ്പുതു ചൗക്കും കുട്ടു. ഉപചാരത്തിൽ ഇ ബാജ്ജുചുരും ലീഡ്സപ്രാബ്ദം 10 എന്നിനു്? അവഴിടെ യാക്കി നോക്കിം മനോഭാർജ്ജുണ്ടാണുവുക്കും പ്രതിഫലിപ്പിക്കുന്നു. ഇതുവുംകൊണ്ടു് ഒരു

വള്ളട ഇ തൃശം എഡയപ്പുർം തന്നെയാണോ” എ
നിങ്ങ വിശ്വാസമായി.

തൊൻ:—“രജനി, നീയാണോ കലത്രിന്ന ദീപിക. നി
ഞ്ചറ ജീവിതം പരമധന്മാണോ. എന്നാൽ നി
ഞ്ചറ ഇ തൃശം അസ്ഥാനത്രിഖായിയെന്നേയു
ജീ. നീ ചെല്ലുന്ന ഭാനം എനിക്കു കൈകൊള്ളിംബ
തലി.”

രജനി—“അക്കടിനെയാണകും, എനിക്കുള്ള ധനം ഒ
ഴുവൻ തൊൻ പരാത്മം നീക്കിവെക്കം.”

തൊൻ—“അമരനാമന്ന വേണ്ടിയോ?”

രജനി—“അംഗ്രഹത്തെ കൊച്ചുമ്പു ശരിയായി അറിഞ്ഞി
ടിപ്പി. എനിൽക്കുന്ന് ഭാനം വാങ്ങുന്ന അളള്പാ
ഞാങ്ഗ്രഹം. എൻറെ ഇ ധനംകൊണ്ട് വേരെ
പലക്കിം ഉപകാരം കൊണ്ട്.”

തൊൻ—“അമരനാമദ്ദേശ്യാസ് എന്നാണോ ഓന്നം മിണ്ണം
തെറും?”

അമരനാമൻ—“തൊൻ എന്തു പറയട്ട! എന്നിക്കിതിൽ
എന്തുകാഞ്ഞം?”

എനിക്കേ ആക്കല്ലുടേ സംഭവമാണെങ്ങായതു്. തുട
ന്നതുടർന്നും അത്രുത്തരിന്നും തൊൻ അളള്ക്കരായി.
ധനത്രിയു ഇന്തും വിരകരി രജനിക്കു് എങ്കിനെ ഉ
ണ്ടായി? ഇ ധനത്രിന്ന വേണ്ടിയല്ലെ അമരനാമൻ
പലചട്ട പാട്ടപെട്ടതെല്ലാം? ഇ ധനത്രിന്ന വേണ്ടിയ
ണ്ണു ആയാൾ ഒന്നിരെ പണിഗ്രഹിക്കുവാൻ ആഗ്രഹിക്കു
ന്നതു്? എന്നിട്ടും, അനു ധനം അവരു പരിത്രജിക്കുന്നതു
കണ്ടെത്തേടു് ആകും സംഭവായിക്കുന്നതെന്തെന്തു്? തൊൻ
വിശ്വാസിച്ചി!

രജനിക്കുടെ മനോരമും എന്താണെന്നറിച്ചവാൻ എന്നിക്ക് ഉൽക്കാബുദ്ധിശായി. അവളിലും തൊന്തം തനി യേയായാൽ എൻ്റെ ഉല്പത്തം സ്ഥലമായെങ്കാമെന്ന് എന്നിക്ക് തോന്തി. എൻ്റെ അഭിമതംപോലെ അമര നാമൻ അടുത്ത മറിയിലേക്ക് മാറി.

തൊൻ്ത്:—“രജനി, നീ നിംബൻറ ധനമല്ലോ പരോപകാരത്തിനായി പരിത്രജിക്കമെന്ന പരയുന്നതു സത്യം തന്നോരായാ?”

രജനി:—“ഗംഗാജീവിയാണെ സത്യമാണ്.”

തൊൻ്ത്:—“നിംബൻറ സപ്രത്യല്ലോ നീ എന്നിക്ക ഭാനു ചെയ്യാമെന്ന പരഞ്ഞുവള്ളൂ. അതു തൊൻ്ത് വാങ്ങേണ്ടണമെങ്കിൽ, തൊൻ്ത് ചെയ്യുന്ന ഭാനു നീയും വാങ്ങേണും. ആവാഞ്ഞോ അങ്ങിനെ?”

രജനി:—“കൊച്ചുമ്മയുടെ ഭാനു എന്നിക്ക് എന്തുയോ കുറി ഉണ്ടായിട്ടുള്ളോ.”

തൊൻ്ത്:—“ഈപ്പും അതു വേണ്ടിവനിഴിക്കുന്നു.”

രജനി:—“മുഖ്യമന്നപോലെ ഇപ്പും ഭാനാതിനായി തൊൻ്ത് അങ്ങോട്ടുതന്നെന്നോഡിക്കാം. കൊച്ചുമ്മയുടെ ഒരു വേച എന്നിക്ക തിരി. അതാണിപ്പും വേണ്ടതും.”

തൊൻ്ത്:—“അതല്ല തൊൻ്ത് ഇപ്പും തയവുണ്ട് വിചാരിക്കുന്നതു്. തങ്ങന്നതു് എത്തായാലും നീ അതു വാങ്ങേണും.”

രജനി:—“എന്നിക്ക് എന്തു തയവുന്നുണ്ട് കൊച്ചുമ്മ ദിക്കുന്നതു്? ”

ഞാൻ :—“എൻ്റെ മകനായി ശവീറ്റൻ എന്നാരാഴ്ച ണ്ടും. ആ മകനെ ഞാൻ നിന്നും ഭാനം ചെയ്യുന്നു. അതുകൊള്ളെണ്ടാലും തന്റെവായി നീ കൈക്കൊള്ളണമോ. എന്നാൽ നിബന്ധന ഭാനം ഞാൻ വാങ്ങണം.”

അതുവരെ നില്ലുകയായിരുന്ന രജനി പത്രക്ക ചൊ തന്ത്രക്കാണട്ട് ആ നിലഗ്രത കത്തിരുന്നു. അവളുടെ കാഴ്ചയില്ലോ കള്ളുകൾ അടങ്കുന്നു. അതിൽനിന്നും അതുപുഖാ യം അനന്ത്രിക്കുമായുണ്ടായി. ആ കള്ളിൻ്റെചുാട്ടം കണട്ട് ഞാൻ സംഭ്രാന്തയായി. ഒരു വാക്കിപ്പോലും അവളിൽ നിന്നും ഏറപ്പെട്ടില്ല; അവരും ഒഴിവില്ലോതെ കള്ളിൻ്റെ വാക്കിനും.

“നീ എന്തിനിങ്ങിനെ കാണുന്ന, രജനീ?” എന്നും ഞാൻ ചോദിച്ചു.

ഇതിനും അവളിൽ നിന്നും ആ തോരാക്കണ്ണിനോടെ ഇങ്ങിനെ മറപ്പിയുണ്ടായി:—

“തോൻ, അരബനാഹികയൽ ആത്മധത്രയൂഡായി ദം ഗാന്ധിയിൽ ചാടകയുണ്ടായി. വൈദികത്തിൽ മജ്ജറിയ എന്ന മരുചീലർ കാണുകയാൽ എനിക്കും അദ്ദോഹം മരിക്കുവാൻ കഴിഞ്ഞില്ല. പ്രാണത്രാഗത്തിൽ അരബനാനി ക്ഷാംഭായം സംരംഭം ശവീറ്റനാവേണ്ടിയാണോ”. എന്തു വരമാണുവേണ്ടതെന്നും അന്നും എന്നേം ചോ ചിക്കനാഡായാൽ എനിക്കും കാഴ്ച തുരന്നുമെന്നല്ലോ, ശവീറ്റനെ കിട്ടുന്നതെന്നാണോ ഞാൻ അതുമിക്കക. എനിക്കും ശവീറ്റനുക്കാരം ഭേദമുണ്ടല്ലോ എൻ്റെ ജീവിതസ്ത്രസ്വാഗതിയും ശവീറ്റനാണോ. ശവീറ്റനായിട്ടാണോ എൻ്റെ ജീവിതം. ശവീ

പ്രനാശം എൻ്റെ ആരാധനാദേവിം. അദ്ദേഹത്തിൽ നിന്റെ തുപ്പാഭങ്കളിൽ ഈ ഷുച്ചുപാടിനും ഇടം കിട്ടുമെന്നിൽ എനിക്ക് ജനസാഹ്യമായി. ഈ ക്രാറ്റിയുടെ കടമ കൊച്ചുമ്മയോട് അല്ലെങ്കിലും പറയുന്നതു ചാഡി?

രജനിനെപ്പോലെ. തൊന്തരം ആത്മാവാണി. പറയു എന്ന് തൊന്തരം അവർക്കു് അനുഭവത്തെക്കാട്ടത്തു.

അഥപ്പുഴം അവർക്ക് കരയുക്കുന്നതനാണ്. കണ്ണ് താട അവിം ശവിത്രന സംബന്ധിച്ച് ആത്മവരദയ സാധാരണത്തിലും തുറന്നപറഞ്ഞു. ആ സ്വർഗ്ഗം, ആ രാഗേം പയം, ആ ഒളിച്ചപോക്ക്, ആ ആത്മമത്തുത്തനിവു്, ആ കരയേറ്റ എന്നിതെല്ലാം അവരും മറയുകയോ കുറയുകയോ ഒട്ടം ചെയ്യാതെ എന്ന അറിയിച്ചു. “കൈ ചുമ്മയും” കാഴ്ചയും നാഡിച്ചു. കാഴ്ചയും വിവരം ഇങ്ങിനെ അന്നരാഗത്താൽ പീഡിതരാകമോ” എന്ന ചോദ്യത്തോടു കൂടിയാണ് അവരും ആ പ്രസംഗം അവസാനിപ്പിച്ചതു.

“രാഗാവേഗത്താൽ ഇതുയുമല്ലോ ഇതിലപ്പെട്ടിരുമോ കും. ഈ ലവംഗലതയെക്കാഡം എത്രയെന്നോ ധന്നായാണിം” എന്ന് അവാളെ നോക്കിക്കൊണ്ട് എനിക്ക് ആത്മഗതമുണ്ടായി. എന്നാൽ തൊന്തരം മരവടിക്കൊട്ടു തത്തരു് സാവാജം ഉദാസീനായിട്ടാണ്.

“എനിക്ക് ഇത്തരം രാഗപീഡിയെക്കാറിച്ചു് എന്തു നിഃാം? മുലനാനാല്ലോ എൻ്റെ തേതാവു്. അന്നരാഗം മനസ്ത്രം എങ്ങിനെയെല്ലാം കഴക്കുമെന്നു് എനിക്ക് അനുഭവിക്കേണ്ടിവനിട്ടിലും. നിന്റെ മനസ്സു് ഇപ്പോൾ എനിക്ക് തുറന്നകാണിച്ചുവല്ലോ. എൻ്റെ ദാനപ്പുകളും

ഈ ശച്ചിത്രനേ നീ തെതാവംഗി അംഗീകരിച്ചിരിക്കുന്ന
വല്ലോ?"

രജനി:—“അല്ലോ.”

തൊൻ:—“അല്ലോ എന്നോ! പിനെ എന്താണോ നീ ഇത്
യെല്ലാം പറഞ്ഞതിനും” അത്മം? നീ കരയുന്നതു
മെന്തിനും?”

രജനി—“ശച്ചിത്രനേ വരിക്കുവാൻ എന്നിക്കു ഭാഗ്യം
ബില്ലോ എന്നു തൊൻ കരയുകയാണോ.”

തൊൻ:—“അങ്ങിനെ നീ നിരാഗയാവേണ്ണാ. നിനെ
തൊൻ ശച്ചിത്രനേക്കാണ്ട് വിവാഹം ചെയ്യി
പൂർണ്ണം.”

രജനി:—“ഈനി അതും അകാത്തുണ്ടാം. അമരനാമ
ഐഡാസ്സിനാൽ എൻ്റെ ജീവിതസ്വർസ്പദം എന്നി
ക്കു നഷ്ടമായി. അദ്ദേഹം എന്നെ പൂർത്തികയന
തെതാട്ട് ബന്ധിക്കുവാൻ ചെയ്തുപോലെ, പരാ
ത്മം മറ്റാരാനും അതും പരിത്രമിക്കുക നിന്നുടെ
അറിവിൽ ഉണ്ടായിട്ടുണ്ടാ? അതിനുംപുംബെ, സ്വ
ന്തം ജീവിതത്തെ ആപത്തിലേക്കിട്ടുകൊടുത്തും എ
ൻ്റെ ചാരിത്രത്തെ അദ്ദേഹം രക്ഷിച്ചിട്ടുണ്ട്. ഇങ്ങിനെയെല്ലാംകാണ്ട് തൊൻ അദ്ദേഹത്തിനു
കടപൂട്ടുകഴിഞ്ഞു. എൻ്റെ ഈ ജീവിതം അദ്ദേ
ഹത്തിന്റെതായി. അദ്ദേഹത്തിന്റെ ഈ ജൂഡ്യത്തെ
അനവത്തിക്കുകമാത്രമേ എന്നിക്കു ഇന്നു നിവാഹ
മുള്ളു. തന്റെ ഭാന്ധിയായി അദ്ദേഹത്തിനും എ
നെ വേണ്ടാമന്നാണെങ്കിൽ അതിനും അനുകൂലം!
ക്കുവാൻ തൊൻ കടപൂട്ടുവള്ളാശം. അതിനുണ്ടും
എന്നെ പിനിരിക്കുവാൻ ആക്കം കഴിവില്ല.”

കുഴിം, കുഴിം! സന്തൃപ്തിയിൽ ശവിഗ്രഹിക്കുന്ന അന്തിമിന ചെന്തിയിൽ ലഭ്യമായ തിരിപ്പിക്കാൻ ഞാൻ ഇതുവയല്ലാം ദ്രോഹിച്ചതെന്നിന്? സ്വപ്നതല്ലാം എനിക്കു ഒന്നും ചോന്നും ചെയ്യാമെന്ന് ഇവരും പറയുന്നു. ഇവളിൽ നിന്നും ഭാനും വാക്കുന്നതു് എനിക്കു പോരാളുന്നാണ്. അതിനെന്നക്കാരിൽ ഭ്രാംബിക്കൂദായുള്ളതിനെന്നു. രജനിപ്പയ ക്രൂരാതെ അവളിടെ സ്വത്തു് എനിക്കു വേണ്ടാം. ഞാൻ കലവതിയാണെങ്കിൽ രജനിപ്പയ ശവിഗ്രഹിക്കുന്ന പരിഗ്രഹിച്ചിരുന്നു. പ്രതിജ്ഞ ചെയ്തിട്ടുണ്ടോ. അതു ഞാൻ നിവുദ്ധമായിം പാലിക്കും.

ഇതുവയും ആത്മഗതം കഴിഞ്ഞതിട്ടാണു പ്രകാരമെന്നും അതു്:— “എന്നാൽ, നിന്റെ ഭാനും എനിക്കു വേണ്ടാം ഇള്ളംവാലെ ആക്കേം നീ കൊടുത്തേണിക്കുക.”

ഇങ്ങിനെ ചൊടിച്ചു പറഞ്ഞുകാണ്ടു ഞാൻ പോക്കുവാൻ ചുറ്റപ്പെട്ടു.

“നില്ലാണോ! ഞാൻ അമരനാമം ഐഡിലുണ്ടിനു വിളിക്കാം. അംഗ്രേഷ്യം കൊച്ചുമ്പുണ്ടോടു് അപേക്ഷിക്കും. അതുവരെ ക്ഷമിക്കണോ” എന്നു പറഞ്ഞു് രജനി എന്നു അവിടെ നിതി അട്ടതു മറിക്കിലേക്കു പോയി. അമരനാമനെ അപേപ്പാർക്കുന്നിട്ടു് എനിക്കു വേറെ കാഞ്ഞുമെന്തു്. അതുകൊണ്ടാണു ഞാൻ താമസിച്ചതു്.

അമരനാമനെ കുട്ടിക്കൊണ്ടു് രജനി എന്റെ അടക്കാനും വന്നു. ഞാൻ അവളോടു് ഇ അഭിനൈ പറഞ്ഞു:—

“നിന്റെ ഭാനുത്തെക്കുറിച്ചു് അമരനാമംഡിംഗസ്” എന്നോടു് അപേക്ഷിക്കുവാനും ഭാവമെങ്കിൽ, തങ്കാലം നീ മാറിനിങ്കുകയാണു നല്ലതു്. നീ കേരളക്കു ഉള്ള തുറന്തു പറയുവാൻ വിലാതിൽ അട്ടേക്കം ദടിച്ചു

കും. നിന്നെപ്പുറി അലിനദനമായി അദ്ദേഹത്തിനു വളരും പറയുവാൻ ഉണ്ടായെങ്കാം. അപ്പോൾ നീ അ വിശകയുണ്ടായിങ്ങനാൽ അദ്ദേഹത്തിന് “അതു” അപ്പും വിഷമമായെങ്കം.”

രജനി ഇതു സമാതിച്ചു് ആ മരിച്ചിരുന്നിനു് അകന്ന.

IV

തൊൻ:—“നിങ്ങളിടെ രജനിപരവിനായം നിശ്ചയംതന്നെയാണോ?”

അമരനാഥൻ:—“അതേ, നിശ്ചയംതന്നെ,”

തൊൻ:—“അവളിടെ ധനമല്ലാം എനിക്കായാലും അവ ഒഴി നിങ്ങൾ പരിഗ്രാമിക്കുമെന്നോ?”

അമരനാഥൻ:—“രജനിയാണ് ധനമല്ല എനിക്കു വേണ്ടതു്.”

തൊൻ:—“ധനതെത കയ്ക്കിയാലും അവശേഷ നിങ്ങൾക്കു് വേണ്ടിവന്നതു്?”

അമരനാഥൻ:—“അക്കാദിന ശക്കിക്കവാൻ സ്കൂളികളിടെ ചപലമന്ത്രിനു മാത്രമേ കഴിക്കുള്ളൂളു്.”

തൊൻ:—“സ്കൂളികളോടു് ഇതുയും വെരുപ്പു് ആൺ മതിലും ണായിം?”

അമരനാഥൻ:—“തൊൻ എന്തിനു് അവരെ വെരുപ്പിനോ വെരുപ്പുണ്ടെങ്കിൽ വിവാഹത്തിനൊന്നായാണെന്നോ?”

തൊൻ:—“എതാണ്ടാങ്കു കയ്ക്കിപ്പണ്ണിയും നിങ്ങൾക്കു് ഇതുയും മെഡിക്കായതു കണ്ടപ്പോൾ, വിത്രമോധരം കൊണ്ടാണോ നിങ്ങൾ ഇങ്ങിനെ മലത്തുരു് എന്ന ശക്കിക്കേണ്ടിവന്നപോയിം!”

അമരനാമൻ:—“വിത്തമോധംകൊണ്ടാണോ ലവംഗം ലതയ്ക്ക് എതാണ്ടായ മുലനിൽ ഇതും മെച്ചായതു്? ”

തൊൻ:—“സുരീയുടെ ഭവിൽനിന്ന്” അവളിടെ തെറ്റാവു മുലനാണന്നു മന്ത്രാദയും വരാനും ആക്ഷണ്യപിക്കാനെല്ലെ. എന്നോടു കയക്കാവാനാണോ നിങ്ങളിടെ പറപ്പാടു്? സുരീയുടെ ശകാരം നിങ്ങൾക്കു സഹിക്കാമെന്നുണ്ടാ? വകാണ്ടതിൽ പ്രത്തും എനിക്കു ഒരു മിട്ടക്കു് അല്ലോ കാണേണമോ? ”

അമരനാമൻ:—“എന്തിനാണോ ഈ ദീഷണി? മന്ത്രാദകോഡി തൊൻ എത്ര പറഞ്ഞു? നിന്നു രാമസഭയമിത്തനിൽ രാഗഭണ്ഡായതുപോലെ എന്തുക്കു കജനിയിലും ഉണ്ടായിരെന്നു പറഞ്ഞാൽ അതിൽ നീ ചൊടിക്കുന്നതെന്നിനു്? ”

തൊൻ:—“അവളിടെ കടാക്കണാവംകൊണ്ടോ? ”

അമരനാമൻ:—“അല്ലോ; കടാക്കണാവംകൊണ്ടോ. നീ അന്യംശാണെങ്കിൽ, ഇപ്പോഴും സൈശമന്ത്രം പതിനട്ടു കുട്ടം.”

തൊൻ:—“അതു് എങ്പിനെയെന്നു്” എൻ്റെ തെറ്റാവു സൂ പറയേണ്ടതു്; നിങ്ങളുംപു. രജനിയ നിങ്ങൾ സ്കൂഫിക്കുന്നവെന്നു പറഞ്ഞുവെല്ലു. നിങ്ങളെ പ്രോബലെ തൊൻ അവശ്രൂ സ്കൂഫിക്കുന്നുണ്ടാ? ”

അമരനാമൻ:—“എനിക്കുന്നപോലെ നിന്നും അവ ഒരു വിവാഹം ചെയ്യണമെന്നുണ്ടാ? ”

തൊൻ:—“ഉണ്ടോ; എന്നാൽ, ആ വിവാഹം തൊന്ത്രം, എനിക്കുവേണ്ടി മരുരാജാണു ചെയ്യുന്നതു്. ആ മരുരാജാം നിങ്ങളുംപു.

അമരനാമൻ;—“എന്നെന്നുക്കാരു യോഗ്യനായി രജനി
യെ വിവാഹം ചെയ്യുവാൻ അതാണൊളിപ്പ് തു്?”

ഞാൻ;—“നിങ്ങൾക്ക് അവരെ വിവാഹം ചെയ്യുവാൻ
കുറഞ്ഞ യോഗ്യതയില്ല. യോഗ്യനായ വരൻ അം
വദക്കാണ്ണി എൻ്റെ വശമാണെന്ന്.”

അമരനാമൻ;—“എത്തു കൊണ്ട് എനിക്കു യോഗ്യത
യില്ല?”

ഞാൻ;—“ഉട്ടുചുണ്ടിച്ചു തിരിത്തുനില്ലോമെങ്കിൽ ആ അ
യോഗ്യത കാണിച്ചുതരാം.”

“ഹാ, ലഭ്യം ദാഡിയേരുതോ
ഒരു അമരനാമനിൽനിന്നും” അത്തന്നാഭമുഖായി. അതി
ഖണ്ഡായ അനന്തപരത എനിക്കു് അപ്പോൾ മറയ്ക്ക
കാണും വേണ്ടിവന്നതു്.

ഞാൻ;—“ഞാൻ നിങ്ങളേളും കമ്പറയട്ടുയോ?”
അമരനാമൻ;—“പറയും?”

ഞാൻ;—“എൻ്റെ ഒഴുവനാരംഭത്തിൽ എന്ന സുന്ദ
രിഖാധിക്കാൻം ആളിക്കു കാതിപ്പോന്നതു്.”

അമരനാമൻ;—“ഈ വാസ്തവകമ്പതനെന്നാണല്ലോ.”

ഞാൻ;—“സൗഖ്യം ഒന്നുണ്ടായി ലോകിനനായ ഒരാൾ,
ഒരു നാടം ഞാൻ ഭാസിയേണ്ടതുടി എൻ്റെ മറി
യിൽ കിടന്നറങ്കുംബോധം അവിടെ ചുമര തുരന്നു്
കളിച്ചുകേരിവനു.....”

“ക്ഷുണ്ണിക്കണ്ണു്” എന്നു് വേദകർണ്ണിനനായി അമര
നാമൻ പ്രാത്യീക്ഷിച്ചു്.

ഞാൻ;—“അക്കത്തെ ദീപപ്രകാശത്തിൽ ആ കഷ്ണുനെ ക
ണ്ട് ഞാൻ പേടിച്ചവിനു്” ഭാസിയ റിഖിച്ചു.

ആ തന്റുരനെ ഭാസി അറിഞ്ഞിച്ചു. തൊൻ ആയു
ഒഴു സാദരം അരികേ വിളിച്ചു് കട്ടിപ്പിൽത്തെന്ന ഈ
അതി വഴിപോലെ കൊണ്ടാടി.....”

അമരനാമൻ—“ക്ഷമിക്കണം! തൊൻ അതു് ദാർക്ക
നാശം.”

തൊൻ—“എൻ്റെ സംജ്ഞയെ മുഹിച്ചു് ഭാസി ഉടനെ
വെളിശിൽ ചെന്നു് ആ തുരക്കത്തിനെതിരെ നിൽ
ക്കവാൻ തൃത്യരിലെവാരാശൈ നിരോഗിച്ചു്. അവൻ
അമാസ്യാനാ നിഘ്നാധിയെന്നറിഞ്ഞേഴുാറും, തൊൻ
ആ മുറിയിൽനിന്നു് ഉപാധ്യതിൽ പുരോഗ്രക്ക് ചാ
ടകയും വാതിലടച്ചു് ചുട്ടകയും ഫ്ലും കഴിച്ചു്. കുട
ങ്ങിഡില്ലെ കഷ്ണൻ!”

അമരനാമൻ—“എന്നോടു് ഈ കമ എന്തിനുണ്ടു്!”
തൊൻ—എൻ്റെ അട്ടുണ്ടും അമ്മയും ഉണ്ടുണ്ണു. സാ
ധാര്യത്തിനു് ആശ്വകൾ കുടി. നല്ല ബലിപ്പുംാരാ
ണവൻ. കഷ്ണനെ അവൻ പിടിച്ചു്. ആയാറു ല
ഖജാവേശരതാൽ ഇട്ടക്കിംകാണ്ടു് ഭവം മറച്ചുനി
നു. കഷ്ണൻ്റെ അരാപ്പുാഴത്തെ ആ ഇളിഞ്ഞ മുവം
എൻ്റെ ദയകൊണ്ടു് വെളിവിലുണ്ടിട്ടുണ്ടു്. അതുകൊ
ണ്ടു് ആയാറു ആരെന്നു് മറരായും അറിഞ്ഞതുമില്ല.
എന്നാൽ, ആ കഷ്ണനെ തൊൻ എന്നെന്നൊക്കുമാ
യി ശൃംഖലയുള്ള പുട്ടതിവിട്ടിട്ടുണ്ടു്. ഹരിനുകുവി
പഴപ്പിച്ചു് ആയാളുടെ മനുകിൽ ‘കഷ്ണൻ’ എന്നു്
തൊൻ മുദ്രണും വെള്ളുകൊടുത്തു. അതുമതയും ആ
യാറു ഓമാന്തിൽനിന്നു് കഴുംയാം അഴിക്കാറില്ല.
അണ്ണാ? നട്ടേവന്നുക്കാലത്തു് ഉണ്ണും കുടിയ റാ

വിൽപ്പുംലും നിങ്ങൾ കൂട്ടായം അഴിച്ചവെക്കാരുണ്ടാ?”

“ഇല്ലാ” ശ്രീനീ അമരനാഥൻ സമർപ്പിച്ചു.

ശ്രീൻ—“ലവംഗലത തന്ന അടയാളം രഹിക്കും മാ ഞ്ഞുംബോകയില്ല. ശ്രീ ഈ കമ രജനിയോട് പറയുവാനാണ് പോന്നതു്. പിന്നെ ആലോച്ചിച്ചതിൽ അതു് അയക്കേതന്നുണ്ടാനി. എ രാഖാലും, രജനിചുടെ ഭന്താവാക്കവാൻ നിങ്ങൾ യോഗ്യനല്ല സീ ഇതുംകൊണ്ടു് ഓഷ്ഠമെക്കിൽ എനിക്കു് തു ഷ്ടിഷ്ടായി. ഇ വിവാഹത്തിനു് ഇനി നിങ്ങൾ ഒ നീട്ടക്കതു്. നിങ്ങൾ സപമനസാ മാരുകയില്ല കുംഭിൽ, ഇ കമ രജനിയോട് പറഞ്ഞു് അവച്ചിൽ നിന്നു് നിങ്ങളെല്ല ശ്രീൻ മാറ്റിയകരും.”

അമരനാഥൻ—“അവളോടു് ഇതെല്ലാം പറകയാണുക്കിൽ നീ അതും ചെയ്യുക്കുക. അമവാ, ശ്രീൻ തന്നെ ഇതു് അവെള്ള അറിയിച്ചേക്കാം. ഇ ഷൂർ കമ ഇന്നതന്നെ ശ്രീൻ രജനിയോട് പറഞ്ഞും. നന്ന യെന്നപോലെ തിരുമ്പു എനിക്കുള്ളതു് അവർ കേരംക്കെട്ട്. എന്നിട്ടു്, അവർ എന്ന തജ്ജൂക്കയോ കൊള്ളുകയോ ഇല്ലാംപോലെ ചെയ്യേട്ട്. അവെള്ള ശ്രീൻ നന്നകൊണ്ടു് ചതിക്കയില്ല.”

മനസ്സുകൊണ്ടു് ആ ധന്തനെ ശ്രീൻ പലവും അ ഭിന്നമിച്ചു. സങ്കേതാശ്വരം നന്നാപവം ഇടകലർന്നു് വൃക്കലച്ചിതയായിട്ടാണ് ശ്രീൻ അവിഭക്തിനും തിരിച്ചെയ പോന്നതു്.

ശവീന്മാർ പരക്കാണ്:—

ഈ പദം കഴിഞ്ഞായിരുന്ന പുത്രധനമല്ലാം പരാധിന ശായതിൽ ചുറിനെ ഒട്ടനാറി ചെന്നേപ്പും ഭേദങ്ങൾ താൻ ഫോഗർസ്സുന്നാണി. സവാളിൽനിന്ന് വിപത്തിചേരുകൾ പെട്ടെന്നാണെന്ന വീഴ്ച യാൽ മാനസികമായി പ്രമാരുമെ അല്ലെന്നിരാരികയാലോ, അജ്ഞാതമായി മറ്റവല്ല യേതു വു, സംഭവിക്കയോലോ എങ്കിനെങ്കോ താൻ ഫോഗറു കൊണ്ടി. ഫോഗകാരണത്തെപ്പറ്റി താൻ ആത്മതിൽ ചിത്തിച്ചുനോക്കുന്നായിട്ടില്ല. എൻ്റെ ഫോഗം എ സാന്നിദ്ധ്യം ഇവിടെ കുറിക്കാം.

സാഖാധകാലമാണ്. കലശലാഡ ഉള്ളിം. വായി ശ്രൂക്കാണ്ട് താൻ മുകളിലിഡാണ് ഇരിക്കുന്നതു്. രാവിലേ മുതൽ അന്നനിക്ക് വായനതന്നെ. അതിസുക്ഷ്മമായ പ്ര പഞ്ചമഹസ്യത്തിലേക്കാണ് എൻ്റെ മനസ്സ് ചെന്ന കെംബിക്കന്നതു്. എന്നാൽ, മഹസ്യത്തിനാളും ഒരി ടത്തുക്കിടിയും എനിക്ക് കടക്കാവതായില്ല. എൻ്റെ ജീ അതുസ മുള്ളു് എത്തും ശമനമണ്ഡായതുമില്ല. വായനകൊണ്ട് വീംബംവിംബം ജിജ്ഞാസ വർഖിച്ചുണ്ടുള്ളതു്. വൈ കുണ്ണരമായിപ്പുംഭേദങ്ങൾ താൻ തള്ളുന്ന പോയു്! പുസ്ത കം മടക്കിപ്പിനിച്ചു് ചിത്രാവശ്യനായി താൻ ചാഞ്ചരു. അതോടുകൂടി ലോൻ ഉറങ്കി. ഉറങ്കുകയല്ലോ, വാസ്തവ തതിൽ രഘുദാക്കയുണ്ടാണെന്നായതു്. നിക്രാസുവാംഗ്രഹിപ്പം അശ്ശപ്പോറ തോന്നിട്ടില്ല. ഇന്ത്രിയങ്കൾ നിശ്ചയാസ്ഥാനയും തതീന്റെ എതാനഞ്ചാരവാ നുമയാണുതു്. കെകയിൽനിന്നു് ചുന്നുകം തനിയേ ചോർന്നവിശു, കണ്ണപോളകൾ മുറ

നീതെന്നയാണ് കിടക്കുന്നതു്. അത്ത് ശ്രദ്ധവൽ ഒഴുിയിൽ പ്രതിഫലിക്കുന്നതുണ്ടു്. എന്നാൽ, യാതൊന്നും ബുദ്ധിയിൽ എത്തുന്നില്ല. കുമണംഎൻറു കണ്ഠംധനിയിൽ വാസ്തവികമായുള്ളതും മറഞ്ഞു. പുലർവേളയിൽ കുള്ളോലമാലാക്കലമായി കലകലാഫവത്രേതാടെ ഒഴുകിക്കുന്നിലിക്കുന്ന നജിയാണു് എൻറു മുഖിക്കുന്ന ദൈനിക്കാനി. പ്രദാതാതിലേ ഓ.പുരാഗത്രായ പരിശ്രാഭിത്വായ പുഖ്യപ്രഭാഗത്തു്, ഗംഗാനദിയിലെ നടവിൽ, ഉണ്ടത്തിട്ടില്ലെന്റു വക്കിയ ആരാണു് ഈ യുവതി എക്കയായിനില്ലെന്നവരും! മാ, രജനീ!ആശൻ, രജനീ! അവർ ഒഴുകിക്കുലക്കു ചെല്ലുന്നു. പത്രക്കു! പത്രക്കു ശ്രദ്ധാ! പത്രക്കു!

ചില്ലിക്കുംടി വളരു് സ്ഥിരതയോടെ കാൽവെച്ചു് പുവരിക്കളിരോധന പുശയിൽ, ഗംഗയേപ്പോലെ ധീരംഗാംഭിയ്യും അന്തരുൾച്ചപ്പാവവും തികാന്തരു് രജനി അതാ ഇങ്ങെന്നു! പത്രക്കു! പത്രക്കു!

പ്രതിയുടെ മമ്മീയത്തും, രജനിയുടെ കുടനിയ തരും അപ്പോഴും തേതതു് അവന്നീയമാണു്. വന്നുക്കൂട്ടാതിക്കിനിനു് ഇളക്കിവയന്ന പത്രക്കുലക്കുലെൻറു നൂമണംപോലെ—അക്കലേനിനു കേരംക്കാഡുവന്ന ഗീതസ്പരിതിഒൻറു അന്തിമപാദംപോലെ രജനി അതാ, മെല്ലു മെല്ലു ആരെന്നാഴുക്കിക്കുലക്കു ആഴുന്നു. പത്രക്കു! രജനീ, പത്രക്കു ശ്രദ്ധാ! തൊൻ നിന്നെന്ന നിലവിന്നും നോക്കുന്നു. ഇതുവരെ നിന്നെന്ന ഏനിക്കു മനസ്സുവെച്ചു നോക്കുവാൻ തോന്നുകയുണ്ടായില്ല. ഇപ്പോൾ, എക്കാറുചിന്നുന്നുന്നു. പത്രക്കു! രജനീ, പത്രക്കു, ശ്രദ്ധാ!

തൊൻ കൂർഷ്ച്ചിതനായി. ആ സ്ഥിതിയിൽ തൊൻ എക്കലിനെയായിരുന്നു വന്ന് എനിക്ക് അറിവിന്തുക്രാം. അതിനെപ്പറ്റി എന്ന അദ്ദോഹം കാണാകയുണ്ടായ വർ പിന്നീട് പരഞ്ഞതു തൊൻ കേരംക്കിക്കയേ ഉണ്ടായി കൂട്ടു. രാത്രിയായെല്ലാശാഖാം തൊൻ ഉണ്ടായിരുന്നതു. ആ രൈല്ലാമോ ചുറ്റും ഇന്നുനുകാണ്ട് എന്ന തു തുഷ്ടി കണ്ണ. എൻ്റെ പ്രശ്നിക്ക് അവരാണ, എന്ന വാമാക്കില്ല. മദ്ദപരതിൽ മുവധിക്കുന്ന ഗംഗയും, മദ്ദതിയിൽ ഒഴുകിലേയ്ക്കിടങ്കുന്ന രജനിയും മാനുമെ എനിക്ക് അപ്പോഴും കാണാൻമുന്നുള്ളൂ. മിച്ചിച്ചാൽ, നേരെ കാണുന്നതു ഗംഗയേയും രജനിയേയും! ചിമ്മിച്ചാൽ അദ്ദോഹം കാണുന്നതും ഗംഗയേയും രജനിയേയും മാനും! പ്രത്യേകം പ്രശ്നി വെച്ചതിഷാലും അവിടെയും ഒഴുകിലേക്ക് പത്ര കൈ ഇരങ്ങുന്ന രജനി മാനും! തൊൻ ആകാശത്തിലേക്ക് നോക്കി. ആകാശവാഹിനിയായ ഗംഗ അവിടെ അതാ മെല്ലു മെല്ലു ഒഴുകുന്ന. ആകാശവാഹിനിയായ രജനി അതിൽ അതാ മെല്ലു മെല്ലു ഇരങ്ങുന്ന! മറ്റു കാൽപ്പനികളിലേക്ക് ഒന്നും തിരിച്ചുനോക്കി; അതുകൂടി ലും ഗംഗയും, രജനിയും റാത്രുപ്പാതെ വേരെയോന്നും തൊൻ കണ്ടില്ല.

അങ്ങിനെ, തൊൻ ഉന്നാഡ രാഗിയായി. വെവല്ലുമാർ ഘലനാഡ ചികിണിച്ചിട്ടും എൻ്റെ പ്രശ്നിപമത്തിൽ നിന്നു രജനിയ മാറ്റവാൻ അവക്ക് കഴിഞ്ഞില്ല. എൻ്റെ രോഗത്തെപ്പറ്റി വെവല്ലുമാർ നിഞ്ചില്ലതു് എന്നാണെന്നു തൊൻ അറിവിന്തില്ല. എൻ്റെ പ്രശ്നിയിൽ രാഖും പകാലും ഒരുപോലെയുണ്ടായ രജനിവിധാരത്തെ പ്പറ്റി തൊൻ ആറെയും അറിയിച്ചതില്ല.

ശ്രദ്ധിപ്പുൾ തൃടങ്ങം:—

പത്രക്കൈ! രജനീ, പത്രക്കൈ! എൻ്റെ ഇംഗ്ലീഷ് മനസ്കടി തന്റിലേക്കു നീ പത്രക്കൈ കടന്നവരു! നീ എന്തിനിന്ത തിട്ടക്കളും! അധിയാണ്ടേലും നീ. മാർന്നിയുയും നിന്ന ചോ ഖല്ലാത്തതിനാൽ പത്രക്കൈ നടക്കുകയാണു നല്ലതു്. എന്നാഴിം ഇങ്കുടഞ്ഞു കിടക്കുന്ന ഇംഗ്ലീഷിൽ താം വിളക്കപ്പോലെ കടന്നു് ഇതിനു വെളിച്ചും നൽകു. തന്നെത്താൻ ദഹിച്ചുകൊണ്ടാണെങ്കിലും, തിരിയെന്നപോലെ ഇംഗ്ലീഷിൽ ഇങ്കുടകൾ വെളിച്ചും കുട്ടവാൻ നീ ശക്തയാണോ്.

പത്രക്കൈ! രജനീ, പത്രക്കൈ! പത്രക്കൈ നടങ്കു! ഇംഗ്ലീഷിൽ നീ കടന്നവരേണ്ടെന്നായുള്ളി. ഇതിനെ നീ എറിക്കുന്നലേ! തന്നെത്ത കയ്യപ്പുലകയുള്ളു് ഇതും എ ചിച്ചില്പണംനോ? കല്പകൊണ്ടോ കല്പിക്കുന്ന പടപ്പായ നിനക്കു് എതിർപ്പെടുന്നതിനെയല്ലാം എരിച്ചുവിട്ട വാൻ കഴിയുമെന്നോ! കല്പിച്ചും ഇങ്ങനീഡിലും വലിവുകൊണ്ടോ തീയിഞ്ഞാക്കമെനു തൊൻ അറിഞ്ഞിട്ടുള്ളതപ്പെ. കല്പ പോലെ വെണ്ണയും, കാഴ്ചയിൽ മിച്ചക്കുള്ളതായി, കല്പ കൊണ്ടാണുക്കിയ നിന്റെ തുപ്പം എനിക്കു കാണുക്കാണ വിശ്വാസം വിശ്വാസം നോക്കിവാൻ ലോഭം കുട്ടിനു. ദിവസംതോടും, നീമിച്ചുതോടും തൊൻ കാണുന്നാണയിൽ നിന്നും വിശ്വാസം കാണുവാൻ തുട്ടു കുട്ടിനു.

ഞാൻ ദാനാജു ലില്ലാസിനുമ്പോൾ എൻ്റെ ഇംഗ്ലീഷു ഉന്നാപ്പെടുത്തപ്പെട്ടാണി ആരോച്ചെന്നും പറഞ്ഞിട്ടില്ല. വല്ല വത്തുനാശും ആരിൽ നിന്നെങ്കിലും കേരംക്കുന്നതിനോ, ആരോടെക്കിലും പറഞ്ഞിനേന്നു എനിക്കു

ചും സമൃദ്ധിയില്ല. രജനിക്കു സംബന്ധിച്ച് എ നിക്ഷേപങ്ങൾ തൊന്തരലെല്ലാം എൻ്റെ കമ്പ്യൂട്ടിൽത്തന്നെ തൊൻ അടക്കിവെച്ചതേരുള്ളും. എന്നാൽ മോഹവശ നായി ഭാന്താലംപത്തിനിടയ്ക്ക് എന്തൊക്കെയൊന്നു പറ ഞ്ഞതെന്നും എന്നിക്കിവെത്തുകൂടാ. ഇടപ്പിടിട ഭാന്താലം പറ എന്നിൽനിന്നും ഉണ്ടായിട്ടുണ്ട്. എഴുന്നേററിക്കി യാൻപോലും കഴിവിപ്പാതെ ഒരേ കിടപ്പിൽത്തന്നെന്നും എന്നും അഭ്യൂതാണ്. ആ സ്ഥിതിയിൽ തൊൻകാണക യുണ്ടായതെല്ലാം ഓർത്ത് പറയുക ഒട്ടം എഴുപിൽപ്പാ. പോ ക്ഷേത്രത്തിൽ മേരുപ്പുംബാർ ചാരവീഴുന്നതും നിണ്ടുംയെണ്ണു കുന്നതുമാണ് വരിക്കും കാണക. പിന്നെയൊരിക്കൽ കാഞ്ഞന്തുമ്പിനിയിൽ കാഞ്ഞന്തരജ്ഞവിൽ വിരിഞ്ഞുനില്ലെന്ന താരാമജാരികൾ കാണാം. അജുംവരുംവുതമായ ശനി ഗ്രഹം വ്യാഴത്തിന്റെ മുകളിൽ ഭീമവേഗതോടെ വീഴുന്നതും ഗ്രഹതാരങ്ങലെല്ലാം പൊട്ടിത്തെരിക്കുന്നതും അഭ്യൂതാണ്ടായ ലോരാഗിയിൽ സമുജ്പലിച്ചുകൊണ്ട് ആ ജോതിസ്ഥുകൾ പലവട്ടതെക്കം പരശുന്നതുമാണ് മരറാരിക്കലേ കാഴ്ച. തേജോനിധികളിൽ കാഞ്ഞപി കളിമായ ദേവമാർ ഭ്രംഭക്കരിയിൽ വിധിക്കുന്നതും, ആ ആകാശവാരികളിടെ സൂര്യാക്കളുംവരങ്ങളിൽ നിന്ന് ദിവ്യസൗഖ്യം ചുരുപ്പുടുന്നതും ചിലഭ്യൂഹം എന്നിങ്ങ് ഇന്ത്യിയൻഗാചാമാകാം. പലതുമിക്കിനെ തൊൻകാണകയുണ്ടായതിൽ എല്ലാററിലും രജനിയുണ്ട്. രജനിയുടെ ആ ശിലംവിഗ്രഹം എതിലുമെല്ലാം കാണാം. മാ, രജനീ, കല്പിനാശ്ചിൽ ഇതുംനേം എറിയും!

പതുക്കൈ! ഒരുന്നീ, പതുക്കൈ നടക്കു! അണ്യനേറ കുറം തുറന്ന് എന്നെന്ന നീ നോക്കു! തൊൻ നിന്നെന്ന നല്ല വള്ളം കാണുന്നു. മാ? നിന്റെ നേതുപങ്കുജം അതാ, പതുക്കൈ, പതുക്കൈ വിരിയുന്ന! മിചിത്താരിതളുകൾ അ താ മരം മരം വിടക്കുന്ന. കാഴ്ച തില്ലാതെ ഭൂമിയിൽ എ തു ജീവിയുണ്ട്? മുത്തുക്കുരം പോലും കാഴ്ച യുണ്ട്. നി നക്കമാതും കാഴ്ച തില്ലപോതു! അങ്ങിനെയാണുകും എന്നിക്കിം കാഴ്ച വേണ്ടം. എന്റെ നേതുക്കുരം അടഞ്ഞതു തന്നെ കിടക്കുന്നു.

V11

ലവാംഗലത പറകയാണ്:—

ചെരുപ്പുത്തിൽ, വലിയ വലിയ തത്പരങ്ങളുക്കി .
 ചു തലകാഞ്ഞു ചിന്തിച്ചുകൊണ്ടിരിക്കുന്നതു പതിവാ
 യാൽ ഒരുക്കം അതു് ദോഷമായ്ക്കീന്ന് കുമാൻ തൊൻ
 ഇതിനുബേബ പറയാദള്ളുതാണ്. ശവിന്തുക്കു അമ്മ
 യുട്ട് ഇം വക കാൽക്കുലൈലാന്നിലും മനസ്സു ചെല്ലുക
 തില്ല. തൊൻ ഇതിനെക്കുറിച്ചു പറയുവാൻ തുടങ്ങി
 യാൽ, എന്റെ ചെരുപ്പുഡം സ്കോട്ടപ്രധാനകൊണ്ട് ശവി
 പ്രം അരതെന്നും .ചെവിക്കുഞ്ഞാതെ മാറം. അവൻ
 എന്റെ മകനാണല്ലോ. അവൻ കുശലത്തിനാം
 ഡി സർജ്ജത്തുനാം ഉത്സാഹവിക്കുണ്ടതു് എന്റെ ധമ്മം ദാ
 ണ്. അതുകൊണ്ട് അവനു് ആരോഗ്യം വിണ്ടുകിട്ട
 ന്നതിലേണ്ടും തൊൻ എക്കാരു മനസ്സും പരിഞ്ഞുമിച്ചു.
 ചെവല്ലുനാക്കാക്കിം രോഗനിവുയം ഉണ്ടാക്കായ്ക്കു യാൽ
 ചികിത്സക്കുവാൻ ദൈഖ്യപ്പെട്ടില്ല. കണ്ണിലോ കൈ
 തിലോ നാവിലോ നോക്കുന്നതുകൊണ്ട് മനസ്സിനുജും വി

හහතු කාඩ්‍රවාන් ක්‍රියෙමෝ? ගෛවීරුගා මග්‍ලුපිලාභ රෞගමෙන් තොන් ආරිතික්කෙන්. මාරිගිංචාකාජ්‍ය ගෛවීරුගෙන් ගෛජ්‍යකෙන් මුස්සිඡ්‍යෙනා සිංහ තායාලේ ගුණිකුණුයතුපොලේ බෙවපුරුහාස්ථී රෞගනිහු යං මුජ්‍යාකයු පූඩ්.

“පතුසෑ! රඟනී, පතුසෑ” ගුණ ගෛවීරුගෙන් තකියේ මයැණිකිංච්‍රෙයාරා නුදයු පිඡ්‍යාපරය ගාතු තොන් කේතික්කෙන්. මහුතුරුපෙනුවෙත සංස්‍රාසි යාමො ආවගන නු ගිලයින අත්කියතු? ගුණි ගා තොන් නු ගාතු නු ගුඩාකුං තැවිත තවයික්! පසේ, ආලී ඉවමායි රඟනියේ කාඩ්‍රවාන් ක්‍රිජීතාත් ගෛවීරුගා මුවම කිඳියෙසෙමෝ! රඟනියේ ආවස්ථිත බිඳික්වෙ ඇු ආගා තොන් ක්‍රිජීතාභාෂා. නු ගෙවාඹුවාරා ආවරය වරාරිලු. තොන් ඩිජිජ්‍යාත් ආවරය වැරමෙනා ගු ගිස් මුදුන්. ආතුරාවසුමායි ගුතාගැංාය කාංඤුඡුතුකාභාන්. නු ගෙවාඹුවාරා වැරෙනාමෙනු මි ගුගේන් ආභෝස්‍යයෙන් තොන් ලිඛුරිලාභාභා ආ පස්ථිත බිඳිවෙසෙයු.

රඟනි නු ගෙවාඹු බරිකයාගෙනකිත් ආතිගුණු මගරාගා පරීක්ෂිඡ්‍යවෙයු ටොන් තොන් ගුනිගතු. රඟනියෙස් ගු ගෛවීරුගෙන් ආරිංක නුගා සං සාමිඡ්‍යතුකාං; රඟනියිජ්‍යයමායි මුජ්‍යායතාභා ආවගේන් නු ගෛජ්‍ය රෞගමෙන් ආරිංක ආවැන් නු ගෛජ්‍ය රෞගමෙන් ආරිංක නු ගෛජ්‍ය ගෛවීරුගෙන් ආරිංක ආවිං මගරාභාභුත්‍යාරා බෙංං පුද්‍රා. නු ගෙවා ගියුහිඡ්‍ය තොන් ගෛවීරුගෙන් ආරිංක ආවිං මගරාභාභුත්‍යාරා බෙංං පුද්‍රා. නු ගෙවා ගියුහිඡ්‍ය තොන් ගෛවීරුගෙන් ආරිංක ආවිං මගරාභාභුත්‍යාරා බෙංං පුද්‍රා.

വിഷയമാക്കിയതു്. അങ്ങിനെ അവർക്ക് ത്രഞ്ചി എന്നിലേക്ക് തിരിച്ചെടുന്നായപ്പോൾ, ഇടയ്ക്ക് പതുക്കൈ, രജനിയെക്കുറിച്ചു തൊൻ പ്രസ്താവിച്ചുങ്ങോക്കി. രജനിയുടെ പേര് കേടുപ്പോഴുണ്ടാം ഭീതായ അന്നപ്പേട്ട പോലെ തലശ്യത്തിക്കൊണ്ടു് എന്ന പക്ഷത്തോക്കി. അവക്കുറിച്ചു തൊൻ വീണ്ടും പറഞ്ഞുതുടങ്ങിയ ഒപ്പും അവൻ ഭീനതയേടെ എന്ന നിശ്ചയജ്ഞം നോക്കുമാറായി. ഉടനെ മട്ടമാറി. അവനു കലശലായ അസപ്പധമായായി. അരികെ വെച്ചിങ്ങന സാമാന്യങ്ങളും അവൻ തട്ടിമരിക്കും എടുത്തതറികയും ചെയ്തു. അങ്കുപാറ തൊൻ രജനിക്കു ഭശിക്കുവാൻ തുടങ്ങി. പണ്ടതിൽ അവക്കുപ്പോലെ മുരുയും കൊതി മററാക്കിം കണ്ണിടില്ലോ എന്നും, ഉപകാരസ്ത്രാദില്ലോ തന്റെ വെള്ളം കുതില്ലയാണോ അവരും എന്നും തൊൻ ആക്കേണ്ടിച്ചു. അതു കേടുതിൽ ശച്ചിത്രക്കുറ മുഖം വാച്ചുകയുണ്ടായതു്. എന്നാൽ, സ്നേഹംകൊണ്ടുപോലും മനോഗതം അവൻ എന്ന അറിയിക്കുംണ്ടായില്ല.

സന്ധ്യാസനിയുടെ പ്രഭ്രാംതന്നെന്നയാണോ ഇതനു തൊൻ ഇതരയുംകൊണ്ടു് ഉണ്ടിച്ചു. അങ്കുപാറ അവിടെയില്ല. ഉടനെ തിരികെ വരുമെന്നാജ്ഞതിനാൽ തൊൻ അങ്കുപാരത്തെ കാത്തുകൊണ്ടിടിക്കുവായി. അങ്കുപാറ വന്നാൽ തന്നെ എന്നുംകുറിതിൽ പ്രഖ്യത്തിക്കുവാൻ കഴിയുകയെന്നോ ഇടക്കിടെ എന്നിക്കു ശക്കാകലയാവേണിവനു. ലോഡത്താൽ അന്നായായി, ഭർബുദ്ധിയാൽ വഴിപിഴച്ചു് തൊൻതന്നെന്നയാണല്ലോ മും ആപത്ര വിജിച്ചുവരുത്തിയതു്! രജനിക്കു തൊൻ എൻ്റെ സോന്നുയാ

ക്കമെന്ന പ്രതിജ്ഞയോപായ്! അതു സുകരമാണ് നാണ് എനിക്ക് അന്ന തോന്തിയതു്. പുരുഷ വിരു കൊണ്ടു നാൽകഴിക്കുന്ന അസ്യക്കൂക എനിക്കു ഭജി പ്രാപയാണെന്നോ സന്മാസിയുടെ മന്ത്രത്തുക്കാരം ഈ അടിനെ അപകടത്തിലാണോ കലാശിക്കകയെന്നോ എനിക്കു് അന്ന സംശയംപോലുമുണ്ടായില്ല. ഇതു നിസ്സാ മഹാബ്ലീസുമീവുംബാധി! ഗർഭിജുഖായി തോൻ സാമസ തതിനു് അടിമദ്ധ്യപ്രാപയോപായ്! ഈ ഭാമ്മാമതതിൽ ഇറ അച്ചകയെക്കാരം മരണത്തെ വരികയായിരുന്നു തോൻ ചെയ്യേണിക്കിയുന്നതു്. ഇപ്പോഴുമാവാം എനിക്കു ദേഹ ത്രാഗമകിലും, ശച്ചിത്രനു ഈ ഭർദ്ദുത്തിയിൽ കണ്ടു കൊണ്ടു് തോൻ എങ്ങിനെ മരിക്കം!

സന്മാസിസ്പദി പ്രത്രാഗതനായി. ശച്ചിത്രൻ രോഗത്തിലാണെന്നു കേൾക്കയോൽ അതു് എന്താണെന്നു് അറിയുവാനാണതു അദ്ദേഹത്തിന്റെ ഇപ്പോഴ തെരുവായു്. ആരിൽനിന്നാണു് അതു് അദ്ദേഹം കേടുതു് എന്ന ത്രജിജ്ഞാനം പറയുകയുണ്ടായില്ല.

ശച്ചിത്രൻ രോഗം തോൻ കണ്ണടത്തോളമല്ലോ സന്മാസിയെ അറിയിച്ചു. അതെക്കു കേട്ടതിൽപ്പുണ്ടു് നേരാദ്ദേഹം ശച്ചിത്രൻ കിടക്കുന്നിട്ടുതു ചെന്നു. അവർ തമിൽ എന്തെല്ലാമോ സംഭാഷണമുണ്ടായി. പിന്നീട് തോൻ അദ്ദേഹത്തെ എന്തെന്നു മറിയിലേയ്ക്കു് ആനയിച്ചു് യമാർഹം സത്കാരനമസ്തുതങ്ങളെല്ലാം ചെയ്തു സംപ്രീതനാക്കി.

തോൻ:— “സമ്പ്രാണുജതനാനാണ്ടും അവിട്ടനു്. പ്രപഞ്ചരഹസ്യം പോലും അവിട്ടതേക്കരിയാം.

ശപീറ്റുന്ന് എന്താണ രോഗമെന്ന് അവിട്ടുന്ന നി
നേയമായും മനസ്സിലാക്കിയിരിക്കും.”

സന്ധാസി:—“ഒരുവക്ക് വാതകരാഹമാണിതു”. ഒരു ചെറിയ
അക്കൈബാനം ഇതിൽ ഫലിക്കുമെന്ന തോന്തനിപ്പ്.”
തൊൻ:—“രജനീ, രജനീ എന്ന് അവൻ എച്ചും ആ
വിളിക്കുന്നണംല്ലോ. വാതത്തിൽ ഇങ്ങിനെങ്ങു
മുണ്ടാ?

സന്ധാസി:—“കുട്ടികർക്കു് ഇന്നവക്ക് കാഞ്ഞങ്ങളും
അംജതാതമാണു്.....”

തൊൻ കുട്ടിച്ചാണുപാൽ! തൊൻ ശപീറ്റുന്നു അ
മധ്യാദാനന്ന് അട്ടേലും ഓക്കുനില്ല.

സന്ധാസി തുടന്നതാവിതു്:—“ഇങ്ങിനെങ്ങും വാതരോഗ
തിൽ ഉണ്ടാകും. ഉണ്ടിൽ മറന്തകിട്ടുകുന്ന അഭി
ലാഷണങ്ങളും ഇം രോഗം വെളിയിലാക്കും. മന
സ്ഥിൽ ഉണ്ടിക്കയും, എന്നാൽ ബുദ്ധിയിൽ എത്താതി
വികയും ചെയ്തുകൊണ്ടു ചീല വാഞ്ഞകൾ മനസ്സു
ക്കുന്നാകാം. അതു് ഇങ്ങനെനുംതു രോഗകാലത്തു
മനസ്സു തന്നതാൻ വിളിച്ചുപറയും. അബന്നായ
നാൽ ശപീറ്റുന്ന് എൻ്റു ചീല വില്പുകൾ അനുഭൂ
വത്തിലാക്കിക്കാണുക്കാമോ എന്ന ഫോറിക്ക
യുണ്ടായി. പ്രഭ്രാഗതിൽ ആയാൾക്കു് എ
നേ പരീക്ഷാക്കണംപോലും! തൊൻ അതിനു വ
ഴിപ്പുചേരു. ശപീറ്റുനിൽ അതാരംഗങ്ങൾ അനാരാഗ
മുള്ളിവള്ളായി ആരാൻമുണ്ടുകുിൽ അവബുദ്ധി ആയാൾ
സപ്ലാനിൽ കാണുന്നതിനു തൊൻ താത്തുകമാ
യി എതാബാന്നു ചെയ്തു. അതിന്റെ ഫലമായി
സപ്ലാനിൽ ആയാൾ രജനിയെ കാട്ടി. നന്ദി

കൂൽ ആക്കാനം പ്രേമദശങ്ങൾ അറിഞ്ഞാൽ ആ യാളിൽ നമ്മൾ പ്രേമദശാകമല്ലോ. തന്നിൽ പ്രസാന്നരാഗം ആഴ്ചയള്ളാണെന്ന നിലയിൽ രജനിയെ ആയാൾ സപ്രസ്തവിൽ കണ്ണപ്പോൾ അവളിൽ ആ യാർക്ക് അവ്യുക്തമായി രാഗോദയമണണായി. അതു ആയാൾ പോലും അപ്പോൾ അറിഞ്ഞതിട്ടില്ല. അസ്യം യാണ്ണല്ലോ രജനി. അവർ ദരിദ്രയമാണോ; അഞ്ചിനെങ്ങളും വള്ള തന്റെ പത്രികായി അംഗീകരിക്കുന്നതിൽ ആയാർക്കണ്ണായ വൈമനസ്ത്രം തന്നാൽ ഉള്ളിലുന്നിയ അന്നരാഗത്തിനു മുച്ചുപൊട്ടുവാൻ കഴിഞ്ഞതില്ല. എക്കിലും, രജനിയെ സംബന്ധിച്ചു തന്റെ മനോഗതത്തിനു് അപ്പുമെന്തോ ഭേദമുണ്ടായിട്ടുണ്ടോ” ആയാർക്കു തോന്തരക്കുണ്ടായി. ആ തോന്തരവിനെ ആയാൾ കാൽമാക്കാതെയാണുണ്ടാക്കുന്നതു്. അപ്പോഴും ഭാരിപ്രചീഡം കൂടുംവരുന്നതിനു കൂപ്പുമായി ണ്ണാസ്ത്രം. നിശ്ചയാൽ നിങ്ങൾക്കുല്ലാവണം കണ്ണറിതരായി. നിങ്ങൾക്കും അധികം ശാക്തത്തിനു ശവിത്രം ആളിം കിട്ടണ്ടു്. ആ ശോകത്തിന്റെ ദിസ്തൃതിക്കായി ആയാർ ശാസ്ത്രപഠനത്തിലും തത്പചിന്തയിലും പ്രവേശിച്ചു. മാനസികമായ ആ വ്യാധാമം അതിക്കടന്ന പോയു്! മനസ്സിനുന്നപോലെ ഏ ലഭിക്കണമുട്ടത്തി. അപ്പോൾ ആയാർക്ക് ഉഖാദം പിടിപെട്ടു. അന്നമുതൽ ആയാർ ഇഞ്ചിനെ രോഗത്തിലായി. രജനിയെ സംബന്ധിച്ചു് ആയാളിടെ മനസ്സിൽ മറഞ്ഞുകിടന്നിരുന്ന അന്നരാഗം ഇപ്പോൾ

ശത്രു രോഗതിൽക്കൂടി വെളിപ്പേട്ടമാറായി. ആ അന്നരാഹം അങ്ങതാന്തരാജനന കരുതലോ എ അതിനെ അടക്കിനിന്തുന്നതിനും ആധാരിക്കെടുവാൻ മുദ്ദീകൾ ഇപ്പോൾ കഴിവില്ല. അവുക്കതമായി ഉള്ളിലൊരുക്കിയ അഭിപ്രാശങ്ങൾ പ്രതിബന്ധിക്കുന്നതിനും വളരെക്കാണ്ട് വളരെക്കാണ്ട് യാത്രുവാൻ ഇത്തരം രോഗങ്ങൾക്കു ശക്തിയുണ്ട്. ആ ശക്തികൾ അധികായി നന്നായിട്ടാണു ശവീന്മാരും ഇത് പ്രലാപമല്ലാം.” “ഈ രോഗതാജിനാം ചികിത്സയാനമില്ലയോ?”

എന്ന അധികിത്തായി ഞാൻ ചോദിച്ചു.

സന്ധ്യാസി:—“ഞാൻ ഈ ഡാക്റ്റർമാരുടെ ശാസ്ത്രരാജം പഠിച്ചിട്ടില്ല. ശാസ്ത്രക്രാലനായ വല്ല ഡാക്റ്റർക്കും ശവീന്മാരും രോഗതിനും” എന്നാണു ചികിത്സ വേണ്ടതു് എന്ന നിയോദ്ധുരാജേശ്വരൻ ആവോ! ഞാൻ അറിഞ്ഞതുംതോളം അവക്കുക്കും ഈ ഒരു ഗം മനസ്സിലാക്കകയില്ല.”

ഞാൻ:—“ഡാക്റ്റർമാർ പലയം ശവീന്മാരു പരിശോധിക്കുവായി (അവരുട്ടാവകം കൈബന്ധാചിച്ചിരിക്കുവാൻ).”

സന്ധ്യാസി:—“ബെവല്ലും കുറയ്ക്കാവുന്ന രോഗമല്ലാം ഈ”. നാട്ടിവെവല്ലുന്നാണും ഇതിൽ പിന്നാറുകയേ ഉള്ളി.”

ഞാൻ:—“അക്കാദിനമാണുണ്ടിൽ, എന്നാണ്ടിനി ഒരു ശിഖരം?”

സന്ധ്യാസി:—“ഞാൻ തന്നെ ഒരു കൈ കൊക്കുവെട്ട്.”

ഞാൻ:—“ആധു! അതുമതി. അവിട്ടനും ഇതിൽ എൽക്കുചെമകിൽ വിജയത്തെക്കരിച്ചു്” എനിക്കു ശങ്കയില്ല. തൈപ്പള്ളിടെ രക്ഷ അവിട്ടതെ കാരണമുത്തി ലാണോ.”

സന്ദൃശി:—“ഈ വീട്ടിലെ നാളികയാണല്ലോ ലഭംഗ ലത. ഗ്രഹനാമയുടെ ശാന്തിയും യാട്ടുകൂടി ഡേണം ഒഴിയാം പ്രയോഗിക്കാണും. എന്നാൽ, മന നിന്നാൽ മാത്രം രോഗം ശമിക്കാണില്ല. മനസ്സും ശാന്തിയും മനസ്സും ഗാഥ ചികിത്സ വേണ്ടതു്. അതിനും രജനി ഇവിടെ വരണ്ടോ.”

ഞാൻ:—“അവളിടെ വരവു ഞാൻ കാര്യത്തെകാണാൻ കിട്ടാണോ.”

സന്ദൃശി:—“അവളെ ശച്ചിറ്റു് ഇ സ്ഥിതിക്കിൽ കാണുന്നതായാൽ നാമയോ തിന്മയോ അധികാർണാക്കുന്നതു് എന്നാണോ” ആല്ലോ ആലോച്ചിക്കൊണ്ടതു ശാഖ. ഓഗിഞ്ചുടെ നിബിഡാം ആദ്യാദ അവളെ കാണുന്നവാദം അന്നനാഗവേഷ്ടകരം അല്ലോ നിലവിട്ടു ജുണാം. അവളിലൂടെ ആ അന്നനാഗം ആയാളിടെ മനസ്സും നന്നക്കിഞ്ചും ഉരന്നിയറച്ചു ജീവിതമാക്കാനും വ്യാപിക്കയും ചെയ്യും. അതുകൂടാശത്തിൽ പ്രീരന, അവളെ പരിനുമക്കാൻ സാധിക്കും തെരഞ്ഞെടുക്കാൻ ശച്ചിറ്റു് ആപരത്തിൽ പെട്ടും. അതുകൊണ്ടു് അവരും പരവയുംബന്നുകിൽ അവളെ ശച്ചിറ്റു് ഇപ്പോൾ കാണാതിരിക്കുകയാണു നല്ലതു്.”

ഞാൻ:—“രജനി ഇവിടെ വരുന്നതെകാണ്ടി നമ്മുണ്ടായാലും തിന്മുണ്ടായാലും ഇനി അതിനൊക്കുചു

വിചാരിക്കുന്നതു വെരുതെയോണ്. ഈതാ, അവർക്ക്
വന്നുകഴിഞ്ഞതു.''

ഭാസിയോട്ടുടിശാഖ രജനിയുടെ വാദം. ഒക്കെ
മിച്ച് അമരനാമ്പന്മുള്ള്. ഏറാറിയുടെ സ്ഥിതി സാൻ
താപം അറിയുവാൻ മാത്രമാണ് ആയാൾ വന്നിരിക്കു
ന്നതു്. രജനി ഭാസിയോട്ടുടി അക്കതേതയ്ക്ക് കടന്നു.
അമരനാമൻ അപ്പോൾ വെള്ളിയിലെറിന്ത്ര മാറി ഈ
ങ്ങനെയെങ്കിളി.

പാളവി

അമരനാട്ടമവാക്കും:—

അന്നും ചൂക്കാറിയുമായ കന്ധകയിൽ എത്തുതെ
നില്ലാത്ത മനോധാരിത്പോ! പ്രത്യീക്ഷാസം ഇല്ലാതിര
നിട്ടും, നില്ലാമയേയാഗിയായ എന്നെപ്പാലും അവരും മ
യക്ഷനാവജ്ഞാ! ലവംഗലത എനിക്ക് അലഭ്രയായതോ
ചങ്കടി ഇനി ഞാൻ എത്താക്കവശ്വരിയും കാമിക്ഷനാലെല്ല
നും നിഡി ചിത്രിരിക്കയായിരുന്നു. അരുദു, ഗവ്യാധിന
നായി മനസ്സും എന്നെല്ലാം മിച്ചാവാഡം ചെയ്യുന്നു!
പൊട്ടക്കണ്ണിയായ ചൂക്കാറിയാൽ ഞാൻ ഇതാ, എത്ത
നായി.

കൃതത്വാംബിലെ ഇങ്ങനെ രാധുപോലെ എന്നും വാഴുവും അങ്കേഷാളും തമോനിബിഡിയം തന്നുബാധനും
തനാൻ നിരാധനായിരിക്കവെ, പെട്ടുന്നതാ, ചൂണ്ടുവ
ആദയം! അങ്കേഷാളും ഇ ജീവിതസംഗരത്തെ ദിനി
നീനിൽത്തെന കടക്കേണമല്ലോ എന്നും തനാൻ കൂടുക്കു
വെ, എതിരേ അതാ, പൊന്നമന്ത്രത്തിട്ടു്! എരിപോ
രിക്കേണ്ണുന്ന ഓങ്ങണമങ്കുമിയാണെല്ലോ ജീവിതവ്യാഖ്യ
ന എന്ന ഗുണിച്ചിരിക്കുന്നതെന്നും ഞാൻ പോടിച്ചു നി
ഛുവെ, പെട്ടുന്നതാ രഹസ്യിനോദ്ധാനം! മന്ത്രമിയിൽ
നിന്നും ആ ഉച്ചവാതിലേക്ക് വിളിച്ചു് രജനി എന്നു
ആളും ചൂണ്ടുന്നാക്കി. ഇങ്കട്ടണ്ണത മുഹാന്തരത്തിൽ ബൈ
ഹുക്കാലും അടഞ്ഞുകിടക്കുണ്ടിരുന്നവനും, സുത്തുപ്രഭാ ചു
ണ്ണവും, പജ്ജിതവ്യക്ഷാലതാ സമുലവുമായ മാനവശലാക
ത്തിൽ ഒരു സ്ഥാനം പ്രവേശമുണ്ടായാണലുപോലെ എനി
ക്കു് ആനന്ദപാരവശ്രമിക്കാം. പ്രതിനായി ആകുംനും

ഒന്നധിനുമായി മീനുമായ ഭാസ്യവുത്തിയിൽ നേടന്ന ഇംഗ്ലീഷിലും വിശകലനവൻ അവിച്ചരിതമായി ജനങ്ങി പതിയും ധനാധിപതിയുമായി ഉയർന്നാലെങ്കിലന്നേയോ അങ്ങിനെ ഞാൻ പാമാനദിമത്തുന്നാണ്. ജനമനാ ആ സ്ഥാത്യക്ഷേത്രവക്ക്' അക്കൗണ്ടത്താണ് കൂഴു കിട്ടിയാലെന്ന പോലെ, അതുജ്ഞാനാം രജനീപ്രേമപാദത്തിൽ എന്നി ക്ഷണഭാഗി.

എന്നാൽ, എങ്ങാണ്', എങ്ങിനെയാണോവോ ഈ ആനദിത്തിന്റെ കലാശം! കളിക്കുന്നതാണിച്ചാൽ മുഖ്യിത നാണ്' ഞാൻ. അതു' എന്നെന്നു മുതകയ്ക്കുതു' അതശ്രദ്ധയാ അഡരങ്ങേണ്ടാൽ ലിവിതമായിട്ടണ്ട്'. അതു' എന്തും ഫക്തി ലും രജനിയുടെ കൈകൾിൽ തടയുന്നതായാൽ, അവളിടെ അബദ്ധാംഗങ്ങൾ ജിജ്ഞാസയെ ഞാൻ ശമിച്ചിക്കുന്നതു അങ്ങിനെ? വാക്കുകാണ്ട്' ഞാൻ അതു മറയ്ക്കുന്നോ? എ ഒന്നന്തുക്കണ്ണരിയുവാൻ ഭവ്യിയിയാൽ അവർക്കും ക ശിവില്ലോന്നും എന്നിക്കു രഹിയായി ഞാൻ കുത്തന്തു' മരറാൽ പാപമല്ലോ? ഈ സംസാരത്തെ നിംബലാശോ ദൃഢനാശവാൻ ആശിച്ചു' അതിലേക്കു സാഹകരി ണിയായി അംഗീകരിച്ചു സുരുതയെ, അംഗാ, വണ്ണിക്കു കയ്യേനോ! എന്നിക്കുതു കഴികയില്ലോ, നിഡയം. ഈ തി ലയികം റാപമയമായ കട്ടംകൈയിന്' മിഡിനിക്കു കു സലില്ലോയിരുന്നു. അനും ഞാൻ അങ്ങിനെ ചെയ്യുതി നാണ്' ഈനാ' എന്നിക്കും ഇങ്ങിനെ പദ്ധതിപിക്കേണ്ടി വന്നിരിക്കുന്നതു'. പിന്നെയും വേണ്ടെന്നു ഞാൻ ഭാസ്യർ മണ്ണരം തുടങ്ക! സത്യം ഞാൻതന്നെ രജനിയെ ശ്രമി പ്രിക്കുമെന്നു' ഘവംഗലപത്രയോടു പറയുവാൻ അപ്പും

ഞായ ദൈഖ്യം പിന്നേക്കു് വിണ്ടിം കാണാതെയായി. എന്തിനും തൊൻ ഇങ്ങിനെ ശക്തിചുനിപ്പുനു! വരുന്നതു വരട്ട്. എൻ്റെ അവ ചാപം തൊൻ ഇന്നു രജനിയെ അറിയിക്കും.

ഇങ്ങിനെ നിയുതിച്ചു് അപ്പോരുത്തെനു തൊൻ ഒരു ജനിയുടെ മരിച്ചിലേക്കു ചേനു. ശച്ചീറ്റുനെ കാണി വാൻ ചൊല്ലുകയുണ്ടായതു് അന്നരാവിലെയാണു്. തൊൻ അകത്തുകടന്നപ്പോൾ, രജനി അവിടെ എക്കയായി ഇങ്ങനു കരയുന്നതു കണ്ടു. അതിനെക്കണ്ണിച്ചു് അവഴും ചോദിക്കിവാൻ എന്നിക്കു കഴിവുണ്ടായില്ല. ഒന്നും മിന്നാതെ തൊൻ വെള്ളിച്ചിലേക്കു തിരിഞ്ഞു് അവളുടെ പേരു റമ്മയെ വർഷിച്ചു് രജനിയുടെ പരിപ്പേരുന്നതിനു് എന്നാണു മേതുവെന്നു് അനേപ്പിച്ചു്. ശച്ചീറ്റുനെ കണ്ണി തിരിയെ വന്നതു ഭത്തു അവരു കരയുക തന്നെയാണെന്നു. എന്തിനെന്നു് അവളിൽനിന്നു മനസ്സിലാംകാവാൻ ആകും കഴിച്ചിട്ടില്ല. മിത്രമഹത്തിൽ രജനിയോടൊക്കെ കമിച്ചു് തൊന്നും ഒവല്ലുകയുണ്ടായക്കിട്ടും ശച്ചീറ്റുനെക്കാണാതെയാണു് മടങ്കിപ്പോന്നതു്. ആശാംകകു് സ്ഥാനം കുറുപ്പിച്ചുവരും മേതുവില്ലോ. പ്രിയമില്ലാത്തവർ കാണാംവാർ രോഗിക്കു് അതു ദോഷം ഉയ്യേക്കാം മെന്നുകരതി ശാഖാം തൊൻ ശച്ചീറ്റുനെ ആ സ്ഥിരിയിൽ കാണാനില്ലെന്നുവെന്നുതു്. രജനിക്കു് അവിടെ എന്താണുണ്ടായതെന്നു് തൊൻ അറിഞ്ഞിട്ടില്ലോ.

അവളുടെ ശ്രൂത ട്രിവത്തിനു കാരണമെന്നെന്നു് എങ്കിലെയൈക്കാഡും അറിയണമല്ലോ. അവളിൽ നിന്നല്ലോ തെ വേരെ ആരിയിൽനിന്നാണു് ഇതു് അറിച്ചുക! മനസ്സും

പ്രിച്ചു് താൻ അവഴിടെ അടക്കലേഷ്ടതനെ ചെന്നു്, “രജനി, നീ എന്തിനു കരയുന്നു?” എന്ന സാന്ത്വന പൂർക്കം ചോദിച്ചു. അവരു കണ്ണിൽ തുച്ഛു് അടങ്കിയി ഞന്നത്പൂതെ, മരപടിഡാനും തന്നില്ല. താൻ വിന നായി. “പറയു, രജനീ! രജനിക്കു് കരയുവാൻ എ എന്നാണു കാമന്നുണ്ടായതു്! ഭാവംമുള്ള എന്തൊന്നും സ്ഥായി, അതിനെ നീക്കുന്നതിനു് ആത്മത്രാഗത്തിനു പോലും താൻ തയ്യാറാണു്. എന്നാട് പറയു, നീ ക രക്ഖന്നതെന്തിനു്?”

എൻ്റെ ഈ അന്നത്തോപോക്കി കേട്ടതിൽ അവളു ഒരോബനും ഒന്നാക്രമിയും ആക്കകയാണുണ്ടായതു്. കണ്ണി കടക്കവാൻ അവരുക്കു കുറച്ചുപൂനുമല്ലോ പാടപേണ്ണി വന്നതു്. തീപ്രയതിംകൊണ്ടു് വാഴപുറപ്പെട്ടവി കാൻ അവരു ആളുംയി.

രജനി—“അങ്ങങ്ങൾ ഈ ഉഭാരമായ ദയയും താൻ അർഹയല്ലേല്ലോ?”

താൻ—“എത്ര കയറിക്കാണുണ്ടു് രജനി ഇങ്ങിനെ പറയുന്നതു്? എന്ന സംബന്ധിച്ചു് രജനിക്കുണ്ടുാ, രജനിയെ സംബന്ധിച്ചു് എനിക്കാണു് അന്നർഹത. ഓതു് എന്തെനു് രജനിയെ അറിയിക്കുവാനാണു് താൻ ഇഴപ്പാർഡം ഇങ്ങോടു് ദപാനിരിക്കുന്നതു്.”

രജനി—“അങ്ങങ്ങൾ ദയയിലാണു് എൻ്റെ ജീവിതം. താൻ അങ്ങങ്ങൾ ഭാസിയാണു്. എൻ്റെ ജീവി തഭാതാവായ അങ്ങു് എൻ്റെ ഇവിൽ അത്മീയായി നില്ക്കുന്നതു് എനിക്കു സക്കുമാണു്.”

‘തൊൻ:—“രജനീ, തൊൻ നിന്നെ അറിയിക്കവാൻ നി
വുയിച്ചതു് ഹതാ, കേരളത്തേ. രജനിയെ എൻ്റെ
സമധാനിംഗിയായി വരിച്ചു് ജീവകാലം സുഖഗമം
ക്ഷേണമെന്നു് ആഗിച്ചുകൊണ്ടിരിക്കേണ്ണെ തൊൻ.
ഹതിൽ ആഗാംഗമാണു് എന്നിക്കണ്ണാക്കാതെ
കുഞ്ഞു, പിന്നെ ഹു ജീവിതംകൊണ്ടു തൊൻകാഞ്ഞ
മൊന്നം കാണുന്നില്ല. എൻ്റെ ഹു ആശയുടെ
പൂർത്തിക്കു് എന്നിൽത്തന്നെ തൊൻ വില്ലും കാണു
ന്നാണു്. അതു രജനിയോട് പരജുവാനാണെ തൊൻ
ഹൃദ്യം വന്നിരിക്കുന്നതു്. എല്ലാം ക്ഷമയോടെ
കേടുതിൽപ്പിന്നീടു് മറപടി താഴു. യഞ്ചുനേര
ചയകാലത്തു് ഏറിക്കൽ തൊൻ കാമലോഭ്യനാ
യി വഴിപീശച്ചു് കൂടുതും കാണുന്നതിലിൽ എപ്പുംകുഞ്ഞു
ഞായി. ആ അപരാധത്തിൽനിന്റെ അടയാളം ഹു
പ്രൂഢം എൻ്റെ ശരീരത്തിൽ കാണാം. ഇതു സം
ഭവിച്ചതു് എങ്കിനെന്നും രജനിയോട് തൊൻ
തുറന്ന പരയാം.’’

ഇങ്ങിനെ തുരംഡിച്ചു, തൊൻ നല്ലവുണ്ടം നന്നുറ
പ്രിച്ചു് ആരോഗ്യം പരജുവാൻ നന്നാല്ലാത്ത ആ സംഭവം
കാജനിയെ ഗ്രഹിപ്പിച്ചു്. അതിനു് എന്നിക്കു കഴിഞ്ഞതു്
അവധി അന്യാകയാലാണു്. അവർ എൻ്റെ മുഖ
ആ നേരക്കണ്ണബന്ധനിരിക്കിൽ എൻ്റെ ചാപപ്രഭരം
ക്കറിച്ചു തൊൻതന്നെ ഇങ്ങിനെ വിളിച്ചുപരജുക നിന്നു
അമാ യും ഉണ്ടാക്കുന്നതല്ല.

രജനി ഒന്നം മിണ്ണാതെ എല്ലാം കേട്ട്.

ഞാൻ—“കാമലാതോൽ അന്യനായി ആ ചെറള്ളു തിൽ ഞാൻ ഇപ്പുകാരം ദിഷ്ടുത്രും ചെങ്കുവോയി. അതോന്നമരിക്കുമ്പൊതെ ഈ ജീവകാലത്തു വേരു പാപമൊന്നും ഞാൻ ചെയ്തിട്ടില്ല. ആ ഒരേ നാളിൽ പാപത്തിനു ബഹുകാലം ഞാൻ പദ്ധതിപിഴ്ചിട്ടുണ്ട്. അതുകൊണ്ട് എൻ്റെ ആ ഒരേ അപരാധത്തെ പൊരുത്തു് നീ എന്ന കൈക്കൊള്ളുകയില്ലെയാ?”

ഈ തിന്മു് കരണ്ടുകൊണ്ടാണു രജനിയുടെ മറ്റപടി. “അംഗോ് ഒരു നാൾ മാത്രമല്ല പല നാൾ തന്നെ കളിക്കുത്താഴിൽ നടത്തിയാലും, മുമ്പുമുത്താഡി മഹാപാതകം അഭിസം ആംഗോ് ആയിരമോ പതിനൊയിരമോ ചെയ്യാലും അങ്ങങ്ങൾ ഞാൻ ആരാധിക്കുതനെ ചെയ്യി. ഞാൻ അങ്ങങ്ങൾ ഭാസിയാണോ. അങ്ങങ്ങൾ പാശതലത്തിൽ ഇത്തിരിക്കുകയില്ലോ ഇടം എന്നിക്കു തണ്ടണമേ എന്ന പ്രച്ഛന്നിച്ചുകൊണ്ടാണു ഞാൻ നില്ക്കുന്നതു്. എന്നാൽ, അങ്ങങ്ങൾ അന്നരാഹത്തിനും ഞാൻ അർധമല്ലെല്ലാ എന്നോ എന്നിക്കു ദ്വാരാവിക്കേണ്ടിയിരിക്കുന്നോ.”

ഞാൻ—“എന്തോന്തിനു കാരണം?”

രജനി—“അംഗങ്ങളും അപൂർവ്വമഹണം എൻ്റെ മനസ്സു്- ഈ പാപമതി ഇതിന്റെ മുന്നേ പരാധിനയായിത്തോ നീചോഡായല്ലോ!”

ഞാൻ—“രജനി എന്താണു പറയുന്നതെന്നു് എന്നിക്കു മനസ്സിലാക്കുന്നില്ല.”

രജനി—“സൗഖ്യാധ ഞാൻ ഇക്കാഞ്ഞുതെപ്പുറി ഇനി കുറം പായുവാൻ ശക്തയല്ല. ലവംഗലത ഇതെ

ஸ്വം അറിവതിട്ടണ്ട്. അവിടെ ചെന്നാൽ സംഗതിയെല്ലാം അങ്ങോളം മനസ്സിലാക്കാം. എന്നെന്നും വരുമ്പും അങ്ങോഡയ ധരിപ്പിക്കുവാൻ തൊൻ ലവചഗളതയോട് പരിഞ്ഞിട്ടണ്ട്.”

ഉടനെ തൊൻ അങ്ങോട്ട് പോയി. കാൽപ്പം ഗുഹിക്കുവാൻ അനുകശ തിട്ടക്കം എന്നിക്കുണ്ടായി. മിത്രനുമാന്തിൽ ചെന്ന് ലവംഗല്പതയെ എന്നിക്കു കാണുവാൻ കഴിഞ്ഞതു ചില്ലറക്കാർമ്മാകയാൽ ഇവിടെ വിവരിക്കുന്നില്ല. ശവീന്ദ്രൻ അംപ്പാഴത്തെ സ്ഥിതിയെ ഓർമ്മു ലവംഗല്പത അവിടെ വെള്ളം നിബത്തു കരഞ്ഞുകാണ്ടുകിടക്കുവാൻം. എന്നെന്ന കണ്ണദേഹത്തുകൂടി അനുപ്രവാഹം അവളിൽ ഒന്നുട്ടിള്ളും വർഖിച്ചു. അവരും ശോകാതുരയായി എൻ്റെ കാല്ലുകൾ കിടന്ന വിചവിച്ചുതുടങ്കി.

“അമരനാമാ, നിങ്ങൾ എന്നിക്കു മാപ്പുതരണം. എൻ്റെ അപരാധം നിങ്ങൾ പൊറുക്കുന്നു. തൊൻ നിങ്കുശ്ശ ഭ്രാഹിച്ച തിണ്ടു പ്രഥമായട്ടാണു ഭേദവഗ്രത്യാ ഇപ്പോൾ എന്നിക്കു ഇഷ്ടിനെ ഭജവിക്കുന്നിവിക്കുന്നതു. തൊൻ പ്രശ്നവിച്ചിട്ടില്ലെങ്കിലും അങ്ങിനെ സ്വാക്ഷരക്കു മക്കന്നക്കരി സ്നേഹം എന്നിങ്കു ശവീന്ദ്രനിലുണ്ട്. എൻ്റെ കമ്മഡോഡത്താൽ ശവീന്ദ്രൻ ഇതാജീവാപായത്തിലായി. എന്നിക്കു ഇന്നി ആൽക്കാത്ര ദേഹത്തിലുണ്ട്. വിഷപാനാ ചെയ്തു തൊൻ നിങ്ങളുടെ മുമ്പിൽത്തെന്ന പ്രാണനെ കൂട്ടും.”

തൊൻ ആക്ഷ്മാരുടെ തീരുശോകാത്തനായി. അവിടെ മെച്ചപ്പെടുത്തി കിടന്ന കണ്ണിൽ വാക്കുന്നു. ഇവിടെ ലവംഗല്പതയുണ്ടിതാ കണ്ണിലിൽ മുണ്ടും. സ്നീകളുംകയാൽ ഇ-

വക്കു കള്ളി രഹസ്യവാൻ പ്രജാസമില്ല. എനിക്കൊരു മനസ്സു പുകാത്തുകൊണ്ടിരുത്താതെ, ഒരു തുള്ളിപോഡം കള്ളികൾ വെളിപ്പെട്ടില്ല. രജനിക്കുടെ അതു പ്രസ്താവ തേരാട്ട കുടിത്തെന്ന എൻ്റെ മനസ്സു കരയുവാൻ തുട അടിച്ചുട്ടുണ്ട്. രജനി അവിടെ കരുതുന്നു. ലവാഗലത ഈ വിടെ കരുതുന്നു. ഇടയിൽ തോൻ നിന്നു കരയുന്നു. ന താബാറിടത്തു ശവിന്തു മരണത്തിലേയും ധാരായുന്നു. കഴു മേ കഴു! ഇതു സംസാരത്തിലാജ്ഞാ സുഖം? ഫോറാ റൈകാരജേമ ഇതു സംസാരത്തിലുള്ളൂ.

തോൻ ശോകാദേവഗതതെ എത്തക്കിക്കൊണ്ടു് ലവംഗ ലതയോടു് എന്താൻറു് കാഞ്ഞുമെന്നു് സാന്തപന്തുചുത്തും ചോദിച്ചു. എല്ലാം അവർ തുറന്നപറത്തു. സന്ത്രാ സിയുടെ പ്രഭയോഗചും, അതിൽ തനിക്കുള്ള പങ്കു, ശ ചീന്തുന്നു അപൂർവ്വത്തെ അവസ്ഥയും, രജനിക്കും തനിൽ ആയാളിലുണ്ടായ വേദ്യകളിൽ, രജനിക്കു് ആയാ ശ്രിലത്തു ദ്രവ്യങ്ങൾക്കാഗചും ദൗണാഴിയാതെ അവർ എ നേര ഗമിപ്പിച്ചു.

അങ്ങതാത്തതിലാണു് തോൻ ഇരങ്ങിയിരിക്കുന്നതെന്നു് ഉടനെ എനിക്കു തോന്തി. ശവിന്തുനും തജനി. രജനിക്കുള്ളവന്നാണു് ശവിന്തു. ഇവക്കിടയിൽ എതാൻ കൈകുടാതുന്നതു് അര കാഞ്ഞും തന്നെ.

എൻ്റെ അപൂർവ്വാഴിത്തെ സ്നേഹം ലവംഗലത കാ ണ്ണക്കുത്തുവെച്ചു് തോൻ മുഖം മാച്ചു. പിന്നെ അവിടെ തോൻ നിന്നില്ല.

എനിക്കു ശാർഖസ്ഥ്രത്തിൽ സ്ഥാനമില്ലെന്നു് നി അവധാരി. ലെഞ്ചക്കിക്കുവത്തിനു് എനിക്കു യോഗമി

ലൈനാൻം ദേവദേഹം. മജനിയിൽനിന്ന് മനസ്സിനെ പിൻവലിച്ച ശവിത്രവശഗണ്യായ അവക്ഷേ ശവിത്രന്ത നെ ഒഴിവായു കൊടുത്തെങ്കാം. അതോടുകൂടി ഞാൻ സാമാരതതിൽ നിന്ന് മാറ്റകയായി.

ഹാ, വിശ്വപ്രപരാ, നിന്തിയവടിയെ എവിടെയെ ക്ലാം, എങ്കിലുായല്ലോ ഞാൻ അനേപശിച്ച നടക്കണ. ഒരിട്ടു, ഞാൻ നിന്തിയവടിയെ കാണുന്നില്ലല്ലോ. വേ പങ്കുചൂഢിച്ചുണ്ടെന്നും ഞാൻ നിന്തിയവടിയെ തൊന്ത്രിക്കാം അഭിജിച്ചും ദേശും ധ്രൂവിച്ചും ദേശും ധ്രൂവിച്ചും ദേശും ധ്രൂവിച്ചും അബാതാശശും നിശ്ചയം പാലമായതെങ്കിലും. അപു മേയന്നാഡ നിന്തിയവടിക്കാം അബാതാശം പ്രഥാന്മണി. വികസിതമായ വേതന്നുംരാജം തിൽ മാത്രമേ നിന്തിയവടിയും പ്രകാശമുള്ളു. മജനിയെ അകററി എൻ്റെ എ പിയരതെ ഞാൻ ഇതാ വിത്രുഖീകരിച്ച വെച്ചിരിക്കുന്നു. നിന്തിയവടി ഇതിൽ പ്രവേഹിച്ചാലും.

അമവാ, ഇഷ്യപരനെന്നതു് മിമ്പാകല്പിതമായ മു തനി ശാഖാ? എന്നാൽ, എനിക്കുതു്? ഇഷ്യപരനെ സക്ഷീച്ചു് എനിക്കുതെന്നും പരിപ്രാജ്ഞിക്കുന്നതിൽ എന്ന ആ ക്രമത്രം തുഞ്ഞുവാനില്ല. സന്തു വരാവാക്കപ്പു ചും സന്തു സ്ത്രീയി വ്രാപിച്ചുക്കുന്നതേ താ അതിഃല യുക്കു് ഇ പാപചിന്ദാശ ശ്രീരാത്രെ ഞാൻ വെടിച്ചു നു. ആ മഹാശക്തിയിൽനിന്നാണ് ഇ ശരീരം എ നിക്കു് കിട്ടിയിരിക്കുന്നതു്. അതിലേക്കുതന്ന ഇതി നെ ഞാൻ എപ്പിക്കുന്നു. ഹാ, സദ്യംപരാ, നിന്തിയവടി, എൻ്റെ ഇ പരിത്രാഗതെ ആക്രമിക്കേണമേ! എ

என்ற ஹாபாவதைத் தினிக்வகிழுடை இயிலபூர் தெ வேரெ எவிடெயாள் ஹரகிவெது' என்ற பூல் என் இக்கால உவேள்ளது'?

எனிக்கீ' ஹாபாரங்கோடு சோலிக்கொல்தாயான எது'. ஹாபாரங்கோ, என்கோ, அதுஒள்ள' என்கீர் ஹாபாபமயமாய ஶரிரத்தினா கத்தாது'? இந்துயும் மிம்ராமாய ஹாஜிவிதம் எனித் தினோ ஹாபார கித் தினோ உள்ளாச்சது'? மத வத்தக்காலபோலை ஹக்கிடையாக ஶரிரம் எனித் தினோ கைத்தான் என்கீசு. எனென ஹக்கிடை அதுகிவது' ஹாபார் என்றங்கோ. அதுகொள்ள' எனிசுத்துதெல்லாம் ஹாபார் என்றங்கோ எடுத்துக்கொத்துக்கூ. ஹது' சுமங்காங்கீவான் எனிக்கீசு வழி.

என்றதொலைத்து முழுவங்க என்ற ஹதா பறித்து ஜிக்கான.

அந்தறாரால் தெரை என்ற வெள் ரேவீருங்கை கூடு. அதுயார்க்கீ' கு சுமங்கை ஸுவம் கிடுத்துத்துக்கூடுகூடு'. மனஸ்திரம் இவத்தினாம் கெடுாடு' தெல்லியுள்ளதையுவனி ரிக்கார். எடுக்காது' அதுயார்க்கீ' அராக்காலைய வெவர்ஸுபும் ஹனியும் நீண்டிடில்லை.

பிரெரங்காது' என்ற அதுயாகூ காடு. சிவங்கை என்ற அதுயாகூ வெள்கை காணக்கையாகி ரேவை தத்தின் ஸுப்பும் உண்ணின் ஸ நேராய்வும் அதுயார்க்கீ ஸாக்கிடில்லுக்கிழும், ரோகாந்தி ரிக்காரால்அனுயிடுகூடு'. காம்கேட்டா, பித்துப்பரயலோ ஹட்டுவரம் ஹஸு. அது ரோக்குத்திக்கலக்கீ' அதுயார் திதின்துக்கிடித்து.

പലനാൾ ആധാഴമായി ഇടപെട്ടിട്ടും രജനിയുടെ പേര് പോലും ആധാഴിടെ മുവാത്രനിന്നും തൊൻ കേട്ടില്ല. എന്നാൽ, രജനിമർന്നും സംഭവിച്ചതിൽപ്പും നൈയാഞ്ച് ആധാഴിടെ ഫോറും ശമനോന്നുവമായതെന്നും തൊൻ അറിന്നതിട്ടണ്ട്.

അരുടീകെ ആദമില്ലാതിങ്ങനു കൈനാൾ തൊൻ ശച്ചീ പ്രസാട്ട സംസാരിക്കുന്നതിനിടയ്ക്കു രജനിവിഷയം എത്തിട്ടിട്ടും. ജൗമനാ അന്യാഥാനേംല്ലോ രജനിയെന്നും തൊൻ അനുത്പിച്ചുവകാണ്ടു പറഞ്ഞു. “അാ ന്യരായാൻ ഏ തിലുമെച്ചും ഫോകുംതെനു. പ്രതിസൗധര്യം അവക്ക് അജ്ഞനുമാണ്”. ഇപ്പുജനങ്ങളെല്ലു കണ്ണട സംഭാഷിക്കുവാൻ അവക്ക് കഴിവില്ല. ജീവിതകാലം ആവൻ ഇക്കാണെനു ഇയട്ടിയ്ക്കുതെനു വലയേണ്ണിവെനു വർ എത്ര ഓഹ്രമീനരാണോ”—എന്നും മറ്റും തൊൻ പ്രസ്താവിച്ചു നടക്കിയപ്പോരും ശവിന്ത്രൻറെ നേതൃക്കാരം ബാജ്ഞുകളാണ് തമാഴി. ആധാർ മിവാ മരിച്ചു.

ഈ അംഗരാഗചോദ്യതെന്നെയെന്നും തൊൻ അറിയു. ഇതു തന്നെന്നാണോ എന്നിക്കു സന്ദർഭം.

തൊൻ:—“രജനിക്കു ശ്രദ്ധയ്ക്കിനായി നിങ്ങൾ അഭില ഹിക്കുന്നതാണോ എന്നിക്കരിയാം. അതുകൊണ്ടും എന്നിക്കു നിങ്ങളോടൊന്നു പറഞ്ഞവാനാണു്. ഭവ്യാ ധിയാഞ്ചു ജൗമനാ ഭാവിതയായി വാഴുന്ന രജനിക്കും എന്നിൽനിന്നും മററായ ഭാവം എല്ലാം നിലവിന്നു പോയി.”

ശവിന്ത്രൻ എൻറെ മിവെത്തക്കു കടക്കുന്നിട്ടും.

ഞാൻ:—“നിങ്ങൾക്കു കേരളക്കവാൻ ഈ യൂണിഡിക്കിലെ
ഞാൻ തുടങ്ങാനുള്ളൂ.”

ശവീന്റും:—“പറയു.”

ഞാൻ:—“സപാത്മലോഭിതനാമിൽവെച്ച മികച്ചവ
നായഞാൻ രജനിയുടെസൗംഗ്രാതിഗയത്താൽക്കു
മഹാനായി അവബൈപരിനുമിക്കവാൻ തുനിഞ്ഞു.
ഉഭാരശീലവതിയായ സ്വദാ തൃത്തജ്ഞതയൊന്നുമാണ്
അംകൊണ്ട് എൻ്റെ അഭിലാഷത്തെ പ്രതികുലി
ച്ചില്ല.”

ശവീന്റും:—“നിങ്ങൾ ഈ തുടങ്ങാട് ആവശ്യിക്കുന്ന
തുടങ്ങിയിട്ടുണ്ടോ?”

ഞാൻ:—“കേരളക്കു. ഞാൻ ഈക്കാൽത്തെപ്പറ്റി വിണ്ടും
വിണ്ടും വിചാരിക്കയുണ്ടായി. ലൈഖ്യവിനെപ്പോലെ
ഒരു ദാഡിനും ചെറുകൊണ്ട് ജീവിക്കുന്നവനാണ്
ഞാൻ. രജനി അന്യയായതുകൊണ്ട് എന്ന നാട്ടു
നാടായി അന്നഗമിക്കുവാൻ അവർക്കു കഴിയുമോ?
എൻ്റെ രാജ്യസഭയാരപ്പിശ്ചതിനാം അവർ പ്രതി
വന്നധമായുക്കുമെന്ന് ഞാൻ കണ്ടു. അന്നത്രുപറന്ത
യ വേരെ ആരാക്കിലും അവബൈ ദേവദാക്കുമകിൽ
അതാണു് എനിക്കും അവർക്കും നന്നയാക്ക. അര
ങ്ങനെന്നയാരാബൈ കിട്ടുമോ എന്ന ഞാൻ അന്നപ്ര
ാണിച്ചുകൊണ്ടിരിക്കയോണു്. അവർക്കും അന്നത്രുപ
നായ വരൻ നിങ്ങളുടെ അറിവിൽ ആരാനമുണ്ടോ
എന്ന് അറിയുവാനാണ് നിങ്ങളോട്ട് ഈ ഉ വിശയ
തെക്കുറിച്ച് എനിക്കു് ഈ തുട്ടും പറയേണ്ടി വ
ന്നതു്.”

“‘ചേര്ത്തുയും തേര്താവു്’ രജനിക്ഷ ഭർഖുനേപ്പു്” എന്ന യർഷാവേഗത്തോടെ പറഞ്ഞു ശവീസ്രൂൾ അംട്ടു.

“ചേര്ത്തുയും തേര്താവു്” രജനിക്ഷ ആരാബ്ദന്ന തൊൻ അററിംത്തു.

III

പിാറുനാഴിം തൊൻ മിത്രവൈനതിൽവെന്നു. കാൽക്കട്ടയിൽനിന്നു് ഇനിശിങ്ക തിരിച്ചവരാത്തവണ്ണം തൊൻ പോകകയായി. അതിനുമു്, ശിശ്രൂതപത്രത പുരുഷരിച്ചു് ലവംഗലത്തും മംഗളാധിപ്പു് നൽകേണ്ണ മെന്ന നിയൈയിച്ചാണ് അന്ന തൊൻ അവിടെ വെന്നതു്.

“ശവീസ്രൂനു ഇന്നലെ തൊൻ അററിയിച്ചതു ആ യാദിലാവംഗലതയോട് പറഞ്ഞില്ലോ?” എന്ന തൊൻ അവക്കു കണ്ട ചോദിച്ചു.

ലവംഗലത—“പറഞ്ഞു..നിക്കുടിടെ ഉഡാരമീലം ഇതു മഹത്തരമാണെന്നു് ഇതിനുമു് തൊൻ അററിഞ്ഞില്ലോ.”

തൊൻ ഒന്നം മിജായില്ല.

ലവംഗലത—“എന്ന എന്തിനാണു് നിഃബന്ധം ഇപ്പോൾ വിശിച്ചതു്? നിക്കുടി കാൽക്കട്ടയിൽനിന്നു് പോകയാണോ?”

തൊൻ—“അരുത്.”

ലവംഗലത—“എത്ര കൊണ്ടു്?”

തൊൻ—“എത്ര കൊണ്ടു് പോകുംതു്? എന്ന തടയാം ഇവിടെ എനിക്ഷ ആരാബ്ദംാണു്?”

ലവംഗലത—“തൊൻ തടയം.”

തൊൻ — “അതു ചെയ്യാൻ ലവംഗലതയുടെ ആരാണു തൊൻ?”

ലവംഗലത—“നിങ്ങൾ എൻ്റെ ആദ്ദോ, ആദ്ദോ! തൊൻ അതിനെപ്പറ്റി വിചാരിച്ചിട്ടില്ല. ഈ ലോകത്തിൽ നിങ്ങൾ എനിക്ക് ആരാധനപ്പുന്നായിരിക്കാം. എന്നാൽ, പരലോകത്തിൽ—”

ലവംഗലത അതുജുംകൊണ്ടു നിന്തി.

തൊൻ — “എന്നാൽ, പരലോകത്തിൽ?”

ലവംഗലത—“ഈ പാവപ്പെട്ട ചെല്ലിനെ നിങ്ങൾ എന്തിനാണിതു പരിക്കുശന്നു! എന്ന സംബന്ധിച്ച് ഒന്നുമാതൃം നിങ്ങൾ അറിഞ്ഞിരുന്നാൽ മതി: നിങ്ങളുടെ ഭേദപ്പുന്നിനായി എപ്പോഴും ആരു ഹിക്കനവുംണും തൊൻ.”

തൊൻ—“അതു് എനിക്ക് അറിയാം. എന്നാൽ, ഒന്നാരും ഇതുവരെ എനിക്കു മനസ്സിലായിട്ടില്ല. ലവംഗലതയുടു് എൻ്റെ ഭേദപ്പുന്നിൽ ആരുമാഖാഡകിൽ, എന്തിനാണു് എൻ്റെ ശരീരത്തെ ആജീവനാന്തം ഇങ്ങനെ കളക്കിത്തൊക്കിവിട്ടുതു്? ഈ പാപവിഹം എൻ്റെ ശരീരം നശിഷ്യന്നതുവരേക്കും എനിക്കു വധിക്കേണ്ടിവന്നവള്ളും.”

ലവംഗലത—“അതിൽ ആജീവനാന്താ, തൊൻ പദ്ധ്യാത്രപിക്കേണ്ടുനാവുംഡിട്ടണ്ടും. നിങ്ങൾ അനും ചെയ്യു പാപംതന്നെ. ബാല്പുത്രതിലേ മുർഖാലിഷാൽ തോനും പാപംചെയ്യുപോയു്! പാപഫലത്തിന്റെ വിധിക്കത്താവു ദൈവമാണെന്നു് രാക്ഷാഭത തൊൻ അനും അപക്രമാണു ചെയ്യുതു്. എതായാണും

ഈനി അതിനെക്കാരിച്ച വിവാഹിക്കാതിരിക്കയാണോ നല്ലതു്. എൻ്റെ ആ തെററിനു നിങ്ങൾ എൻ്റെ കൂടുതൽരിക്കയില്ലയോ?”

തൊൻ:—“മാപ്പുചോദിക്കാതെത്തന്നെ തൊൻ അതു തന്നി ടുന്ടു്. അമധ്യാ, എന്തിനാണിതിൽ മാപ്പു്? തൊൻ ചെയ്യു പാപത്തിനു് ഉടൻതന്നെ ഫലം കിട്ടിയ തിൽ നിന്നെന്താണോ അപരാധം? എന്തായാലും, അക്കായ്യും ഈനി നാം മരക്കുക തന്നെയാണോ നല്ലതു്. ഞാൻ ഇതാ പോകുകയായി. ഈനി തൊൻ ഇങ്ങോടു് കൂപ്പു. ഇതു നമ്മുടെ ഒരുക്കാതെ സദ്ധാന്നാണോ. അമരനാമൻ ഭയ്യാളിതന്നെല്ലുണോ എൻ്റെ ഇന്തിയു തു നടപടികളാൽ നി. കേരളക്കുന്നതായാൽ നിന്ന കൂടു് എന്നിൽ അല്ലെങ്കിലും സ്ന്യൂഫുണ്ടാക്കുമോ?”

ലവംഗലത:—“നിങ്ങളേ തൊൻ സ്ന്യൂഫുഡുന്നതു ധർമ്മ മല്ലപ്പോ.”

തൊൻ:—“കാമാതുകമായ സ്ന്യൂഫുത്തിനല്ലോ തൊൻ നി അനാടു് അപേക്ഷിക്കുന്നതു്. നിന്റെ വിശ്വാല മനസ്സിൽ എനിക്കായി അല്ലോ സ്ഥലം ഒഴിച്ചുതന്നുടയോ?”

ലവംഗലത:—“അങ്ങിനെ ചെയ്തുകൂടാ. ഇന്തു് എന്നു കാമികയും എന്നു പതിഗ്രഹിക്കുവാൻ കഴിയാതാ കയും ചെയ്യു ആരക്കൂടു്, ആ ആരം സഞ്ചയപരാഗ വിജന്നാലും എൻ്റെ മനസ്സിൽ തൊൻ ഇടങ്കൊട്ട കൂക്കയില്ല. ഓമനക്കിളികളാട്ടു മരംപും കൂടുകാ രിച്ചി അത്തരം സ്ന്യൂഫുപോലും. എനിക്കു നിങ്ങളേ

ടു അരജതറിത്താണ്. ഈ ജീവകാലത്തിൽ നി ഓരോ എൻ്റെ സ്നേഹത്തിനും ഒഴുംതന്നെ വിശയ മാക്കുന്നതല്ല.”

“ഈ ജീവകാലത്തിൽ” എന്ന ലവംഗലത അതി യക്കാണുന്നുണ്ട്. അവളിടെ മനോഗതാ എന്നാണുന്നതു യുംകൊണ്ടു. അവൾ മനോഗതായോ, അവോ. ഞാൻ പരഞ്ഞതും അവർ ശരിക്കല്ലോ ശരിയുതെന്നും എനിക്കു തോന്തി. എന്നാൽ, ലവംഗലതയുടെ നേരു ഓരോ അപ്പേഖാശക്കും ബാധ്യകല്പിതമാകയാൽ, പിന്നെ അതിനെക്കുറിച്ചു ഞാൻ കൊം മിണ്ടിയില്ല.

ഞാൻ:—“ഈനി മററാങ്ക കാഞ്ഞും എനിക്കു ലവംഗലത യെ അറിയിക്കുവാനണ്ടു്. എനിക്കു ഒപ്പുവികമായി കുറച്ചു വസ്തുവകക്കളിണ്ടല്ലോ. ഈനി എനിക്കു് അദ്ദേഹക്കാണ്ടു കാഞ്ഞുകൊന്നമില്ല. ഞാൻ അതെ സ്ഥാം ഭാനംചെയ്യുവാനാണു വിചാരിക്കുന്നതു്.”

ലവംഗലത:—“ആക്ക്?!”

ഞാൻ:—“രജനിയെ റാറിക്കുന്നതാരോ ആയാൾക്ക്?”

ലവംഗലത:—“നിങ്ങളിടെ ആ നിലങ്ങളോടുകൂടിയും മോട്ട്?”

ഞാൻ:—“ഒക്കെയുംതന്നെ. ഈതാ, അതിലേക്കുള്ള ഒന്നപത്രം.രജനിക്കു വിവംഹം നടന്നതിൽപ്പുന്നീടു ഈ ഭാനവിഷയം ചുരന്തേക്കു വിഡാവു. വിവംഹം നന്നതം രജനിയുടെ തെന്താവിനെ ലവംഗലത ഇതു് എപ്പിക്കുന്നോ.”

ഞാൻ ആ ഭാനപത്രം ലവംഗലതയുടെ മുഖിൽ വെച്ചു മറപടിയെന്നും കേരംകുവാൻ നിശ്ചാരതെ ആ വിട്ടിൽനിന്നും ഇരഞ്ഞി. മേശസ്വേച്ഛന്തിനായി ഒരു

അപിക്കാണ്ടുനു തൊൻ എൻ്റെ വസതിയിൽനിന്നും ചുരുപ്പുട്ടിരിക്കുന്നതു്. അതുകൊണ്ട് ലഭ്യമല്ല തയ്യടക്ക ദിവ്യിൽനിന്നും നേരെ തീവണ്ടിയാഫീസ്സിൽ ചെന്ന കാല്ലീ രത്തിലേക്കു വന്നാണി കയറി.

IV

രണ്ടുവർഷം കഴിഞ്ഞതിൽപ്പുണ്ടെന്ന, തൊൻ നാടനാട്ടായി സംബന്ധിക്കുന്നതിനിടയ്ക്കു് ഏരിക്കൽ യദ്ദേശ്വരം വോന്നിനഗരത്തെ സമീചിച്ചു. മിത്രകട്ടംവാതിൽ ഉൾപ്പെട്ട ആരോഗ്യിലും അവിടെ ഉണ്ടാക്കുന്ന കേരളക്കുകയാൽ, അവരെ കാണാനാതിഥിഥായ കെടുതുകംക്കുപണിക്കു തൊൻ അങ്ങോടു തിരിഞ്ഞു. ആ വിട്ടിശ്ശേരം പട്ടിക്കൽ എത്തിയപ്പോരു അവിടെ ശച്ചീറ്റും നില്ക്കുന്നു.

“എന്നോക്കിൽ ശച്ചീറ്റും എന്നെ അറിഞ്ഞു”, ആവേഗത്തോടെ അരികേവനു നമസ്കരിച്ചു സാന്നരാഗം ആദ്ദേഹിച്ചു. എന്നെ ആധാരം കൈക്കു പിടിച്ചു് അക്കത്തേക്കു കുട്ടിക്കാണ്ടുപോവി വരപീഠത്തിൽ ഇരുത്തിയതിൽപ്പുണ്ടെന്നയാണു പരസ്യരം കൂലപ്രയുഥഥായതു്: ആധാരം മജനിയെ വിവാഹംചെയ്യുകഴിഞ്ഞതിരിക്കുന്നു. വെറും പുക്കാരിയുടെ നിലയിലിഡാണ്ടേം കാൽക്കട്ടാവാസികൾ രജനിയെ അറിഞ്ഞിട്ടുണ്ടു്. അങ്കിനെഞ്ചുള്ള വളിൽ ആ നാട്ടുകാർഷിക്കു് അവജ്ഞയുണ്ടായെങ്കാമെന്നു സംശയിച്ചിട്ടാണു് അവക്ഷേഖനകുടി ശച്ചീറ്റും ആ പട്ടണംവിട്ടു വോന്നിപുരത്തിൽ വന്ന പാക്കുന്നതു്. ആധാരം ഒരു അട്ടുനും ജ്ഞേയ്യുനും മറ്റും കാൽക്കട്ടയിൽത്തന്നെയാണു്. ഇതുവും വർത്തമാനം ആധാരം ശ്രദ്ധിയിൽനിന്നും തൊൻ ഗ്രഹിച്ചു.

എന്നെന്തെന്ത തിരിച്ചു എടുക്കേണമെന്ന് ശ്രീമദ്ഭാഗവത്തിൽ എന്നോക്കെ അതു എന്നെന്തെന്ത പ്രഥമനിശ്ചയത്തിൽ എററില്ല. സന്ദർഭം രജനിയെ കാഞ്ചവാൻ ആയാൾ എന്നെന്ന അനുഘ്രാത്തിലേക്കു വിളിച്ചു. അതു എന്നിക്കു ആശാനകുപ്രഭാവി.

രജനിയെ തോൻ സമീചിത്രപ്രസ്താവം അവർ നേരെ വന്ന കൈകുപ്പി എന്നു കാര്യത്തോടു കമ്പിച്ചു. കാലിയും തൊട്ടേബാൾ അന്യതയാൽ ഉണ്ടാക്കാറില്ലെങ്കിൽ ആ തെരുവും ലോ, വിരയലോ അവഴിക്കു കൈകരക്കുകും അപ്രസ്താവം തോൻ കണ്ണില്ലു. ശരിക്കു കമ്പിച്ചു അവർ എൻ്റെ പാഠാത്തര ശരിക്കു തൊട്ടു.

അനന്തരം അവർ അധ്യാത്മവിഖ്യായി നിന്നു. അ ക്ഷേത്രം അവളിൽ ലഭജാഭാവവും കണ്ടപ്രസ്താവം എന്നിക്കു അത്തുമായി. അന്യാശവക്ഷിം ലഭജുണ്ടാനിരിക്കില്ലോ അതിനു നേരുടപ്രാശണ ഗതിയില്ലപ്പോ. അങ്ങി മുഖം ശനാത്തിൽ ദിഷ്ടികളിടത്തു ലഭജിതയാകുന്നവും ഓ അധ്യാത്മവിഖ്യാഹി നിൽക്കുക. അന്യാശവ രജനിക്കു ദിഷ്ടിയെ മറഞ്ഞവാനില്ലായ്ക്കാൽ—എൻ്റെ നോട്ടം അവർക്കു ദിഷ്ടിമല്ലായ്ക്കാൽ എന്തിനുവും തലതാഴ്ത്തിനു! തോൻ ക്രഹം ചോദിത്രപ്രസ്താവം അവർ തലപോക്കി എന്നു നോക്കിച്ചു ഉടനെ വീണ്ടും മുഖം താഴ്ത്തി. അപ്രസ്താവം—അമേധാ, അത്തു—ആ മട്ടലേപക്ഷണവിലാസം വാസ്തു വികരാണെന്ന അവളിൽ തോൻ കണ്ടു.

ജനനാ അന്യാശവിഖ്യാനിച്ചു രജനിക്കു ഇപ്രസ്താവം കാഴ്ച, കിട്ടിയിരിക്കുന്നവേണ്ടാം! ഇ സംഗ്രഹം തോൻ ചവാടിപ്പുടയ്ക്കുവാൻ തുടങ്ങുവേശക്ഷിം, എന്നിക്കു ഇരി

ക്കുവാൻ തങ്ങന്തിന് ശച്ചീറ്റുൻ അവരെ നീഡോഗിക്കു
യാൽ എൻ്റെ രൂലു അതിലേക്കു തിരിഞ്ഞു. അവർ
നേരെ നടന്നബേന്നു് നപ്പും പരവതാനു എടുത്തുകൊ
ണ്ട് വെച്ചപ്പും അവിടെ വിനിച്ചു. അങ്ങനെ വിരിക്കും
മുദ്ദേ, ആ നിലത്തു് ഓന്നരണ്ട് നീർത്തുജ്ഞിപ്പുംഞായി
അന്നതു് അവരും .വേലാറുംകൊണ്ട് തുടച്ചനീക്കുകയുള്ള
ണായി. അള്ളുത്തേതാട്ടുത്തേതാൽ തൊൻ കഴക്കി.
നിലത്തിലേ ആ നീർത്തുജ്ഞികരസുർഘംകൊണ്ടപ്പുംതെ
അന്യക്ക് എങ്ങനെ അറിയുവാൻ കഴിയും? രജനിശാത്രു്
അറിവിന്തതതു് നിശ്ചയമായും കൂട്ടുകൊണ്ടുതന്നെ.

“രജനിക്ക കണ്ണിനു വെളിച്ചും ഇപ്പോൾ ഉണ്ടായി
ടുണ്ടാം?” എന്ന തൊൻ വെബ്ബലോടെ ചോദിച്ചു.

അവരും മറ്റാക്കുത്തേതാട്ട നിന്നുകൊണ്ട് “ഉണ്ട്”
എന്ന പറഞ്ഞു.

ആവും അവരും തേരുവാടെ തൊൻ ശച്ചീറ്റുനെ നോക്കി. അ
പ്പോൾ ആയാൾ പറഞ്ഞതാവിതു്:-

“അചൂര്യമായ അള്ളുത്തംതനെന്നയാണു് ഉണ്ടായതു്.
ഒപ്പെടുപയാൽ, സാല്പുമല്ലാത്തതായി എന്തുണ്ട്? ന
മുടുടം രാജുതു വെല്ലശാസ്ത്രിയും മഹാപിക്ഷിട്ടും നേ
ടുമായി പല അള്ളുത്തപ്പേരുണ്ടുമാണെന്ന്. ആ അവ
സ്ഥാപിയിൽ പാശ്വാത്രക്ക് ചെന്നതുവാൻ ഇനിയും പല
തുരംബന്തകരും വേണ്ടിവന്നേയും. എന്നാൽ നജുടെ
ആ ചുമ്പികവെല്ലും മറ്റുപല ശാസ്ത്രങ്ങളുംപ്പും പല
ഈപ്പോൾ മിക്കവാറും മറഞ്ഞുകൊണ്ടുണ്ടു്. അവരെ
കൈയാളിവാൻ ഇപ്പോൾ തുവിടെ അധികാരികരും ഇ
പ്ലാനായിരിക്കുന്നു. ആവക ശാസ്ത്രങ്ങളിൽ നമ്മൾ അ

ലുമെക്കിലും പരിജ്ഞനാനുഭവ വിഞ്ഞനം ചെക്കിൽ നാമ്പുട
പൂർണ്ണികമാശം സംപ്രാപ്തമായതിൽ ആധുനികപാദ്യാ
ത്രകൾ അനേപാഷ്മാമേ ആയിട്ടുള്ളിട്ടുണ്ട് നാം അറിയു
മായിരുന്നു. പണ്ഡിതൻ ദിവ്യപ്രയോഗങ്ങളിൽ ചിലതു
തുകൾപ്പാരവുംതാൽ ചില യോഗികളിടെ വശം
ഇപ്പോഴും കണ്ണെല്ലാം. അവർ അത് എത്രം ഒര
സ്വരായിട്ടാണ് വെക്ഷണതു്.. അങ്കിനെയുള്ള സന്ധാ
സിയോരാം എൻ്റെ അപ്പുന്ന ചരിച്ചിതനാണ്. അ
ദ്രോഹത്തിന് എന്നിൽ വാസല്പ്രഥമായി. രജനിയെ
തെങ്ങളിടെ വീട്ടിൽ വധുവായി അംഗീകരിക്കാവാൻ നി
ശ്വയിച്ചേഴ്ചാം അവളിടെ അന്യത്വയെക്കരിച്ച് ആ സ
ന്ധാസിയിൽ നിന്നുതന്നെ പ്രസ്താവഞ്ഞായി. “ആ അ
ന്യ തപം അങ്ങെയ്ക്ക് ഇല്ലാതാക്കാവാൻ കഴിയുമോ?” എ
നു തൊൻ കൂടിവാക്കായി ചോദിച്ചു. “ആവാം” എന്നു
ഭാഗ്യത്താൽ, അദ്രോഹം ഉടൻ കയ്യേറു. അന്നതന്നെ
ചികിത്സത്തുടക്കി. ഒരേ മാസംകൊണ്ട് രജനിയുടെ അ
ന്യതപം നിന്മേഷം നിങ്ങി. അവളിടെ പ്രസ്തികൾ സ
ചേതനക്കൊള്ളായി.”

തൊൻ:—“മധ്യത്തായ അംഗ്രേഖത്തമാണിതു്. കണ്ണെതന്നെ
അറിയാതെയിരുന്നാൽ കേരളവികൊണ്ടു തൊൻ ഇ
തു് വിശപ്പസിക്കുന്നതല്ലോ. ജനാന്യത്തിലും പരമ
പരാധിതന്മാരായ ഡാക്ടർമാർ പോലും ചികി
ത്സയില്ലെന്നും നിഞ്ചിച്ചിട്ടുള്ളതു്.”

ഈ തുറയും പരയു നേബാഴുക്കും അവിടെയെങ്ങനെ കൊച്ചു
രബ്പത്തു മട്ടുകരംകുത്തി ഇഴുംതൃകൊണ്ടു് അടഞ്ഞതു്. അതു

ഓമൻ കമാരൻ രജനികുട്ട് പാദതലത്തെ മൂലപിള്ള്⁹ അവളിടെ വേദയിൽപ്പിടിച്ച് എഴുന്നേറ്റ്. ആ വിജയ തന്ത്രത്തെ എഴുന്നായി അവൻ അവക്ഷേ എത്തിനോക്കിക്കൊണ്ട് പൊട്ടിച്ചിരിച്ചു. പിന്നുണ്ടാവൻ എന്ന ഉറുദുനോക്കി. എൻ്റെനേരെ കൈയിളക്കിക്കൊണ്ട് ‘പോ’ എന്ന് ഉച്ചരിച്ചു.

ഞാൻ:— “എതാൻ” ഇ യ കൂടി?”

ശച്ചീറ്റുൻ:— “എൻ്റെ മകൻതന്നെ”

ഞാൻ:— “പേരെന്താ?”

ശച്ചീറ്റുൻ:— “അമരനാമഘസാമൻ”

ഉടനെ ഞാൻ അവിടെന്നിന് യാത്രയായി.